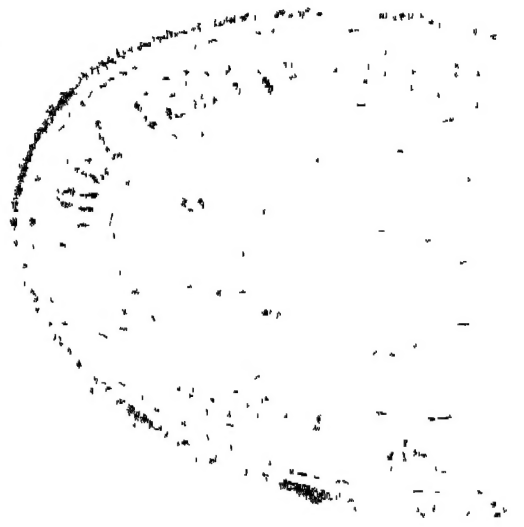

లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి
ప్రచురణము ౧

తెలంగానా శాసనములు

సంపుటము ౧

కాకతీయశాసనములు
చాళుక్యశాసనములు
ఇతరశాసనములు

ప్రస్తావన రచయితలు

దీ ఆనరబుల్ సర్. వేపా రామేశం పంతులు గారు, బి. ఏ., బి. ఎల్.,
మద్రాసు హైకోర్టు న్యాయాధీశులు

ప్రకాశకులు:

లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి

హైదరాబాదు—దక్కన్

PREFACE

His Exalted Highness The Nizam's Dominions provide plenty of material for reconstructing the history and culture of Ancient and Medieval India. The opening of the Archaeological Department by H. E. H. The Nizam's Government is an event of very great importance in the history of Hyderabad, as otherwise, the task of conserving the severments of historic and cultural interest in the Dominions, would have been impossible. The remains of Antiquarian interest-archaeological, Numismatic and literary—are so abundant, that the co-operation of individual scholars and learned associations is necessary to supplement the work of the Department.

The Late Mr. K. V. Lakshman Rao was one of the pioneers in the cultural Renaissance of the Andhra Country. His interest in the history and culture of the Andhra Country was immense and he secured in his master Raja Saheb of Munagala a princely patron without whose magnificence—the ideas of Lakshman Rao could never have attained fruition. The premature demise of Mr. Lakshman Rao is an irreparable loss to the Andhra Country. His ambition was to establish an Institute of Historical Research at Hyderabad—where all the inscriptions, old manuscripts and records of the Andhra Districts should be collected and made accessible to scholars. It was with this idea that a Historical Research Society was founded at Hyderabad in 1922. The society was not destined to be under his guidance for a long time but his spirit has always been its guide. In his memory the name of the society has been changed to “Lakshman Parisodhaka Mandali.”

This publication is the result of the work carried out by the society during the years 1924—1931. The society was able to secure from time to time the services of two Pandits Messrs. Dupati Seshacharlu garu and Ataramanacharlu garu (Seshadri Ramana Kavulu), who, at considerable convenience toured in the Telugu villages of H. E. H. The Nizam's Dominions and collected estampages of several inscriptions and also, secured several Palm-leaf manuscripts. 82 of the Inscriptions published in this book were deciphered by them.

For several years, the society was anxious to obtain the services of a student of Indian History, trained in methods of Research. The services of Mr. Rama Rao, B. A. (Hons.) M. R. A. S. have been secured for a short period. As a Research student of the Madras University for a period

In this first publication of the Lakshman Raya Parisodhaka Mandali the society tries to fulfil one of its main objects—the collection and publication of the numerous epigraphical records of the Telugu Country. It is intended to supplement the work more ably conducted in other parts of Telugu Country. The society is cognisant of its short-comings and welcomes any suggestions or criticisms for its improvement.

In conclusion, the grateful thanks of this institution and the Andhra public, in general, are due to Rajah N. V. Ranga Rao Bahadur, Zamindar of Munagala, who has kindly rendered the necessary financial aid and has thus enabled the publication of this volume.

S. Hanumantha Rao, M.A., L.T.,
Professor of History, Nizam College
Hyderabad Dn.

పీఠిక

మ.ఘ.వ. నిజాంప్రభువరేణ్యుల పరిపాలనమందున్న భూభాగమునందు దక్షిణాపథ ప్రాచీన మధ్యయుగచరిత్ర పునర్నిర్మాణమున కాధారభూతములగు సాధనములు తండ్రోప తండములుగ నున్నవి. గుడులయందును, చెఱువులయందును, బావులందును, మసీదులందును, మార్గములందును, భూగర్భమందును ఎంతోచరిత్ర నిదానమైయున్నది. శిల్పకళను ప్రదర్శించు దేవాలయములు, పూర్వరాజ్యవైభవమును దీపించు దుర్గములు, శౌర్యప్రతాపములను సూచించు ఆయుధావళి, వైదుష్యమును బ్రకటించు గ్రంథరాజములు, కీర్తినిజాటు శిలాశాసనావళి, ఆర్థికస్థితిని దేటపరచు నాణెములు వైజ్ఞానికముగను, చారిత్రకముగను ప్రాముఖ్యము గలవియగుటచే శిథిలములై నామమాత్రావశేషములు గాకుండ వీనిని సుస్థితిలో నుంచుట ఆవశ్యకమయిన పవిత్రకార్యమయి యున్నది. ఇట్టి చరిత్రసాధనముల విలువను, వీనినిఁ గాపాడవలసిన పవిత్రధర్మమును మొట్టమొదట గ్రహించిన నిజాంసర్కారువారు ఆర్షశాఖను (Archaeological Dept.) ను నెలకొల్పి అత్యధిక వ్యయప్రయాసలతో మహత్తరమయిన కృషిసలుపుచున్నారు. నిజాంసర్కారువారి ప్రశంసనీయమయిన కృషిచే పురాతనచరిత్ర ప్రసిద్ధములగు శిథిలచిహ్నములకు సుస్థితి లభించుటయేగాక ఏతద్విషయమునందుఁ బ్రజలకు అభిరుచికూడఁ గలిగెను.

పురాతన చరిత్రసంబంధములగు శిథిలములు, శాసనములు, గ్రంథములు, నాణెములు, నిజాంరాష్ట్రమునందు బాహుళ్యముగనుండుటచే ప్రచండమై యిసుకపాతరవలె తరుగనట్టి యిట్టి మహత్కార్యమునందు సర్కారువారికి తోడ్పడి తత్కార్యము సంపూర్తిగావించుట పండితుల యొక్కయు పరిషత్సంస్థలయొక్కయు కర్తవ్యమై యున్నది.

స్థాపనము

నిజాంరాష్ట్రీయులగు ఆంధ్రసంతతి యభ్యుదయమునుగూర్చి యాంధ్రనాయకుల మానసవీధులందు దృశ్యాదృశ్యముగ సంచరించుచున్న భావతరంగముల పరిణామముగ “ఆంధ్రజనసంఘము” హైద్రాబాదునందు 1921 నవంబరు 12 శనివారమునాడు స్థాపితమయ్యెను. ఆంధ్రచరిత్రసాధనములను సేకరించుట హైద్రాబాదు ఆంధ్రజనసంఘమువారు ముఖ్యకర్తవ్యముగా భావించి, 27-12-1922 నాడు ఏతదుద్దేశ్యమును వెలువరచుచు తీర్మానముచేసి ప్రత్యేకోపసంఘమును నిర్మాణము గావించిరి.

ఆంధ్రోద్యమ ప్రచారము ప్రబలి వివిధప్రదేశములందు సంఘములు స్థాపితమగుటయు, వీటిపై యాజమాన్యము వహించుటకు కేంద్రసంఘము స్థాపితమగుటయు తటస్థించెను. అప్పుడి పరిశోధన కార్యక్రమము కేంద్రసంఘమువారి పరము గావింపఁబడెను. (2-9-1924)

నా మ ము

స్వర్గీయ కొమఱ్ఱాజు వేంకటలక్ష్మణరావు, ఎం. ఏ. గారు ఈ పరిశోధనకార్యమునకు ప్రారంభదినములలో సభ్యులుగానుండి అమూల్యములగు సలహాలను ఒసంగిరి. వారు తల పెట్టించిన కార్యము ఫలప్రదముగాకముందే దివంగతులయ్యిరి. కావున వారి జ్ఞాపకార్థమును, వారియెడఁ గృతజ్ఞతా సూచకముగను, ఈ ఆంధ్రపరిశోధక సంఘమునకు “లక్ష్మణరాయ పరిశోధకమండలి” అని నామకరణము చేయబడెను. మండలియాస్తియంతయు శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్రభాషా నిలయమునందు భద్రపరుపబడుచున్నది.

ఆ ర్థ క ము

ధనసాధ్యమగు నిక్కార్థము చరిత్రాభిమానుల యాదాదాదాముపై యాధారపడి యున్నది. ప్రత్యేకవిరాళములును, ఆంధ్రనిధియు ధనాదాయమార్గములై యున్నవి. భావ సంవత్సరాంతము వఱకు (3—4—1935) ఈ మండలి పక్షమున రు 2288—15—7 లు వ్యయపరుపబడినవి.

గ్రంథ నా మ ము

ఇట్లు మండలివారు సంపాదించిన శాసనావళిని ముద్రించిన యెడల చరిత్రాన్వేషులకు మిక్కిలి ప్రయోజనకరముగ నుండునని భావించి 123 శాసనములు చేర్చి యీగ్రంథము నందు ముద్రించినారము.

ఈ శాసన సంపుటమునకు “తెలంగానా శాసనములు” అని నామకరణముచేయబడినది. తెలంగానా అను పదము నిజాం రాష్ట్రములోని ఆంధ్రభూభాగమునకు వ్యావహారికముగా బహుకాలమునుండి వాడుకలోనున్నది. ఆణశబ్దము దేశపరమనియు, మహారాష్ట్రదేశమునకును, కన్నడదేశమునకును తగిలియున్న దేశమునకు “తెలంగాణము” అను పేరుండెననియు, ఇచ్చటి బ్రాహ్మణులే తెలంగాణులు, ఇచ్చట వ్యవసాయముచేయు కాపులే తెలంగాలు అనియు శ్రీకొమఱ్ఱాజు వేంకట లక్ష్మణరావు పంతులుగారు నుడివియున్నారు. తెలంగాణమునకు వికృతిరూపమగు “తెలంగానా” శబ్దమే ఈసంపుటపు ప్రత్యేకతను నిరూపించునని యట్లు నామకరణము చేయబడినది.

ప రి శో ధ న ము

శాసనప్రతిబింబములు, తాళపత్ర గ్రంథములు, నాణెములు మొదలగువానిని సంపాదించుటకై మా మండలి పక్షమున శ్రీ శేషాద్రిరమణకవులు రాష్ట్రములోని పలుప్రాంతములందు పర్యటనము సల్పి, అత్యంతాభిమానముతో కృషి సల్పియున్నారు. మరియు వారు

తమ పర్యటనానుభవములను, ఆయాగ్రామ వృత్తాంతములను, అనేక చరిత్రాంశములను వివరించుచు చక్కనినివేదికలను వ్రాసియున్నారు. శ్రీశేషాద్రిరమణకవుల ఉత్సాహము, తోడ్పాటు మాయాదర్శమును సఫలీకృతము గావించిన వని తెలుపుటకు మిగుల సంతోషించుచున్నాము.

గ్రంథ స్థ విషయము

ఈ సంపుటమునందు 123 శాసనములు ప్రకటింపబడినవి. పాఠకులకు సులువుగా నుండుటకై శాసనముల నన్నింటిని మూడుభాగములుగా విడదీసినాము. ఈ విభజననుబట్టి కాకతీయశాసనములు 57, చాళుక్యశాసనములు 42, ఇతరశాసనములు 24 కలవు. ఇందు 82 శాసనములకు శ్రీ శేషాద్రిరమణకవులును, 40 శాసనములకు మారేమాడ రామారావు పంతులు బి.ఎ., (ఆనర్సు) గారును, ఒకదానికి భావరాజు వేంకటకృష్ణారావు బి. ఏ., బి. ఎల్., గారును సకళ్లు వ్రాసియున్నారు. శ్రీ రామారావుపంతులుగారు ఇదలి శాసనములనుబట్టి విషయవిభజన చేసిపెట్టుటయేగాక శాసనవివరణములనుదెలుపు టిప్పణులు (Notes) తెలుగునందును, ఇంగ్లీషునందును లిఖించియున్నారు.

సవరణలు

ఈ సంబంధమున గికార్డులు పూర్తిగ దగ్గరనుండనందునను, లేఖకుల ప్రమాదము వలనను ఇందు దోషములు దొర్లినవి. పాఠకు లీక్రిందివిధముగా సవరించుకొందురుగాక.

1. సంపుటము 4, 91, 95, 180, 188, 189 పుటలలో నున్న “మాటూరు” ను “మాటేడు” గా దిద్దుకొనవలయును. ఈ మాటేడు ఇప్పుడు మహబూబాబాదు అనంబడు మానుకోట తాలూకాలోనున్నది.

2. చాళుక్య 15వ శాసనము గంగాపురములోనిదికాదు. ఆలంపురశాసనముగా 118, 192 పుటలలో దిద్దుకొనవలయును.

3. చాళుక్య 39వ శాసనము తాడికొండశాసనమే. 196వ పుటలలో సవరించుకొనవలయును.

4. నంబులకుంట అనుగ్రామము లేదు. గంగాపురము చేతనున్న చెఱువునకు “నంబులకుంట” అని పేరు. కావున చాళుక్య 8వ శాసనము గంగాపురశాసనముగా 111, 191 పుటలలో సవరించుకొనవలయును.

కృతజ్ఞత

ఆంధ్రులచరిత్రకు నూతనశోభను ప్రసాదించు నీసంపుటమును ముద్రించగలిగినందులకు మాకు మిగుల సంతోషముగానున్నది. ఆంధ్రదేశమునందే యననేల హిందూదేశమునందును ఇట్టి శాసనసంపుటమును బ్రకటింపగలిగిన ప్రజాసంస్థ “లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి” యొక్క టియే యని చెప్పుకొనుటకు మిగుల గర్వించుచున్నాము. ఇట్టి మహత్కార్యమును సాధించుటలో మాకు ద్రవ్యసహాయముచేసిన మహనీయుల కందరకును కృతజ్ఞతా పూర్వక వందనములు సమర్పించుచున్నాము.

మునగాల సంస్థానాధీశులగు శ్రీశ్రీ రాజానాయసి వేంకటరంగారావు బహద్దరువారు ఈ మండలి స్థాపకులు, అధ్యక్షులు శ్రీవారి యభిమానము, ప్రోత్సాహము, ఔదార్యము లేకుండిన మేమీ కార్యమును నెరవేర్చలేకుండెడివారము. అంతియేగాదు ఈ సంపుట ముద్రణమునకయిన వ్యయములను భరించి మమ్ముల కృతకృత్యుల గావించియున్నారని నివేదించుటకు మిగుల సంతోషించుచున్నాము. వివేకయుతమగు విజ్ఞానము, విచక్షణయుతమగు వితరణశీలము శ్రీవారియందు మూర్తీభవించియున్నవి. ఈ మండలియేకాదు ఆంధ్రులెల్లరును శ్రీరాజావారియెడల కృతజ్ఞతా బద్ధులయి యుండవలయును.

ఈ శాసనసంపుటమునకు ఆకార నిర్మాణముగావించిన శతావధానులు శ్రీ శేషాద్రి రమణ కవులకును, మారేముడ రామారావు పంతులుగారికిని ధన్యవాదములు సమర్పించుకొనుచున్నాము.

ఈ శాసనసంపుటమును చదివి, తమ యామోదమును బ్రకటించుటయేగాక, దీనికి ప్రస్తావన (Foreword) వ్రాసియిచ్చిన శ్రీశ్రీ సర్. వేపా రామేశం పంతులు, బి. ఏ. బి. ఎల్. మద్రాసు హైకోర్టు జడ్జిగారికి వందనములు సమర్పించుకొనుచున్నాము.

ముద్రణము

ప్రాముఖ్యమైన శాసనభాగమంతయు రాజమహేంద్రవరమునందలి సరస్వతీ ముద్రణాలయమువారు ముద్రించియున్నారు. సరస్వతీప్రెసువారు అత్యంత త్వరితముగను, సౌపుగను ముద్రించి యిచ్చినందులకు వారికి వందనములు సమర్పించుచున్నాము. ముఖ పత్రము, పీఠికాదులు తెనాలి భారతీ ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రితము లయినవి.

హైదరాబాదు-దక్కన్,
1—5—1935

ఆదిరాజువీరభద్రరావు
గౌరవ కార్యదర్శి

విషయ సూచిక

I కాకతీయ శాసనములు

1—102

సంఖ్య	పుట	సంఖ్య	పుట
1 ఖాజీపేట శాసనము ...	3	30 నాగులపాడు శాసనము ...	67
2 „ శాసనము ...	3	31 పమ్మి „ ...	68
3 ఇనుగుర్తి శాసనము ...	4	32 బూర్గుగడ్డ „ ...	71
4 మాతేడు „ ...	4	33 పానగల్లు „ ...	72
5 హనుమకొండ „ ...	5	34 „ „ ...	73
6 కరీంనగరము „ ...	12	35 „ „ ...	75
7 పిల్లలమట్టి „ ...	17	36 బూదపూరు „ ...	78
8 కొండిపర్తి „ ...	19	37 పామాపురము „ ...	79
9 పిల్లలమట్టి „ ...	26	38 „ „ ...	80
10 నాగులపాడు „ ...	31	39 కొలనుపాక „ ...	80
11 పిల్లలమట్టి „ ...	31	40 బూరుగుగడ్డ „ ...	83
12 అన్నవరము „ ...	37	41 „ „ ...	84
13 వాడపల్లి „ ...	38	42 „ „ ...	85
14 సోమవరము „ ...	39	43 గణపవరము „ ...	86
15 „ „ ...	40	44 గజగట్లపల్లి „ ...	86
16 నాగులపాడు „ ...	40	45 మణూరు „ ...	87
17 కొండిపర్తి „ ...	41	46 అలంపురము „ ...	88
18 గణపవరము „ ...	48	47 నాగులపాడు „ ...	89
19 నాగులపాడు „ ...	51	48 తేకుమాల „ ...	91
20 బూదపుర „ ...	52	49 మాతేడు „ ...	91
21 „ „ ...	55	50 మేళ్లచెఱువు „ ...	92
22 వరంగల్లు „ ...	61	51 ఒరంగల్లు „ ...	93
23 ముప్పవరము „ ...	63	52 „ „ ...	93
24 మట్టవాడ „ ...	64	53 రుద్రేశ్వరము „ ...	94
25 సోమవరము „ ...	65	54 మాతేడు „ ...	95
26 „ „ ...	65	55 గూడూరు „ ...	96
27 చినకందుకూరు „ ...	66	56 ధర్మసాగరము „ ...	97
28 „ „ ...	66	57 ఇనుగుర్తి „ ...	99
29 నాగులపాడు „ ...	67		

II చాళుక్య శాసనములు

103—152

సంఖ్య	పుట	సంఖ్య	పుట
1 గంగాపుర శాసనము ...	105	22 గంగాపురము శాసనము ...	124
2 " " ...	105	23 కొలనుపాక " ...	124
3 కొలనుపాక " ...	106	24 గంగాపురము " ...	125
4 " " ...	107	25 అలంపురము " ...	126
5 గంగాపురము " ...	108	26 " " ...	126
6 అలంపురము " ...	109	27 గంగాపురము " ...	128
7 డాకూరు " ...	109	28 పూడూరు " ...	128
8 నంబులకుంట " ...	111	29 కొలనుపాక " ...	129
9 అలంపురము " ...	112	30 అలంపురము " ...	130
10 " " ...	112	31 " " ...	131
11 " " ...	113	32 గంగాపురము " ...	132
12 " " ...	114	33 నెక్కొండ " ...	133
13 వేములవాడ " ...	116	34 బూదపూరు " ...	134
14 అలంపురము " ...	117	35 సూడూరు " ...	136
15 గంగాపురము (అలంపురము)	118	36 కొలనుపాక " ...	138
16 గంగాపురము " ...	118	37 పానుగల్లు " ...	141
17 నగునూరు " ...	119	38 బూర్గుగడ్డ " ...	142
18 అల్లదుర్గము " ...	119	39 తాడికొండ " ...	143
19 వేములవాడ " ...	120	40 గంగాపురము " ...	144
20 అలంపురము " ...	122	41 కొఱిపోలు " ...	145
21 కొలనుపాక " ...	123	42 కొలనుపాక " ...	147

III ఇతర శాసనములు

153—178

సంఖ్య	పుట	సంఖ్య	పుట
1 ఒరంగలు శాసనము ...	155	13 గూడూరు శాసనము ...	165
2 నేలకొండపల్లి ,, ...	155	14 ఇనుగుర్తి ,, ...	167
3 ,, ,, ...	155	15 బూరుగుగడ్డ ,, ...	167
4 నాగులపాడు ,, ...	156	16 మధిర ,, ...	168
5 పానుగల్లు ,, ...	157	17 లింగగిరి ,, ...	169
6 జడచర్ల ,, ...	157	18 పానుగల్లు ,, ...	169
7 ఆలుగడప ,, ...	158	19 నగునూరు ,, ...	172
8 గంగాపురము ,, ...	159	20 అలంపురము ,, ...	172
9 రామన్న పేట ,, ...	160	21 వేములవాడ ,, ...	173
10 గార్ల ,, ...	161	22 దోసపాడు ,, ...	177
11 పిల్లలమట్టి ,, ...	162	23 నాగులపాడు ,, ...	177
12 కొత్తవి ,, ...	163	24 ముదిమాణిక్యము,, ...	178

IV శాసన వివరములు.

179—200

	పుట
1 కాకతీయశాసనములు ...	180
2 చాళుక్యశాసనములు ...	190
3 ఇతరశాసనములు ...	196

V. Schedule of Inscriptions

201—215

Page

1 Kakathiya Inscriptions	202
2 Chalukyan Inscriptions	209
3 Miscellaneous Inscriptions	213

9

10

11

12

13

కా క తీ య శా స న ము లు

కా క తీ య శా స న ము లు

1

ఖా జీ పే ట శా స న ము

తూర్పువైపు

- ౧ స్వస్తి శ్రీస్తనపీఠ
- ౨ చారురుచిభిః సమ్మిశ్రి
- ౩ తోంశోమణిద్యోతై రంజన
- ౪ పుంజశుభ్ర కలినా నాత్యున్న
- ౫ తోరస్థ * * * * గవిరా
- ౬ ఆత * * * * జాత తారా
- ౭ పథం । ఖ్యాతోజ్య * * సివఃపురా
- ౮ ణపురుష శ్రీశౌర్యనారాయణః
- ౯ జయతి చలమత్తి గణ్ణస్సమ
- ౧౦ రజయశ్రీవిభాన భూషాదణ్ణః
- ౧౧ దుజ్జయ కుళాబ్ధి చంద్ర సత్త్యా

- ౧౨ ధీనస్సకలబేత నరేం
- ౧౩ ద్రః॥ తత్పుత్రః ప్రోలనృపః ప
- ౧౪ రధరణి పాశమకాలిరాజిత చ
- ౧౫ రణస్సిందూరముద్రికాం. కాం చ
- ౧౬ క్రంచక్రేశ్వరస్య సకల ధరిత్రీః
- ౧౭ విశ్రుత సంగరసుకిత విక్రా
- ౧౮ ంత్త నిజకీర్తి ధవలితాశావూ
- ౧౯ త్తిః చక్రే సముద్రసుయశశ్చ
- ౨౦ న్ద్రః సరిసముద్ర * * (మంగ)
- ౨౧ శం॥ తత

2

ఖా జీ పే ట శా స న ము

ఉత్తరము

- ౧ సమస్తభువనాశ్రయ
- ౨ శ్రీ ప్రిధ్వీవల్లభ మహారా
- ౩ జాధిరాజపరమేశ్వర
- ౪ పరమభట్టారక సత్త్యా
- ౫ శ్రయకులతిలక చ
- ౬ భుక్యాభరణః శ్రీమ
- ౭ త్రిభువనమల్లజేవ
- ౮ విజయరాజ్య మాచం
- ౯ ద్రాకతారం నలుత్తమి
- ౧౦ రే । తత్పాద పద్మోపజీవి

- ౧౧ సమధిగత పంచమహా
- ౧౨ శబ్దమహా మండలేశ్వరా
- ౧౩ నమకుణ్డాపుర వరేశ్వర
- ౧౪ పరమమాహేశ్వర పతి
- ౧౫ హితచరితం । వినయవిభూ
- ౧౬ మణం శ్రీమన్మహామణ్ణ
- ౧౭ లేశ్వరం కాకతీయ బేతే
- ౧౮ శనం తన్నతన్తే మహీమండ
- ౧౯ లేశరం పోశలరస

పడమర

- ౧ * సంవత్సర మాగ్గళి
 ౨ ర శుద్ధ ద్వాదశియుం బృహస్ప
 ౩ తి వారదద్దు వరుణ ప్రతిష్ఠా
 ౪ * ల దొల్నిలిసిద శాసనగంచ
 ౫ మయ్యాదే దేవ చాగ్గపప్పన
 ౬ * పకాతెయుం సెట్టకెతెయ
 ౭ పాటగాగు * డకెతెగ

- ౮ పొలమొదలాగొడనది
 ౯ సముద్రనీరద * వేడి
 ౧౦ * దెల్లమగ సరపావ్వ
 ౧౧ * న్నకకర రవిదేయ

(ఇంక నెన్నిది పంతులు కన్నడ భాషావాక్యములు
 స్ఫుటముగాలేవు.)

దక్షిణము

- ౧ మద్వంశజాఃపరమ
 ౨ హీపతి వంశజా వా
 ౩ పాపాదపేత మన
 ౪ సో భువి భావి భూ
 ౫ పాఃయేపాల యన్తి

- ౬ మమధర్మమిమం
 ౭ సమస్తం తేషాం మ
 ౮ యా విరచితోంజలి
 ౯ రేషమూర్ధ్ని

3

ఇనుగుర్తి శాసనము

- ౧ స్వస్తి శ్రీమతుకా
 ౨ కతీయ ప్రోల మహా
 ౩ దేవులు యినుం
 ౪ గుటితిని వాయివ్య
 ౫ పు పర్వతము (నందు)

- ౬ జలంధరేశ్వర
 ౭ భైరవునిం బ్రతిష్ఠ
 ౮ నేయించె మంగళ
 ౯ మహా శ్రీ శ్రీ

4

మాటూరు శాసనము

- ౧ స్వస్తి శక (వషం)
 ౨ బులు ౧౦౪౩ గు శా (వ్వం)
 ౩ రి సంవత్సర చైత్ర

- ౪ శుద్ధ ౩ వడ్డవార
 ౫ ము నాండు శ్రీమ
 ౬ న్నహా మండ లేశ్వ

2 ర కాకతియ్య ప్రో
 ౮ లె రాజుల బంటు
 ౯ శ్రీమన్మహా సా
 ౧౦ మంత వెమబె
 ౧౧ ల బొడ్డ * మ
 ౧౨ లై నాయకుండు
 ౧౩ * * దనని
 ౧౪ * న మల్లేశ్వర దే
 ౧౫ వరకు మల్లన
 ౧౬ ముద్రము పిఱుద
 ౧౭ ని స్థానపతి గేశ
 ౧౮ న జియ్యలకు పూ
 ౧౯ జ కు మఱుదు
 ౨౦ ల ని వేద్యమునకు మ
 ౨౧ ట్తులు ౧ దివి
 ౨౨ యకు మఱ్ఱులు ౧
 ౨౩ * కేశవజియ్య

౨౪ లకు వెలి పో
 ౨౫ లము ఖ ౩||
 ౨౬ తాటిబట్టి వెలి
 ౨౭ పొలము ఖ ౩
 ౨౮ వినాయకు ఖ ౧
 ౨౯ ఈ ధర్మము
 ౩౦ ప్రతిపాదించని
 ౩౧ వారు గంగ కలు *
 ౩౨ వెయి గవిలల వధి
 ౩౩ యించినవారు|| స్వ
 ౩౪ దత్తాం పరద త్తం వా
 ౩౫ యోహరేతు వసుం
 ౩౬ ధరా | వష్టింవషా స
 ౩౭ హస్తాణి విష్టా
 ౩౮ యాం జాయతే
 ౩౯ క్రిమిః||

5

హ ను మ కొ ం డ శా స న ము

ప డ మ ర

౧ ౧ ఓం స్వస్తిశ్రీవిజయశ్చాభ్యుదయశ్చభవతు|| స్వస్తి సనుధిగతపంచమ
 ౨ హాశబ్ద మహామండలేశ్వర అస్తకుండాపురవరేశ్వర పరమమాహేశ్వర
 ౩ పతిహితచరిత వినయవిభూషణం శ్రీమన్మహామండలేశ్వరకాకతి
 ౪ య రుద్ర దేవరాజుల విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధి ప్రవర్ధమా
 ౫ సమాచంద్రాక్కృతారము|| అస్తకొండవట్టనమునందు సుఖసంకథా వి
 ౬ నోదంబున రాజ్యంబు సేయుచునుండ శకవర్షములు ౧౦౮౪ వునేంటిచిత్త
 ౭ భానుసంవత్సర మాఘ శు ౧౩ వడ్డవారమునాండు తనపేర రుద్రే

- ౮ శ్వరమును శ్రీవాసుదేవర శ్రీసూర్యుఁడేవరానుప్రతిష్ఠ నేయించె॥
 ౯ యశోత్తుంగతరంగతాడిత వియత్సప్తాణ్ణఁవీయం జలం పాగాంగు
 ౧౦ వనఖాగ్రదఘ్నమ భవదూభమండలోద్ధారణే । దంష్ట్రాకోటికుటీరకో
 ౧౧ టరగతంత్రేలోక్యమబ్బిందువద్రప్తాండాయివ రోమకందనికరోవందేవరా
 ౧౨ హం హరిం॥ శ్రీహేరంబవిలంబికుంతల మిలన్తల్లీదల త్కుట్టలవ్రాతోజ్జృంభిత
 ౧౩ (నా) దలుబ్ధమధుపధ్వానోత్కరస్యాస్పద । స్థితప్రీతమనాంభవత్వ మిహమే దీ
 ౧౪ (వ్యం)తి దంతద్యుతిప్రోద్ధామోద్దలనైకవిక్రమ లసద్దంతాంతికాంత్యాశ్రయః॥
 ౧౫ (జా) తేవదుగ్ధలహరీభిరుదంచ తీవదుగ్ధోదధేరమృతదీధితి నిమ్మి తేవ ।
 ౧౬ శ్రీఖండపిండపరిపాండురపుత్తలీవ వక్త్రేవ సత్వవిరతంతు సరస్వతీనః॥ భా
 ౧౭ రద్వాజకులశ్రియః పరివృథశ్రౌతక్రియాకమఁతః । శ్రీరామేశ్వరదీక్షితో
 ౧౮ జనయితా యస్యక్షితావగ్రణీః । సోచింతేంద్రవరోద్వయామృతయ
 ౧౯ తే శ్శిష్యేయతిశ్రద్ధయా శ్రీమదుద్ర నరేశ్వరస్య సుమతేవ్వఁ శావలిం
 ౨౦ వణ్ణయే॥ శ్రీమత్త్రిభువన మల్లోరాజా కాకత్యవంశసంభూతః । ప్రబల రి
 ౨౧ పువగ్గఁ నారీవైధవ్య విధాయకాచార్యః॥ శ్రీకాకత్యనరేంద్రబృందతిల
 ౨౨ కో వైరీంద్రహృత్తాపకః సత్పాత్రే వసుదాయకః ప్రతిదినం కాంతామనోరంజ
 ౨౩ కః దుష్కాంతాచయదూషకః పురహరః శ్రీ పాద పద్మాచ్ఛకో

న్యగూభతీకృత నాయకస్య

- ౨౪ భువన శ్రీమల్లదేవో బభౌ॥ తత్పుత్రః శివపాదపద్మయుగళ ధ్యానామృతానం
 ౨౫ దభూల్లుంఠాకో రిపుసుందరీజన మహాసాభాగ్యసంపచ్ఛియః । ప్రో
 ౨౬ లోరాజ ఇతి ప్రసిద్ధిమగమద్వైరీంద్ర దప్పాపహానిశ్శంక ప్రథనప్రబం
 ౨౭ ధన మహాహంకారలంకేశ్వరః॥ హస్త్యారోహణ కమ్మకమ్మఠగతిం
 ౨౮ చాళుక్యచూడామణిం శశ్వద్యుద్ధనిబద్ధగహ్వరమతిం యుద్ధే బ
 ౨౯ బం ధక్షణాత్ । శ్రీమత్తైలపదేవమంబుద నిభస్తంబేరమస్థంక్షణ
 ౩౦ త్ప్రఖ్యాతో రిపుకంఠఖండనవిధౌ భక్త్యానురాగాజ్ఞహా॥ యోగుంతారి
 ౩౧ పతే రకుంతపరశుశ్లఘ్నాగ్రధారోల్ల సద్ధారాపాత నిపాతనైకచతురం
 ౩౨ (గో) విందరాజాహ్వయం । బధోన్ముచ్య తదోదయ క్షితిభృతే రాజ్యం దదౌ
 ౩౩ (లీ) లయాలుంఠాకోవిషయస్య తస్య సమరే సద్వీరదీక్షాగురుః॥ కృద్ధే
 ౩౪ నోద్ధరమంత్రకూటనగరీ నాథాదయోనిస్త్రుపోగుండః ఖండిత ఏవముం

- 31 డితశిరాః క్రోడాంకవక్షస్థలః । ఏదోడింభక వత్పలాయనపరోజాతోగతః
 32 స్వాంపురీ మాహూతోపి నృపేశ్వరస్య పురతఃప్రోలేన యద్దాయయత్ ॥
 32 అన్యచ్ఛానుమకొండనామ నగరీం సంవేష్ట్యయో యంస్థితో నానా మండలికా
 33 స్వితో భువి జగద్దేవస్సదేవప్రభః । స్తబ్ధస్తంభిత ఏవకాయ్యై కరణేశక్తః
 34 త్షణాన్నిగ్గతః శ్రీమత్ప్రేల నృపస్య తస్య జయినః కిం బ్రామహేగౌరవం॥
 35 దేవీం ముప్పమ నామధేయసహితా యస్యాగుణాస్తారకాః కీర్తిణః శారదచ
 36 ంద్రికేవ విలసత్కాంతేస్తు నైవోపమా । (సౌశీ) లేవచ జానకీవచ సతీకుంతీ

ద క్షిణము

- ౧ వ పద్దేవసా పౌలోమీవచ చండికేవచ
 ౨ వరాతస్యా భవద్భామినీ॥ తస్యాస్తస్య
 ౩ సుతోజనీహ పరమానందైక కందాంకు
 ౪ రః కామః కిం నలకూబరః శివసుతః
 ౫ స్కందో జయంతోధవా । జిష్ణువ్యజ్రధరో
 ౬ ధవా హరిరయందస్త్రాకుమారా నతేభ
 ౭ క్తః శ్రీగిరినే హితాయ జగతః శ్రీరు
 ౮ ద్రదేవో నృపః॥ త్వంగత్తుంగతురంగపుం
 ౯ గవచయారోహ క్రమే కమ్యతం దో
 ౧౦ ముంచారు పరాక్రమక్రమభరంభం
 ౧౧ జ్వాసకృల్లీలయా । కణ్ణః పాత్యథివా
 ౧౨ మలైః శరశతై విక్షద్రావ్య విద్రావ్య యో
 ౧౩ లేభేనవ్య విశేష యుక్త నగర గ్రామం
 ౧౪ సరుద్రోనృపః॥ ఈడేమేడ విడంబ డం
 ౧౫ బర భరత్వేదక్షమం త్తౌభృతాం దువ్యై
 ౧౬ రోద్ధుర వీరమంత్రసమయా దానైక దీ
 ౧౭ తౌగురుం । శ్రీమన్నైలిగిదేవ సంగన
 ౧౮ మయ ప్రోద్భూతదప్పాపహం ప్రాప్త
 ౧౯ శ్రీపాలవాస దేశ విభవం శ్రీరుద్రదే
 ౨౦ వం సదా॥ భీమేన భీమ నకులేన కు

- ౨౧ లేన హీనోగ్రస్తో మమార గృహ మూ
 ౨౨ షక వత్త జేన । మాజ్జార డింభక వరే
 ౨౩ ణ మహాంధకారే గోకణ్ణానామ భు
 ౨౪ జగో భువి శూరమాసీ ॥ శ్రీమదు
 ౨౫ ద్రపరాక్రమోద్భవ భయవ్యామోహ
 ౨౬ నాఖ్యోల్ల సచ్చత్రు త్రస్త సమస్తగాత్ర
 ౨౭ విలస చ్చోడోదయ త్తౌపతిః । ఉన్తతా
 ౨౮ ఇవ విస్తృతా ఇవ మహాభూతాభి భూ
 ౨౯ తా ఇవ ప్రోద్భాంతా ఇవ సంకులా ఇవ
 ౩౦ తదాప్రాణాః ప్రయాతాదివం ॥ యాతే
 ౩౧ పి తెలప నృపే దివమస్య భీత్యా సవ్వాతి
 ౩౨ సార కబళీకృత గాత్రయష్టే । శ్రీరు
 ౩౩ ద్రదేవ నృపతేః పృథువిక్రమస్య భీమో
 ౩౪ పి రాజ్యపదవీం క్షణికాంసలేభే ॥ ఏకో జం
 ౩౫ బుక డింభకో లఘుతరైః సంవేష్టితో జంబు
 ౩౬ కై రాజాహంకృతి ధిక్కృతక్షీతితల స్సింహాసనం
 ౩౭ స్పర్ధతే ఫీత్కారాకుశగజ్జైతైర్ముఖరయన్
 ౩౮ వ్యాదిశో విహ్వలో యాతః క్వాపి సటా విధూన
 ౩౯ నభరైః కంఠీరవస్యాతురః ॥ తద్వద్భీమ నృ
 ౪౦ పాథమో నరపశుమ్నాతుస్సపత్నీపతి
 ౪౧ హంతా భ్రాతృవరస్యభోజనవిధా భీమే
 ౪౨ న సంస్పర్ధతే । ఆకాశగ్రసనప్రయాన
 ౪౩ నిరతః శ్రీరుద్రదేవేన యత్స్పర్ధావద్ధి
 ౪౪ త గర్వపర్వత మహా శృంగాగ్ర మారోహ
 ౪౫ తి॥ శ్రుత్వా భీమనృపస్యరాజ్య విభవం చా
 ౪౬ రైశ్చదుశ్చేష్టితం శ్రీమదుద్రనరేశ్వరోధ
 ౪౭ విజయ ప్రారంభ సంభారభాక్ । జాతోజా
 ౪౮ తరిపుః సమగ్రపృతనామేలాపనేయో

తూ ద్వు

- ౧ జితః సద్యస్సద్యబలాన్వితః ప్రముదితః శీఘ్రం శ్రియై
 ౨ నిగ్గతః॥ యస్యోద్యమ్యజయప్రయాణసమయే గంభీర
 ౩ భేరిభవద్భాంకారోద్భవసంభ్రమ వ్యతికరవ్యాజ్యంభణోద్వే
 ౪ గతః । భ్రశ్యంత్యభ్రచయాశ్చలన్యవనయో భ్రామ్యంత్యమీ భూ
 ౫ ధరాః కూమ్భాః క్రామ్యతి ముహ్య (తి) ద్విరసనః కుంతన్తి దిక్కుంజరాః॥
 ౬ కోశాన్గేహేష్వముంచ న్నధి కరితురగాన్బాంధహా నద్ధమాగ్గేదుగ్గే
 ౭ వ్య (ం) తః పురాణి ప్రతిరవచకితా రుద్ర దేవస్య భీత్యా । యస్యో
 ౮ ద్వేగేభ్రమంతస్సనుసమయసమారంభగంభీరభేరిభాంకారా
 ౯ క్షీణకణ్ణోఽఽఽ తభరతరలాః ప్రేక్షీతాశాః క్షీతీశాః॥ గత్వాజవా
 ౧౦ త్రిచతురాణిపదానిరాజా సస్యస్యఖండనమినప్రథమాహుతిం
 ౧౧ వా । భూభంగవీక్షణ వినద్ధితకోపవహ్నాయద్వద్ధమాన న
 ౧౨ గరీం ప్రథమం జహావ॥ యస్యాక్షీవీక్షణభయాచ్ఛకితస్సభీ
 ౧౩ మో దుయ్యోధనస్య సృపతే రివ విహ్వలాంగః । స్వభ్రాతృ మా
 ౧౪ తృవచితాసహిత స్సనుగ్రలక్ష్మీంవిహాయ వనమేవ య
 ౧౫ యావిలజ్జః॥ తత్ప్రప్యతోనుచజగామ దదాహ రాజా చోజోదయ
 ౧౬ స్య సగరీ మగరీయసీం తాం । లంకామివామరపురీ సన్వశీం
 మృగాక్షీ శ్రేణీవిలాసలలితా మి
 ౧౭ వచాంజనేయః॥ లులావచ వనంతస్య దుగ్గ మగ్గశవిభ్రమం ।
 తదాగమకరోత్తత్ర పురనుధ్యేద్భు
 ౧౮ తంమహత్॥ కందూరోదయచోడవ (ం) శవిలసత్త్వి రాబ్ధిగబ్ధోద్భవ
 త్వద్వైకాశ్రయ రుద్ర దేవస్యప
 ౧౯ తేః కింపణ్యతే విక్రమః । తుద్రక్షాత్రకులోన్నతిక్షయకృతః
 సన్వాకపనిశ్రీకృతో రామస్యేవ
 ౨౦ కుతాఖండిత రిపువ్రాతస్య పృథ్వీపతేః॥ రంగత్తుంగ తురగం
 సుంగవఖురక్షుణ్ణం జగన్మండలం
 ౨౧ జ్యోతోల్లాసి సదాతపత్రనికరవ్యాప్తం నభోమండలం ।
 పూణ్ణేందూత్కరచారు చామరచయై ద్వి

- ౨౨ జ్వండలం సంభృతం । దృష్ట్వా సైన్యవినిగ్గమం నరపతేః
ప్రాదుద్రుమ శ్శత్రవః ॥ కాంచీమండలవింధ్య
- ౨౩ మధ్యనిలయా భీమాదయః పార్థివా యస్యశ్శ్రోత్రపదంగతా
అహరహః శ్రీరుద్రదేవస్య
- ౨౪ తే । దృష్ట్వావానిమిషా బభూవురమరీవగ్గాఽస్సమత్త్యాశ్చిరం
ప్రత్యావృత్య తమేవ రుద్రస్యప
- ౨౫ తిం ప్రాప్తాశ్శరణ్యాత్థిః ॥ రుద్రం స్తామినరేశ్వరం బుధశతా
నేక శ్రియో భాజనంకృత్వాయ
- ౨౬ స్య కదాపిచేతసిమదాశంకాన సంక్రామతి । ఏకశ్రీ పురుషోత్తమం
కలకలైః కృత్వాశ్రియో
- ౨౭ భాజనం విచినాం కురుతేధునాపి వసుధాముజ్జగరాం సాగరః ॥
న్యగ్భూతీకృత రాజహం
- ౨౮ సనికరః వద్తోద్భవై కాశ్రయః శ్రీ రుద్రశ్చతురాననో బుధవ
రానం దైకహేతుభృశం
- ౨౯ నానాశాస్త్ర విచారణైక చతురోబ్రాహ్మీవిలాసాశ్రయః కల్పాక్షప్తగతిః క్షితా
౩౦ విహశతానందస్వయం (౦) పార్థివః ॥ సత్యాసక్తమనానిరస్త నరక
క్షేశశ్చ లక్ష్మ్యాశ్రయః
- ౩౧ పృథ్వీభృద్యదనంత భోగనిలయః శశ్వద్విజేంద్రప్రియః । దుష్టారిష్టవిమర్దనస్సు
౩౨ మవసామభ్యర్థితాత్థప్రదోగోత్రప్రద్రణః సుదశనకరో రుద్రస్వయం కేశవః॥
- ౩౩ అసమసమరసంగోత్తుంగమాత (౦) గకు (౦) భస్థలవిగళిత ముక్తా
హారభారాభిరామః । భవ
- ౩౪ భవభయభజ్తోభామినీ భవ్యనేత్రోత్పలదల చయభూషః శోభతే రుద్రదేవః॥ అస్తి
౩౫ స్ప్రిశాసతి మహీంభువి రుద్రదేవే రాజాభిధాశశినినై వనరోత్తమేషు । ఈశత్వమిందుతి
౩౬ లకీనదనాకులేషు తేజస్వితా దినకరేనచ శాత్రవేషు ॥ కేశగ్రహస్సురతనంగరసంభ్ర
౩౭ మేషుదండగ్రహో యతిషునై వజనోత్కరేషు । శాస్త్రే వివాద
కథనం వ్యవహారజనో
- ౩౮ నక్వాపి దుష్టమథనం మదనం త్వరణ్యం ॥ దానం దైన్యపరాభవా
వధి రిపుచ్ఛేదా వధివ్యక్త

3- మశ్చాతుర్యం చతురాననావధి గుణగ్రామ స్త్వసంఖ్యావధిః ।

తేజోభాస్కర తాపనా

౪౦ వధియశోరాశిస్తు రుద్రస్య యస్మైలోక్యక్రమణావధిన్నిరవధి

ద్ధమ్మోమతిః శోభణే॥

౪౧ ప్రాప్తాశోపి మహాత్తిరోపి మహతామేకాశ్రయోపి శ్రియోజన్తస్థానమపి ప్రసంసహృ

౪౨ దపిత్వం రత్న ధామాపిసన్ । పీతఃకుంభసముద్భవేన జలధేతురఃసముద్రోయతోనై

౪౩ వం రుద్రనరేశ్వరోయమమునా స్పద్ధాం వృథామాకృథా॥

బౌదాయ్యం సురశాఖనః శి

౪౪ ఖరిణః స్వణోక్త తేగ్గౌరవం ధైర్యం దాశరథే బృలం పురభిదో

గాంభీర్యమంభోనిధేః

౪౫ సౌందర్యంమకరధ్వజా త్సురగురోర్విద్యారతిం కౌతుకా

దాదాయాబ్జ సముద్భవేన ర

౪౬ చితంశ్రీరుద్రదేవోద్భవః॥ స్థాయతైరవతీందు రంబుజపతిస్పష్టాంబుజ త్వంబరం

౪౭ లోలం నీలసరోజతిస్ఫురయశోదుగ్ధోదధౌ సంప్రతి । జ్యోతీంషిస్ఫుటబుద్బుదంతి హరి

౪౮ తః కూలంతిలోకాస్త్రయశ్చంచద్వీచిచయంతి యస్య జయతి శ్రీరుద్రదేవోద్భుతం॥

౪౯ పాదన్యాసశిలాశ్శిలాంసి సమరేకృత్తాని ఖడ్గేన యచ్ఛత్రాణాం పతితానిమాంసవి

౫౦ లసత్పంకేధశంకేహృహం । రక్తస్రోతసి రుద్రదేవజయినో నృత్యత్కబంధాఃస్లవా ఆ

౫౧ యాంత్యా విజయశ్రియశ్చ సవిధం కీర్తేః ప్రయాంత్యాదిశః ॥

తస్యాస్తేనుమకొండ నా

౫౨ మ నగరీ శ్రీరాజధానీవ యా యత్రోద్యత్సదఖండఖండ పరశువ్యాజృంభణోజ్జృంభితా

౫౩ కంనప్పకస్యపురీవ సా రతిమతీ శృంగారభావాన్వితా మాహేంద్రీవచ జిష్ణువిష్ణు స

౫౪ హితారంభా విలాసాజ్జితా॥ యత్రస్త్రియో మకరకేతనరాజధాన్యః ఆనీలనీర

౫౫ జవలాశవృశః కృశాంగ్యః । త్రైలోక్యసుందరదృశాంతిలకాయమానా ఆవీనతుంగ

౫౬ కుచకుంభభరాలసాంగ్యః॥ యత్రద్విజేంద్రభవనేషు నివాయ్యమాణాః కీరాః

౫౭ పతంతి పటవోపటుభిస్సమేతాః । సర్వాంగసంగత సమస్తవిచారచారుచారిత్ర

౫౮ చచ్ఛితపదక్రమయుక్తవేదాన్॥ వేశ్యాగృహేషు సురతోత్సవజాతచేష్టాః శబ్దా

౫౯ నుకారిశుకశాబకలోరుశబ్దాః । సర్వాదిశోముఖరయంతి దినా విటానాం కం

౬౦ దప్ప దప్పతరలాణ్నావపూర్ణాచంద్రాః । నాతిక్రామతి వైష్ణవం పదమితి ద్యా

౬౧ గోరితిత్తా మిమాం పాదైస్ప్రత్యుతి నో తురంగమచయః శ్రీరుద్రదేవస్యయః

ఉ త్త ర ము

- ౧ సర్వాశాః పరిపూరయన్విజయతే నృ
 ౨ త్యేన సంభీషయం చ్చత్రాన్యధామహీత
 ౩ తే ప్రతిదినం విద్రావయన్తారయన్॥
 ౪ అతిరమణశరీరా యే చ నీచస్వరా
 ౫ ధ్యా స్సకలతురగశాస్త్రోద్భాసి సల్ల
 ౬ త్సణాఢ్యః | జవభరభరితాంగా స్సత్వ
 ౭ సంపన్నగాత్రా అతిచిరతరజీవాః
 ౮ పంచధారాస్తురంగాః॥ రాజ్యం ప్రాజ్యం ల
 ౯ వణజలధే స్తీరపయ్యంత మస్య శ్రీ
 ౧౦ శైలాంతాః ప్రచరతి సదా దక్షిణాశాం
 ౧౧ సమగ్రం ప్రాతీచ్యంతా కటకనిక
 ౧౨ టస్థాయినీ రాజ్యలక్ష్మీః కాబేర్యూశాః
 ౧౩ తటవిలసితే మాల్యవన్తం ప్రదేశే॥ అ
 ౧౪ చ్చృణాత్థృణ మిహ దత్తవాన్తహ స్తద్దిచెఱువు
 ౧౫ ల నామఖేటకం | శ్రీమహేశరవిశౌరిణ
 ౧౬ స్థిరం రుద్రదేవస్మృపతి మ్మతస్సతాం॥

6

క రీ ం న గ ర శా స న ము

తూ ర్పు

- ౧ శ్రీరామాధిపుం డింద్రనీలనిభశారీ
 ౨ రుం డుదారుండు గౌరీరామాధి
 ౩ పుం డుజ్జ్వలస్ఫటికశారీరుండు ధీరుండు
 ౪ భాషారామాధిపుం డబ్జకేసరలన
 ౫ చ్చాయా శరీరుండునుం గారుణ్యంబున మా
 ౬ కు నీవుత సదా కాలంబుం గామాత్థము
 ౭ లు॥ వెలయంగ వేంగిదేశంబులోన నా
 ౮ త్రేయగోత్రపుంగవులు మహాత్ములు

- ౯ చెల్లెకి పురంబున బలవస్తులు పుట్టి పెరిగి
 ౧౦ పాలించి రనను॥ మనుచరిత్రుం డఖిల జ
 ౧౧ గజ్జన పూజితుండై న యత్రి సన్తానము
 ౧౨ నను జనియించి కొమ్మనాయ్యుండు విను
 ౧౩ తశ్రీశుభసమృద్ధి వెలయంగం బ్రభతో
 ౧౪ న్॥ ఆయతయశుం డతనికి నాత్రేయా
 ౧౫ న్వయ భూషణుం డతిస్థిరమతి నారాయ
 ౧౬ నుం డుదయించె వచశ్రీయుతుండై సుకవి
 ౧౭ బన్ధుచింతామణియై॥ విత్త॥ అతులశ్రీయు
 ౧౮ తుండై సమస్తజనచిత్తానందసంజాతవి
 ౧౯ స్త్రీత నానాగుణియైన యాతనికి నీరేజాత పత్రి
 ౨౦ ప్రకాశిత లోలేక్షణి యయ్యమాంబికకు
 ౨౧ లక్ష్మీనాథుండై పుట్టె నున్నతి గోవిందుడు ని
 ౨౨ మ్మల ప్రధిత విజ్ఞానంబుతో సమ్మహిని ॥కంద॥
 ౨౩ వితత యశుండై న యతనికిం బతివ్రతా
 ౨౪ గుణవిభాసి భాగ్యవతి మహాసతియైన
 ౨౫ తురుకమాంబకు నుతచరితుండు బంధుజనమ
 ౨౬ నోముదకరుండను॥ విత్త॥ భూధరధైర్యుం
 ౨౭ నత్యధిక పుణ్యచరిత్రుం డపారకీర్తిలక్ష్మీ
 ౨౮ ధరమూర్తి శిష్టజనమిత్రుడు గోత్రప
 ౨౯ విత్తుం డచ్యుతారాధనతత్పరుండు సు
 ౩౦ రరాజగురుండు మతిప్రభాతి గంగాధ
 ౩౧ రుం డిద్ధరిత్రి ననంగా నుదయించి శుభోదయం
 ౩౨ బునన్॥ కంద॥ మాతాపితృవర్గము సంప్రీ
 ౩౩ తిం జదివించి మన్ని పెన్ని లసద్విద్యాతిశయ
 ౩౪ కుశలుంజేసి విభూతిం బరిణయము
 ౩౫ నేసి పోషింపంగాను॥ విత్త॥ సకలకలావిధి
 ౩౬ జ్ఞాడనంజాలి సమస్త జనాలి సద్గుణప్రకర

- 32 ము నెప్పుడును బుధసభం బ్రణుతింప
 3౩ంగ నున్నయట్టి ననున్ బ్రకటితకీర్తి
 3౪ బ్రోలజనపాలుండు ఘోరతరాజు
 ౪౦ లోలుం డత్యకుటిలచిత్తుం డీతడని యాదరి
 ౪౧ కం బిల్పించి పంపంగాన్ || కండ || చనువు మె
 ౪౨ యి నగరిలోం దగు పనులెల్లనుం బెంపు
 ౪3 మెఱసి పరికించుచు నేర్పూన భక్తియు
 ౪౪ క్తి నతి ముదమున జేయుచుం దత్పరొక్ష
 ౪5 మున మతియు బ్రభను ||

ఉత్తరము

- ౧ శ్రీకాంతాకాన్తుచే నాశ్రితవిభు
 ౨ ధజనాభిస్థిర ప్రాజ్యరాజ్యశ్రీ
 3 కాన్తాకాన్తుచే విస్త్రితనిజ
 ౪ భుజవిస్త్రింశనీతాన్యరాజశ్రీకా
 5 న్తాకాన్తుచే దిక్షితిగగనస
 ౬ మాశ్రిష్టవిస్పష్టకీర్తి శ్రీకాన్తా
 ౭ కాన్తుచే నూజితరిపు మ్రి
 ౮ గరాజీమిగారాతిచేతన్ || వి ||
 ౯ పరనరపాలమాలి మణిభాస్వ
 ౧౦ రదీప్తి లతానితాన్తవిస్ఫురిత
 ౧౧ పదాబ్జుచే నహితభూతలనా
 ౧౨ ధవరూధినీనరోవరమథనప్రభూ
 ౧3 తమదపద్విరదాధిపుచే విరోధి
 ౧౪ భూధరశిఖర ప్రభిన్నవిదితత్త్రి
 ౧5 దశేంద్రనిశాతహేళిచేత్ || కం ||
 ౧౬ సురకరిపతి మిగపతి హరి
 ౧౭ సురసతిధవలసరసిరుహ
 ౧౮ శుక్తిరుహనదృక్ సురుచిర

- ౧౯ విశదయశోభాసురనిధిచే
 ౨౦ సుకవితరణిసురనిధిచేతన్ || విత్త ||
 ౨౧ సరనిధిపరీతధాత్రీ పరిపాలిత
 ౨౨ దక్షిణప్రభాసి (త) భుజవిస్తరు
 ౨3 చేత నన్తకుండాపురనాథుండై నరుద్ర
 ౨౪ భూపతిచేతను || విత్త || వెల
 ౨5 య నమాత్యసంపదయు విశ్వ
 ౨౬ తమైన నియోగవత్తులం దలము
 ౨౭ శితాతపత్రము లతక్యకవిభూష
 ౨౮ ణలేపనాంబరంబులుం దగు విత్తు
 ౨౯ లుం బడసి భూసురవర్గముం బ్రో
 3౦ చి దేవతానిలయము లతి బెక్కొ
 3౧ వర నిల్పుచుం బూజలు బ్రీతిం జ
 3౨ ల్పుచును || కండ || జననాథుకరు
 33 ణం డొండ్రిండనంగా బరిగిన మహాగ్ర
 3౪ హారము విద్యజ్ఞనములకు నిచ్చి య
 35 జ్ఞము లొనరంగం జేయించి నా
 3౬ మహోన్నతి వెలయను || విత్త ||

కా క తీ య శా స న ము లు

32 అందుం ద్రికూటని ర్థిత శివా
33 లయమును విలస త్తటాకమును
34 సుందరపుఃపవాటికలుం జట్టు
35 న లుంగలవంగతాలమాకంద

36 వనంబులును జనసుఖప్రదమై
37 వెలయంగం జేసి శ్రీనందనః
38 త్రిక గుద్రజననాథు డయను
39 తీ య న్నకొండలోను॥కంః॥

ప డ మ ర

౧ శ్రీవిభుం బ్రసన్న కేశవదేవుం బురమధ్యము
౨ న నతిస్థిరముగ సదృశవన నారుద్రే
౩ శ్వరదేవు సమీపమున నిల్పితిం గడు
౪ భక్తిని॥ పున్నేశ్వర దేవాలయ సాన్నిధ్య
౫ మునందు కడు బ్రసన్నతముగ
౬ నప్పన్నగభూషణునకు నత్యున్నతి గు
౭ డి నిల్పితిని మాహాత్మ్యమునను॥ పు
౮ షానిధి పుష్కరత్నము పుష్కరత్నమునూ
౯ ర్తి యన్చుం బొగడంగ జను లుత్కృష్టము
౧౦ తి వెలయంగం ద్రైపుష్కలంజేసితి బ్రతి
౧౧ ప్తపూజార్హముగాను॥ గంగాచెయ చె
౧౨ టువున యొద్దం గేశవదేవుగుడియు
౧౩ ధమ్మస్థితి సత్సంగతి విప్రులకును సంధ్యా
౧౪ గన గొలువంగ జనాశ్రయము
౧౫ నేసితినే॥ వ్రుత్త॥ అంబుధివేష్టితావని
౧౬ కి నాభరణంబగు నాహిడింబతీర్థం
౧౭ బునం బాంధవోత్తము లుదాత్తమతు
౧౮ లు మును భీమనాథగేహంబు మొద
౧౯ ల్గం బెక్కు దివిజాలయములు సృజియిం
౨౦ చి రేను భక్తిం బుష్కరత్నమును హరిం బ్ర
౨౧ తిష్ఠుతుంజేసితి వాని సన్నిధిని॥ కం॥ పర
౨౨ మేళుండు హరి బుద్ధస్వరూపుండై యప్పుర
౨౩ వరుల వచించు జినోహరి యసియె పట్టశా

- ౨౪ లం శిరముగ బుద్ధప్రతిష్ఠనేసితి భక్తిని॥
 ౨౫ విత్త॥ ధరనత్యుత్తమమైన తీర్థముని
 ౨౬ వస్త్రానంబు సంవత్సర కేశ్వర మంచును శశిఖం
 ౨౭ డశేఖరుని విశ్వస్తుత్యం బూజించి సుస్థిర
 ౨౮ మై యుండం దటాకమును గుడియు నర్థి
 ౨౯ ంజేసి చేయించి యీశ్వరసద్భక్తిం బ్రతిష్ఠ నే
 ౩౦ సితి జగద్వంద్యును భవానీపతిని॥ కంద॥
 ౩౧ ఎన్నం గంగాదిభవంబులం తన్నుం బ్రాపించు దుః
 ౩౨ కితము లెల్లం జెడున్ భిన్నానంగమ మా
 ౩౩ డినం బన్నగభూషణునిం జూడబడసిన
 ౩౪ మాత్రను॥ అను నాదిమునుల వచనము
 ౩౫ విని కాకతిరుద్ర దేవవీరుండు విద్వజ్జన
 ౩౬ ముల యనుగ్ర * * * * మువు
 ౩౭ నిల్పం దలంచి ద * * * * ॥ విత్త॥ ఆ
 ౩౮ విశ్వేశ్వర దేవ * * * * న్త తేజోమ
 ౩౯ యంబై కే * * * * మగు దేవా
 ౪౦ గారముం నిల్పి * * * * రొండొప్పన్ బ్రతిష్ఠ
 ౪౧ నేసెం బరమేశ్వరును శంభు రుద్రేశ్వ
 ౪౨ రును శ్రీకంఠ నుదరకంఠపూజిత
 ౪౩ నిజ శ్రీపాదపంకేరుహును॥ కంద॥

దక్షిణము

- ౧ ఆ రుద్రేశ్వరదేవాగార సమీ
 ౨ పంబునందు గమనీయ్య ను
 ౩ 'రాగారంబు నేసి నిల్పితి గౌరీవ
 ౪ ల్లభుం ద్రిణేత్రుం గామాంగ
 ౫ హరున్॥ తత్సన్నిధానమున
 ౬ శ్రీవత్సాంకుం బ్రతిష్ఠనేసి
 ౭ వటలంగ జెలువం దుత్సవ

- ౮ ముతోడం బెట్టి జగత్సుందర
 ౯ కీర్తితి వెలయంగాం బరగి మహి
 ౧౦ ని॥ వర మస్త్రకూట పురము
 ౧౧ న వరదునకు జగజ్జనాను
 ౧౨ వందిత చరణాంబురుహు
 ౧౩ న కాచంద్రాకాస్థిరముగ గు
 ౧౪ డి విత్తి నిల్పితిం త్రిణయ్య

౧౧ నకును॥ విత్త॥ శంశితభ
౧౬ క్తియుక్తి ననిషంబు నిజాంఘ్రు
౧౭ లు గొల్చు నబ్జభూవంశము
౧౮ శోభిల ప్రజనవాంఛి
౧౯ త పుణ్యఫలప్రదును ను
౨౦ రార్యంశజనప్రహ
౨౧ రుం నచ్యుతుని న్నగరూరనే
౨౨ జతుర్వికంశతిమూర్తి యు
౨౩ క్తముగ విశ్వమయాత్మం
౨౪ బ్రతిష్ఠనేసితిని॥ కంద॥
౨౫ తనపెంచిన సన్తానముం దన
౨౬ సన్తానంబుం గ్రితియుం దనన
౨౭ లిల్లును వనమును జెలుపును

౨౮ గుడియునుం జనవినుతము
౨౯ లై న సప్తసన్తానంబులు॥
౩౦ స్వస్తి శ్రీ శకవర్షములు
౩౧ ౧౦౯౨ విక్రీతి సంవత్సర
౩౨ మాఘశుద్ధపంచమి బు
౩౩ ధవారమున శ్రీమన్త
౩౪ హామండలేశ్వర కాకతి
౩౫ య రుద్రదేవరాజులు
౩౬ నగరూ రెక్కించి నగరూరు
౩౭ * పలుగాను సజ్జనుం డెల్లా
౩౮ * * సముద్ధరింపు * ని *
౩౯ క రాజున కిచ్చెను మ(ంగళమ)
౪౦ (హా) శ్రీ శ్రీ.

7

పిల్లల మట్టి శా స న ము

తూర్పు

త్రిముఖబ్రహ్మ

౧ శ్రీమన్మృగాంక మహనీయ కపర్దిబాణభోగీంద్ర భోగ
౨ కృతభూషణ భూషితాంగః నామాభిధాన మవతాత్సి
౩ తకీర్తిభాజం తేజోధనం ధనదబంధు రసామహేశః॥ నా
౪ నావనీనాథ కిరీటకోటిరత్నాంశుభి శ్చుంబితపాదవీరే
౫ నిర్దుష్ట మంబునిధి వేష్టితాంతాం విశ్వంభరాం శాసతి రు
౬ ద్రదేవే॥ నానా భోగయుతో ద్విజేశ్వరభృతో విద్విట్పురచ్ఛే
౭ దిన శ్రీవాగీశ్వర సంస్తుతస్య విబుధై సేవ్యస్య
౮ భక్త్యాఖిలైః । ఆయాభీష్టవిధాన సక్త మనసో యో
౯ భక్తి యుక్తస్సదా రుద్రస్యేవ పదారవింద యుగ
౧౦

- ౧౦ తే రుద్రస్య ధాత్రీపతేః॥ సింహవ్యాఘ్రాయిత భటమ
 ౧౧ నోగంధవాహాయ తాశ్వత్థాభృ న్నేఘాయిత గజగ
 ౧౨ ణోజృంభితే భీమధామ్ని । లీలామాత్రోద్ధతమతన
 ౧౩ మా సీతనానానరేంద్రే యః ప్రఖ్యాతః పృథుభు
 ౧౪ జబలో రుద్రదేవస్య సైన్యే॥ తస్య ప్రసాదాదాప్త శ్రీ శ్రీ
 ౧౫ మతో రుద్రభూపతేః । నామః కామాత్తజ సర్వగుణ
 ౧౬ ధామాకృతీష్టదః॥ శాకాబ్దే శైలతారాపతిభవగణితే వ
 ౧౭ త్సరే రాక్షసాభ్యే । వై శాఖే శుక్లపక్షే కుసుమశరతిథౌ
 ౧౮ వాసరే భాస్కరస్థా । లింగానిత్రీణిసోయం త్రిపురవిజ
 ౧౯ యిన సంప్రతిష్ఠాప్యవృత్తిః ప్రాదాత త్పూజనాత్థం సుకృ
 ౨౦ త వితయే స్వస్య మాతుఃపితృశ్చ॥ పితుః కామేశ్వ
 ౨౧ రఃఖ్యాతో మాతుః కాచేశ్వరస్తథా స్వస్య నామేశ్వరో
 ౨౨ దేవ త్రికూటస్థాపితాశ్రుయః॥ పిల్లలమట్టి గ్రామ స్థా
 ౨౩ పిత నామేశ్వరాది సంప్రాసాదాః । ధర్మచయా ఇవ సూ
 ౨౪ తా స్సుధా సితాభాన్తి దత్తజననయనసుఖాః॥ రుచి
 ౨౫ రా రజతాద్రిశృంగతుంగా ద్విజవస్త్రావలి చుంబితాంబు
 ౨౬ వాహాః । శిఖరాప్పిత శాతకుంభకుంభా విజయన్తా
 ౨౭ ం గిరిశాలయ స్సదై తే॥ సదభ్యఃపూజాభూయసీ రాద
 ౨౮ దాన స్సర్వాభీష్టం సుష్టుతేభ్యో దధానః । ప్రాసాదేష్వేష్వప్ర
 ౨౯ మేయో విధేయా దాచంద్రాకం సన్నిధిం చంద్రమాలిః ॥
 ౩౦ స్వస్తి సమస్తగుణ సంపన్నండగు శ్రీమతు రేచెవ్వల నా
 ౩౧ మిరడ్డి శకవరుషములు ౧౧౧౭ రాక్షససంవ
 ౩౨ త్సర వై శాఖశుక్ల త్రయోదశి నాదిత్యవారమునాండు తన
 ౩౩ తండ్రికిం దనతల్లికిం దనకూ దమ్మాత్థముగా శ్రీకామేశ్వర
 ౩౪ శ్రీకాచేశ్వర శ్రీనామేశ్వర దేవరలం బ్రతిష్ఠనేసి ఆ దే
 ౩౫ వరలకు సమస్త పూజాసిద్ధ్యర్థమై పిల్లలమట్టి వదిన
 ౩౬ బ్బ సముద్రము పిఱుందను ఏడుమఱ్ఱురులు నీరు నే
 ౩౭ లాను గుంటిపల్లి వాయవ్యముదిక్కునను ఏడుమఱ్ఱు

35 వెలిపాలమూ నాచంద్రాక్షముగా నిచ్చె | శ్రీ నామే
 36 శ్వరదేవరకు అంగభోగరంగభోగాత్థమై నాగుల
 ౪౦ పాటి విశ్వనాథసముద్రమునందు నామిరడ్డి ఇరు
 ౪౧ గారూం బండ నోహరిలేకుండా నిచ్చిన మఱుతు
 ౪౨ రులు ఎనిమిది | అంద విశ్వనాథయ్యకుం బుణ్యముగా
 ౪3 నిరుగారూం బండ నోహరిలేకుండా నిచ్చిన మ
 ౪౪ ఱుతురులు రెండు శ్రీ కామేశ్వరము త్రికూటము
 ౪5 తోంటలకు కుడికుడియ గౌరసముద్రమునందు
 ౪౬ వానకాలము మఱుతురులు రెండు వై శాఖాన మఱుతు
 ౪౭ రు ౧

8

కొం డి ప ర్తి శా స న ము

ప డ మ ర

౧ శ్రీఓంనమఃశివాయ | దేయాద్దేవోద్విర
 ౨ దవదనః శమవః శైశవేయః పా
 3 యంపాయం కరవివరత శ్చాపలాద్భా
 ౪ త్కృతేన | ఆన్తి స్తన్య ప్రభుర పృషలై భూ
 5 షయ త్యంబికాయాః స్వేమూఢన్యారి
 ౬ వ కుచయుగం మాక్తికై ముక్తదోషః॥
 ౭ దిశతువిపదపేతాం సంపదం వః సమగ్ర
 ౮ సృతత యతనుతేజ స్సూకరో సౌ మురారిః |
 ౯ తనురుహాకుహరేషు భ్రామ్యదంబోధినీర
 ౧౦ **,* ధరణిసంగస్తాండవారీవయస్య॥ పా
 ౧౧ యా న్తహేశ్వర శ్శంభురేతం చౌండచమూప
 ౧౨ తిం | యత్కిర్తి ఘనసారస్య జగదండంకర *
 ౧3 తి॥ శ్రీమద్దుర్జయ వంశవారిధివిధునిక్ వ్యాజ
 ౧౪ బంధుస్సతాం భూమోదంనపనామధేయ వి

- ౧౫ దితు మకల్యాలనాధోభవత్ కీర్త్యాయస్యసితీ
 ౧౬ కృతే దినకరే జాతే సుధాంసోస్సచుం భేదద్యోతక మ
 ౧౭ స్య లక్షణమభూ దన్నక్షమేతశ్చిరాత్ || కిం
 ౧౮ తచ్ఛిత్రం పరహితరతాదన్న సేనాధినాథా త్సంత
 ౧౯ తేవా చతురమతయః ప్రాధికతాధాన్లభంతే |
 ౨౦ సేవాహీన స్సతత ముచితప్రాధానాదిప్రయు
 ౨౧ క్తో యస్తాదస్తా జగతిలభ తే ధర్మశబ్దోతు
 ౨౨ హతున్ || కింవాత్రచిత్రం పెదముద్దుగండ
 ౨౩ స్వబంధువగాయ దదాతిదేయం | యస్తా
 ౨౪ నిహత్య పిరిషూన్యవిరాన్దదాతి తేభ్యఃప్రభూత వి
 ౨౫ నయః శ్రీసజ్జనేనాపతి యన్త్రిన్సంగరరంగ
 ౨౬ సంగినిరిషువ్రాత స్సచుగ్రాపసన్ బ్రత్యక్తాం
 ౨౭ తమతి విలోక్య సకలా స్వాశాసుతం శస్త్రీణం
 ౨౮ నైవాలం చలితుం జహాతిసహసా తిష్ఠన్న
 ౨౯ * దేవతు|| వకచవికలాభృకుల సద్భియన్
 ౩౦ యశోభిజగతిదద తే స్త్రి స్సంకిసాధీశ్వరస్యక ధ
 ౩౧ మపకళయంతి స్పశమాత్రాదిదానీం ఖరకరహిమ
 ౩౨ దామ ద్యోతభేదంచకారాః|| చిత్రం యస్యప్రకోపా
 ౩౩ గ్నిజ్ఞాయతే రిషుభూతిభిః | వర్ష తే వైరివాహిన్య
 ౩౪ సద్యస్త్రి స్త్రిశామ్యతి|| తస్యా భవత్ప్రియతమా
 ౩౫ చమనామధేయా యస్యానృభర్తరి జన ప్రసమీ
 ౩౬ క్త్య భక్తిం | ద్వైపాయనాదిమునివణిత భక్తిభావం
 ౩౭ ప్రత్యేతి సంప్రతి సమస్త పతివ్రతానాం|| తస్యాం త
 ౩౮ స్యా భవత్సత్రః * * * * * తయాహ్వాయః
 ౩౯ ఆనీద్యద్గుణ * * ఖ్యాతః కళావిదుషాం మృగః||
 ౪౦ * * * * *
 ౪౧ * సంప్రాప్తే ధవళీకృత త్త్రిభువనే స్థానం నిజం నిర్ము
 ౪౨ లే జ్యోత్స్నాశంకిభువా నిజాసన సరోజాత సృవత్ప్రాప

౪౩ లిం బాహుభ్యాం నమయదధోముకులతాభీతా వి
 ౪౪ * తాధ్రువం॥ య త్తీక్షాశి విదారితద్విషమటా కుం
 ౪౫ భస్థలప్రాచల స్తుకాపంక్తియుతం చ యగ్రిష్ఠ
 ౪౬ నృపా దృష్ట్వా భయాన్తస్యతే వీక్ష్యంతే విమళాన్యదూ
 ౪౭ న్యహని తం నిస్సంశయా స్తక్షయః స్యాదేవేతి స
 ౪౮ కిం న * * * * తాఖ్యః సమః కధ్యతాం॥ నీ తేస్సురా
 ౪౯ సురగురుప్రతిమం ప్రయోగే శౌయ్యేధనంజ
 ౫౦ యదశాననవైరితుల్యం । తం స్వామిభక్తివిష
 ౫౧ యే నుపమం విదిత్వా శ్రీరుద్రదేవ నృపతి వ్యతనో.

ద క్షిణము

౧ తస్యాసీ ద్బొల్లమాభిఖ్య భామినీ ప్రియభాజనం । సిష్టా
 ౨ యాం కృతకృత్యో భూద్వేధాస్త్రీరూపసంపదం । త
 ౩ యేషదుపమియ్యేత దానాంగరుచిసంపదాః । చేత
 ౪ నా కల్పలతికా యది విద్యుదచంచలం॥ తయోః
 ౫ పోతాభిధ స్సూను భాను బంధు సరోరుహం । ౪
 ౬ త్నసాను స్సదైశ్వయే కామధేనుధనాధినాం॥
 ౭ యస్య సవన్సురితయశసః శాతధారాసిధేను
 ౮ యదైర్విరిణీంపిబతిరుధిరం మాంసమత్తిప్రకా
 ౯ మం । యేషాం దృష్టం నయనయుగళే వాగివ * త్రి
 ౧౦ ణంవా సద్యస్తేభ్యో భవతి విముఖే ధేనుధమ్మం
 ౧౧ విహాయ॥ తస్యానుజో లసత్తేజస్సహజై గుణ
 ౧౨ భూషణైః భూషిత శ్చౌండనేనాని జనానందను
 ౧౩ ధాకరః॥ మల్యాలనాథ విమలాన్వయ సంభవస్య
 ౧౪ యస్యారయో విగతభియా నిమిషం పురస్థాః ।
 ౧౫ * త్రం భవంతి సమరే వికలాచ (భాజో) యత్ప్రం
 ౧౬ చతాంత్రీదశతా మపి-యాంతిభూయః॥ యస్య
 ౧౭ శ్రీమద్గణపతి మహీపాల నేనాధిభతుః స్వారో
 ౧౮ స్వారః కుముదవిశదై రుల్లసద్భియశోభిః । హై

౧౯ మంచాండం భరితమభితః స్వణాధీ నికమలాణాః

౨౦ పణాస్వణాప్రతనుకుతుపా కారమూరీకరోతి * *

౨౧ సక్తేన రజతకరేణవితానంతం విగసత్సోషి * *

౨౨ హితరతే త్రాతగోమండలేచ | ప్రేయా వృ * * *

౨౩ తియుతే చాండసేనాధివాధే లక్ష్మీస్సాక్షా * * * *

౨౪ తతం ప్రీతియోగేన యత్ర || అ * భ్య ప్రా * * * *

౨౫ దధికమవిరతం వస్తు జ * * దధానం భూలోకే

౨౬ చాండసేనాపతి మమలగుణై స్సాకమేకం విధా

౨౭ య వ్రాతా స్తోక్త కభాగ్యత్రివశతరు మరు ద్ధేను

౨౮ చింతామణీనాం నిర్మాణాద్రాసనిందాం త్రిజగతి

౨౯ వితతా మాత్తనోనిష్ఠామజ్జ || ప్రఖ్యాతచాండపు

౩౦ రనామ్న మహాగ్రహారే దత్తేస్వయం ప్రవరవిప్రక

౩౧ దంబకాయ | స్థితం తడాగమిహ చాండసముద్ర

౩౨ సంజ్ఞం యస్తువ్యధత్త విధుతాంబుధివగ్గగవ్వం ||

౩౩ యః ప్రోత్తుంగతరంగసంతతిభవ ఙ్డిండిర *

౩౪ లత్కాంతారతరేందుమండలమయీం మాలాం న

౩౫ దోర్వాడయన్ | భ్రామ్యన్తందరమంధమంధనవ

౩౬ * * రేందుసంభూతిజం క్షీరాబ్ధేరధరీకరోతి ప

౩౭ రితః కీర్తిం జగద్వ్యాపినం || యస్యాసీ త్ప్రేయసీ కాం

౩౮ తా మైలమాఖ్యా మనోరమా | యయా రూపగుణై

౩౯ స్సర్వా నిజితా నిజరాంగనాః || గంగావక్రగతి వికామా

౪౦ గగమనా సాదుంధతీ సర్వదా భూరేషా వభుజాత

౪౧ భోగనిరతా సీతాకుజన్తాతథా | పాంచాలీ బహువ

౪౨ ల్లభా ప్రవిదితాజాతా జడాదిందిరా | నిదోకమా గుణిసి

౪౩ చ యస్యగ్రిహిణీ * సోపమేయా కయా || గ

౪౪ ణపతినరపాలః శ్రీపదారాధకస్య ప్రధితగుణ

౪౫ గరిష్ఠః సంకిసాధీశ్వరస్య | మతిరజని విదారు *

౪౬ తస్య శంభోః ప్రతిష్ఠాం శ్రుతిమహిమస్యాపి

౪౭ లోకేశ్వరస్య॥ శ్రీకొండిపతిఁనగరే పెదముద్దుగండ
 ౪౮ నామాధ చౌండప్రతనాపతినా వ్యదాయు । ప్రాసాద
 ౪౯ ఏష శిఖరే విఘనే యదీయేపుష్టాతి హేమకళశః
 ౫౦ శ్రియ(మే)కబింబం॥ ప్రాసాదస్య సమున్నతస్య శిఖ
 ౫౧ రం సౌవణ్ణముద్దీప్తదిక్ష్పక్రం భాతి బ్రశం శివస్య
 ౫౨ మకుటే శంకారభూతాంకళాః । చంద్రస్యవ్ర
 ౫౩ సమీత్య నిర్భరతరా సూయాన్వితో భాస్కరః
 ౫౪ ప్రాసాదస్య విభూషణాయ కళశీ భూయేవ.

తూ ద్వు

౧ విజితసురవిమానస్యాతి చాతుయఁ యో
 ౨ గా దమళవిపులనాలప్రస్తరః కల్పితస్య ।
 ౩ యది సకలజనానాం దశఁనా ద్యస్య చిత్రం
 ౪ చిరమనిమిషభావో జాయతే జన్తనీహ ॥
 ౫ యత్రాతీణః కరణకుశలైః శిల్పిభిః శాల
 ౬ భంజ స్తానాభంగీ రభసరుచిరాః * పి పూ
 ౭ ణం నద్రుష్టాః । అత్యాసన్న స్థిరతర మనా వి
 ౮ * యద్వీక్షమాణో దత్తే లోకా ప్యవిచలత
 ౯ యా కృత్రిమప్రేక్షకాభాం॥ లోకాలోకం జ
 ౧౦ యతి జలధి ద్వీప భూవేష్టనం యో బహ్లా *
 ౧౧ దాఘు జఠరవివరే బిభ్రతః శంకరస్య॥ ప్రా
 ౧౨ సాదస్య ప్రవిహితవ్రిత చ్ఛాదసంరూఢగ
 ౧౩ వ్యః । ప్రాకారోయం జయతి విశతాం పాపశ
 ౧౪ త్ప్రప్రరోధి॥ పూణేందు నీళవిమళోపల క
 ౧౫ వ్పితేషు ప్రాకారరమ్యశిఖరేషు సమున్న
 ౧౬ (తేషు) । తారాస్ఫురంతి విపులావిమళప్రకా
 ౧౭ (శ) దీపావళీ విరచిరేవ సురై స్సమంతాత్ ।
 ౧౮ * * * * * తరాళావాళచ్ఛంత తుం
 ౧౯ గసిఖ రా * గం । * * * * *

- ౨౦ * * * * * || శాకాబై తత్వ
 ౨౧ రుద్రైమితవతి రుధిరోద్ధారి వై శాఖిమా
 ౨౨ సే పంచమ్యాం శుక్లపక్షే సుక్రతక్రతధి
 ౨౩ యా చౌండమంత్రీశ్వరేణ | ప్రాసాదే శ్రీ
 ౨౪ యుతేస్తి న్నఖిల సురగురుః స్థాపితః
 ౨౫ పావ్వతీశః శ్రీమచ్ఛాండేశ్వరాఖ్యః ఫలమ
 ౨౬ భిలషితం భక్తిభాజాం వితన్వక || పాయా
 ౨౭ * * * పశుపతిరయం చౌండనేనాధినాథ
 ౨౮ * * * ధో రాజత్కనకనికరాకారకాంతియ్యక
 ౨౯ * * * యంతత్యసత్య శశిధరక్రితం జాహ్నవీ
 ౩౦ జనం బంధంక్షేత్తుం స్వయముపగతో
 ౩౧ సానుమానీవ భాతి || శౌరీపీనస్తనతటన
 ౩౨ మా శ్లేషసంశ్లేషియస్య * * వక్షస్యధి
 ౩౩ కథవళా కుంకుమం కాంతకాంతి ధత్తే
 ౩౪ క్షితిధరతటీభాసిబాలాతపాభాం
 ౩౫ * యంశంభుః సకల సుజనాన్వాతు
 ౩౬ చౌండేశ్వరాఖ్యః || చౌండేశ్వరాయ భువన
 ౩౭ * * * గంగభోగ ప్రయోగ సక *
 ౩౮ * సిద్ధైహితాః || శ్రీచౌండసైన్యపతి రా
 ౩౯ రవీందుతారం గ్రామం సమగ్ర మప
 ౪౦ * * * న్నఱుకుక్కిసంజ్ఞం ||

ఉత్తరము

- ౧ పూర్వేదత్తాం ద్విజాతీ (భోయ) యత్వాద్రక్ష * *
 ౨ క్షీరమహీం మహీభృతాం శ్రీష్టదానాచ్ఛ్రేయో
 ౩ నుపాలనం సామాన్యోయం ధర్మసేతు నృపా
 ౪ ణాం కాలేకాలే పాలనీయో భవద్భిః సర్వాన్వేతా న్భా
 ౫ వినః పాత్తివేంద్రా న్భూయోభూయో యాచతే రామ
 ౬ చంద్రః || మద్వంశజాః పరమహీపతివంశజా వా

- 2 పాపాదపేత మనసో భువి భూమిపాలాః ।
 ౫ తే పాలయంతు మమధమ్మ మిమం సమగ్రం.
 ౯ తేషాం మయా విరచితోఽజలిరేష మూర్ధ్ని ॥
 ౧౦ బహుభి వసుధా దత్తా రాజభి స్సగరాదిభిః ।
 ౧౧ యస్యయస్య యదా భూమి స్తస్యతస్య తదా
 ౧౨ ఫలం॥ శత్రుణాపి కృతోఽధమ్మః పాలనీయః ప్ర
 ౧౩ యత్నతః । శత్రురేవహి శత్రుస్యా ద్ధమశ్శత్రు
 ౧౪ న్నకస్యచితు॥ గామేకాం రక్తికామేకాం భూ
 ౧౫ మేర ప్యేకమంగులం । హర న్నరకమాప్నోతి
 ౧౬ యావదాభూతసంప్రమం॥ స్వదత్తాం పరదత్తా
 ౧౭ ంవా యోహరేత వసుంధరాం । వష్టిం వషసహ
 ౧౮ స్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥ అకరస్య క
 ౧౯ రాదానా ద్గోసహస్రవధ స్థిరః । సకరస్య క
 ౨౦ రత్యాగా ద్గోకోటిఫల మశ్నుతి॥ నహరే తత
 ౨౧ * * * * * దేవద్విజన్తనాం । * * * * * ల
 ౨౨ భతే సకళం వాంఛితం ఫలం॥ నమస్తుంగ శి
 ౨౩ రః శ్చుంబిచంద్రచామరచారవే । త్రైలోక్యనగ
 ౨౪ రారంభ మూలస్తంభాయ శంభవే॥ అభీష్ట
 ౨౫ ఫలదః స్థాణు రష్టమూర్తి రతీంద్రియః । కా
 ౨౬ మారి రద్ధనారీశో మహాదేవః స పాతు వః॥
 ౨౭ * * పాదసితాంబుజ స్తయుగళం సౌవర్ణ
 ౨౮ పీఠ ప్రభా భాలోకద్యుతిభాసురం నఖరు
 ౨౯ చివ్రాతస్ఫుర త్కేసరం । దేవవ్రాతకిరీట నీల
 ౩౦ మణి చాలోలాలి * * రదం * * దేవ శ్చౌండచమూ
 ౩౧ పతిం గుణనిధిం పాయాత్స చౌండీశ్వరః॥ య
 ౩౨ ద్భీతి ప్రపలాయినాం జలనిధి ద్వీపశ్రితాం భూ
 ౩౩ భృతాం స్వేదాంభ స్సరిదోషు * * * కలలః
 ౩౪ ప్రాయోభవత్యాశరః । నోచేత్వామనదీప్ర వా

- 31 హ నివహై రాపూయ్యమాణస్యత త్తోయం
 32 పాప హరస్య తాదృశమభూ త్కస్తాద కస్తాది
 32 డం॥యస్యోత్తుంగతరంగనిష్టురఖుర ట్తో
 33 ణీసముద్భవన ప్రోద్దామోదితసాంద్రధూళి ప
 34 టలై * * భవేద్భూతశం । నూనం సాగరవారిణీ
 ౪౦ తి భరితాః ప్రత్యత్తిప్రధ్వీభృతాః ప్రాజ్యం రాజ్య మ
 ౪౧ నంతభోగనుభగం త్యక్త్వా దిగంతం గతాః॥ గం
 ౪౨ భీరస్య సపక్షభూభృదవన ద్యోత్కృష్ట సత్వస్థితే
 ౪3 మయాదానతిలంబనో గణపతి ట్తోణీపతి
 ౪౪ య్యజ్యతే । రత్నానామపి చాకరత్వ మితియః
 ౪5 * * * * * । పూణామముష్యకోశ
 ౪౬ * * * మల్యాలనాధోవ్యదాత్ । తతో గణపతిఠ్తోణీ
 ౪౭ * * * * *

9

పిల్లల మఱి శా స న ము

ఉత్తరము

- ౧ శ్రీమత్సురేంద్ర దైత్యేంద్ర మునీంద్ర గణవందితం సర్వం సం
 ౨ పత్నదం వందే శంభోః పదాంబుజద్వయం॥ శంభో శ్శుం
 3 భతి జృంభయ ద్గణముదం సంధ్యాంధకారం మన త్సర్వాన్ముష్టు
 ౪ నుపర్వ సర్వత రుచి స్కుర్వాణ ముర్వీధరాన్ భూషాభూ
 5 త భుజంగపుంగవ ఘనప్రోల్లాస పుల్లత్పణా రత్నోద్యద్యు
 ౬ తి పుంజరంజితనభో దిక్కుండలం తాండవం॥ పత్రం పుష్పం సలిల
 ౭ మధవా యత్పదాంభోజయుక్తే భక్త్యా దత్వాతరతిపురుషో
 ౮ భూరిసంయారదుఃఖం । సర్వోత్పత్తిసితివిభవైక త్సర్వ లోకైక
 ౯ వంద్య స్సర్వాత్తావ స్సభవతుముదే సర్వదా పావ్సతీశః ॥
 ౧౦ శ్రీ మత్పద్మజ పాదపద్మయుగళా ల్లోకత్రయాభ్యుశ్చతా దుద్భూ
 ౧౧ తే విపులకులే నరవరో బహ్మాభిధానోభవత్ । యః కాంచీ

- ౧౨ నగరీ కవాటహరణం కృత్వా ప్రచండాహవక్రీడ శోష న
 ౧౩ రాధివస్య కృతవా న్తానదుమో న్తూలనం॥ శైలానాం తుంగ
 ౧౪ శృంగ ప్రకర మురుదృప ద్వగ్గఁదుగ్గఁ గుహాఘం క్రోడా
 ౧౫ దూభదే ప్రవృద్ధా త్ఫణఫణినికరస్ఫారపూత్కారఘో
 ౧౬ రం । కాంతారం తారకంతీరవవరముఖరం దీప్త దానా
 ౧౭ గ్నియుక్తం యద్భీతా స్త్యక్తయుద్ధాః పరనరపతయ
 ౧౮ స్సంభ్రమేణాశ్రయంతః॥ ముచ్చ సముచ్చితగుణః
 ౧౯ ఖలు తత్కులే భూద్వి (౦) శ్వంభరావలయ విశ్రుత పుణ్యకీర్తిః ।
 ౨౦ ఆపద్గతా త్త్రిహరణేచ మహారణేచ లోకా (౦) తరే వితరణే
 ౨౧ చ సదాపటుయః॥ విద్యుద్వార స్ఫులింగ ప్రకర పరిగత
 ౨౨ ప్రావృడాకాశదేశే ప్రోద్దామ ద్యోమధూమ ప్రవితత వి
 ౨౩ తతా కాలకాలాంబుదశ్రీః । యత్యేనాభి స్సమిద్ధ స్సరభ
 ౨౪ స విరల ద్దాశుఫేటూరఘోర ప్రోద్వాతా జాతవేదా రిపునృప
 ౨౫ తి పురగ్రామ ధామోన్యదాక్షిత్॥ కాటస్తస్య సుతో నుతో బు
 ౨౬ ధజనై జ్ఞేయానియో జ్ఞాతవా న్యశ్శత్రూ స్పృధువిక్రమా న్రణ
 ౨౭ ముఖే హత్వాదివం సీతవాన్ । నిస్సంఖ్యానయవి
 ౨౮ ద్రుతా స్ప్రతిదిశం హారం పరంధూతవా న్ధర్మాత్మా శరణాగతా
 ౨౯ స్కరుణయా సమ్యక్పరిత్రాతవాన్॥ భక్తేభ్యో వరదాయిన స్సుమన
 ౩౦ స స్సంరక్షత స్సజ్జనాం । శ్చిత్రం యస్య సఖాభవ త్థరతరః ఖడ్గాత్తకో
 ౩౧ రాక్షసః । సంగ్రామక్షణదాముఖేబలర్థజో ధ్ధాంతావృతేభ్యుద్య
 ౩౨ తో హత్వా శత్రుచమూః ప్రభూతపిశితై సంప్రీణయన్కోణపాః॥
 ౩౩ కామః ప్రతిత వినయ స్తసయ స్తతీయో హితందుమాని పదపంకజ
 ౩౪ భక్తియుక్తః । యశ్చైలశృంగపృథుతుంగమతంగజేంద్ర సంఘాతసం
 ౩౫ గిబహుసంగరరంగసింహః॥ తీవ్రాఘాతోద్గతా సృగ్భరితకరికరో
 ౩౬ దార పూత్కారవాత ప్రోద్దంతామందబిందుప్రకరఘనతరా సారసా
 ౩౭ రా స్సమంతాత్ । జైత్రశ్రీ వీరయోగోత్సవకృత ఘుస్పణో నిశ్రవాః
 ౩౮ పూర్ణశృంగ క్రీడానిలాం విశాలాం వీరచరధిగుణో యద్రణారౌద్ర
 ౩౯ రూపాః॥ ప్రఖ్యాత సత్పురుషరత్నయు తేన్వయా జ్ఞాజాతా స

- ౪౦ మస్త విబుధేష్వకరేవరేణ్యే । కాచాహ్వయా కమలకాంతక
 ౪౧ రాస్ఫుటంశ్రీ స్తస్యా భవత్ప్రియతమా పురుషోత్తమస్య॥
 ౪౨ ప్రోలయ పేరింటి శ్రీప్రోలేశ్వర దేవరకు సమస్త పూజా
 ౪౩ త్థమై కుడుకుడియతూర్పు కోమటిచెఱువు పల్లన నీరు
 ౪౪ గారుం బండ నోహరి లేకుండా నిచ్చిన మఱుతురు ఒక్కటి

పడమర

- ౧ తస్మాత్తస్యాం సమజనిసుధీ శ్చారుచారిత్రసంప ద్యుక్తానా
 ౨ మ స్సతతవిలస ద్దేవ భూదేవపూజః । గ్రామేగ్రామే పురిపు
 ౩ రిభృశం మందిరేమందిరేచ ప్రీతై స్సవ్వైః క్షీతితలజనై శ్శస్యతే యస్య
 ౪ ధమ్మః॥ సంప్రాప్యోచ్చై రిపుబలభట స్సమ్ముఖం యస్య యుద్ధే శి
 ౫ షాశ క్షిప్రకటనపటోశ్చండకోదండపాణేః । ఇచ్ఛంతోపి ద్రు
 ౬ తమపసృతిం ప్రాదమోమై శ్శరౌమై వ్యజ్రప్రభ్యేబ్బతవినిహతావీర
 ౭ కీర్తిం లభంతే॥ యత్ర శ్రీమతి నీతిర స్తివిపులా యత్రైవ శౌర్యం
 ౮ మహా ద్యత్రైవావిరతోన్నతం వితరణం యత్రైవవాక్సాన్యతా । య
 ౯ త్రైవాఖిలపూజ్యపూజనరతి య్యత్రైవధీనిమలా యత్రైవాను
 ౧౦ పమాకృపారిమపరం యత్రైవసర్వేగుణాః॥ భయంకరే దుస్స
 ౧౧ హదానవానాం క్షేమంకరే స్థావరజంగమానాం । ప్రియంకరే భక్తి
 ౧౨ మతాంజనానాం యశ్శంకరే సుస్థిరభక్తియుక్తః॥ ప్రశస్త విస్తీర్ణా గ
 ౧౩ భీరవారిభి స్సదా బహుప్రాణిసుఖప్రదాయిభిః । మహాతడా
 ౧౪ గై మ్మహాసీయసంపదా మహాత్మనాయేన మహీవిభూషితా॥ శిత
 ౧౫ చ్చాయా నధికరుచిరా స్పల్లవైరుల్లసద్భిః పుణ్ణామోదై భరితహ
 ౧౬ రితష్టట్పదోద్గీతరమ్యాన్ । హృద్యాస్వాదై వ్యరఫలచయై నానతాన్ధ
 ౧౭ మహేతోసేవ్యాన్సర్వేంద్రియసుఖకృతో యో తనోద్ధృతుషండాన్॥
 ౧౮ సత్సూపాద్యం సుతఘృతయుతం మృష్టమన్నం యధేష్టం యుక్తం
 ౧౯ శాక్త బ్బహువిధరసై ర్ద్యధ్యుదశ్చిత్తృమృద్ధం । భుక్తా నానాజనపదజ
 ౨౦ నాయస్య సత్రే విచిత్రే హాషోత్కషాజ్జగతి బహుధా తద్గుణాను
 ౨౧ ద్భృణన్తి॥ ప్రపాసు నిస్సంఖ్యపిపాసువగ్గహితాసుశీతాంబుయు
 ౨౨ తాను యస్య గ్రీష్మేతిభీష్మేప్యరేమద్దగానాంశ్రమశ్శమయా

- ౨౩ తి శమభ్యుదేతి॥ పవిత్రచారిత్రయుతాన్వ యోన్నతా జనైస్తుతా
 ౨౪ బాంధవవర్గః పూజితా । ధర్మాత్థకామే వ్యనుకూలవతీనీ య
 ౨౫ స్య ప్రియా ధీనిధిరై తమాహ్వయా॥ సపుణ్యకీర్తిః కిలపూ
 ౨౬ తమూర్తి రాత్తాన్వయాంభోధిసుధామరీచిభిః । శుభోదయః కా
 ౨౭ మయనందనోయం నామాభిధాన స్సుహృదానిధానం॥ రాజ్యే
 ౨౮ నుతే గణపతే నృపతే స్సుజేతే విశ్వదగ్ధప్రణతసద్గు
 ౨౯ ణరత్నవాద్ధేః । కాన్తిప్రతాపవిభవాద్వదతఃప్రభావం వ్య
 ౩౦ క్తంజనే శిశిరధామసహస్రధామ్నాః॥ నానావారణవా
 ౩౧ రిదావలి మదాసారప్రసారాకులే వాహలీఖురధూతధూ
 ౩౨ లిపటలా బద్ధాంధకారోద్ధతే హేతివ్రాత తటిచ్ఛటద్యుతియు
 ౩౩ తే చిత్రాజరాత్రీముఖే రాజశ్రిష్టభిసారికాస్వివ స
 ౩౪ మాశ్లిష్టాసుహృష్టాసుతం॥ శక్రప్రఖ్యం శమితసకలోపప్ల
 ౩౫ వప్రాధరాజ్యం సుప్రీతోవీర్వ సురగణవితీర్ణో త్తమాశీస్స
 ౩౬ హస్రం । భూభృచ్ఛాడామణి రుచినముద్భాసితాంఘ్రిద్వ
 ౩౭ యంతం ప్రేతే జేతే నరపతివరం ప్రాప్యకృత్సేన నృలోకే॥
 ౩౮ యశశ్చయై స్త్రిజగతితేనపూరితే సమంతతః క్షితి
 ౩౯ వలయే వశీకృతే । జగజ్జనే సుకృతపథప్రవర్తితే క
 ౪౦ తాయుగే కృతయుగసంన్నిభేకృతే॥ తస్య ప్రసాదాత్త్వ
 ౪౧ ధువై భవస్య పృథుప్రదానస్య విభోః పృథుశ్రీః నామః
 ౪౨ కృతి స్తుత్యగుణాభిరామః కాచాంబికాసూను రనూనసత్వః॥

ద క్షిణము

- ౧ శాకాబ్దేంబుధి నేత్ర రుద్ర గణితే యో దుందుభౌవత్సరే చైత్రే
 ౨ శుక్ల చతుర్దశీతిధి వరేవారేణ సారేయ్యతా । తస్యా మిందు
 ౩ కలావతంసహృదయో నామేశ్వరాఖ్యాన్వితం లింగం స్థాపి
 ౪ తవానయం మతిమతాం శ్రేష్ఠోగరిష్ఠోదయః॥ పారావా
 ౫ రగభీరభూరిసలిలాభోగం తడాగద్వయం సారోదార
 ౬ ఫలప్రదప్రవిలసత్కైరయ్యవయ్యాన్వితం । నామః కామసు
 ౭ తో నుతోఽఖిలజనై న్నామేశ్వరాయాదరా త్సంప్రదా ద్వివి

- ౧ ధాంగరంగవిభవభ్రాజిష్ఠపూజాత్థమే॥ ఏకస్తత్రత
 ౧౧ డాగః ప్రఖ్యాతో గుడ్లచెవ్వు సజ్జంకః । అభిధీయతే జనామైః
 ౧౦ కత్యాకేచెవ్వునామ్నాన్యః॥ సచ్ఛంకరం శంకరమైతమా
 ౧౧ ఖ్యా నామస్య ధీమత్ప్రవరన్యభాయ్యా ప్రీత్యా ప్ర
 ౧౨ తిష్ఠాపితవ త్సుదారావృత్తిం తదా దత్తవతీచతస్మై॥ సుధీ
 ౧౩ సుధీభిః ప్రణతాస్యపుత్రస్థితస్సతాంవత్తనివిశ్వనా
 ౧౪ ధః । శంభుం ప్రతిష్ఠాప్యతదత్థవృత్తిం ప్రాదానీంస్థిరభ
 ౧౫ క్తియుక్తః॥ ప్రోలాహ్వయః ప్రోన్నతకీర్తియుక్త సద్భాగధే
 ౧౬ యా స్సచభాగినేయః । శంభుం ప్రతిష్ఠాపితవాం స్తదత్థం వృత్తి
 ౧౭ ంచ విశ్రాణితవాం స్తదైవ॥ స్వస్తి సకలగుణగణాలంకార ప
 ౧౮ రనారీదూర ఆమనకంటిపురవరేశ్వర వీరలక్ష్మీనిజేశ్వర మా
 ౧౯ బ్బలభీమ రణరంగరామ వితరణకన్న శౌర్యసౌప
 ౨౦ న్న పతిహితాంజనేయ శౌచగాంగేయ సత్యరత్నాకర దుష్ట
 ౨౧ జనభీకర మనుమకులాదిత్య సుభటసంస్తుత్య నామా
 ౨౨ ది సమస్తవ్రతస్తి సహితుడగు శ్రీమతు రేచెఱుమ
 ౨౩ ల నామిరెడ్డి కాచాంబికా నందనుండు శకవక్షములు
 ౨౪ ౧౧౨౪ గు దుందుభి సంవత్సర చైత్రశుక్ల చతు
 ౨౫ ద్దశి శనైశ్చరవారమునాండు పిల్లలమఱి అన్దు
 ౨౬ శ్రీమన్నామేశ్వరదేవరం బ్రతిష్ఠసేసె ఆదేవర
 ౨౭ కు సమస్త అంగభోగరంగభోగాత్థమై వృత్తులు గు
 ౨౮ డ్లచెవ్వుం గత్యాకేచెవ్వునాచంద్రాకముగా నిచ్చె ఆచెవ్వు
 ౨౯ లు రెండును బిక్కిమాల్యకల్లూరినేరెడ్లచెవ్వు బిల్లపల్లినడ్డు
 ౩౦ కత్యాకేచెఱుపిఱుందవ అయితేశ్వరదేవరకు సమస్త
 ౩౧ పూజాత్థమై రెండుమఱుతురులు అంద విశ్వనాథేశ్వర దేవర
 ౩౨ కుం రెండుమఱుతురులు పట్టపురావితూర్పున వీరితోడ
 ౩౩ ంబుట్టిన ఆయమ్మవల్లసాని దనవెట్టిన చెఱువనందు దనకొడ్కు
 ౩౪ ప్రోలయపేరింటి ప్రోలేశ్వరదేవరకు నివేద్యమునకుం బె
 ౩౫ ట్టినవి రెండుమఱుతులు॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం

- 31 వా యోహరేతి వసుంధరాం । షష్ఠింవ
 32 ష సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥ శత్రు
 33 నోపి కృతోధమ్నః పాలనీయః ప్రయత్నతః । శత్రురేవ భవేచ్ఛ
 34 త్ను) ధమ్నశ్శత్రు ణ్నకస్యచిత్ ॥ సామాన్యోయం ధమ్ననేతు నృపాణాం
 35 కాలేకాలే పాలనీయో భవద్భిః సర్వా నేతా న్బావినః పార్థివేంద్రా
 36 న్ భూయోభూయో యాచతే రామభద్రః॥ కుడుకుడియ గౌడసము
 37 ద్రమునందు అయ్యసాని శ్రీఅయ్యేశ్వరదేవరకు సమస్త
 38 పూజాసిద్ధ్యర్థమై ఇరుగారూం బండనిచ్చిన మఱుతురులు మూ
 39 ండు అంద గౌరమకుం బుణ్యముగా శ్రీవిశ్వనాథదేవర
 40 కు ఇరుగారూం బండ నిచ్చిన మఱుతురులు రెండు ౨.

10

నా గు ల పా డు శా స న ము

౧ స్వస్తి శ్రీ	౧౦ నకు నామి
౨ శకవష	౧౧ రడ్డి పెట్టిన
౩ ములు ౧౧౨ (౪)	౧౨ అదలాబ
౪ యగు కాల ఉ	౧౩ ప్రాకారము
౫ క్తి సంవత్సరము	౧౪ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా
౬ నందున మత్తైవ	౧౫ యోహరేత వసుంధరాం
౭ డ భీమనాథే	౧౬ షష్టివర్ష సహస్రాణి
౮ శ్వరదేవరకు	౧౭ విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥
౯ నివేద్యము	

11

పిల్ల ల మ ఱ్టి శా స న ము

తూర్పు

- ౧ శ్రీపాదాబ్జద్వయం తస్య స్తుమహే పావ్వతీప
 ౨ తేః । ప్రభావాస్త్రీదశేంద్రాణాం యత్రభావాభి

- 3 బిందవః॥ బ్రహ్మ బ్రహ్మయమాహ యస్య తనుతే శ్రీమజ్జటామండలే చంద్రగిరా
 ౪ వి వారుణరుచో తుంగేన గంగేద్యుతిం । కాలం కాలమజగమ త్సరభసం య
 ౫ శ్వేతఘాతోద్యతం శంభుశ్శంభుముఖామరస్తుతపద శ్రేయాంసి దిశ్యాత్సవః॥ సమ్య
 ౬ గభక్త్యాసరసిజభువా విష్ణునాతిగ్ధా ధామ్నా గీర్వాణాంద్రైర్దితిజపతిభి
 మ్మానవేంద్రేము
 ౭ నీంద్రీః । ధన్వైరన్వైరపినువిహితా సుప్రతిష్ఠాః ప్రతిష్ఠా యస్యైవాసీ త్రిభువ
 ౮ నవిభు బ్భాతి భూతేశ ఏకః॥ ఈశాదేశాత్సరసిజభువః కువ్వతనవ్వనగం నిత్య
 ౯ స్తుత్యాచ్చరణయుగలా దేవవిద్భిష్టుహద్భిః । కువ్వన్ వయ్యంసమజనికులంతంత్ర
 ౧౦ విత్రాసి తారిబ్భమ్మాఖ్యోభూద్రణ వితరణప్రాథతారూఢకీర్తిః॥ తద్వంసేనమ
 ౧౧ జాయతాయతభుజా ముచ్చశ్రియస్సంశ్రయ శ్శత్రుక్షాధిప గంధసింధురఘ
 ౧౨ టాసంహారకరీరవః । నానాదానవిశేషతోపితసురక్షోణీ సురస్సద్గుణ
 ౧౩ వ్రాతప్రీత వివేకలోకవిహిత స్తోత్రైర్జ్ఞగత్యుజ్జితః॥ గాంభీర్యాయుక్తఃపురుషో
 ౧౪ త్తమాశ్రయః ప్రఖ్యాతరత్నః సుమనోర్ధితాత్థదః । వాహిన్యధీశస్సదృశస్సరిత్వ తేఃకా
 ౧౫ టాహ్వయ స్తస్యనుత స్సుధీస్తుతః॥ కామాహ్వయ స్తస్య సుత స్తత
 శ్రీమిత్రాభినంవృద్ధివి
 ౧౬ ధౌసుధాంశుః । విద్వేషివగ్గో ధృటశౌర్యోదర్పో ధ్వాంతౌఘవిధ్వంస
 విధానభానుః॥ యస్త్రిన్యో
 ౧౭ ధరిధన్వధారిణిరణేనంజాయతే స్తాయతం కాంక్షోత్థండిత చండశాత్రవచమూరుండా
 ౧౮ వలీతాండవం । తాలోత్తాల కరాల కాల నినదద్భేతాల జాలాతత
 స్సాలాభీల విశాలతాల వి
 ౧౯ లనతోక్తలాహ లోన్మీలితం॥ సంపూజయ ద్వేవతతుష్టికారిణీ దానైర్వై
 ద్దీన జనాత్రిహరి
 ౨౦ ణి । విశ్వంభరావిశ్రుతకీర్తిధారిణీ కాచాహ్వయా తస్యసధమ్నచారిణీ॥ తస్తాత్తస్యాం
 ౨౧ సమజని మహాదేవపాదాబ్జభక్తః । ఖ్యాతోబేత స్తతవితరణ ప్రీణితప్రాణివగ్గ
 ౨౨ ఆశాచక్ర ప్రవితతశరచ్చంద్ర సాంద్రాంశురమ్యా యస్యా త్యాణంజనసుఖసముత్వా
 ౨౩ దినీభాతికీర్తిః॥ శైలేంద్రాయితకుంజరాంపరితతో లీలాయితాశ్వావలీం తోయా
 ౨౪ ఘాయితహస్తిసంహతి మకూపారాయితాం ద్విట్పమూం । యద్ధేయప్రలయాయితేషు
 ౨౫ సహసా భాస్వత్ప్రతాపోన్నతి య్యస్త్రిత్కాలశిఖాయితేన న నతి
 క్రోధేన సర్వాంశ్రియం॥ ఆ

౨౬ చారప్రభవో మనీషివినుతః ప్రాప్తో త మేరాజయః సుజ్ఞాతాగుణినాం ప్రతీత సుకృతః

౨౭ ఖ్యాతద్విషద్యాష్పదః | నిత్యస్తుత్య బృహన్తహాబహువరై భభవై వీ

గ్గుణై బాభాజితా యః

౨౮ *వసుత్యాదద తే ప్రీభృశంయస్తాద్విజాస్సాధవః || వచనాశ్చేషః ||

భాయాన్య సన్వై ర్మః

౨౯ సుగుణైస్సమేతా భాజిష్ణుతేజోనిధి రెఱ్ఱపాఖ్యా యస్యాః పృథివ్యాం ప్రవిభా

౩౦ తి వంశః ప్రఖ్యాతసత్పురుషరత్న వాద్ధిః || త స్మిన్న భూన్నిమ్మలధమ్మయ్యో భీమా

౩౧ హ్వయో నాయక దుజ్జితాజః సర్వాధిత్తాత్థన్య సదాప్రదాతా

యః కల్పవృక్ష ప్రతి

౩౨ మఃప్రసిద్ధః || శిక్షాశక్తిప్రథితయశసా యస్య నానా విధేస్త్రీ దుర్వాన్వారాలే ప్రపత

౩౩ తిజవాద్వైరిపుధ్వీశసైన్యం | తాదృగ్జాతా రిపుబలతనుచ్ఛేదనం ధమ్మసేవ్యం యాదృ

౩౪ గ్వజేనిపతతి శిరశ్చేదనంవస్త్రుఖండం || అద్రీశ్వరోయోధై ర్యేణ భోగేన త్రిదశే

౩౫ శ్వరః | యక్షేశ్వరస్సమృధ్యాచ సన్నంగురు పురేశ్వరః || తస్మాన్మహిమ్నామహితాస

౩౬ మేతా లోకస్తుతా దెఱ్ఱమనాయకో భూత్ | యోదేవభూదేవగణాన్మణాధ్యః ప్రీతాన్ప్ర

౩౭ భూతై విధధేధన్వాఘైః || యుద్ధేధృతంశస్త్రవరమ్మహాసిం దృష్ట్వా స్ఫురంతంయు

౩౮ ధి భీతిభాజాం | శస్త్రాణి పేతుభ్భువి శాత్రవాణాం త్రాణాయ సూనం నిజభత్వమూ

౩౯ ధ్నిం || తనయో వినయోన్నతస్తదీయః కాటమనాయక

ఇత్యుదారకీర్తిః | పురుషార్థ

౪౦ పరేణ యేనయత్నాత్పరితోమః సతతం సతామకారి || పద్మోల్లాసి విధాయినోఽఘ

౪౧ లజగత్పూజ్యస్ఫురత్తేజస స్సందోహైః పరితస్థితై సుమనసాం సంస్థూయమా

౪౨ నోన్నతః | ధ్వస్తాశేవతమస్సతే శ్చివతనోర్యస్యోదితస్యాగ్రతః సూర్యన్యేవ

౪౩ జహుమ్మహాన్యరిగణాః ఖిద్యోతసంఘా ఇవ || ముఖోద్గతామ్నాయ తయా

౪౪ మహోన్నతే సరస్వతీశైస్సునుగోగణస్తుతః | మహీసురైర్భూభారి

మతైర్యుతా సభా

౪౫ విరాజితాయస్యవిరించినన్నిభః | భాయ్యాన్మనోసన్నతసద్గుణౌఘ శ్రీరెఱ్ఱపాఖ్యా

౪౬ స్మరస్యతస్య | నిత్యానుకూల్యేన ససంతుతోష ధమ్మాత్థకామప్రక రేణయస్యాః ||

ఉ త్త ర ము

౧ తత్ప్రీతయోరుత్తమయోజ్ఞానౌఘ స్తుతోజ్ఞతశ్రీనిధి రెఱ్ఱపాఖ్యా | యస్యా

౨ శ్చిరిత్రాణి వరాణిసర్వాలోకఃపవిత్రఃకిముతాన్వయస్య | నేత్రోత్సవస్సర్వక

- 3 జగజ్జనానాం రూపప్రకర్షః ప్రవిచారి యస్యాః | దృష్టః పరంరూపవిశేష
 ౪ దృష్టాం రంభామపి హేపయతేదృఢంయః || అరుంధతీయద్యపి సుప్రసిద్ధా
 ౫ పతివ్రతానాముపమానభూతం | తథాపిసంప్రత్యుపమానమత్ర యాం
 ౬ మన్యతే మాన్యగుణైజ్జనాఘః || నర్వేషుధర్తేషు పతివ్రతాత్వ ధర్మేధిక
 ౭ ప్రీతినమన్వితాయాః | యైవాఖిలాశాః పరిపూరయంత్యాః ప్రీణాతి చిత్తం
 ౮ శివవల్లభాయాః || గౌరీపదాంభోరుహాయుగ్ధ భూరిభక్తిప్రభావజ్జిత భ
 ౯ వ్యభాగ్యం | యాంకల్పవల్లీసదృశీం శ్రితానాం సంపన్నమృద్ధి సతతంజనానాం ||
 ౧౦ ఆరామైరధిగతనందనానుకారై భూభక్తైః పైరనుకృతసాగరైస్తడాగైః | శైలాభైః
 ౧౧ సురచితైర్భవప్రకారైర్భావప్రత్యక్షావిరలత భూషణోచ్ఛయయైవ || ఉద్యద్యాస
 ౧౨ రబింబడంబరవరశ్రీదామహే మానిశం నానాధాన్యసమృద్ధిదాం పృథుయశ
 ౧౩ స్సంపాదినీంప్లేదినీం || భూరిక్షీరయుతా స్తుతాశ్చనుజనైర్ధేనూర్విధానాన్వితం ద
 ౧౪ త్రేయావివిధప్రసిద్ధవిబుధవ్రతాయ జాతాదరా || క్షీరేయాణివరాణ్య
 ౧౫ పూపవితతి స్వత్రాజ్యమాజ్యాదికం శాల్యన్నం వరమిందుకుండధవలం
 ౧౬ శాకాన్యనేకానిచ అశ్నం త్యక్తితదేవభూసురగణామృష్టయధేష్టం సదా
 ౧౭ విప్రాస్సద్యశసాయయైవచ సక్ష్మత్ప్రాః కృత్వాశీష్టయా || యద్వక్త్రాం
 ౧౮ బుజరంగసంగతిమతీవృత్తంకరోత్యు తమ్మ వాక్కాంతావిలసత్సువ
 ౧౯ ర్ణమటితాలంకారవిస్తారిణీ, యేచాప్తాస్తఖిలాస్వతీవకుశలాస్తైస్సర్వదా
 ౨౦ స్తూయతే యస్యాః కీర్తికర్తృరచంద్రవికరై సమ్యగుణానాంగణః || ఈషాన్యాయు
 ౨౧ క్తజనాననాంబుజ వరచ్ఛాయావృద్ధాయావహే సద్విన్వజ్జనచిత్తసా
 ౨౨ గరసముద్దపప్రకర్షస్సదా | కీర్తి శ్శారద చంద్రసాంద్రకిరణ
 ౨౩ స్తోమద్విసంస్పర్ధినీ యస్యాః కీర్తిరపారసద్గుణసముద్భూతాభృశం
 ౨౪ శాసతే || యస్యాః పుత్రః పవిత్రోన్నతనుతచరితోద్భూతసుఖ్యాతకీ
 ౨౫ ర్తిమృల్లః పోల్లసితోర్వీతత వితరణాశస్త్రశాస్త్రప్రగల్భః | బాణైవికలూ
 ౨౬ నయుద్ధోద్భటపటుచటులాఖర్ష గర్వారి వీరవ్రాత స్యాంభోజరాజీప్రవి
 ౨౭ హితవిజయశ్రీపదాంభోజభోజః || రాజత్కరేరణపతిస్సపస్యాఖ
 ౨౮ లోర్వీశభూషా రత్నవ్రాతద్యుతిరతి సముత్రాసితాంఘ్రిన్వయస్య స
 ౨౯ స్తయాదా నిరతనిఖిలత్కృతలేవ ర్తమానే, రమ్యేరాజ్యే విపులసుఖ
 ౩౦ దే పూణ్ణానస్యప్రపూన్నే || శాకాబ్దే సురవత్త రామశశభృద్విశ్వం || ౩౦

- 30 భరా సంఖ్యయా సంయుక్తే విభవాఖ్యవత్సరవరే జ్యేష్ఠే మృ
 31 డాన్యస్తిథౌ | శుక్లాయాం శశివాసక్తే జననుత శ్రీలింగమూతేర్గణైః
 32 స్వేయం హైమవతీపతేః కృతవతీ శష్ఠ్యంప్రతిష్ఠాపనం॥ గ్రామే
 33 పిల్లలమట్టినామ్నిరుచిరే సుస్థాపితాయాదరాదస్తే సుస్థిరమెట్ట
 34 కేశ్వర ఇతి ఖ్యాతాయ సంప్రాకదాత్ | వృత్తిః ప్రాజ్యఫలప్రదాః పృథుత
 35 రాః, శాల్యాదిముద్గాదిస త్కేతాధ్యా వివిధాంగరంగవిలనత్పూజా
 36 దిసంసిద్ధయే॥ కైలానాభంసశోభం, సువిహితరచనం సుప్రతి
 37 ష్టావిధానం, నానాదాన్యప్రయతవితతాభ్యర్చనం భవ్యసేవ్యం
 38 భక్తవాతేరిత్యోరుస్తుతరుతదురిత వ్రాత మేతస్యశంభో రూపాయాదాభా
 ౪౦ సుచంద్రం వచనమభినుతం భూషణం భూమిదేవ్యాః॥ పూజాం ప్రగృ
 ౪౧ హ్లా జగతి జనానాఘాత్ తస్మై వరా న్భూరితరాస్త్వయచ్ఛన్ దేవోత్తమే
 ౪౨ వార్చితపాదపద్మనేయ్యుచ్ఛిరం బాలశశాంకమాళిః॥ యస్యా స్సాంద్ర
 ౪౩ మహేంద్రచాపరుచిమ (ద్బు) ందారకేంద్రావలిమాలిస్థో త్తమరత్నబిందవి
 ౪౪ విధామందప్రభాభానురం | సద్దద్యాంచరణారవిందయుగలం తాం స్థాప
 ౪౫ యత్వా దితి తత్త్రేవత్రిపురాం సువత్త్రిమదదాత్ తస్మై సుపూజద్వయే॥

పడమర

- ౧ శ్రీ స్వస్తి సకలగుణగణాలంకార వరనారీదూర ఆమనికంటి పుర
 ౨ వరేశ్వర వీరలక్ష్మీనిజేశ్వర మార్బలభీమ రణరంగరామ వితరణ
 ౩ కర్ణ శౌర్యసావర్ణ పతిహితాంజనేయ శౌచగాంగేయ సత్య
 ౪ రత్నాకర దుష్టజనభీకర స్వామిద్రోహరగండ బేతనదండ మ
 ౫ మనుకులాదిత్య సుభటసంస్తుత్య నామాది ప్రశస్తిసహి
 ౬ తుండగు శ్రీమతు రేచెట్లపిల్లలమట్టిబేళిరెడ్డి పెండ్రము స
 ౭ కలసుగుణాలంకృతయైన ఎఱకసానమ్మంగారు శకవర్షములు
 ౮ ౧౧౩౦ విభవసంవత్సర జ్యేష్ఠశుద్ధ తృతీయయు సో
 ౯ మవారమునాండు పిల్లలమట్టిని తన పేరను శ్రీఎఱకేశ్వర
 ౧౦ దేవరం బ్రతిష్ఠసేసి ఆదేవరకు గుడికి గాపురమునకూ బాగిలి
 ౧౧ మాడుమనకూ బావికి పరివారములకూ మఠమునకూ అంగభోగరం గ
 ౧౨ భోగాది సమస్తపూజాసిద్ధ్యర్థమే తమ పేరింటి ఎఱకమఠమునం దమ పేరంగ

- ౧౩ ట్టించిన ఎఱకసముద్రమునం దమ పెట్టిన దేవవృత్తులూ బ్రాహ్మణవృత్తు
 ౧౪ లుం దమ తోంటల పొలముందక్క నున్నంత నీరునేలను వెలిపొలము అందనాలు
 ౧౫ గుమల్లూను క్రాప్రోలిపొలములోన ఉప్పరిపాడులోనుగా నలుఫైయాలు మ
 ౧౬ ల్లూను అంద ఎఱమరాజుకుంటను పిల్లలమఱ్ఱిం దమ కట్టించిన లక్ష్మీసముద్ర
 ౧౭ మునం బండ్రెండు మత్తుకరులు నీరునేలాను ఆచంద్రార్కతారకముగా నిచ్చిరి॥
 ౧౮ ఆదినమునంద త్రిపురాదేవిం ప్రతిష్ఠనేసి ఆదేవికి సమస్తపూజాసిద్ధ్యర్థ
 ౧౯ మే ఎఱకమఠము రెండుమల్లు వెలిపొలము ఆఎఱకసముద్రమున నీరు
 ౨౦ నేల రెండుమత్తుకరులు గుడిసేయింపాను గుడి ఆయినమిందను ఆదేవి ఆశీర్వాద
 ౨౧ గమునకు నడచునవిగాను అంద నీరు నేలమత్తుకరు తమ తండ్రి పేరం బ్రతిష్ఠనేసిరి॥
 ౨౨ శ్రీకామేశ్వరదేవరకుం దమతల్లి పేరం బ్రతిష్ఠనేసిన శ్రీఎఱకేశ్వరదేవరకు
 ౨౩ ను గుళ్ళకు సమస్తపూజలకు ఎఱకపురము వెలి పొలము మత్తుకరులు ౧౦
 ౨౪ నీరునేల ఆ ఎఱకసముద్రమున మత్తుకరు ౧ పిల్లలమఱ్ఱి లక్ష్మీసముద్ర
 ౨౫ మున మత్తుకరు ౧ బొమ్మకంటికాలువ మత్తుకరు ౧ అంద వెలిపొలము మత్తుకరులు ౧౦
 ౨౬ మ్రొంతుకూరం దమ తోడం బుట్టిన నూంకనాయకుని కట్టించిన * *
 ౨౭ నీరు నేల మత్తుకరు ౧ అంద వెలిపొలము మత్తుకరులు ౫ ఆచంద్రార్కముగానిచ్చె॥
 ౨౮ శకవర్షములు ౧౧౩౭ గు యువసంవత్సర మాఘబహుళ పంచాదశి శుక్రవారము
 ౨౯ నాండు సూర్యగ్రహణనిమిత్తమున శ్రీఎఱకేశ్వరదేవరకు సమస్తపూజార్థమై ఎఱక
 ౩౦ పురమునం దమ పెట్టిన దేవబ్రాహ్మణవృత్తులు దక్క నున్నంత
 వెలిపొలమున్న ఎఱకసము
 ౩౧ ద్రమునం దమ తోంటల పొలమున్న చతుస్సమము సర్వసమస్థము
 లాచంద్రాకముగా నిచ్చె॥
 ౩౨ ఆఎఱకసముద్రమంద కట్టమీది శ్రీఎఱకేశ్వరదేవరకు నీరునేల మత్తుకరులు ౨
 ౩౩ మూలస్థాన * * దేవరకు అందలి మఠూరిసోమయ ప్రతిష్ఠనేసిన శ్రీబేతే
 ౩౪ శ్వరదేవర శ్రీఎఱకేశ్వరదేవరకు మత్తుకరులు ౭ రెండులకుంటను మత్తుకరు ఆచం
 ౩౫ ద్రాకముగానిచ్చె॥ ఈధర్మము పరిపాలించు వారికి అనంతమైన పుణ్యమవు వీ
 ౩౬ నికి బాధనేయు వారికి పంచమహాపాతకములు నేసినట్టి పాపమవు అ
 ౩౭ ట్టకడా పెద్దల వచనములు॥ స్వదత్తాం పరదత్తాంవా యోహరేత వసుం
 ౩౮ ధరాం । షష్టిం పక్షసహస్రాణి విష్ణాయాం జాయతే క్రిమిః ॥ శత్రుణాపి కృణో

- ౩౯ ధమ్మః పాలనీయః ప్రయత్నతః | శత్రురేవ భవేచ్ఛత్తు ధమ్మశ్శత్తు నకస్యచిత్
 ౪౦ మద్వంశజాః పరమహీనతివంశజా వా పాపాదపేత మనసో భువి భావిభూ
 ౪౧ పాః | యేపాలయంతి మమధమ్మ మిమం ప్రయత్నా తేభ్యోమయా
 విరచితాంజలిరేష
 ౪౨ మూర్ధ్ని || సామాన్యోయం ధమ్మనేతున్మపాణాం కాలేకాలే పాలనీయో
 భవద్భిః | సవ్వా
 ౪౩ నేతా న్భావినః పార్థివేంద్రా న్భూయోభూయో యాచతే రామచంద్రః ||
 ౪౪ శ్రీకౌసురేశ్వరదేవరలకు మశత్తుందనమఱుతు
 ౪౫ రు ౧ ఎఱకసముద్రమున మఱుతురులు ౨

ద క్షిణము

- ౧ ఆ ఎఱకసముద్రమున సత్రముపెట్టి యేమెరకు నడచునట్టు
 ౨ గా మత్తురులు ౫ వండెడువారికి ౧ మత్తురు విద్యాత్థులకు
 ౩ గ్రానవాసస్సులకు మత్తురులు ౩ చలివందిలికి నీళ్ళు నడిపెడి
 ౪ వారికి అద్ద * * * * *

12

అన్న వ ర ము శా స న ము

మొదటివైపు

- ౧ స్వస్తి సకలగుణగణాలం
 ౨ కార పరనారీదూర ఆమనిగంటి
 ౩ పురవరేశ్వర వీరలక్ష్మీనిజేశ్వర దోబ్బులభీ
 ౪ మ రణరంగరామ వితరణకణ శౌర్యసౌప
 ౫ న్న పతిహితాంజనేయ శౌచగాంగేయ సత్యరత్నా
 ౬ కర దుష్టజనభీకర మనుమకులాదిత్య సుభట
 ౭ సంస్తుత్యనామాది సమస్త ప్రశస్తిసహితుం
 ౮ డగు శ్రీమతురేచెఱువులకామిరడ్డి అయితాంబి
 ౯ కానందనుండు శకవర్షములు ౧౧౩౦ అగు
 ౧౦ కాలయుక్తసంవత్సర మాఘశు విదియా

- ౧౧ శనివారమున నాగులపాటను శ్రీకామే
 ౧౨ శ్వ (౪) దేవరం బ్రతిష్ఠనేసి ఆదేవరకు సమస్త అ
 ౧౩ ంగభోగరంగభోగార్థముగా విత్తి నాగు
 ౧౪ లపాటితూర్పున నామసముద్రమను చెఱు

రెండు పైపు

- ౧ వునందు మాపాలు అర్థము ఆయర్థము
 ౨ నాచంద్రాక్షముగా నిచ్చితిమి ఈధర్మము
 ౩ నకు నెవ్వరు బాధనేయుదురు వీరికిం బ
 ౪ ంచమహాపాతకాలుం జేసినట్టి పాపమ
 ౫ వు ఈధర్మము ఎవ్వరేం బ్రతిపాలింతురు
 ౬ వారికి అనంతమవుచుంన పుణ్యమవు
 ౭ అట్టకదా పెద్దలవచనములు॥ న్నదత్తా
 ౮ ం పరదత్తాం వా యోహరేత వసుంధరాం
 ౯ వప్తివ్వరుషసహస్రాణి విష్ణాయాం
 ౧౦ జాయతే క్రిమిః॥ శత్రుణోపి కృతోధర్మకాః
 ౧౧ పాలనీయః ప్రయత్నతః శత్రురేవ భవేచ్ఛ
 ౧౨ త్తు ధర్మశ్శత్రుణాకస్యచిత్ ॥ సామూన్యోయం
 ౧౩ ధర్మనేతు నృపాణాం కాలే కాలే పాలనీ
 ౧౪ యో భవద్భిః । సర్వాన్ నేతా న్భావినః పార్థివేంద్రా
 ౧౫ భూయోభూయో యాచ తే రామచంద్రః॥

13

వా డ పల్లి శా స న ము

మొదటి పైపు

౧ స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబు	౪ తు మేలుంగంటి కొమరెనాయ
౨ లు ౧౧౩౩ డగు	౫ క బేతేనాయంక దుద్రనాయం
౩ ప్రమాదీచ సంవత్సరమున శ్రీమ	౬ కులు బ్రతుకేశ్వరము స్థానము

2 మజియలకిచ్చి తమ్మలిన స్వా
౧ మి గణపతి దేవమహా

౯ రాజుపేరా దమతండ్రి కా
౧౦ టనాయంకునిపేరా

(సర్వవిగ్రహము కలదు)

రెండువైపు

౧ ఈశ్వరము స్థానము
౨ నం ద్రికూటము గుడ్డు ద
3 ముజేయ దనచేతిధన
౪ మునన కళశనివ్యాణము
5 గాజేయించిన ఈత్రికూ
౬ టము అంగభోగ రంగభో
౭ గ దూప నై వేద్యము
౮ లకు ముప్పైపుట్లు వెలిపా

౯ ల మాచంద్రాక్షస్థాయము
౧౦ గా నిచ్చిరి ఈధర్మాన కెవ్వ
౧౧ రే ననుకూలురైన వారికి
౧౨ సర్వకానంప (ద) లగు బ్రతికూ
౧౩ లులై రేని । దమ సంపద తు
౧౪ యమగు దేవవృత్తిగొనిరే
౧5 ని దమమలమూత్రాదు
౧౬ లు దాన భక్షించినవాండు

మూడువైపు

౧ స్వదత్తం పరదత్తం వా
౨ హరే ద్భూమిం నరాధిపః
3 స పచ్యతే మహాఘో
౪ రే నరకే కాలమక్ష

5 యం । రత్నాన్నదాన గోశ్వా
౬ ద్య స్సర్వ భూమి ప్రజా
౭ యతే । తస్మా ద్భూమి ప్రదా
౮ నేన రాజా భవతి నర్వకదా॥

14

సోమవరము శాసనము

౧ స్వస్తి శ్రీ సకలగుణగణా
౨ లంకార । పరనారీదూర ఆ
3 నునగంటిపురవరేశ్వర । వీర
౪ లక్ష్మీనిజేశ్వర । దోర్బలభీమ
5 రణరంగరామ । వితరణక
౬ ణక । శౌర్యసౌపణక । పతిహి
౭ తాంజనేయ । శౌచగాంగే
౮ య । సత్యరత్నాకర । దుష్టజ

౯ నభీకర । మన్తకులాదిత్య ।
౧౦ సుభటసంస్తుత్య నామాది
౧౧ సమస్తప్రశస్తిసహితులయిన శ్రీ
౧౨ మతు రేచెట్టుల బేతిరడ్డికి శ
౧౩ కవక్షములు ౧౧౩గి గు
౧౪ శ్రీముఖింవత్సర । చైత్ర శు ౧
౧5 గురువారమునాండు తా
౧౬ నుం గొచ్చబొల్లెనాయండు

- ౧౭ బిక్కమగిలె శ్రీస్వయంభూసో
 ౧౮ మనాథదేవరకు అంగభో
 ౧౯ గ రంగభోగార్థము బేతిరెడ్డి
 ౨౦ రెగడువాడు బొన్నెనాయుం
 ౨౧ డు వరపాలుంగాం జెఱ్ఱు ఆ
 ౨౨ చంద్రాక్షస్థాయిగా నిచ్చిరి ఆచెఱ్ఱు
- ౨౩ ముందఱ రెండుమఱ్ఱురు వెనుగకు
 ౨౪ కత్వాబేతిరెడ్డి కట్టించియిచ్చె
 ౨౫ ను ఆచెఱ్ఱులు కట్టలు రేవు
 ౨౬ ఱు తూర్పుగట్టలూం దక్షిణము
 ౨౭ కింద చెఱ్ఱు పద్దయ చెఱ్ఱునిడ త

15

సోమవరము శాసనము

- ౧ స్వస్తి జయభ్యుద
 ౨ య శకవరుషంబులు
 ౩ ౧౧గి౬ గు జయసంవ
 ౪ త్వరస్య మాఘ సుగి నాడు
 ౫ ముతి * రేశర్ల
 ౬ నామిరెడ్డి తమతండ్రికి
- ౭ తల్లికి పీతిగాను త
 ౮ మకు ఆయురారోగ్య
 ౯ సుశ్రీస్థలాభివృద్ధిగా
 ౧౦ శ్రీ స్వయంభుదేవరలను
 ౧౧ * సానికిచ్చిన గరగలు
 ౧౨ ౩గి.

16

నాగులపాడు శాసనము

మొదటివైపు

నంది, ఫిడము, సూర్యుడు, పానపట్టం

- ౧ స్వస్తి సకలగుణగణాలంకార పరనారీదూర ఆ
 ౨ మనికంటి పురవరాధీశ్వర వీరలక్ష్మీనిజేశ్వర
 ౩ దోబ్బలభీమ రణరంగరామ వితరణకన్న
 ౪ శౌర్య సౌసన్న శౌచగాంగేయ పతిహితాంజనేయ
 ౫ స్వామిద్రోహరగండ బేతనదండ సత్యరత్నాక
 ౬ ర దుష్టజనభీకర మనుమకులాదిత్య సుభ
 ౭ టసంస్తుత్య నామాది సమస్తప్రశస్తి సహితం శ్రీ
 ౮ మతు మండలిక రేచెల్ల కాపైడి అయ్యాంబికా
 ౯ నందనుండు శకవరుషములు ౧౧గి౬

- ౧౦ అగు జయసంవత్సర వై శాఖ శుద్ధ త్రయో
 ౧౧ దశి గురువారమున తమతండ్రి నామిరణ్డి
 ౧౨ కిం దమతల్లి అయ్యసానంమకూం దమకూం బు
 ౧౩ ణ్యముగాను శ్రీనామేశ్వర దేవరాను శ్రీఅయ్యే
 ౧౪ శ్వరదేవరాను శ్రీకాటేశ్వరదేవరాను ప్రతి
 ౧౫ వ్రనేసి తంమేలిన చలమతిగండ కాకతగణ
 ౧౬ పతి దేవమహారాజు ప్రిథివిరాజ్యం నేయంగా
 ౧౭ ను ఈదేవర్లకు అంగరంగభోగాలకుం బెట్టినవ్రిత్తి

రెండవవైపు

- ౧ నాగులపాటి ముసిడికాలు
 ౨ వ అందు అయ్య మఱుతురు
 ౩ ఆయూరి తూపున నామస
 ౪ ముద్రమను చెఱ్ఱునందు రెండు
 ౫ మఱుతురు ఆతూపున వి
 ౬ శ్వనాథ సముద్రమను చెఱ్ఱు
 ౭ నందు నాల్గుమఱుతురు వె
 ౮ రసి పదునకొండు మఱుతు
 ౯ రూను ఆచంద్రాక్షముగా
 ౧౦ ని స్తిమి॥ యావశ్చంద్రశ్చ సూ
 ౧౧ య్యశ్చ యావ స్తిష్ఠతి మేదిసి
 ౧౨ యావత్పివకథా లోకే తావత్తేత్ర
 ౧౩ ౦ ప్రతిపాల్యతే॥ ఈధర్మము లె

- ౧౪ వ్వరేం బ్రతిపాలింతురు వారికి
 ౧౫ అనంతపుణ్యము ఈ ధర్మా
 ౧౬ నకు ఎవ్వరే బాధనేయుదురు
 ౧౭ వారికి అనేక బ్రహ్మకల్పాలు పా
 ౧౮ యక నరకములు। ఇదికదా పెద్ద
 ౧౯ ల వచనములు॥ స్వదత్తాం పర
 ౨౦ దత్తాంవా యోహరేతి వసుంధ
 ౨౧ రః। వష్టివ్యధువ సహస్రాణి వి
 ౨౨ స్థాయాం జాయతేక్రిమిః॥ శత్రు
 ౨౩ ణోపి కృతోధర్మః పాలనీయః
 ౨౪ ప్రయత్నతః। శత్రురేవభవేచ్ఛత్ర
 ౨౫ ధర్మశ్చత్రాన్ నకశ్యచిత్ ॥

17

కొం డి ప ర్తి శా స న ము

తూర్పు

- ౧ శ్రీ స్వస్త్వస్తు ఓం నమఃశివాయ॥ పాతుం స్తన్య (౦)
 ౨ భవాన్యస్తరశిరసికృతః ప్రసూతక్షీరధారా

- 3 శ్రీమా న్దానమాదృ న్నధుకరమధురక్వాణ (సం)
- ౪ దర్భగర్భః | గంధవై వ్వాన్నాకరదాదైవ్య వివ్వాకసితన (య)
- ౫ నైరుత్కముత్ప్రేక్ష్యమాణో వీణాభః ప్రీతం *
- ౬ వః ప్రణిహితమనసా మస్తుహేరంబహ *
- ౭ రోమస్తోమాగ్రలగ్నా వపుషిజలధయో (ర)
- ౮ స్య వక్షస్థస్థీగాఢాశ్లేపోవజాతశ్రమజలక (ణి)
- ౯ జాలలీలాం భజంతే | ఉన్తిలత్కేతగాత్రచ్ఛదపరి *
- ౧౦ తే యస్య దంష్ట్రాంకురేభూః కస్తూరీబిందు (శో)
- ౧౧ భాం వమాతి హరిరసా పాతువః పోత్రిమూ (తిః)
- ౧౨ సశివః కల్యాణం దిశతు శివమాళౌసురనదీ
- ౧౩ (వే) లత్కల్లోలోత్థితపృషతతారాపరివృతః | పరిస్వ
- ౧౪ ద్భూషాభుజగఘణమాణిక్యనికరప్రభాయ *
- ౧౫ స్రం ప్రకటయతి సంధ్యావిలసితం || పాయాదు
- ౧౬ ద్రేశ్వరశృంభుః శ్రీమత్కాటచమూపతిం | య
- ౧౭ త్కేతికలహంసస్య జగత్క్రిడాసరస్యతే || మల్యా
- ౧౮ యాంపురి పరివృథో దుజ్జయామ్నాయవల్లీ *
- ౧౯ కుండద్యుతినిభయశోధౌత దిక్కుంభికుంభ (ం)
- ౨౦ సిద్ధాసిక్రిత రిపుమృగీలోచనః ఖేచరేంద్రప్ర *
- ౨౧ ఖ్యః ప్రథనవిజయే సైన్యపో దన్నపాఖ్యః || దన్నసై
- ౨౨ న్యాధిపతేజ్జితాహో పరిస్ఫురంతి ఘనకాలంకి *
- ౨౩ తే | శైత్యేనయుక్తా విదధే రిపూణాం సంతాప (మంభోధ)
- ౨౪ రవారిధారా || ప్రసారయామాసగుణాన్వరి *
- ౨౫ వే ప్యసా ఆక్రష్టదిత్సయా మన్యేవదాన్యం * *
- ౨౬ రుహో || తతోజని జగద్గీతకీర్తిరాతిహరస్స
- ౨౭ శ్రీక సృజ్యసేన్యశః క్షీరాబ్ధే రివ కౌస్తుభః || *
- ౨౮ యశఃపూరపూరితే భువనత్రయేకా గ *
- ౨౯ చ యమునాకః కపూరః కిమంజనం || *
- ౩౦ నామ తస్యాసీ త్ప్రియా కువలయేక్షణా | *

- 30 లా సంపత్యరుంధతీ తామరుంధతిం॥ *
- 31 సామ్యం ప్రతిపద్యమానా జనైరనూయం త
- 32 భావాః ఉమారమాచస్ఫుటమాచమాచతి *
- 33 సంచరితై రుదారైః॥ శ్రీమా న్కాటచమూనా (ధోత)
- 34 యోరాసీ త్తనూభవః । ప్ర తాపాక్రాంతదిక్చక్రో *
- 35 దేశ్వయివాపరః॥ సకాటగిల్పాటఇతి ప్ర సిద్ధో నిధి *
- 36 తి ప్రమదావిభూషః । తమేవమాహుః పెదముద్ద
- 37 గండ ముద్దండయుద్ధాంగణపండితీమ్నా॥ *
- 38 స్ఫురంతి సమరాంగణేషు తస్యాసిధారా రిపుర (క్తసి)
- ౪౦ క్తా । వ్యలోకి లోక్తై రతి విస్తయేన తీవ్రప్ర తాపాగ్ని శి (భీవ)
- ౪౧ మూర్తిః॥ తస్యారిపీరా స్సమరేషు కుంభి కుంభస్థ *
- ౪౨ గ్రాతిది గ్వనిద్రాః । ఉజృంభ తే స్వర్గవిలాసినామ్
- ౪౩ * విబుద్ధా కుచమండలేషు॥ తస్య ప్ర తాపశిఖ
- ౪౪ * ధిం విరోధినాం । తృణాన్యద్భానితాసీతి నిత్యం
- ౪౫ * విన స్తియే॥ శంకేత్థం సంకిసాధీశమర్థినా
- ౪౬ * * * * *
- ౪౭ * * * * *

ఉ త్త ర ము

౧ * రివ *	౧౧ * తస్య రుద్రధ్వజన్యధి *
౨ * తక్ర *	౧౨ * రేణుకలాభీష్టదబం *
౩ * ల్యాంబర *	౧౩ * ను జనిపురగం *
౪ * యాంప్ర *	౧౪ * కథంవా॥ అస్తా *
౫ * స్యానివర్ధంతే *	౧౫ * గ్గా * ల్యాంబికా *
౬ * తనయః కాటసేనా *	౧౬ * దా * ॥ కుద్ధ *
౭ * త్కరణప్రీణితప్రాణివ *	౧౭ * ఖ * తమో *
౮ * ంద్రసీరంధ్రకీర్తా ధన్య *	౧౮ * బంబేవక *
౯ * తే మోదమానం వా *	౧౯ * వేలిలుహి *
౧౦ * భీమానో శారీశవా *	౨౦ * లిపున్నచే *

- ౨౧ * లం॥ కీర్తి *
 ౨౨ * వలజ్జేవతి *
 ౨౩ * నక్వాపిన *
 ౨౪ * స్యతాతస్య *
 ౨౫ * తరతస్త్యాగ *
 ౨౬ * రుద్రవరూధినీశ *
 ౨౭ * మాగ్ం నిమాంయ *
 ౨౮ * ప్రతిష్ఠాపయతి స్థ *
 ౨౯ * నాం విధత్తే సోభివా *
 ౩౦ * సః ఫలత్యభ్యధికం ఫలం *
 ౩౧ * తస్య పత్నీ గంగేవపావనీ *
 ౩౨ * మైకతరంగిణీ॥ వచసి *
 ౩౩ * సో భూషణందయా॥ *
 ౩౪ * నం నిత్యం తస్యాశ్చకాస *
 ౩౫ * శిక్షితాః కమలేక్షణాః *
 ౩౬ * శచిముఖ్యాః పతివ్రతాః *
 ౩౭ * రేంద్రగవిం । ప్రధమంయథా *
 ౩౮ * అధముక్తవేపధుకరకృతే *
 ౩౯ * హజనతామనుతే॥ ప్రాతస్తదీయా *
 ౪౦ * శ్రేయాంసి సర్వాణి సమాపతం *
 ౪౧ * ప్రణతిర్వేధూనాం సౌభాగ్య
 భాగ్యే *
 ౪౨ * తి॥ పల్క్యదివంశజలనిధిసం *
 ౪౩ * పూర్వ శశిరేఖా । నిర్ముల
 చరిత *
 ౪౪ * లక్షణాభాసమానాంగీ॥

ప డ మ ర

- ౧ * తస్యచ నుతః పెదముద్దుగండః కా
 ౨ * న్యాధిపతి వ్విదధద్విభాతి । కత్యా ప్రతాప
 ౩ * సాచ దిగంగనానాం ముక్తాప్రవాలపు
 ౪ * విహారశోభాం॥ తస్యైతస్యకి మంగ
 ౫ (మం) గళనిధే మ్మల్యాలకాటప్రభో । రాద్రా
 ౬ (స్యవి) జృంభణానిజనతా రాగేణజేగీయతే
 ౭ * రప్యవలంబ్యమంబరమిదం యేనా
 ౮ * కీర్తిచ్ఛల । స్ఫారస్సాటికపేటికాంతరసమో
 ౯ * గోపాయితం॥ సర్వేషా ముపకార
 ౧౦ * చరితం సర్వం తదీయం తథా । కిం త్వేవం
 ౧౧ * దంతిదాంతమతయ స్తత్కర్మధర్మ్య
 ౧౨ * : । వాపీకూపమహాత్మకఘటనై రాజజ్ఞ
 ౧౩ ॥(మే) దినీ ప్రాసాదై రతిదంతురో జనపతే
 ౧౪ * స్తదీయైఃకృతః॥ సోయంమహీతాప

- ౧౧ * ఘోరా ఔరాయగరుడ ఇత్యాఖ్యాం ఆ
 ౧౨ * తనవహతశాత్ర వ రక్తాద్విభూతశాత
 ౧౩ ముఖః || సంవాహః క్రియతాం వ
 ౧౪ తరవశ్శాఖాకరైః పాదయోయేషః
 ౧౫ * భృతైః కురుష్వసురభిక్షిరైః పరీక్షా
 ౧౬ * కీర్తిస్తస్యదిగంతఫేలనజుషః శ్రీకా
 ౧౭ * * ప్రభోః శ్రాంతిన్నేతినమన్యతాం వి
 ౧౮ * తే దాసేష్వయంప్రకమః|| తస్యాహి
 ౧౯ * సంమరే ధరణీతల్పశాయినాం | జాయ
 ౨౦ * రతావాప్తిద్ధివీతిఖలుకౌతుకం
 ౨౧ * భిదాప్రియసుతస్యసితైర్యుశో
 ౨౨ స్నిగ్ధచందనరసై రివలిప్యతేదాః త
 ౨౩ * ద్రిపుపురోద్ధితధూమరేఖా కస్తూ
 ౨౪ * మకరికాకలనాం కరోతి|| ఘః పదన్న
 ౨౫ *ంగారోహస్యస్తస్యపురోధసః | వీరశ్చ
 ౨౬ * మంతశ్శాంతస్యా దితికౌతుకం||
 ౨౭ * తే పరదోషం ననిష్ఠురం వక్తినాన్మతం
 ౨౮ * నాక్షిప్యతి కమపిజనం సగుణః పి
 ౨౯ * వ్యదా సర్వాన్|| కిహమహాహిపం సర్వై
 ౩౦ * దిద్ధయేణి సరస్సహరిచ్ఛం | సజ్జయ
 ౩౧ * దణిజ్జంతో హరేషుత్తూణకంచణం
 ౩౨ ఇ కాచాంబికారాజతి తస్య ప
 ౩౩ (తివ్ర)తాశీలగుణాభిరామా తత్పాదముద్రో
 ౩౪ * నాదిదోర్వైజేతా స్వయం సంప్రతిరత్న
 ౩౫ * అంగుష్ఠనిష్ఠ్వాతమరీచిజాలై యేషా
 ౩౬ * ప్రతిపత్తిభాజాం|| సీమంతరేఖా సు
 ౩౭ (విలా) సిసీనాం | సిందూరలీలారచనాంక
 ౩౮ (రోతి)|| నిసర్గవాదిరిద్ధోయం భాతి తస్యాః ప

- ౪౩ * యం । రుద్ధం స్వకాంతిచోరేభ్యః కమలేభ్య ఇవ
 ౪౪ *ంతదూరుభ్యాముపమి తాః కపిందై) రనియం
 ౪౫ * కంపతే కులకాంతాభియేనపననేల తా॥ ఉత్తు
 ౪౬ స్తస్తవకుంభయుగం సం క్తేశ తే యుద్గమనేకృతం
 ౪౭ ఇతీవ తస్యా యువతివ్విలగ్నం భీత్యేవనిత్యం పతి
 ౪౮ * పతితం॥ కాంత్యాచాంతసుధామరీచిరుచిరచ్ఛా
 ౪౯ * * వ లేపంముఖం । దివ్యం నేత్రయుగం విధూత
 ౫౦ * * స్నీలోత్పలాలంకృతిః॥ ఆనీలః కబరీవ సంప్రతి
 ౫౧ * ప్రోత్ఫుల్లవల్లీపరిభ్రామ్యదభృంగవిడంబరోవి
 ౫౨ * * * * *

ద క్షిణము

- ౧ రుద్రేశ్వరాభిధానం సురధామ పిధాపితం
 ౨ తతస్తేన । యస్యశివస్సేవోపతిలగతి శశి గ
 ౩ గనగంగాచ॥ సమ్యజ్నిమ్నాపితస్తేన ప్రాసా
 ౪ దః కేశవస్యచ । యోమిచ్ఛతివరోదస్యరం
 ౫ తరాళం సముచ్ఛ్రయాత్॥ జాతే నేత్రరసేం
 ౬ దుభూ పరిమితే ౧౧౬౨ శాకాబ్దకే శావ్వ
 ౭ రీ వషేమాసిచ ఫాల్గునే శశిసుభృత్ పక్షే హ
 ౮ రేవ్వాసరే । ఛాయాపుత్రదినే గ్రహేషున
 ౯ వసువ్యక్తం శుభాలోకిషు ప్రత్యష్టాప
 ౧౦ యదీశ్వరం హరిమపి శ్రీకూటసైన్యాధి.
 ౧౧ పః॥ ప్రోలేశ్వరేణ సహితం విభాతిసురస
 ౧౨ ద్ధనాం త్రికూటమిదం । కైలాసమేరుమం
 ౧౩ దరసమానశంకాం కరోతి యత్పుంసాం ॥
 ౧౪ యస్య శిఖరస్థితేషు ద్యోతితగగనేషు కన
 ౧౫ కకలశేషు । నీలచ్ఛాయే రవేబ్జింబం సంఘా
 ౧౬ దితయైవనప్రభయా॥ ప్రాకారో జయ
 ౧౭ త్రికూటమభిత స్థితేన నిర్మాపితః సుశ్రిష్టైః

- ౧౮ క్రమశీఘ్రైశ్చైరుపచితో నీలోత్పలైఃకల్పితః । య
 ౧౯ శ్చాలక్షీతసంధిబంధకలనా ధీరాశిలాతక్ష
 ౨౦ కైః । సంతుష్ట్యేవ మహీయసీ వివ శిలాం య
 ౨౧ త్నాత్సముత్తారితః॥ రుద్రేశ్వరాయత్రితయం
 ౨౨ చ ద త్తంనివత్తినానాం ద్వయ మచ్యుతాయ
 ౨౩ ప్రోలేశ్వరాయాధ తధైవయుగ్ధం శుభాత్థి
 ౨౪ నా కాటచమూర్ధ్వహేన॥ క్లుప్తం తే త్రం చెల్లమత్త
 ౨౫ టాకజలసేచనం త్రి కూటస్య వృష్ట్యంబు జీవ
 ౨౬ సస్యతే త్రం త్రింశన్నివ త్తనాంచ
 ౨౭ మద్వంశజాః పరమహీపతివంశజా వా పాపాః
 ౨౮ పేతమనసో భువి భూమిపాలాః॥ తేపాలయం
 ౨౯ తు మమధమ్మ మిమం సమగ్రం తేషాం మయా
 ౩౦ విరచితాంజలిరేషమూర్ధ్ని భూమిదానాత్ప
 ౩౧ రంనా స్తి సుఖంచాముష్మికంమహత్ । సచా
 ౩౨ పి భూమిహరణా త్సరంపాతకముచ్యతే॥ బహు
 ౩౩ బిష్వసుధాదత్తా రాజభిస్సగరాదిభిః । యస్య
 ౩౪ యస్య యదాభూమి స్తస్య తస్య తథాఫలం
 ౩౫ స్వదత్తాద్విగుణంపుణ్యం పరదత్తానుపాల
 ౩౬ నం । పరదత్తాపహరేణ స్వదత్తం నిఃఫలంభవేత్ ॥
 ౩౭ స్వదత్తాం పరదత్తాంవా యోహరేత వసుంధరాం ।
 ౩౮ వష్టిష్వవశహస్తాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥
 ౩౯ అకరస్య కరాదానా ద్గోసహస్రవధస్తృతః సకర
 ౪౦ స్య కరత్యాగా ద్వికోటిఫలమశ్ను తే॥ తథానాగస
 ౪౧ హస్తేణా ప్యశ్వమేధ శతేనచ గవాంకోటిప్రదానేన
 ౪౨ భూమిహత్తానశుద్ధ్యతి॥ నిరయో కారవాద్యశ్చ
 ౪౩ కుంభీపాకాస్సుదుస్సహః । తీవ్రాశ్చయాతనాః
 ౪౪ కష్టా నోపసప్సంతిభూమిదం॥ శివాయనమః॥
 ౪౫ స్సజయతి పృథ్వీశ మహీహతహరణాద్దివిచూఱ

- ౪౬ కాటకతి | కాటచమూపో గణపతిన్యపతిశ్రీపాద
 ౪౭ పద్మద్వరణః || ప్రోలేశ్వర రుద్రేశ్వర హరయః ప్రీ
 ౪౮ ణంతు కాటసైన్యపతిం | రంగాంగభోగవిభవై
 ౪౯ ద్దైత్యైః ప్రీతితాత్తానః||

18

గణపవరము శాసనము

మొదటి వైపు

- ౧ * పశ్చిమాబ్ధేః కశ్చి *
 ౨ * ప్రతిన్యప *
 ౩ * సర్వస్వగర్వః తట *
 ౪ * * క్షణా *
 ౫ * దత్తో రుద్రదేవాను (జ)
 ౬ (మ) హాదేవన్యపాత్తజః *
 ౭ శస్థితజయప్రియా
 ౮ * హర్వానేదిగంతే శత్రుణా
 ౯ * ర్వాణసాధభవన *
 ౧౦ * తద్ధిప్రతిష్ఠానతః సంగ్రా
 ౧౧ * నపధితో గణపతిత్తు *
 ౧౨ * మాగచ్ఛతి క్షీప్రం యాతం *
 ౧౩ * దివమితి తదా శేషామ *
 ౧౪ * నివ|| యస్యానుకూల స *

- ౧౫ నేన విధూయమానాస్తుం
 ౧౬ ద్వేజాగ్రనిహితాః పృథనోపేతో *
 ౧౭ * కాః | క్షీప్రం పలాయనపరా *
 ౧౮ * వతేతిదూరా నానారిపుక్షి *
 ౧౯ రి పతించతజ్జయంతి|| సంగ్రా
 ౨౦ మసంకులాశ్వప్రచురఖరఖు
 ౨౧ రశ్రేణిధిన్నాక్షమోద్యద్ధూలీ (ధూ)
 ౨౨ తప్రకాండప్రసవితమిహిర
 ౨౩ ద్యోతపుంజే యదీయైః | శస్త్రైశ్చ
 ౨౪ నోద్యదుగ్ర ప్రతిన్యపతిశి
 ౨౫ రాస్యాకలయ్యప్రయాతో రా
 ౨౬ హుద్యూహభ్రమేణ ద్యుమణి
 ౨౭ రితి జనా విస్తృతాస్తర్కయంతి||

రెండవ వైపు

- ౧ * * * * *
 ౨ * * * * * ప్రయతోద
 ౩ * యాసాసర్వేన్యపాలహేమ *
 ౪ రకోటిస్ఫురద్దత్తోద్భా *
 ౫ వీర మహిత శ్రీపాదప (ద్దా)

౫ యాత్ | సూరై సంనుత శౌయ్యభూష (ణ)

౬ భృతో హేమాద్రిదేవాత్సుధీ శ్రీమ (ద్వా)

౭ లసరస్వతీతివిదితం నామోత్తమః *

౮ బృవాన్ | యం జగద్దేవభూపాలో ల

౯ భ్యాహేమాద్రిభూపతిః | సేనాప

౧౦ తి మమాత్యంచ చక్రే విక్రమధీయు

౧౧ తం॥ యశ్చారిపీరాని విజిత్యనిత్యం రక్షై

౧౨ * * * * భూమిభతుః | ఆపూ *

౧౩ యద్దేశమపేత తాపత్రయాగమే

౧౪ మేఘమివాంబువహైః | తత్పుత్రోభూద్దేవ

౧౫ పాలనామధేయో ధియాన్నిధిః | జ

౧౬ గద్దేవ మహీపాల పాలితః సమృత

౧౭ స్సతాం॥ యస్థాదిభక్తమాలత్యౌ జ

౧౮ గద్దేవా దనంతరం | కాకతీశః ప్రో

౧౯ లభూప స్సోధరాం పర్యపాలయ

౨౦ త్॥ ప్రాజ్యైరోభజ్యైః ప్రాణినః ప్రీణయంతం

మూడవ వైపు

౧ * * * * *

౨ హితరవః | క్వచిచ్ఛస్త్రాశస్త్రప్ర * *

౩ * వ్యతికరం క్వచిద్వందివ్రాతస్ఫుట *

౪ క్యప్రసరణం॥ క్వచిద్వీణానాదస్ఫు

౫ రితగాననినదం క్వచిన్నాదధ్వానోదర

౬ * నాకృతధియాం క్వచిన్నానారత్న

౭ యవాక్యంచవణిజా | మశేషశ్రీగ *

౮ తతయస్యనగరే॥ స్వప్రాణాధికతా *

౯ * తేనాజయ * ణతాయ * *

౧౦ వైభవయుతక్షోణీవరేం దై(హు)తం । *

౧౧ సంమఖేషుమిషూకా భుజప్రమోదా * *

౧౨ నాతేసత్తై రనంతవిభవప్రజ్ఞాన్వితాజ్యా *

- ౧౩ యచ్చిత్తః సదనే వివేకశయనే జ్ఞానప్రదీపే *
- ౧౪ యాశాతిహంతి సమత్వసంయమముఖై శ్చ
- ౧౫ సచిత్రేగుణైః । భీతాదూతికయా సదాశివ
- ౧౬ మసా వాసీయతత్ప్రేయసీ రమ్యం * * *
- ౧౭ రనన్యహృదయా తేనానిశంక్రీడతి * * స
- ౧౮ ద్భిస్సేవ్యం సకలకలాలాపముఖరితమకువత్
- ౧౯ సస్యైసమృద్ధముపవనవిరాజమానం గణపతిపు
- ౨౦ రం॥ యత్రస్ఫారతరోవిభాతి ఫలధీప్రఖ్యాతడాగోత్తమః
- ౨౧ స్వచ్ఛం స్వాదుచసారణీపరిగతే మూలైర్యదీయం
- ౨౨ జలం జిత్వా పక్వఫలోరుభారనమితః శాలివ్రజఃశోభతే మా(౦)
- ౨౩ యః పాతు మివానతికృతశిరా వక్త్రైఃస్వకీయైరపి॥
- ౨౪ శాకాబైః బాణభువనవిభావరిపతిసుధాకిరణగుణితే ।
- ౨౫ శ్రీముఖసంవత్సరే మఘశుక్లాష్టమ్యాం దినకరదినే శ
- ౨౬ కవచం ౧౧౭గి శ్రీమద్్రుద్రేశ్వరం పత్యష్టాప

నాలుగవ వైపు

౧ * : కేవలమువ్వి	౧౪ మేకామామే * * *
౨ * యన్యసాజ *	౧౫ రన్నరకమాప్నోతి యావదా భూ *
౩ * * పాద్యగణ *	౧౬ ద్భవం భారద్వాజస్య రోదస్సమం
౪ * * ॥ గణపతిపు *	౧౭ గుణకధావణి తేంద్రస్య విద్యా
౫ * మం దేవద్విజగణాయ్ *	౧౮ లీలాశాలాననస్య క్షితివర *
౬ * యం ధర్మనేతు స్మృపా	౧౯ తయశోనన్దిమిత్రస్య పుత్రః
౭ * ౦ పాలనీయో * * *	౨౦ వాణీప్రేయో భుజంగః సుభ
౮ * తా న్భావినః పార్థివేం *	౨౧ * * * నిరతోయత్త్వితారేచ స
౯ * యో భూయో యాచ(తే)	౨౨ * స్తేనోక్తం నన్దినామ్నా జయ
౧౦ (రా)మచన్ద్రః॥ స్వదత్తాం పర (ద)	౨౩ తి కృతధియా శాసనం యా
౧౧ * యోహరేత వసుంధరాం	౨౪ వదక్కం * * *
౧౨ (మ) ప్టివచసహస్రాణి విష్టాయా (౦)	౨౫ * * * *
౧౩ (జా) యతే క్రిమిః గ్రామే *	౨౬ * * * *

19

నా గు ల పా డు శా స న ము

- ౧ స్వస్తి శ్రీ సకలగుణగణాలంకార
- ౨ పరనారీదూర ఆమనగంటిపుర
- ౩ వరాధీశ్వర వీరలక్ష్మీనిజేశ్వర పరమమా
- ౪ హేశ్వర దోబ్బలభీమ రణరంగరామ
- ౫ వితరణకణ్ణ శౌర్యసౌపణ్ణ పతిహి
- ౬ తాంజనేయ శౌచగాంగేయ సత్యర
- ౭ త్నాకర దుష్టజనభీకర మనుమకులాది
- ౮ త్య సుభటసంస్తుత్య నామాది సమస్త ప్ర
- ౯ శ స్తి సహితుండగు శ్రీమతు రేచెల్ల కా
- ౧౦ మిరెడ్డి అయితాంబికానందనుండు॥ శకవర్షములు ౧౧౦౦ అగు
- ౧౧ కాలయుక్తసంవత్సర మాఘశుద్ధ విదియా శనివారమున నా
- ౧౨ గులపాటను * * * * *
- ౧౩ * * * * * టి తూర్పున నా
- ౧౪ మసముద్రమనిచెల్చు రెండుపాడ్లుచేసి మాపాలు ఆచంద్రాక్కముగాను
- ౧౫ ఇ స్తిమి॥ యావశ్చంద్రశ్చ సూర్యశ్చ యావత్తివృత్తిమేదిని యావత్కివ
- ౧౬ కథాలోకే తావత్తేత్రం ప్రతిపాల్యతే॥ ఈ ధర్మమునకు నెవ్వరు బాధనేయుదు
- ౧౭ రు వారికిం బంచమహాపాతకాలుం జేసినట్టి పాపము ఈ ధర్మము ఎవ్వ
- ౧౮ రేం బ్రతిపాలింతురు వారికి అనంతమవుచుంన పుణ్యమవు అట్టేకదా పెద్దల వ
- ౧౯ చనములు॥ స్వదత్తం పరదత్తంవ్యా యోహరేతి వసుంధరా॥ వష్టివ్వవ్వనహస్తా
- ౨౦ ణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥ శత్రుణోపి కృ (తం) ధర్మః పాలనియ్యః ప్రయ
- త్నతః॥ శత్రురేవ
- ౨౧ భవేశ్శత్రూన్ ధర్మః శత్రో న్నకస్యచిత్ ॥

20

బూ ద పు ర శా స న ము

ఉ త్త ర ము

- ౧ శ్రీ స్వస్తి సమధిగతపంచమహాశబ్ద మహామ
 ౨ ండలేశ్వర అనుమకొండపురవరాధీశ్వర మూ
 ౩ రురాయజగదాశ విదితవిక్రమశీల పరమమాహే
 ౪ శ్వర వీరలక్ష్మీనిజేశ్వర చలమెత్తుగండ కదనప్రచం
 ౫ డ శ్రీస్వయంభుదేవదివ్యశ్రీపాదపద్మారాధక
 ౬ పరబలసాధక నామాది సమస్తప్రశస్తిసహితం
 ౭ శ్రీమత్సహామండలేశ్వర కాకతియ్యగణపతిదే
 ౮ వమహారాజు లొరుగల్గుమొదలుపట్టణంబుగా
 ౯ సుఖసంకథా వినోదంబులం బ్రుధివిరా
 ౧౦ జ్యంబుసేయుచుండంగాం తత్పాదప్రసాదప్రసూ
 ౧౧ త ప్రాజ్యరాజ్యలక్ష్మీసమాశ్రిష్ట దక్షిణభుజదం
 ౧౨ డుండును సమరసమయాఖండలుండును సం (గ)
 ౧౩ రసమరాధినాథరిపు (ప్రబల) మార్తాండుండు
 ౧౪ ను పెదముద్దుగండండును చిరవితరణగుణగ
 ౧౫ ణాలంకారుండును సతత సదాచారుండును బౌ
 ౧౬ చాంబికోదరక్షీరపారావారసంజాత హరిచ
 ౧౭ (౦) దనుండును బాచవరూధిసీశ వరనందనుండు
 ౧౮ ను కుప్పాంబామానససరోవిహరమాణ రా
 ౧౯ జహంసుండును నిజకులోత్తారకుండును
 ౨౦ వారనారీయావనవనవసంతుండును దుష్ట
 ౨౧ తురగరేఖారేవంతుండును నసిముసలకామ్మ
 ౨౨ ఖప్రముఖ నిఖిలాయుధకుశలుండును
 ౨౩ (ఆ) ధరిత్రీవిశాలుండును రాజసమాజ జ

ప శ్చి మ ము

- ౧ శ్రీశకవరుషంబులు ౧౧౧౧ వత్తింపంగా సి
- ౨ ధాతీనంవత్సర చైత్రశుద్ధ ౧ (౧) గు తమతల్లి
- ౩ బాస్సానిపేరను బూదపూరినమీపంబున తడా
- ౪ కంబు నిమ్మింబి తద్ధమ్మఖ్యాపనాధంబై శాసనంబు
- ౫ నెప్పంబంచినం తత్ప్రారంభంబెట్టిదనిన ంిం యత *
- ౬ * లనదంబుదాలితులితా మాలోక్య సీలద్యుతిః
- ౭ ంయో * కేవలమేవ జహ్నుతనయాం దేవో నద
- ౮ తేధునా । కంఠేపిద్యుమనస్సుతాయతిముహు మ్మ
- ౯ * ంబికాశంకతే । యద్యద్వస్తు * విహీతం
- ౧౦ వితరతా త్తధవధోభవః॥ లీలావరాహ
- ౧౧ తను రాతనుతా త్థివం వో యత్కేసరా గ్రకలి
- ౧౨ తోదధిబిందు బృందరూక్షాణికర గ్రహణ మ
- ౧౩ ంగ * * శ్చితారుపాక్షతాకతిధి యం తనుతే
- ౧౪ నితాంతం॥ ఆవిర్భూవకమలం విమలం వి
- ౧౫ కాసినా * * * * పురుషోత్తమస్య । జాత
- ౧౬ స్తతోజనయితా జగతాం విధాతా సోజీ జ
- ౧౭ న జ్జగదిదం నకలం సలీలం॥ చత్వారాజగతిఖ్యా
- ౧౮ తా స్తతోవర్ణా స్సమంతతః । స్వధమ్మకమ్మనిమ్మా
- ౧౯ ణ మభవన్నిమ్మలాజసః॥ తేహం మహీయమహి
- ౨౦ మం మహిత స్తురీయో వర్ణశ్చియః ప్రసవభూ
- ౨౧ మిరతి ప్రసిద్ధః । * దుభవత్సమధికం చ గుణా
- ౨౨ ణవానాం దుగ్ధాబ్ధివ త్పురుషరత్నగుణై రుపేతం॥
- ౨౩ ప్రశస్త మస్తి తత్రాపి కాకతీయకులం (మహత్)

ద త్తి ణ ము

- ౧ శ్రీ స్వస్తి సమధిగతపంచమహాశబ్ద మహామండలేశ్వ
- ౨ ర అనుమకొండపురవరాధీశ్వర మూరురాయజగదాశ
- ౩ విదితవిక్రమశీల పరమమాహేశ్వర వీరలక్ష్మీనిజే

- ౪ శ్వర చలమెత్తుగండ కదనప్రచండ శ్రీస్వయంభూ
 ౫ దేవదివ్యశ్రీపాదపద్మారాధక పరబలసూదకనామా
 ౬ ది సమస్తప్రశస్తిసహితం శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కా
 ౭ కతీయరుద్రదేవమహారాజులు ఒరుంగల్లుమొ
 ౮ దలిపట్టణంబుగా సుఖసంకథావినోదంబులం
 ౯ (వృద్ధిరాజ్యం) బుసేయుచుండంగా తత్ప్రసాదప్రసూ
 ౧౦ * * * * * దక్షిణభుజదండుండును
 ౧౧ * * * * *
 ౧౨ * * * * *
 ౧౩ * * * * *
 ౧౪ * * * * *
 ౧౫ లా | వక్రాంక క్రశకంబుకానేక శితావాతాశ
 ౧౬ నాగపతి | ప్రాణత్రాణపరాయణో గిరిగృ
 ౧౭ హా వల్లీకిరంద్రాంతరం॥ వారే సదాఖిలరణే
 ౧౮ చ రణేచ యస్త్రిన్నాద్యా * భవిష్టు రవిలశ్చిర
 ౧౯ మర్తి సాత్యః | అన్యస్యశస్త్రనిరత * * రచయ్య
 ౨౦ * * * * * ం భవిష్టు భువిరగ్రతవై రివగ్గః॥ అంగీకృ
 ౨౧ తాసదాయస్త్రిన్నంగసుప్తం * * * * * | రాజ్యల
 ౨౨ క్షీరతిప్రాజ్య * * యో * * * * * రతి॥ సప
 ౨౩ తజన * నూనం జాతో గుండయసంజ్ఞయా |
 ౨౪ నోచేది * * * * * ం తత్ప్రవిత్వం కథంభవేత్ ॥
 ౨౫ శ్రీగోనవంశమహానీయపయోధిజాతా మ
 ౨౬ ల్యాలవంశవననిర్మిలసత్య * * * కుప్పాం
 ౨౭ బికా విబుధ * * * * *

తూర్పు

- ౧ మదదేతే విమలం ఫలం॥ శాకాబ్దే శశిదం
 ౨ తిశంకరమితే సిద్ధాంతిసంవత్సరే చైత్రమాసి
 ౩ సితత్రయోదశితిథౌ వారేగురోశ్శోభనే | నిర్మాణ

- ౪ యోత్తమ బూదపూరినికటే సోయం తడాకం వ
 ౫ రం బాచాంబాభిదయాం కితం తమకృత శ్రీగు
 ౬ ండ్డదండాధిపః॥ త స్తినే వశుభేకాలే తడాగమ
 ౭ పరం ముదా । తుల్యం తేన గుణైస్సవైష్వా హృక్ష
 ౮ త్సోదరవత్సదా॥ తస్యబాచసముద్రస్య కుల్యా
 ౯ నీరేణపూరితం । జనతానంతసందోహ కారిణం
 ౧౦ హారిణంపరం॥ ధమ్మాయాసౌ విని
 ౧౧ మ్మాయ గుండదండాధిపో భువి । ప్రియాయా
 ౧౨ : కుప్పమాంబాయా నామ్నాంకితమధాప్య
 ౧౩ దాత్ ॥ తస్య (సీ) తా ప్రియాయాశ్చ తస్యాశ్చ
 ౧౪ న్య (ప) సంజ్ఞయా దేవాలయద్వయం తేన ని
 ౧౫ మ్మితం నిమ్మితౌజసా॥ అస్యధమ్మస్యనిమ్మాతా
 ౧౬ నిమ్మలాత్తాయశోనిధిః । గుండదండాధినాథో సా
 ౧౭ చిరంజీయా త్వదాశినా॥ ఈశాసన
 ౧౮ ము సెప్పిన ఈశ్వరభట్టోపాధ్యాయులకు మ
 ౧౯ ల్యలగుండయ ఆచంద్రాకన్ధస్థాయీగాను కుప్పస
 ౨౦ ముద్రమువెనుక నిచ్చినది సీరుపాలము పదిమఱు
 ౨౧ తులు॥ ఏవం ప్రాత్తితవా న్దత్వా భావినస్సవభూ
 ౨౨ పతీన్ । యుష్టాభిరనిశం యత్నఃకతవోయో ధమ్మర
 ౨౩ ఊణే॥ సామాన్యోయం ధమ్మనేతు నృపానాం కాలే
 ౨౪ కాలే పాలసీయో భవద్భిః సర్వానేతా న్భావినఃప్రాత్తి
 ౨౫ వేంద్రా న్భూయో భూయో యాచతే రామచంద్రః ॥

- ౧ శ్రీబాహూ బహుగాగకారి రుచిరక్రీడాకర శ్రీకర
 ౨ శ్రేణీమరంక్త పిష్టపరమాం యుష్టాకమీశ శ్రియ

- 3 * నివిక్రమడంబరాంబరవర సామయచర్యాక్షర
 ౪ క్షీరాపారగభీరకోటరపయో రాశీప్రకాశాశయః॥
 ౫ నిర్దంత్వము॥ పోత్రీ ధాత్రీసలిలోద్ధరణపరిణత శ్రీధరః
 ౬ పాతు యుష్టా నిష్ఠుస్వేష్టక్షణేత్ర శ్వసనపరిహృతా పారసీరప్పి
 ౭ సారః । యద్దంష్ట్రాదండలగ్నా క్షీతిరతీలసతి ప్రస్ఫుర *
 ౮ * * వప్సీ క్రీడాసంసక్తరేణు శ్రియమియ మురరీ కుర్వతీ
 ౯ * * పర్వతాంతా॥ ఇదిఆర్యాగుచ్ఛము॥ ఇందులీలా
 ౧౦ లసతి ప్పీసరతితారక్రీడాలోలప్పికారంసీరే । శ్రీ
 ౧౧ స్ఫురదతిసోష్టా ధాత్రీంశరపరవరః పోత్రీ॥ ఈశతేకురు
 ౧౨ తే సూతే ఖ్యాతియాతి విపద్యతే । నీయతే ద్వితతే భ్యేతి
 ౧౩ జ్యోతయ త్యధికాయతే॥ క్రియాపదప్రాయికము॥ అస్తు
 ౧౪ భూయా త్సమస్తస్య జగతోమంగళం శివం । జనోజంతరతో
 ౧౫ * తిత * స్తాదితోగతః॥ పునరుక్తాభాస॥ హిరణ్యగర్భప్పి
 ౧౬ గమం మురారిగభీరనాభీకమలాద్భూవ మ * * *
 ౧౭ ఖ్యానవరే * * వేతస్తాద్భూవుః ప్రభావాః ప్రజానాం । త
 ౧౮ తోభవ న్భాసురసత్ప్రభావా వణాస్సుపణాపరిఘాణావకావ
 ౧౯ లోక ప్రకామస్వరరమ్యకమ్మ రక్తాకలాలోలమనోసుభావాః॥
 ౨౦ నిస్తాలవ్యము॥ కలాయుగే కాకతిరాజవంశో విశాలకీర్తిః క్షీ
 ౨౧ తిపాలయేయుః । తత్రాపి రాజా మహాదేవనామా పితోంధదేశ
 ౨౨ సమలంచకార॥ తస్యాతిశిష్య క్షీతిపోషదక్ష స్సక్తస్సదాక
 ౨౩ మ్మణి ధమ్మమూలే । సుతస్సమాసీదసమానభూతి భూవల్ల
 ౨౪ భ శ్రీగణపాభిధానః ॥ శత్రూ నాశు * * వీరనిరతాన్బంధూ
 ౨౫ స్వపో మాత్తనో దానే (నాపి) తుతోష నిత్యవిలసంనిత్యోన్మిమేషక్షీ
 ౨౬ తే॥ సౌందర్యై కసమోపి శంబరరిపో విశ్వవివేపత్పిపా
 ౨౭ * ధమ్మంవిశిశేష యఃపరగతం తోషాదియేషప్పిభుః ॥
 ౨౮ తద్రాజభువిసద్భద్రముద్రిరుద్రమహిపతౌ (తస్మిన్విస్మిత) విక్రా
 ౨౯ంతాగుర్వీమువీంప్రశాసతి॥ నిరీతినాతినుప్రీతిభూరిభూ
 ౩౦ తినుతిద్యుతి । సువిని * * * * * శ్రీసుతీభావినిద్విషి॥

- 30 నిష్కంఠ్యము॥ తదీయపాదాంబురుహోపజీవీ మల్యాలవం
 31 శేకమలేక్షణాంశః । దిగంతవిశ్రాంతయశోవిలాసః శ్రీదన్న
 32 సేనాధిపతిః ప్రసూతః ॥ తస్మాదభూదతులభావితపుణ్యమూ
 33 త్తిః శ్రీజావనైనికపతిః ప్రధితప్రభావః । ఉద్దామరాయగరుడ
 34 * * * * * లక్ష తుమాతలసురక్షణనిత్యశతః॥ తస్మా దస్మాద
 35 * * * * * రధినీనాథయూధప్రభేద క్రీడాగాఢప్రయాథ ప్రబ
 36 ల పరితసద్ద్రామసంగ్రామభీమః॥ వాచాం వాచాం విచా
 37 రే సమధికచతుర శ్చరుసంచారకీర్తిః యౌచక్రేగుండసే
 38 నాపతి రతిరసిక స్సచ్చరిత్రైకమిత్రః । సాభారతీ నియమితా రస
 39 నాగ్రభాగే సుకోమలా చ కమలాచయ * * చ లేచ । స్సాని * *
 40 లాలి తత్వకలావిలాసలీలాకలాపకలితా ఖలు ఏక (ఏవ)॥
 41 సవకాత్ర సంతతం సోయ ముషితా సపదిస్వయం । అవశ్య
 42 యూతిమామానం స * * స్వఃసదాసమం॥ అవ్యయా
 43 * * * * *

ఉ త్త ర ము

- 1 శ్రీధామం * శతానవాదికరణే కణేగమానాజసావీరం
 2 * * * సేవణపతే సంగ్రామరంగస్వహం । దాడింలా *
 3 * పాలవీ మనుదినంగంతుంమతీం మాభటై కుద్యద్గుం
 4 డయదండనాథవిలస ద్దోవిక్రమానిప్రభుః॥ క్రియాపదత్ర
 5 యగోపకము॥ శ్రీగోనకులదుగ్ధాబ్ధి జాతాసహజచంద్రికా
 6 శ్రీరివశ్రీపతేయస్య ప్రియసీ కుప్పమాంబికా॥ ఈహం
 7 చక్రే దిశి * * మహామహామికయా వ్యాప్యతే సైస్తుతా * *
 8 * * * * * రితికవికరా స్సంప్రయాతా జగా *
 9 * ప్టావస్థాపితానాం రతిమిహకురుతే పవకాతస్సస్వతోరి యో
 10 ణీవిభేదప్రకటిత యశసా యస్యమేనే రతస్య॥ ఇందుః *
 11 * సపదాలు ఆరు॥ యదీయ చాతుయక్ కృతాతివాయ
 12 పం * * * * * కరాంబుచయ్యః॥ ఆహయ్యై ధైయ్యై
 13 బుధపూయ్యవాయ్య * * సౌందయ్యైకర స్తడాకః॥ స్తబక
 8

- ౧౪ వ * * * కలితలలితా * * * * వారిప్రసారిప్రమదనమదనోక
 ౧౫ * * * స్పృహః | జలధరహజనంకా * * * * విరాజీవిష
 ౧౬ విమలతరంగద్భంగదాళిస్సశాళిః || మిథునావళి || కవయంతి *
 ౧౭ నానమృద్ధ భూప్రభూతా మితాగణ * జలధేస్తారం సీరం * *
 ౧౮ * సుశీతలం అమరతరు * * వీత్వానూనంచకో * * * *
 ౧౯ యదధికరుచిరే సాంద్రానందాం * * * పి చంద్రి కాం || కేదారా
 ౨౦ తతశీలి శాలజనతా చేతస్సదానందకృత్తాతాగౌరనిరంతిసీరజర
 ౨౧ జ స్సంచారచ * * లః నై జాధికసలీలసాగరసదా హంకార శం
 ౨౨ కాకుల * * * * * * * * * * * * * * * *
 ౨౩ నిరోష్ఠ్యము || తడాగో సా సదాసేతుసరణీంతరలైరపి | ససారది
 ౨౪ వసంగురివస్వ * త్యామ్ని వాణిభిః || అంతన్నిరం సిత్తపద్మ *
 ౨౫ యాందిత్సురివోత్సకోసా | తరంగహస్తైర్గణపాంబురా
 ౨౬ శిః ప్రతౌలయ ద్విష్ణుపదం చకాస్తి || బుదపురివరస్య దావారి
 ౨౭ ప్రచారముదాకరై గణదజలధితరంగత్తుంగై స్తరంగకరైరసా
 ౨౮ కుతుకజవతాంప్రే త్యోధ్యోత్తుంద్యులోకతరంగిణీం గగన *
 ౨౯ * * * * * పృథప్రకృష్టప్రచలజ్జలః || కమలావాసితతనుః కమలా
 ౩౦ వాసితాతనుః | కమలావాసీలలితం కమలావాసీలాలితః |
 ౩౧ అక్షరముష్టిక || పురతః ప్రచురాచార సీరదూరేణదూరితః |
 ౩౨ * * గణపాంబోధిః ప్రత్యుద్యతిప్రియానదిః || అదృతము ||
 ౩౩ * * ధాదిసమాసాళీసమన్వితః | నదీపూరణసంపూర్ణపా
 ౩౪ రాసీమాయతీపయః || కాంతోపాంతసుజా తనూతల సదా
 ౩౫ * * * * * చలత్ప్రకశుకస్తోమే స్తుతిన్దాయతి ||

దక్షిణము

- ౧ గుండయదండనాయకః || నిరాకరిష్ణుస్సమ
 ౨ రేరివీరా నలంకరిష్ణుః చరణౌశివస్య వధిష్ణురాశీ
 ౩ చ్చిరసౌసమేషాం వతిష్ణురధ్వ న్యసకృత్యతాంచ ||
 ౪ దిక్పాంతాపరివేలితే తివితతే రంగేధరిత్రీతలే
 ౫ * ప్రామందరదిందు సుందరతర ప్రోద్యత్ప్ర

- ౬ తాపాంచితే | స్తోత్రాలాపకలాపబంధురవచో
- ౭ * దిత్తధీరస్వనై నిత్యం నతయతే ముదాకవిగ
- ౮ ణో యత్కితీరామామిమాం|| యస్యప్రోద్ధతడా
- ౯ గనామగరుడా కారాంపతాకం చ యా
- ౧౦ * * * శమనై కవై రిన్మపతి వ్యాలావలివ్యాకు
- ౧౧ తా వక్త్రా కకశచామరేనకలితా వాతాశ
- * * *
- ౧౨ * ౦ దుండునుసంకిసపురాధినాథ *
- ౧౩ * * ౦ డుండునుపెదముద్దుగండండును బా
- ౧౪ * * పారావారసంజాత హరిచందను
- ౧౫ * * * * కుప్పాంబా
- ౧౬ (మానససరోవర) విహారమాణరాజహంసుండును జ
- ౧౭ * * * * ండును శ్రీవిశ్వనాథదేవదివ్యశ్రీపాదపద్మా
- ౧౮ రాధకుండును రిపుకులభేదకుండును యైనశ్రీమ
- ౧౯ ల్యాలగుండదండాధినాథుండు శ్రీపుగోహితనే
- ౨౦ నాపతిదౌవారిక ప్రధానానంతసామంత సుభట
- ౨౧ * * * * *
- ౨౨ * * * వాదివందివై తాలికహావకభావకగాయకా
- ౨౩ నేక విష్వజ్జనంబులు గొలువ సుఖోపవిష్టుండయి
- ౨౪ కథావినోదంబులనుండి పాణినీయవ్యాకరణాదిచిత్రక
- ౨౫ రత్నజ్ఞుండును పదక్రమయుతయజువేదపారగు
- ౨౬ ండు నాత్రేయగోత్రపవిత్రుండును మయూరాయ్యా
- ౨౭ పుత్రుండును నైన కశ్చరసూరిం గారుణ్యదృష్టిం జూచి శక
- ౨౮ వరుషంబులు ౧౧౦౮౮ వతీంపంగాను ఆంగీరససంప
- ౨౯ త్సరాన బూదవూరిసమీపంబున దన స్వామి గణప
- ౩౦ తిదేవమహారాజుపేర తడాగంబు నిష్క్రించి ఆ శ్రా
- ౩౧ వణ శుద్ధ బుధవారాన సోమగ్రహణకాలమున
- ౩౨ * * * * * సమాహితచిత్తుండై సత్కారపూ
- ౩౩ వకంబునం గులశీలవిద్యాతపస్సంపన్నులైన బ్రాహ్మ

38 * * * * *

39 * * * * *

పశ్చిమము

౧ శ్రీమన్మల్లాలగుండదండాధీశ్వరుండు ఈ గణపసముద్రము

౨ బ్రాహ్మలకు ఇచ్చినక్షేత్రము॥ భరద్వాజగోత్రులైన సోమనాథభట్టోపా

౩ ధ్యాయులకూనూ మనభట్టోపాధ్యాయులకూను సర్వప్రాయచ్చిత్రాత్మక

౪ ంబై గోచర్ము నాలుగుమఱుతులూను అడ్డగ ఆసోమనాథభట్టోపా

౫ ధ్యాయులకు చెఱువుప్రతిష్ఠాచార్యదక్షిణ అడ్డగ హరితగోత్రులైన బొమ్మక

౬ * * * * గారికి చాతుర్మాస్యనిత్యమాధానవ్రతానకై

౭ * * * ఆ సూరదేవలుంగారికి మఱుతులుం బాగి

౮ * * * బుణ్యముగాను గౌతమగోత్రులైన దేవ *

౯ * * * తులుం బాతికఅడ్డ * *

౧౦ * * * శాస్త్రులకు ఉభయముఖ అడ్డ

౧౧ * * * యా విశ్వామిత్రగోత్రులైన

౧౨ * * * ద్రాసనమును నేయించెను దక్షిణ

౧౩ మఱులు॥ శ్రీవత్సగోత్రులైన * * * దీ శాస్త్రులకు *

౧౪ * * * * * *

౧౫ * * * * * *

౧౬ * * * * * *

౧౭ గ మఱుతులుగ కౌండిన్యగోత్రులైన పరమ * * * నారాయ

౧౮ * * * నం గారికి మఱుతులుగ కామకాయనవిశ్వామిత్రగోత్రవవిత్ర

౧౯ * * * మఱుతులుగ కౌండిన్యగోత్రులైన బొంతలవిఠల

౨౦ * * * శ్వరభట్టోపాధ్యాయులకు మఱుతు

౨౧ * * * * * *

౨౨ గణవానాందుగ్ధాబ్ధివత్పురుషరత్నగణైర * * * * *

౨౩ ప్రశస్తమస్తి తత్రాపి కాకతీయకులం * * * * *

౨౪ ధాత్రాధాత్రీం సముద్ధతుమాకల్యం * * * * *

౨౫ తం॥ జాతః ఖ్యాతః * * * శ్చారాము * * * * *

- ౨౬ మిత్రానాకభూపాలకాలః | * * * *
- ౨౭ * * భూతిరాజ్యం ధీరః ప్రోలనామా *
- ౨౮ తః | తస్య * * * చరిత్రస్య సమాసీనస
- ౨౯ : | మహావీరో మహా * * మహాదేవ మహీప
- ౩౦ తిః || చంచచ్చామరదాయినీ కలరణత్ర * పి
- ౩౧ * త్రప్తతాపానలః | ఆసీనధ * * * * X
- ౩౨ ణపతిక్షోణీపతి * * * * * *

22

వ ర ం గ ల్లు శా స న ము

ఉ త్త ర ము

౧ * * * * *

౨ లేశ్వర పరమమా

౩ హేశ్వర శ్రీస్వయం

౪ భునాథదేవదివ్యశ్రీ

౫ పాదపద్మారాధక

౬ పరబలసాధక ప్ర

౭ త్యక్షప్రమథగణావ

౮ తార లాడచోడకట

౯ కచూటకాట మం

౧౦ నియబేంటకాట క

౧౧ దనప్రచండ చల

౧౨ మర్తిగండ విభ

౧౩ వదేవేంద్ర సత్య

౧౪ హరిశ్చంద్ర చతుస్స

౧౫ ముద్రపరమదిక్పా

౧౬ రితకీర్తి సప్తమచక్రవ

౧౭ తి ఉపమన్యుప్రముఖా

౧౮ దిసకళభక్తజనానంద

౧౯ కారణ వైదిసంహరణ

౨౦ ఆదిరాజ చామచరి

౨౧ త్ర సుజనైకమిత్ర సుస్థి

౨౨ రనిజరాజాన్వయ నా

౨౩ మాది సమస్తప్రశస్తిస

౨౪ హితం శ్రీమన్మహామం

౨౫ డలేశ్వర కాకతియ్యపు

౨౬ రవరాధీశ్వర గణపతి

౨౭ దేవమహారాజులు సు

౨౮ ఖనంకథాదివినోదంబు

౨౯ నం బ్రుధివిరాజ్యంబునే

౩౦ యుచుండంగాను సర్వ

౩౧ ధారినంవత్సర శ్రావణశు

౩౨ ద్ధపంచమింగురువారము

౩౩ నాడు శ్రీవీరభద్రేశ్వర దేవ

౩౪ రకు అంగరంగభోగాలకు

31 మరయును ఇచ్చిన ఆ *

32 నిచిన మరయు ఆ *

32 దేశిపరదేశి బే *

31 నినులిచ్చిన ఆ *

32 తి అందు మాడ

దక్షిణము

౧ డెలమకు ఇచ్చిన ఆయ
 ౨ ము నీలిఅందుమాడనురెం
 3 డువీసాలు పోకమేరనుస్వ
 ౪ దేశిపరదేశిబేహారులూ
 5 నూనఖరమూను ఇచ్చిన హా
 ౬ యము పోకలఅందులక్ష
 ౭ నుపాదిక సాసిబ్బరూను
 ౮ ంకులపంటను ఇచ్చిన ఆ
 ౯ యముబెఱుకకవలదు
 ౧౦ ఆకులు కూరకాయబేహా
 ౧౧ రులలోను ఇచ్చిన ఆయా
 ౧౨ లు కూరకాయబండ్లఅందు
 ౧౩ బండిని పాదిక నారికాళపు
 ౧౪ కాయ మాదుఫలపుకాయ క
 ౧5 ంమరేనుపండు మామిడివ
 ౧౬ ండు చింతపండు మొదలు
 ౧౭ గాగల ఫలజాతులందెల్లాను
 ౧౮ బండినిపాదిక ఊఱుకా
 ౧౯ యలబండ్లఅందు బండి
 ౨౦ నిపాదిక నవ్వులబండ్లఅం
 ౨౧ దు స్వదేశిపరదేశిబేహారు

౨౨ లెల్లను ఇచ్చిన ఆయాలు
 ౨౩ నూవులు గోధుమలు పెసలు
 ౨౪ వడ్లు జొంనలుమొదలుకా
 ౨5 గల బుసిభండాలందెల్లాను
 ౨౬ బండిని మానెడు నూనెనేతి
 ౨౭ బండ్లఅందు బండిమానెడు
 ౨౮ బు భండాలందు పడిపెఱు
 ౨౯ కలమానెడు ఉప్పుబండ్లఅందు
 ౩౦ స్వదేశిపరదేశివివిధబేహారుల
 ౩౧ లోను ఇచ్చిన ఆయాలు పదిపె
 ౩౨ ఱుకలమానెడు బండ్లందుబెల్ల
 ౩౩ (మా) నెడు నూనెబేహారులెల్లా
 ౩౪ ను ఇచ్చిన ఆయము కడున
 ౩5 నిత్యలు అందుమేరె అశేషనగ
 ౩౬ రమూను ప్రతియూరాను ఇ
 ౩౭ చ్చినఆయము ఇంటనుపాదికి
 ౩౮ బియ్యము నందునఖరముఇచ్చి
 ౩౯ న ఆయము ఉపహారానకు ని
 ౪౦ త్యలుగడిని బురడునేసిచయ్య
 ౪౧ ముకతెబోదకుడు రుకంమచోప

పడమర

౧ డలుగాగల గంధ్యభం

౨ డాలందు మాడపాదిక

3 ఆవలు మిరియాలు తన

౪ కానుపునూనెమొదలుగా

కా క తీ య శా న న ము లు

- ౧ గల కొలభండాలం దెల్లా
- ౨ ను మాడపాదిక గంధ్య
- ౩ వారూను తగరంవారూను
- ౪ మూసతివారూను ఇచ్చిన
- ౫ ఆయము తగరమునందు
- ౬ నీసమునందు రాగిలందు
- ౭ తులానపలమెడు లోహ
- ౮ లందెల్లాను ఈలెక్క | ఉభయ
- ౯ నానాదేశిని ఇచ్చిన ఆయాలు
- ౧౦ చందనమునందు తులాన
- ౧౧ పలమెడు కప్పురమునం
- ౧౨ దు వీశెనురెండుసింనా
- ౧౩ లుజవాదిలందు మాడ
- ౧౪ పఱుక కస్తూరిలందు నూ
- ౧౫ టుచిన్నాలను రెండుసిన్నా
- ౧౬ లు పట్టూనూలిలందు తులా
- ౧౭ నచీంసము చవరాలందు
- ౧౮ తులాన చింసము మంజిష్ఠ
- ౧౯ అందు మాడను అరవీసాము

- ౨౦ వంతము దాసూరిష్ఠ్యము
- ౨౧ శ్చపట్టుదు కోటగూడ
- ౨౨ డమునందు వీశెచూడము ము
- ౨౩ త్యమునద్రాక్షగాటపూ
- ౨౪ మొలకబాదిక ముడిభ దా
- ౨౫ లందెల్లాను మాడనీసాము
- ౩౦ ఉభయనానాదేశిని ఇచ్చిన
- ౩౧ ఆయాలు పసపునందు ఉల్లే
- ౩౨ అందు జాజనందు అల్లము
- ౩౩ నందు కంకలందు పెండలిము
- ౩౪ నందు మాడనురెండువీసాలు
- ౩౫ ఉభయనానాదేశిని ఇచ్చిన
- ౩౬ ఆయాలు నూలిమేలగల
- ౩౭ ందు గొలుపదాలము (గల)
- ౩౮ * నులకబాదికమంచాల
- ౩౯ * లలందు నూంటచింసము
- ౪౦ * నదు పట్టలందు నూంట
- ౪౧ * * ము

23

ము వృ వ ర ము శా న న ము

మొ ద టి వై పు

- ౧ స్వస్తి శ్రీమతు
- ౨ కాకతిగణప
- ౩ తిదేవర నుఖ
- ౪ రాజ్యమునేయం
- ౫ పంతబొల్లి రెడ్డికి

- ౬ కొమ్మసానికిం బుట్టి
- ౭ నకొడుకు మల్లి
- ౮ రడ్డి రామేశ్వరదే
- ౯ వరబ్రతిష్ఠనే
- ౧౦ సి గుడికట్టింది ఈ

౧౧ దేవరవృత్తులు

౧౨ పండివాయమర

౧౩ పమిట్టకొమ్మవద్దిచె

౧౪ అువు

కెం డ వ వై పు

౧ కట్టకడమ

౨ అుగు ఈధమ్మ

౩ ము సెడిపో

౪ కుండసడ

౫ పినవారికి

౬ క్షేమంగా

౭ ఇంతవట్టు

౮ గణపతి

౯ దేవర

౧౦ * * *

24

మ ట్టై వా డ శా స న ము

తూ ర్పు

౧ స్వస్తి సమధిగతపంచమహా

౨ శబ్ద మహామండలేశ్వర పర

౩ మహేశ్వర అన్తకొండపుర

౪ వరాధీశ పరనారీసహోద

౫ ర ఆదిచోడకటకచూట

౬ కార మన్నియబెండకార విభవ

౭ దేవేంద్ర సత్యహరిశ్చంద్ర శ్రీ

౮ స్వయంభూ దేవరదివ్యశ్రీ

౯ పాదవద్దారాధక పరబల

౧౦ ప్రతాపాశ్రీత వితరణక

౧౧ ణా తావ్రతపోవక శరగిశౌ

౧౨ య్యోమందర పరబలసా

౧౩ ధక ఉపమన్యప్రముఖచక్రపనాసం

౧౪ కరణ వైరిసంహరణ చతుస్సము

౧౫ ద్రముద్రాధిక ఆజ్ఞాతకీర్తి సప్తమ

౧౬ చక్రవర్తి ఆదిరాజ చారుచరిత్ర

౧౭ రాజేశ్వర * * * స్థిరతనిజరాజా

౧౮ న్య (య) నామాది స్వస్తి సమస్త

ప్రసస్తి స

౧౯ హితం శ్రీమన్మహామండల

౨౦ కాకతిగణపతి దేవమహారా

౨౧ జాలు సుఖసంకథావినోదం

౨౨ బున పృథ్వీరాజ్యంబుసేనుం

ప డ మ ర

౧ శ్రీమతు చిరమట్టలోను

౨ నకరమున కరేను

౩ దేవరకు అచాన

౪ విత్తి ఆనెడి నిచిన

౫ ను దీనికిశివవక్రము

౬ కరుకు కీడును * ఆమప

౭ డము దీనికి విగినముప

౮ లికిన వరికి నరకాము

దక్షిణము

- ౧ శ్రీమతు ఓరుకంటి
- ౨ స్థలేశ్వరదేవరకు వి
- ౩ లెలపెదచెఱువు వి

- ౪ తి ఆదపితుకడిపె
- ౫ ద్వచెఱువునవ్రితి.

25

సోమవరము శాసనము

తూర్పు

- ౧ శ్రీస్వయంభూసో
- ౨ మనాథదేవరకు
- ౩ ఉత్తమగండభీమ
- ౪ నాథండు ఒకటెర
- ౫ నకు ఒకవిధానకు నా
- ౬ చంద్రాకాస్థానిగాతన
- ౭ విత్తిమగిచ్చెర
- ౮ శ్రీమన్మహామండలేశ్వరకా
- ౯ కతగణపతిదేవమహారా
- ౧౦ జులు ఫిధివిరాజ్యము

- ౧౧ నేయుచుండంగాను దుర్గతి
- ౧౨ సంవత్సరచైత్ర శుక్ల ౧౦ శ్రీ
- ౧౩ సోమనాథమహాదేవరకు
- ౧౪ అంగరంగభోగాలకు చెఱువం
- ౧౫ దల నీర ఎంద్రకుంగాలువ
- ౧౬ లు కొండకిందుగాను * *
- ౧౭ * * * *
- ౧౮ పొడవరము దామురాజుపో
- ౧౯ తరాజునకు ధర్మముగానిచ్చే
- ౨౦ సినది.

26

సోమవరము శాసనము

దక్షిణము

- ౧ స్వస్తిసమస్తప్రశస్తిస
- ౨ హితులైన శ్రీమతుకాక
- ౩ తియగణపతిదేవమ
- ౪ హారాజులకూ స్వస్తిభు

- ౫ మనప్రశస్తిసహితు
- ౬ లైన శ్రీమతురేచెఱు
- ౭ లరుద్దరడ్డికి ధర్మ
- ౮ ముగానిచ్చిరి

27

చినకందుకూరుశాసనము

[చిత్రింపబడి చంద్రుడు సూర్యుడు ఒకవరుసలో నున్నారు. పానపట్టముతో లింగము రెండవవరుసలో నున్నది. కత్తియు వృషభమును మూడవ వరుసలో నున్నవి.]

౧ స్వస్తి సమస్తప్రశస్తిస (హి) తం శ్రీ	౧౦ వైమానిసి చాకికుంటవెనుక
(మ) స్త (హ) మండ	౧౧ రామేశ్వరదేవరకు బోగనాథ
౨ లేస్వర కాకతీయగణ	౧౨ దేవరకు నివేద్యానకు అద్దు
౩ పదేవమహారాజులు	౧౩ ఇరుకాత్యంపండను ఇచ్చిరి
౪ సుఖసంగతివినోదం	౧౪ సామాన్యోయం ధర్మస్యే
౫ బులం ప్రీధివిరాజ్యంబు	౧౫ తు స్రుపానాం కాలే కాలే పాలనీ
౬ నేయుచుండగా శుభక్తి	౧౬ యా భవబ్ధి సర్వా నేతాంభా
౭ తుసంవత్సర పౌస్యశుద్ధవ	౧౭ వినం పాత్రివే(ం)ద్రాం ను భూయో
౮ కాదసి విడ్డవారమునా	౧౮ భూయో యాచతే రామచంద్రః
౯ కందుకూరివ ఈడిలుఅటు	౧౯ మంగళం మహా శ్రీశ్రీశ్రీ

28

చినకందుకూరుశాసనము

మొదటివైపు

౧ స్వస్తి శ్రీమ	౯ నోదంబునం బ్ర
౨ తుంమహామ	౧౦ ధివిరాజ్యంబు
౩ ండలేశ్వరం ప	౧౧ నేయుచుండం
౪ రమమాహేస్వ	౧౨ గాను వి
౫ ర కాకతీయ	౧౩ భవసంవ
౬ గణపతిదేవ	౧౪ త్సర వై శాఖసు
౭ మహారాజులు	౧౫ ద్ధవంచమీ గురు
౮ సుఖసంగధావి	౧౬ వారమునాండు

రెం డ వ వై పు

౧ కాసఆపాసెట్టి	౯ ఈముదుదేవరకు యో
౨ ఎత్తించిన	౧౦ గిరానకునూ దీపా
౩ శ్రీభోగనా	౧౧ నకును మూండు
౪ తదేవరకు	౧౨ మత్తురు మా
౫ సావాసిరచ్చ	౧౩ సవతనుబెట్టి
౬ బట్టను ఏళు	౧౪ తిమి మిగిలినది
౭ డిల ఒం మాసి	౧౫ రంగభోగానకు
౮ నిచ్చినచెఱువు	౧౬ తాటితోంట

మూ డ వ వై పు

౧ స్వస్తి శ్రీమతు	౩ స గణపతిదేవ
౨ మహామండలే	౪ నికి పుణ్య(౦)గాను.

29

నా గు ల పా డు శా స న ము

౧ రక్తాక్షిసంవత్సరజేష్ఠశుద్ధ	౫ లివాలము ఆఱుమట్లున్న ఆ
౨ పాడ్యము గురువారాన గణపిర	౯ చంద్రాక్కముగాను అంగరం
౩ డ్డిన్నమర్రెడ్డి తమతండ్రికామిరె	౧౦ గభోగాలకు ఇ స్తిమి॥
౪ డ్డికి తమతల్లి కామసానికిం దమకుం	*
౫ బుణ్యముగాను ముసెడికాల్వను	౧ స్వస్తి శ్రీమతు కాకెత్తిగణ
౬ నీరునేల పదిమఱుతురు నామ	౨ పద్దేవమహారాజుల
౭ సముద్రము తూపుగొమ్మన వె	౩ కుం బుణ్యముగాను.

30

నా గు ల పా డు శా స న ము

౧ రకుతాక్షిసంవత్సర జేష్ఠ శు ౧ గు । శ్రీమతు కామయ
౨ నామయమల్లయలు మాతండ్రికాట్రడ్డికి మాత
౩ ల్లిపారసానిఅమ్మకు మాకుం బుణ్యము

- ౪ గాను ముసిడికాలువను పెట్టినవి
 ౫ త్తి నాలుగుమఱుతురు॥ ఇత్తికూ
 ౬ టానకె | క్షయసంవత్సర ఫాల్గుణ బ ౧౧ సో | శ్రీమ
 ౭ తుకామయంగారు మాతండ్రి కాట్రడ్డింగారికి మా
 ౮ తల్లి పారసానమ్మంగారికి నాకుం బుణ్యము
 ౯ గాను శ్రీనామేశ్వరదేవరకూ శ్రీఅయ్యేశ్వరదే
 ౧౦ వరకూ శ్రీకాటేశ్వరదేవరకూను నాగులపాటి
 ౧౧ తూర్పున నామసముద్రాన రావికాల్వందు
 ౧౨ అంగరంగభోగానకై పెట్టినవిత్తి నాలుమఱుతురు॥
 ౧౩ క్షయసంవత్సర ఫాల్గుణ బ ౧౧ సో | శ్రీమతు నామ
 ౧౪ యంగారు మాతండ్రి కాట్రడ్డింగారికి మాతల్లి పార
 ౧౫ సానమ్మంగారికి మాకుం బుణ్యముగాను శ్రీనామే
 ౧౬ శ్వరదేవరకూ శ్రీఅయ్యేశ్వరదేవరకూ శ్రీకాటేశ్వర
 ౧౭ దేవరకూ పినదేవులపల్లి దక్షిణాన చింతలచె
 ౧౮ అక్కరెండు మఱుతురు ఊరొ
 ౧౯ ద్దచెఅక్కరెండుమఱుతురు
 ౨౦ ను విత్తి అంగరంగభోగాలకు
 ౨౧ ౦ బెట్టితిమి॥

31

పమ్మి శాసనము

మొదటివైపు.

౧ స్వస్తి శ్రీ శకవర్షములు ౧౧౫౬	౭ స్వస్తి శ్రీమతు పమ్మి ప్రచన్న వల్ల
౨ అందు దుర్ముఖసంవత్స	౮ భుని తిరువ్రతిష్ఠ దేవనప్రగడ సే
౩ ర వై శాఖశుద్ధ ౧౧ గు స్వస్తి శ్రీ	౯ యింపంగాను స్వస్తి శ్రీమత్తహాసా
౪ మత్తహామండలేశ్వర కాకతీ	౧౦ మంత వియాల నాగసానమ్మం గా
౫ యగణం రుద్ర (దే) వ మహారాజులు	౧౧ ర్ను ఆమల్రాజును ముమ్మడిరాజును
౬ పృథ్వీరాజ్యం నేయుచుండంగాను	౧౨ రేంబతినండి పమ్మికివచ్చి ఆదేవ

౧౩ రకు దండంపెట్టి ప్రగడమాకు మహా
౧౪ సంతోషంసే స్తిరి చేయుడు విచ్చేయు
౧౫ డి ఇ దేవర ప్రియం మాసగడన
పండింపు

౧౬ మని పంపిన దేవరదిమకరి । సమస్త *
౧౭ నకు అంగరంగభోగానకు కాని వా
౧౮ రికినిచ్చిందినపప్పింపికొంచయితిరిము
౧౯ నేయింపంగా మండపంబు సేసి పై
౨౦ గడ వేయింపంగాను ౨ స మండ పా
౨౧ నంగాను ఇటఖండ ఇనిని వయా
౨౨ లు తిరువగౌడు వల్లన పెట్టింప

రండవవై పు

౧ కొండపల్లి పొలం చిటుమట్టి ప
౨ ండ ఈ గుంబల్లి నడుమ ముప్పడి
౩ కుంటను ఆ లోపడి పాయాను
౪ మాధవకుంట ఆప్పమంచెల్లిచ్చిన
౫ * య్యం వారి పాలిమావిండుతో
౬ టాను ఆస్థలాను బీరంవారి కుం
౭ (౦) టను వారి వట్టం పొలంపాలు ౨
౮ అడపనవాయ పడ్డటన ర౪ ను
౯ పొదట గుబ్బలికడ కసిరాజన ౧
౧౦ వీరిదే మద్దెకుంట కడన ౧ గుం
౧౧ డేబోని వారి మావిండి తోంటను
౧౨ వ లేక నావె కుంట వెనక పువ్వుతో
౧౩ ంట సనికె దేవయబగుతుండు
౧౪ నిత్యం గిం సేవంతిపువ్వులు పెట్టువా
౧౫ ండు రాజులు దీపకంబాల కిచ్చిన
౧౬ మోదాల కుర్తయనిచ్చిన కొఱమ*
౧౭ మలే బోయిని కుంటను రుదుర్న ప్ర

౨౩ ఆదానిలో రక్తాక్షి సంవత్సర మాగ్గ
౨౪ సిర శుద్ధ ౧౧ గు । పెట్టిన విత్తులుకు
౨౫ సొమ్ము నూ * * * చెఱ్ఱు
౨౬ వ్వల్లి చెఱ్ఱు సవారి కొడుకు పా
౨౭ పిరాజు పెట్టించిన వ్రి త్తి గంధసిరి
౨౮ ౧ ను వల్లభి ౧ వద్దేపాట ౧ ను కొండ
౨౯ పల్లి ౧ ను నాచే పల్లి ౧ ను పండేరం
౩౦ గుంబల్లి ౪ ను వెరసి వె ౨౦ నూ దేవ
౩౧ ర సమస్తమైన వ్రయంలు నడపికొం
౩౨ చూ తిరుమాడులు తిరిగిరాను మో
౩౩ * * చే ఇంపంగా సలివేంద్ర సవ్వం

౧౮ గడ దీపకంబానకు తామరి పెట్టిది*
౧౯ ఎట్టింజెఱ్ఱు బండతోంటకడన ౧౦
౨౦ దొడ్డికుటువన ౧ కట్టంగూరి తెర్వున*
౨౧ పోచెన పైగడ కంబానకు గండ
౨౨ కి తెప్పవారి మామిడితోంటను
౨౩ గడ్డ మప్పయన ౧ ఇది రాజులు
౨౪ పంపిన క్రమము ఈ వ్రయం ఎవ
౨౫ రిపేర వ్రాసినది అడ్డునడపెడి వా
౨౬ నికి ఒక మేర వెలవేసి మరోవిధము
౨౭ ం సేసినవారు అందేమేంగొన్నవా
౨౮ రు బ్రహ్మహత్యాది దోషాలం జను
౨౯ వారు పుటుబుండు గో తిగడ్పు
౩౦ నంబుట్టు వారు కేశవాయనిములు
౩౧ కంబాలుపెట్టిన నాశంసేసిన త్రోచినచే
౩౨ లు లబ్ధముల పుట్టిమఱుతురూను
౩౩ గారలపాటి పుట్టిని పెదబీరవెల్లి పు
౩౪ ట్టి మఱుతురూను పమ్మితాంవరని

మూడవవైపు

౧ దేవరకుడి పోకలు ని
 ౨ త్య ౨ లెక్కనేంటికి ౪౨౨౦
 ౩ ఆకులు ౪౨౨౦ ఉపారం
 ౪ పప్పు పెసలు మడికి ఖన ౨౪
 ౫ చాతుర్మాస్య ఏకాదుసులున *
 ౬ జాగరంబియ్యంన ౧౧ | పెస
 ౭ లూన ౧౭ఆగామరు నర
 ౮ నూలు ప ౨గి బ్రాహ్మణ దక్షి
 ౯ ణకు ఆటపుట వార్ద బియ్యం
 ౧౦ న ౨౪ తిరుపణ్యాలకూ భోగ
 ౧౧ ౦ మలికి మేలువడ్లు వెట్టెడి
 ౧౨ శ్రీ జయంతికి ఇప్పపువ్వు
 ౧౩ న ౧౨ నువ్వులున ౪ తోంటి
 ౧౪ శేటుకుడ్లు చింతపండ్నూ
 ౧౫ నేయి * కి ఖ౪ * * * *
 ౧౬ పారంబియ్యం న ౨ మేలు
 ౧౭ తరిపెసలు బియ్యం న ౨౪

౧౮ బ్రాహ్మణ దక్షిణ పోంకలకు ౨౪
 ౧౯ వీరికి బియ్యం న ౨ తిరుజ
 ౨౦ * లకు భోగంపాటికి *
 ౨౧ * కు పాపలిపల్లి భోగందేవ
 ౨౨ రకు బియ్యం న ౪౪ పెసలు
 ౨౩ న౪ నేయి ఖ ౧ పెదకొండప
 ౨౪ ల్లి భోగం * * బియ్యం న ౧ |
 ౨౫ పెసలునూ నేయి కొ ౧ కోప
 ౨౬ ల్లి దీపకంబాలకునూ నెయ్యి
 ౨౭ న ౨ ఇంత వట్టునకూ పిండి కొ
 ౨౮ ములు చందనం మాధ్యాన్నాన*
 ౨౯ కు అభ్యంగనానకు పిండివంట
 ౩౦ కునూ నేయికి గాగం బియ్యము
 ౩౧ పెసలు దేవర భోజనానకు
 ౩౨ పోంకలు నాకులూ *
 ౩౩ * * * * మాసోత్సవ
 ౩౪ లు చేయింప * * *

నాల్గవవైపు

౧ దేవర ఉపకరణాలు రెండు
 ౨ ను పిడిగంట ౧ చాపగలం
 ౩ తలు ౨ పటాలిచ్చిన కంచుకర
 ౪ టతులు ౨ జయగంట ౧ దేవ
 ౫ నప్పకినిచ్చిన గంట ౧ కంసాలి
 ౬ పోతు పెద్దతాలాలు ౨ పెకనా
 ౭ రకులు ౨ కింద్రీ * *
 ౮ రు దుర్లప్రగడిచ్చిన పెద్ద ప
 ౯ ల్లెం ౧ పిన్నపి రెడ్డిచ్చిన పెద

౧౦ పల్లెం ౧ వీరపిడిన పడులు ౨
 ౧౧ ప్రాంతంపల్లెం ౧ * రలు ౭౭
 ౧౨ ముడుంబ నరసింహ
 ౧౩ చాల్క
 ౧౪ ముడుంబ నరసింహ్వ
 ౧౫ చాల్క శోభకృతు
 ౧౬ చై శు ౧౪
 ౧౭ ౧౭౩౬

32

బూర్గుగడ్డ శాసనము

పడమర

చక్రము - శంఖము

- ౧ ఓం జయంతిజగదజ్ఞా నస్తమస్తిమిరభాస్కరః
- ౨ రామానుజవదాంభోజ భూషణాంపురుషో
- ౩ త్తమ॥ స్వస్తి శ్రీమన్నహామండలేశ్వరకాకతీయ
- ౪ రుద్ర దేవమహారాజులు పృథివిరాజ్యము
- ౫ నేయుచుండగాను వారిప్రధాని సత్రముబా
- ౬ ల్లమరాజుంగారితమ్ములు దేవకీపుత్రుడా
- ౭ నులు స్వస్తి శ్రీశుభశకవర్షములు ౧౧౨౦ ల
- ౮ గు విభవసంవత్సర శ్రేష్ఠ శు ౧౦ గురువా
- ౯ రమునాండు బూరుగడ్డగ్రామమధ్యము
- ౧౦ నందు సకలజనహితార్థముగాను ఉ
- ౧౧ భయభిరాట్టినహితమై చెన్నగోపీనాథని
- ౧౨ ప్రతిష్ఠనేసి అంగరంగభోగాలకు ఇ
- ౧౩ చ్చినవృత్తి ప్రోలసముద్రముపడుమట
- ౧౪ కొమ్మనను కూచినేనికాలువను కాతీ
- ౧౫ కవై శాఖాలంపెట్టినది పదిమఱుతురు
- ౧౬ శ్రీమన్నహాప్రధానిసత్రము బొల్లమరా
- ౧౭ జంగారు తమతల్లి పేరను మంద్రా
- ౧౮ జుచెఱువుముందటను పోచపుర
- ౧౯ ముగట్టించి చెన్నగోపీనాథనికి ఆచం
- ౨౦ ద్రాక్కన్ధాయగా రుద్ర దేవమహారాజు
- ౨౧ లకుం బుణ్యముగా నిస్తిమి పూర్వద
- ౨౨ త్తమైన దేవబ్రాహ్మణక్షేత్రములు వారికి
- ౨౩ ఆయూరికి నీరునేల మంద్రాజుచెఱు
- ౨౪ వున్న అనుగసముద్రమును ఆయూరికి

- ౨౫ బొలపురతూపునను చిలుకూరి తెరువు
 ౨౬ అనుగసముద్రము నీరుముంపుడు
 ౨౭ ను దక్షిణానను నందెదొనాను గరిశిబండా
 ౨౮ ను పుచ్చకాయలబొల్లిబండాను పడుమ
 ౨౯ టను పడిదిలానకు వచ్చిన లోంతుం గాలు
 ౩౦ వమేర మంద్రాజుచెఱునకువచ్చిన అలు
 ౩౧ గుకాలువమేర కెదార (స) ముద్రపి పడు
 ౩౨ మటికొమ్మమేర బేతప్రోలిమాచపుర
 ౩౩ మునడిమి పెద్దబండమేర ఆవలను
 ౩౪ వొనకొండగరును మాచపురానకు
 ౩౫ మైచిలుకూరిన్నీ పెద్దవెనెమేర బేతప్రో
 ౩౬ లి చిలుకూరికి వచ్చిన తెరువు పెదకుంటమేర
 ౩౭ గొరిరన్న దేవనికొడుకు రుద్ర దేవంగారు చెల్లం
 ౩౮ గారిబాటను శ్రీగోపీనాథునికి నీరునేల కాతీక
 ౩౯ వైశా (ఖా) లకును జెల్లబెట్టింది మఱుతు
 ౪౦ రునకు రేగడిపోడును సవ్వమాన్య
 ౪౧ ముగాను ధారపోస్తిమి

33

పానగల్లు శాసనము

౧ శ్రీమతు కాకితపు	౫ నలుగు మఱుతురు ఇర
౨ రవరాధీస్వర రు	౬ గురు పండ నీరునేల వెలిముమి
౩ ద్రదేవ మహారాజునకు	౭ ఇరువై ౧౧ ఆదిత్యభద్రనిక
౪ పుంన్యముగాను తంత్రపాలు	౮ ల్యంతదిగి చెఱిచిన వరికి గంగ
౫ మల్లినాయకుడు శ్రీ అభిన	౯ కఱుత కవిత చెఱిచిన పవ
౬ వసోమనాత దేవరకు విద	౧౦ ముందతి శ్రీపతిప * * నది
౭ యాదిత్య సముద్రమువెనక	

34

పా న గ ల్లు శా స న ము

ప డ మ ర

౧ స్వస్తి సమధిగతపంచమహాశ
 ౨ బ్ద మహామండలేశ్వర పరమమా
 ౩ హేశ్వర పతిహితచరిత వినయవి
 ౪ భూషణ శ్రీఅనుమకొండపుర
 ౫ వరాధీశ్వర చలమ త్రిగండ మూఱురా
 ౬ యజగదాశ నామాది సమస్తప్రశస్తి
 ౭ సహితంశ్రీస్వయంభుదేవరదివ్యశ్రీ
 ౮ పాదపద్మారాధకులైన శ్రీమన్మహా
 ౯ మండలేశ్వర కాకతీయమనుమరు
 ౧౦ ద్రదేవమహారాజులు నిత్యోదితు
 ౧౧ లై పృథ్వీరాజ్యముసేయుచుండంగా
 ౧౨ దద్రాజ్యంబునందు పానుగంటిస్థ
 ౧౩ లమునకధిపతియైన (ఆద్యహి) స
 ౧౪ మస్తభువనాశ్రయ పృథ్వీదేవవల్లభమ
 ౧౫ హారాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమభ
 ౧౬ ట్టరక ద్వారావతీపురవరాధీశ్వర దా
 ౧౭ * (ఘ్న) వంశోద్భవ యాదవకుల
 ౧౮ కమలకలికావికాసభాస్కర అప్ర
 ౧౯ తిమల్ల అహితరాయదరశీల ఉ

౨౦ (ద్య) దేవరాడభూపతి కాకలప్రవ*
 ౨౧ శీంద్రనిద్దలనోద్దండదిజ్జ్ఞండల కు
 ౨౨ లిశవరాఖండల కిమిడిక్షోణీవల్లభజ
 ౨౩ జ్జలదేవ కరిపుటసంఘట్టనప్రారాజ్య
 ౨౪ రాజ్య తురు (ఖో) పప్లవమేదినీసము
 ౨౫ ద్ధరణమహావరాహ గిరిదుర్గమ దు
 ౨౬ గ్గప్రణోల్లోలయ భోజరాజభూపాల
 ౨౭ వ్యాలకోద్రావణవిహంగరాజ (సూ)
 జ్జ
 ౨౮ (ర) రాయవారణం కుత్తమాలద్వి
 ౨౯ యమానమద్దన * * * రాచిత
 ప్రచండ
 ౩౦ పండారలక్ష్మీకచవంశావలీవనదహన
 ౩౧ దావానల (ళి) త్యాది సమస్తప్రశ
 స్తి వి
 ౩౨ రాజమాన శ్రీమత్ప్రేథప్రతాపచక్ర
 ౩౩ వత్తిశ్రీశాంజ్ఞపాణిదేవమహారా
 ౩౪ జులు * రాజులప్రశస్తులు * *

ఉ త్త ర ము

౧ స్వస్తిశ్రీశకవరుషములు ౧౧౮౭ యగు ప్ర
 ౨ భవసంవత్సర అధికజ్యేష్ఠబహుళ ౧౩ * * *
 ౩ * ౦డి సూర్యుగ్రహణకాలమునప్పుడు శ్రీ
 ౪ శాంజ్ఞపాణిదేవమహారాజులు శ్రీఛాయా

- ౫ సోమనాథదేవుని అంగరంగభోగానకు తం
 ౬ మసముద్రమువెనకను ఆటుమట్టురు
 ౭ (ఉ) దయసముద్రమువెనకను ఆటుమట్టురు
 ౮ * నూడంబండ్రెండుమట్టురు నీరునేల ఇరుగా
 ౯ రుం బండను ఆచంద్రాక్షస్థాయిగా ధారాపూ
 ౧౦ వ్యోకము ఇచ్చిరి సామాన్యోయం ధమ్మనే
 ౧౧ తు నృపాణాం కాలే కాలే పాలనీయో భవద్భిః స
 ౧౨ వ్యానేతా న్భావినః పాత్తివేంద్రా న్భాయో భూయో
 ౧౩ యాచతే రామచంద్రః॥ బహుభివ్వసుధా
 ౧౪ దత్తా రాజభిః సగరాదిభిః। యస్య యస్య య
 ౧౫ ధాభూమి స్తస్య తస్య తథాఫలః । స్వదత్తా ద్వి
 ౧౬ గుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం । పరదత్తా
 ౧౭ పహరేణ స్వదత్తా నిఃష్పలంభవేత్ । కరణము
 ౧౮ దిండిమరాజు తనవ్రిత్తి వెలిపాలము * * *
 ౧౯ ద్రిదివనముదక్షిణాన ముప్పందుమునేను (సో)
 ౨౦ మయదేవనిదీపానకు ధారాపూవ్యోకము
 ౨౧ గానిచ్చె । స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేతి
 ౨౨ వసుంధరా । షష్టివ్యోరుషసహస్రాణి విష్టా
 ౨౩ యాం జాయతే క్రిమిః॥
 ౨౪ యతపూరపరాగయందుర * * * వ్రాతకు * రాజ
 ౨౫ త * తక్యః * * * * *
 ౨౬ * * * * *
 ౨౭ * * * * * పయోదర్శైః పరిత
 ౨౮ * * యాగరా * స్వవర్తైః॥ ఆనీద్భూపతి
 ౨౯ * * * * * రణః కాకత్యవంశోద్భవో *
 ౩౦ * * * * * దరాహితయశో * * క్షోక్షకారః ।
 ౩౧ * * * య కాలరాత్రిరమలక్షోణీశచూడామణి
 ౩౨ * * * దారగుణేక్షణో గణపతి భూరిస్తుతి * * *

- 33 (తన)యః ఖలు రుద్ర దేవక్షోణీపతి
 34 * * * * *
 35 * * * * రాకరః । వామంచాపశరైర్నిన్ద్రధాయ చరణే
 36 * * * రేఖామయై (శి) లాపా * లితభూతిమా *
 37 * * రణక్షోణీభుజంమూఢాని॥ తత్స్వత్రీ తనయా
 38 ప్రశాంతి పృథివీం నీహారహేరాచలైః * * యస్య *
 39 రాజతి * * దిశాంపారంపరంజగామ * * * * లా
 40 కాంతవక్షసః పరస్పరా యంయాంతి రక్షాక
 41 * * మాపాల * * రుద్ర దేవ ఇతి చ క్షోణీభుజా
 42 మగ్రణిః॥ తన్త్రంత్రీ బాల్లసేనాపతిరితి నిఖిలక్షోణీర
 43 క్ష * * * రక్షపాలమత్తద్విరదమృగపతిరిష్ట *
 44 ధికారః తత్సూను మ్మల్లినాథ * * * *
 (౮ పంక్తులు తెలియుటలేదు)

35

పా ను గ ల్లు శా స న ము

ద క్షిణ ము

- ౧ య * మరాజ్యాభివృద్ధయే । తేనదత్తా మ(భీ)ష్టాయ
 ౨ సోమనాథాయ శంభవే॥ అంగరంగోపభో
 3 గాయ మితాపంచనివత్తనైః । ఉదయాదిత్యుదిత *
 4 * * * * *॥ * * * * శాసనం చేదం *
 5 * * * * * చాక్షరం । గోదండభట్టదుహితరం
 ౬ సుతేన * * తసూరిణా॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో
 ౭ హరేత వసుంధరాం । వప్తివ్వృషాసహస్రాణి విష్టాయాం
 ౮ జాయతే క్రిమిః॥ స్వస్తి సమధిగతపంచమహా
 ౯ శబ్ద మహామండలేశ్వర అనుమకొండపురవరాధీశ్వర చ
 ౧౦ లమ త్త్రిగండ మూరురాయజగద్దళ నామాది సమస్తప్ర
 ౧౧ శస్త్రసహిత శ్రీ కాకతీయకుమారరుద్ర దేవమహారా

- ౧౨ జులు పృథివిరాజ్యంబునేయుచుండంగాం దత్పాదపద్మోవజీవి
 ౧౩ రాయస్థాపనాచార్యై నిశ్శంకవీర యశకాజక్కన నా
 ౧౪ యంకులకొడుకులు ఇంమడిమల్లికాజ్ఞాననాయ
 ౧౫ ంకులు స్వస్తి శ్రీశకవషంబులు ౧౨౧౩ అవు వికృత
 ౧౬ సంవత్సర జ్యేష్ఠ శు ౭ మం । వారమునాండు కుమారరుద్ర దేవ
 ౧౭ మహారాజులకుం బుణ్యముగా పానుముగంటిని
 ౧౮ ఛాయాసోమనాథదేవరకు అంగరంగభోగా త్తమై ఉదయా
 ౧౯ దిత్యసముద్రమువెనుకను ఇచ్చినవృత్తి నీరునేల * * * * *
 ౨౦ ల్వను మ ౨ ఉత్తమగండకాల్వను మ ౨
 ౨౧ * * * * *

ఉ త్త ర ము

- ౧ వ (కే) శ్వర * * తిచలితా త్తప్రదాయక
 ౨ పురు * రాదిగా * నివందితః * పదాంబుజ
 ౩ * * * * రతికలితృప్తా పయోధిమగ్నాజ *
 ౪ * * ంతుకామః । యోదంష్ట్రాంకితశుక్లితీయవ
 ౫ * * * ద్రవః పాతు సదావరాహః ॥ *
 ౬ సమాయతం నాభిసరోజమధ్యే చతుర్ముఖో
 ౭ * * * * ధాయ । స్వవక్త్ర బాహూరు పదాంబు
 ౮ (జ్యేష్ఠ్య) * * * * విప్ర * * వైశ్యశూద్రాన్ ॥
 ౯ * త్వవనో * * * వ తత్ర కాకత్యవంశో
 ౧౦ భువనైకనుత్యః । ప్రోలాభిథానో నృపతిబ్ధృ
 ౧౧ భూవ త స్త్రినహసీతిపరః ప్రసిద్ధః । తదీయ్య
 ౧౨ సూను మ్మహాదేవభూపః విరాజమానస్థి
 ౧౩ రతామరాద్రిః । దువ్వారదోర్విక్రమ * * *
 ౧౪ * * * వాతాశనవై నతేయః । ప్రత్యత్తి * *
 ౧౫ పతికుంజరేంద్ర విదారణ క్షీడన * * * * ॥
 ౧౬ ద్రః * త * * తపరాక్రమోభూ త్తదంగభూశ్రీ
 ౧౭ గణపత్యధీశః॥ స్ఫురజ్జయశ్రీమతి * * * *

కా క తీ య శా స న ము లు

౧౮ * * * దాత్తజా కువ్వతి రాజ్యమున్నతం | * *

౧౯ దతిపతిగవ్వపవ్వత క్షమాధరణిరా

౨౦ జా భూషణే | రాజ్యేన్వయభూయ * యాద

౨౧ వానాం పంశోమహానున్నతిమా నివిభాతి | జాదా

౨౨ య్యశ్చైయ్య * * * * * భోగం * * * *

౨౩ బుధిరున్నతి * | తదస్యయే * * మదివభూ

౨౪ పతి బృభూవభాస్వద్విభవామరాద్రిః * * * *

౨౫ ణధారాజలవారితక్షమా సుపవ్వ * క * *

౨౬ దరిద్రతానః | * * త్తమాజేతు * * భూపః |

౨౭ ప్రకాశమాన స్తనయ స్తదీయః | రరాజరాజిష్ఠ్య

౨౮ * * * * * భూతిః శరణాగతానాం

౨౯ * * * * * * * *

౩౦ విదితప్రతాపః | వసుంధారాష్టాపదకీర్తిదాన త్రిరా

౩౧ స్తతా * * * * * సూనుః || త్రిగతివ్యాపిత

౩౨ * * త్రిః శ్రీమదానుపమూర్తిః నృపతిచయముఖ్య

౩౩ స్స * * రమూర్తిసఖ్యః హృదయనాలాతవగ్గః ప్ర

౩౪ * * రద్వయవగ్గః సకలగుణవిశాలః శింఘుణ

౩౫ క్షోణిపాలః | శింఘుణదేవతనూజః పరనృప

౩౬ కరీంద్రకేసరి జ్ఞయతి జగదభిమతఫలవితరణ *

౩౭ * రకభూరుహఖ్యాతః శ్రీతనుదసమాదేవితన

౩౮ యః ప్రౌఢప్రతాప (శూ)రోయం | మానవపతిమూర్తిమణిః ||

౩౯ * రశ్రీ * * * * * గః || శ్రీశాంజ్ఞపాణిదేవః శ్రీ

౪౦ ఛాయాసోమనాధదేవాయ ద్వాదశనివత్తనాని ప్రా

౪౧ (దాత్) * * * * *

36

బూద పూరు శాసనము

- ౧ స్వస్తి సమధిగతపంచమహామండలేశ్వ రానుమకొండపురవరాధీశ్వర కాకతీయరుద్ర
దేవమహారాజులు ఒరుంగంటను పృథివిరాజ్యంబు
- ౨ నేయుచుండంగాం దత్తసాదాసాదితరాజ్యలక్ష్మీనివాసుండయిన శ్రీమల్లాలగుండ
దండాధీశ్వరునిధర్మపత్ని కుప్పమాంబిక తనపతి పరలోకానికింజని తేని
- ౩ బూదుపూరను గుడికట్టించి శకవర్షంబులు ౧౧౯౮ వర్తింపంగాను ధాతృసంవ
త్సర మాఘశుద్ధ ౧౦ గు|| గుండయపేరను లింగప్రతిష్ఠనేసి ఆకాలమునందు
- ౪ ఆకుప్పసానంమంగారు తమకొడుకులు బాచయ బొప్పండు గణపతిదేవండు పవ్వ
తముమల్లయ తమ్ముండుమల్లయ, బుద్ధయ విఠయ కాటయకొడుకు
- ౫ గుండయ వీరుసహితమయి ఆగుండేశ్వర దేవరకు ధారాపూర్వకమయినవృత్తి నీరు
నేల బాస్సముద్రాన మ ౨ కుప్పనముద్రాన మ ౧ గణపనముద్రాన మ ౪ బుధుని
కుంటను
- ౬ మ ౪ వెరసి మ ౫ వెలివొలము బూదుపూరను మ ౧౨ పోతులమడుగున మ ౯
వెరసి మ ౨౧ ఇంతవట్టు ఆచంద్రాక్కన్ఠస్థాయిగనిచ్చి చిలజియ్యలకొడుకు సిద్ధ
జియ్యలాను
- ౭ బాచజియ్యలకొడుకువై జిజియ్యలాను ఈస్థానానకు ఒడయులై బిడ్డతరము ప్రసాదోప
జీవులై ఉండుండని పంచి తద్ధర్మసంరక్షణార్థంబయి పదక్రమయుత యజు
వ్వేదపారగ
- ౮ శబ్దవిద్యావిశారద కవీశ్వరుడయిన ఈశ్వరభట్టోపాధ్యాయులను శాసనంబుసెప్పం
బంచినం దత్తారంభంబెట్టిదనిన|| శ్రీవరాహరహస్యత్వం శ్రీవరాహజగత్ప్రభో
- ౯ రక్షతా దుదధేరంత రక్షతాక్షిప్తమంబువత్ || శ్రీమన్మల్లాలవంశే శశికరనికరాం
దోశనోన్మీలన శ్రీ మిశ్రీభూతప్రభూత ప్రకటపటునటత్కిర్తివల్లీవితానః
- ౧౦ ఆసీదామీరలూనావళి మిళితలసత్సంపదు న్నేషభూషా వేషాశేషాభిరామః క్షీతితలతి
లకో గుండదండాధినాథః || శ్రీకోనవంశనిజశేఖరబుద్ధయాఖ్య పుత్రీపవిత్రచరి
- ౧౧ తా భరితాగుణౌమైః | శృంగారసారకరణిః కరణీయదక్షా కుప్పాంబికా జనిచతస్య
సతీకలత్రం|| లక్ష్మీనారాయణాఖ్యం జలశయనమథా శూన్యశయ్యాభిధానం సా||

- ౧౨ నం సారుంధతీయం వ్రతశి * * ద్వాదశీమృతంచ | కల్పోక్తం తచ్చ తచ్చ వ్యధిత
కులసతీ స్తోమసీమంతభూషా కూపాహావాటివాపీ సశివవనతడాగశ్రీముకుంద
ప్రతిష్ఠాం॥
- ౧౩ భూదానం భూరిదానం రథతురగసదాదాన మన్నప్రదానం గోదానం గేహదానం
వివిధవరపటీదాన మంబుప్రదానం | తత్తచ్చతప్రదానం విధివిహితమహాదాన
మన్యచ్చసర్వం కుప్పాంబా కల్పవల్లీ ము
- ౧౪ హురకృత సతాంవయ్యశయాప్రదానం॥ శాకాబ్దే వసునందశంకరమితే శ్రీధా
తృసంవత్సరే మాఘేమాసి సితేచధర్తదివసే వారేచవాచాంపతేః | కుప్పాంబా
పతినంజయూ
- ౧౫ కృతముదా లింగప్రతిష్ఠామదాత్ | క్షేత్రం తిల్యమతుల్యమప్యధిఫలం శాలేయ
మస్మైతదా॥
- ౧ శ్రీమతు బాచయబాప్సనికి విత్తయకునై నారాయణునిని అవ్వపేరుమాడిని వారణ
సికిం బుచ్చి
- ౨ బాసముద్రంవెనక బెట్టినవ్రిత్తి మ ౨ వేసవి ౨ మ

37

పా మా పు ర శా న న ము

౧ స్వస్తి ప్రశస్తిసహతులైన శ్రీ	౧౦ ంబుణ్యముగాను పొన్నముచ్చరా
౨ మన్తహామండలేశ్వర కాకతియ్యరుద్ర	౧౧ మనాధదేవరకు నందాదీపమునకు ఆ
౩ దేవమహారాజు సుఖసంకథా	౧౨ యూరంగల * * * గాంది సుంకా
౪ వినోదంబునక పృథ్విరాజ్యమునే	౧౩ లు ఇచ్చిరి వారికరణము రంగయవ్రాలు
౫ యుచునుండగాను శకవక్షము	౧౪ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరే
౬ లు ౧౨౦౦ బహుధాన్యసంవత్సర శ్రా	త వసుం
౭ వణ శు॥ ౧ గు స్వస్తిసమస్తప్రశ	౧౫ ధరాం శష్టివక్షసహస్రాణి వి
౮ స్తిసహితులైన విడెముమాదయ	౧౬ ప్తాయాం జాయతే క్రిమిః
౯ గార్లు రుద్రదేవమహారాజునకు	

38

పా మా పు ర శా న న ము

౧ స్వస్తి శకవ	౮ ను పొన్నముచ్చరా
౨ ర్షములు ౧౨౦౦	౯ మినాథదేవరకు
౩ బహుధాన్యసంవత్స	౧౦ ఆయూరి బుట్ట
౪ ర కాతికబహుళ	౧౧ సుంకాలు అన్నమ
౫ ౧౧ వ॥ కాకతిరుద్ర	౧౨ రాజు ఇచ్చెను
౬ దేవమహారాజు	౧౩ సూరయవ్రాలు
౭ నకు పుణ్యముగా	

39

కొ ల ను పా క శా న న ము

మొ ద టి వై పు

పా న వట్టము

౧ శ్రీశివమస్తు॥ అవ్యాద్వరా	౧౪ స్థః॥ చాంద్రీకలా దిశతుదిస్స
౨ హ స్తాయస్య దంష్ట్రాగ్రేజ్	౧౫ కలాం విభూతిం సాంద్రామ
౩ యతిక్షమా । బోధాపికాళి	౧౬ తాఘ పరివాహిభి రంశుజ్జాలైః
౪ * బంధాగ్ర శ్యామశుభ్రాబ్జ	౧౭ ॥ ఉజ్జీవయంత్య విరతం భువన
౫ కోరకం॥ అవ్యాజోద్దామ	౧౮ ప్రశస్త భానోః కరైః ప్రతి
౬ భూయా సభవతు భవతాం	౧౯ దినంపరివర్త్యమానా॥ ఆమ్నా యో
౭ భూతయే దంతి వక్త్రః పావ్వ	౨౦ దారధామ్న స్సరసిరుహదృశ స్త
౮ త్యాః ప్రేమపాత్రం ప్రణతజ	౨౧ స్థుఘో నాభిపద్మే ధాతుస్తాతుః ప్ర
౯ నమస్తోష పోషప్రదాయైః స	౨౨ జానామ జనివత భుజో భూభు
౧౦ వ్యేషామణ్ణా వానాం జలమలి	౨౩ జో దుజ్జయాఖ్యైః । వంశేతేషా
౧౧ ముగలద్దాన పాథః ప్రవాహై	౨౪ మభూవం నతవితవిభవాః
౧౨ రుద్వేలం సావిలేపః కలయ	౨౫ కాకతీయానరేంద్రాః కుర్వాణాః
౧౩ దిశి హితా యస్య హస్తావిహ	౨౬ క్షోణీరక్షాం నిజభుజపరి

౨౭ ఘై జ్ఞాగరూకానుభావాః॥ తద్దా
౨౮ య్యస్య వికాంతిభూఃకారు
౨౯ ణ్యస్యగృహం సువే శ్శయశసా
౩౦ గంభీరతాయాఃపదం । ఔదా

౩౧ య్యస్యనికేతనం గుణమణి శ్రే
౩౨ ణీ * * మ్మందరం లక్ష్మో స్సచ్చ
౩౩ రితస్యకేళి సదనం స్యాత్ప్రౌల
౩౪ రాజాహ్వయః తస్యాత్తజో

రెండువైపు

౧ ణిపతి రమల దోద్ధండవి
౨ భవో యదీయాంస్తస్యా
౩ సీత్పరిమధితవైరి ద్విపమదః
౪ మహాదేవం దేవం య
౫ మనుదిత బాలాక్షిమ
౬ హసం భుజంగ వ్యాసంగో
౭ ఝిత్ తను యమస్యంత
౮ మనుజః॥ తత్పుత్రో
౯ గణపతి నామధేయ
౧౦ సంజజ్ఞే జలనిధి మేఖిలాం
౧౧ భవం యః । దోస్తంభే
౧౨ మణివలయంచకార శతై
౧౩ ద్విగ్నాగైః ఫణిపతినాకథం
౧౪ చిదూఢాం॥ జాతాతస్య పయో
౧౫ నిధే రివరమా శ్రీరుద్రదేవీ
౧౬ సుతా భాస్వద్భి నృపమాలి
౧౭ రత్ననివహై నీరాజితాంఘ్రి

౧౮ ద్వయా॥ త్యాగేన త్రిదివద్రు
౧౯ మా స్తదీశః కీర్త్యాధనా
౨౦ నాంహతిం లక్ష్మ్యకించ
౨౧ భుజాబలేన విజయం
౨౨ నృక్కువ్వతి వత్తతి॥ భాగ్య
౨౩ వ్యిశ్వస్యతస్యాః పతిరభవ
౨౪ దధో వీరభద్రాభిధాన స్స
౨౫ ందయ్యేణేందుమన్తాం
౨౬ పతిమపి మహసా
౨౭ మందభాసా వితన్వన్ । య
౨౮ ద్వైదగ్యం విదగ్ధాయ దురు
౨౯ వితరణం యాచతో
౩౦ దూయదాజ్ఞాం రాజానోయ
౩౧ త్రుతాపం విమత నృపత
౩౨ యోజానతే జ్ఞాతభావాః॥ జ్యే
౩౩ వృశ్చాల్క్య వంశాణ్ణా

మూడువైపు

౧ శివౌఘైయ్యై తేజస్సూతి (వీ)
౨ రై రరిన్మపతి తమస్సంచయై
౩ రాశు యాతం॥ లక్ష్మాంబా
౪ యాం సుతోజాత శ్రీమహా
౫ దేవరాజతః । నామ్నెందుశే

౬ ఖిరో రాజ కుమార శ్శివయో
౭ రివ॥ ఇందుశేఖరనరేంద్ర
౮ నందనే నందతి స్వయమ
౯ శేషనందనే । జగ్ముషాంవిత
౧౦ రణం రణం ముహు స్వస్థ

౧౧ తైవ విదుషాం ద్విషామ
 ౧౨ పి॥ లెంకస్తస్యా కలంకః సృ
 ౧౩ వతి సరోజాత రాజన్తృగాంకో ని
 ౧౪ శృంకశృత్రు తేజస్ఫురతి రణశి
 ౧౫ రస్యద్ధతారాతిఘోరే । య
 ౧౬ స్యాస్యత్కృత్త మత్తద్విపవిపు
 ౧౭ లశిరోవ్రాతనియ్యాత ముక్తా
 ౧౮ బీజైజ్జాతా సుకీర్తి ప్రతతివిత
 ౧౯ తయః ప్రోల్ల సంతిత్రిలోక్యాం ॥
 ౨౦ భువి మాచ నాయకాభ్యే
 ౨౧ విదితో జనకో జనన్యపిచ
 ౨౨ సాక్షాత్ । గుణ విజితమహా

౨౩ లక్ష్మీ శీలవతి భవతి మాడచి
 ౨౪ యస్యా॥ వీరేందు శేఖర పదా
 ౨౫ ంబుజ సేవకేన శ్రీహోతినాయ
 ౨౬ క ఇతి ప్రధితేన తేన । యావంశ
 ౨౭ వద్ధాన సమాహ్వాయ విశ్రుతా
 ౨౮ సా కుల్యా కృతాప్రరుచితా కొలి
 ౨౯ పాక పుయ్యాం॥ అస్యాంకాకతి
 ౩౦ సంతతిక్షితి భృతాం భృత్యాశ్చి
 ౩౧ రామేశ్వరా దక్షి త్సాన్యతమా
 ౩౨ స స్త్రిభువనఖ్యాతైక వీరా
 ౩౩ * * * *

నాల్గవవైపు

౧ సంధ్యాత్రయోధికాయుద్వేని వేద్యా
 ౨ యనివత్తనె । తాంజలాప్పణ సి
 ౩ ధ్యర్ధం పాదమేక మనంతరం॥
 ౪ సాయంప్రాతస్సదాదీపా శ్చతు
 ౫ రుత్తర వింశతిః తేషామాచవితం
 ౬ తైలం తదర్ధం ద్వేని వత్తనం॥ సేవన్తి
 కాసు

౭ దానసంతి సంధ్యంచ సహస్రకం స
 ౮ త్యంచ సేవధ్యానాయ భవత్వితి
 నివత్తన

౯ నం నివత్త నానాం త్రితయం రంగ
 ౧౦ భోగపురస్తితే॥ ఏకం నివత్తనం తస్య
 ౧౧ సతదచ్చాక జనాయచ । ప్రోతినా
 ౧౨ యకదత్తాజి సంఘరక్షక నరాయ
 ౧౩ చ । పాదంచేతి హనస్సవ్య మవశి

౧౪ వృంతందంతి కే॥ సవ్యాంగభాగరమ్యై
 ౧౫ దాదాతోమ నాథస్యభక్తితః । ప్ర
 ౧౬ మాద్యబేది పేకృష్ణ పంచమ్యాంమకర
 ౧౭ సంక్రమే । ఏకమేతం చతుష్ట
 ౧౮ ప్త్యా కాంస్య పాత్రంచ నూతనం ।
 అష్టాద

౧౯ శఫలైర్యుక్తం తదాధారం చ
 ౨౦ కల్పితం— * * *

౨౧ దద్వయాయై తేరప్యఖలైరసావ
 ౨౨ నుమతా పంచాత్య సామాత్యకః
 ౨౩ శ్రీనామ సాధనీయతాచనవ్యత్తి
 ౨౪ హేతావీరేందు శేఖర నగాధిప శేఖ
 ౨౫ రేణ॥ చాళుక్య వంశమణినా ప్ర
 ౨౬ తిపాదితా సా త్రింశన్నివత్తనన
 ౨౭ ముద్వహనప్రవీణః ॥ తతోగ్రవం

౨౮ దీశ్రీ సోమనాథాయచ నివత్త
౨౯ నం | ప్రాదాద్దాయే చ తస్యాద్వా
౩౦ మక్యవిఘ్నేశ్వరాయచ | పాదం
౩౧ జ్యోతిర్విదేపాద మన్ని పెద్దాహ్వా
౩౨ యాయచ కోడ్డూరు వ్యననామ్నే
౩౩ చవి ప్రాయార్థ నివత్తనం || అన

౩౪ంతనాయకాఖ్యాయ లాదయ
౩౫ చనివత్తనం | తస్యాద్ధ మచ్య
౩౬ తాఖ్యాయ నాయకాయ చ శా
౩౭ సనం || సతే ప్రోక్తవతే చ శ్రీరామా
౩౮ యాయ త్రిపాదికాతత్రభోగక్రమ
౩౯ంచైవం దేవస్యాచ్చిత్త వత్స్వయం ||

40

జూ రు గు గ డ్డ శా స న ము

ద త్తీ ణ ము

౧ గరిశికుంటలోని పెద్దతోంటను దేవకి
౨ దేవరలవంగపువ్రిత్తులు దోరిదపు
౩ చెఱువులను వల్లభరాజుపెట్టినది
౪ నల్లంజెఱువువెనక నిరుగారుంబా
౫ ఆ మఱుతురు ఆఱురనేచాకిప
౬ డియబదవెలిపాలము పుట్టి
౭ కోకరానినిలోలయపెట్టినది ఇరుగా
౮ రునడ్డచిలుకూరను ఏలికంగారి
౯ పాలునిరుకారు నిచ్చింది పాదిక
౧౦ కూరినపఖాతలాటియశననిచ్చిందిఇరు
౧౧ గారును అడ్డవెలిపాలము పందుము
౧౨ తాండికొండనుండి నల్ల దేనిగానోప
౧౩ యవెట్టినది ఇరుగారుమఱుతు
౧౪ రు గోపీనాతనింజేసిన కాసిగో
౧౫ పాశదసికిని కనేకరుణాకర
౧౬ దాసికిని ఇద్దటికిని రెండుమతురు
౧౭ న్ను రెండుపుట్లున్న మద్దెలకాం

౧౮ ద్రు మువ్వురు ముండు మఱుతు
౧౯ రు మూండుపుట్లు | ఆవండికొనికి
౨౦ మఱుతురుంభూమి వాసెకాని
౨౧ కి మఱుతురుంభూమిన్ని యెత్తుకా
౨౨ నికి ఆబందుమున్న కొడిలకా
౨౩ నికి మతురుంబుట్టిన్ని * * *
౨౪ బిడ్డలకున్న రెండుమఱుతురునురెం
౨౫ డుపుట్లున్న పాంతలు ఇద్దఱువ్రిత్తిరం
౨౬ డుమఱుతున్న ౨ పుట్లున్నసి
౨౭ పండితలుఎనమండ్రకున్న ఎని
౨౮ మిదిఅడ్డలు నెనిమిదిపందుములు
౨౯ జేగంటలవారుఏగురకున్న ఎనిమి
౩౦ దికలునేనుపందుములున్న గొ
౩౧ డగులవారికిన్నలుగురకున్న నా
౩౨ లుగుపాదికలున్ననాలుగుప
౩౩ందుములున్న సింగపాదముల
౩౪ వారుఇద్దరకున్నరెండుపాది

31 కలున్న రెండుపందుములున్న శం

32 కలవారుఇద్దరికున్న రెండుప

32 * లున్న రెండుపందుములున్న దీపా

31 లవారుఇద్దరికున్న రెండుపాదిక

32 లున్న రెండుపందుములున్న ||

41

బూ రు గు గ డ్డ శా స న ము

తూ ర్పు

౧ శ్రీచన్నగోపినాథనికి రాజుటము

౨ పాటిపైడికాలువను ముటుతు(గు)

౩ పిన్నయఈచ్చింది ఆచంద్రస్తా

౪ శ్రీచన్నగోపినాథనికి గోసవిడప

౫ హారానకు భండారువుసొన్న

౬ యంగారువెట్టినవిత్తి పోలనము

౭ ద్రముతూముకాలువను గడ్డి

౮ గభావిచేలలో మోగవాతనుం

౯ నీరునేల కాత్మ్యవై శాఖాలంజెల్ల

౧౦ ముట్టురుంవెలివొలము ఊ

౧౧ రిఉత్తరానలనుంగనముద్ర

౧౨ ముపడుమటికొంమున పు

౧౩ ట్టెండు ఇయుపహారము స

౧౪ మప్పింపనిచ్చినపశ్యముఒక

౧౫ టి ఆడ్యనఒకటి కుడుకలు

౧౬ రెండు ఇంతవట్టు ఆచంద్ర

౧౭ స్థాయిగానుచెల్ల నిచ్చిరి||

౧౮ శ్రీచన్నగోపినాథనికి చింతా

౧౯ మణిదేవయంగారు రాజ

౨౦ నంపాటిపెద్దచెఱువువెనక ద

౨౧ తుణపుంగామువిత్తి నీరునేల

౨౨ కాత్మ్యవై శాఖాలంజెల్ల అఖండ

౨౩ దీపానకు అద్ద ఆచంద్రస్థాయి

౨౪ గా ఈచ్చిరి|| లింగగిరిచెఱువు(పు)క్రింస
నీలు

౨౫ నేల||

౨౬ స్వస్తి సమస్తప్రశస్తిసహి

౨౭ తులయిన సర్వలోకాశ్రయ శ్రీవి
ష్ణువ

౨౮ ధ్ధనచక్రవర్తులైనఅంమజియ్యగణ

౨౯ పద్దేవండు బూర్గుగడ్డ శ్రీగోపినాథని

౩౦ దుద్దడంకుంటరాచవారికి రంగేశలం

౩౧ తరస్థలము * * * దీపాతులిచ్చి

౩౨ అంగరంగభోగాలకు సర్వమాన్య
ముగా

౩౩ ను ఆచంద్రస్తాగా ధారపోసి చెల్లిం

౩౪ చినారము శ్రీ శ్రీ శ్రీ

42

బూ రు గు గ డ్డ శా స న ము

ఉ త్త ర ము

- ౧ తొరజువారిద్దఱకుంన్న ముయ్యేదు
ము
- ౨ ముప్పందుము వెలిపొలము పొంటింస
౩ లువమడుగువారికి * * గాను ప
౪ దెందుము వెలిపొలమున్న బానిస్సలి
౫ ద్దటికిన్ని రెండుపాదికలురెండేందు
ములు
- ౬ దివ్వెకంమములపదుండ్రకున్న పది
పాది
- ౭ కలు పదిపందుములున్న తలారికి
౮ ముయ్యేదాముపందుము వెలిపొల
౯ ము ఆగమితొంమండ్రకుం తొమ్మిది
అడ్డ
- ౧౦ లుం తొమ్మిదిపందుములున్న భండా
రికి
- ౧౧ మఱుతురుంబుట్టిన్నీ * *
- ౧౨ కత్తాణాలుఇద్దఱకున్నా రెండుఅడ్డ
లుం
- ౧౩ రెండుపందుములుంను అధికారిశ్రీ
౧౪ రామదానికి ముయ్యేదానుపుట్టెడు
౧౫ వెలిపొలంమును సామాన్యోయం
౧౬ ధమ్మనేతున్మపాణాం కాలే కాలే
పాలనీయ్యో
- ౧౭ భవద్భిః । సవ్వానేతాన్ భావినం
పార్థివేం

- ౧౮ ద్రాన్ భూయో భూయో యాచతే
౧౯ రామచంద్రః ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం
పుణ్యం
- ౨౦ పరదత్తానుపాలనం । పరదత్తాపహారే
౨౧ ణ స్వదత్తం నిష్కలంభవేత్ ॥ శత్రుణా
౨౨ పిక్రుతోధమ్మం పాలనీయః ప్రయ
త్నతః
- ౨౩ శత్రురేవభవే చ్చత్ర ధమ్మశ్శత్రు
న్నకస్యచిత్
- ౨౪ ద్వివంతియమత్సరాత్ త్సభా
౨౫ జో నరాధమా దమ్మమధమ్మ
౨౬ శీలాః తేగోఘ్నమాత్మఘ్నపితృఘ్న
౨౭ లోకాన్ ప్రయాంతి విప్రఘ్నగ
౨౮ తిం చ ఘోరాః॥ కేదారము
౨౯ వెనకరాట్నముపొలమునను
౩౦ శ్రియంనాధిపతిమఠమునకు
౩౧ నాలుగుమఱురు ఇరుగారుంబో
౩౨ కేసవదానులకు మఱురుఇరు
౩౩ గారుంజేలు
౩౪ స్వస్తి సమస్తప్రశస్తిసహితమైనకొం
౩౫ డురిపురవరాధీస్వర సూర్య
౩౬ వంశోద్భవకులతిలకా కాశ్య
౩౭ పగోత్ర కరికాలాన్వయనామా
౩౮ ది స్వస్తి ప్రశస్తిసహితమైన శ్రీ
౩౯ మనుమహామండలేశ్వర.

43

గణపవరము శాసనము

మొదటివైపు

లింగముపానవట్టము చిత్రింపబడియున్నది.

౧ స్వస్తి శ్రీజయాభ్యు

౨ దయశకవరుష

౩ ములు ౧౨౦౮౮

౪ నేంటి నందనసంవ

౫ త్వర చైత్ర శు ౧ గు

౬ శ్రీమన్మహామండ

౭ లేశ్వర ప్రతాపకుమా

౮ రరుద్రదేవమహారా

౯ జాలు ప్రిథివిరాజ్యము

౧౦ నేయంగాను శ్రీ

౧౧ మన్మహాప్రథాని గంగ

౧౨ దేవనింగారి

౧౩ కటము * * *

రెండవవైపు

౧ స్వస్తి | వెరసిపాటికం

౨ దుచేనూను ఇరు

౩ గారూంజేలనిచ్చిరి

౪ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో

౫ హరేతి వసుంధరా | ష

౬ ప్రివ్వారూషసహస్రాణి వి

౭ ప్రియాం జాయతే క్రిమిః॥

౮ మీనకకటయోమ్యధ్యేయా

౯ వశ్వరతిభాస్కరః ఫలమేకంతు

౧౦ పాయాన్నానువన్నాంకోటిరుచ్య

౧౧ తే॥

44

గజగట్లవల్లి శాసనము

మొదటివైపు

౧ అవిఘ్నమస్తు శ్రీసోమనాథా

౨ యనమః ఖసం శ్రీమదు

౩ మోత్తదత్తపుత్రులగు సివభద్రు

౪ నిశా(స)నం శశివమాశి శంకరు

౫ శంభు నభవు పశుపతి భూ

౬ తేశు పరమాత్మ ధూజాటి కా

౭ లాంతకుని నీశు కాలకంతు గ

౮ంగాధరుని శూలిధారుణు

౯ సదాశివు దిగ్వాసు నక్షయు న

౧౦ ద్రిపురవైరి | మద్ధానారీసవ

౧౧ ర్ణమహితదివ్యాకారుం ద్రిణ

౧౨ యసు విశ్వేశు దివిజవరదు

౧౩ శాంతు నిత్య నచలు సడక్ష
౧౪ రుని నిలోఁపు వరదు మణిపు

౧౫ రేళు వహ్నినేత్ర సోమనాథు

రెండువైపు

౧ వొడబడి ప్రాదు
౨ లు సూయఁచంద్రు
౩ డులును భూమిద
౪ వని గలంతగాలం
౫ మును చేలన ౧౧ మ
౬ంగళమహా శ్రీశ్రీశ్రీ
౭ ఇద త్తి ఎలకాలము

౮ ను ఏలరాజులుంను
౯ ప్రజలుంను పరిపా
౧౦ లించి * పాలించు ప్రజ
౧౧ లాను ఇహలోకంము
౧౨ నందు అనంతసుఖము
౧౩ ములు భోగింతురు
౧౪ నంమూడి యిదిసత్యం.

మూడువైపు

౧ శివలోకమునందు శివసా
౨ యుజ్యపదస్థులైయుండు
౩ దురు వష్టివరుషనహ
౪ స్రాణి స్వగఁంతివృతి భూమి
౫ దః)। లోభతా * సుమంతో
౬ చ అంధసన్నరకం వ్రజేత్ ||
౭ స్వదత్తాం పరదత్తాంవా
౮ యో హరేత వసుంధరాం

౯ వష్టివమఁసహస్రాణి
౧౦ విష్టాయాంజాయతే
౧౧ క్రిమిః॥ గామేకాం వ్రతకా
౧౨ మేకాం భూమారప్యేక
౧౩ మంగుళం పారంన
౧౪ రకమాప్నోతి యావదా
౧౫ భూతసంభవం॥ శ్రీసో
౧౬ మనాథాయనమః శ్రీ

45

మ ణూ రు శా స న ము

మొదటివైపు

౧ వుండి భుక్తిముక్తులిచ్చుం బొ
౨ లుపుగాంగ॥ పరమాత్తనేనమః
౩ స్వస్తి సమధిగతపంచమహాశబ్దా
౪ ది శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కా
౫ కతీయ్యప్రతాపరుద్రదేవమా
౬ హాతాజులు యోదుంగంటిప

౭ ట్టణంబునందు సుఖసంకథా
౮ వినోదంబులం బ్రీధివిరాజ్యంబు
౯ చేయుచుండంగాను తత్పాద
౧౦ పద్మోపజీవులయిన విభేమురుద్ర
౧౧ దేవుండును అనుమకొండలం
౧౨ నువెంకాను మణారిదూబ

౧౩ శ్రీసోమనాథదేవర లంగ

౧౫ బులు వేయినియింనూట

౧౪ రంగభోగానుకు శకవరుషం

రెండవవైపు

౧ పయ్యాటగు నేంటి ఆ

౧౧ డుమఱుతురుకు

౨ నందనంవత్సర మా

౧౨ యిరిగాలంముంను

౩ ఖ శు ౧ ఆదివారాన

౧౩ సంపూనమే | చేల బు

౪ (మ) ణగూరిరెండుపొలా

౧౪ ట్టినవ్రిత్తి ఆరు॥

౫ ల కొత్తులచెఱువైన

౧౫ మర్తురిసీరునేల ఇదరి

౬ చాసముద్రమువెన

౧౬ ది ఆకాలమునంద మ

౭ క గారమేకుజువాయ

౧౭ ణారుసహితము

౮ ల పడుమరి పొలాన

౧౮ ఆస్థలము పండ్రెండు

౯ మూండుమఱుతురు

౧౯ గజగట్లపల్లిప్రజలు

౧౦ ంనూ తూపుముం

౨౦ ంను తమతమవంశాన

46

అ ల ం పు ర ము శా స న ము

శ్రీ శ్రీ శ్రీ విరూపాక్ష॥

౧ శ్రీ స్వస్తి హతంపురవర ప్రతితమహోదయం సకశభువనై కనా

౨ థ శ్రీ బ్రహ్మేశ్వరదేవరు సమస్తభువనాశ్రయ స్వస్తి శ్రీ

౩ మతు కాకతీయప్రతాపరుద్రదేవమహారాజులు ఒరుగం

౪ టిపట్టణంబునం సుఖసంకథావినోదంబునందు పృథివి

౫ రాజ్యంబునేయుచుండంగాను శకవషంబులు ౧౨౨౧

౬ యగు వికారిసంవత్సరభాద్రపద శు ౧౫ గు॥ స్వస్తి స

౭ మస్తభువనవిఖ్యాత పంచాశతవీరశాసనలబ్ధానేకగుణగణాలం

౮ కృత సత్యశౌచాచార చారుచరిత్ర నయవినయవిపులవిజ్ఞా

౯ న వీరభద్ర రాజ్యసమయధమ్మప్రతిపాదకులైన అలంపూరి

౧౦ ంముంమ్మడి బ్రంమ్మిసెట్టి పుట్టిసెట్టి పృథూదయకథాదిబ్ర

- ౧౧ ంమ్మిసెట్టి నాద నేనాలోకసిరియాళసెట్టి బడవరుబెలి
 ౧౨ జసెట్టి మిండగుడ్డలఅంన్ని సెట్టి పట్టణస్వామివలిసెట్టి బ్రం
 ౧౩ మ్మిసెట్టి పిండిబాసెట్టి * * మాదికెసెట్టి తలవాడినా
 ౧౪ రెపబోగిసెట్టి కంచ్చిమూరిసెట్టి కొడుకుఎట్టమాచినసెట్టి పాక
 ౧౫ నాటిప్రోలిసెట్టి నల్లగెస్సెట్టి ఓగెబాస్సెట్టి లక్కిసెట్టి ల
 ౧౬ ఖయసగరదదేవిసెట్టి మంచమసెట్టి లోకిసెట్టి వచ్చెనాయినినా
 ౧౭ గిసెట్టి కోడూరిహెగడిగెస్సెట్టి రేవకనాగిసెట్టి వట్టెంపోచిన
 ౧౮ సెట్టి అట్టు ఇంతవట్టు వారుసహితమైన ఈ స్తశము సమస్తము దేవం
 ౧౯ డ్రాను శ్రీ బ్రహ్మేశ్వరదేవరమహాస్థానాధిపతులైన పెదమల్లం
 ౨౦ మల్దేవరాజు ముఖ్యమైనరాజులచేతను పెసలువాయతూర్పు
 ౨౧ కాశవారిచేని ఉత్తరానిరేగడుచేను విలిచి శ్రీకారేశ్వరదేవర అంగరంగ
 ౨౨ భోగానకు అందులతపోధనులపద్మజయ్యకొడుకులుమాడజయ్య నాగ
 ౨౩ జయ్యగారి కాడ్లుకడిగి ధారాపూర్వకమునేసి ముఫైరెండుజెనలకా
 ౨౪ లను ఆచంద్రాక్షస్థాయిగాను యిచ్చినమట్టురులు మ గి మంగళ
 ౨౫ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ కోరెలచంనమల్లి శెట్టికొడుకుకరెకేవీరేశబేరి
 ౨౬ స్వదత్తం ద్విగుణంపుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పరదత్తాపహారేణ
 ౨౭ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ || స్వదత్తం పరదత్తం నా యో హారేతి వసుంధరా శష్టివ
 ౨౮ ష్టసహస్రాణి విష్ణాయాం జాయతే క్రిమి|| కొరదరాలు.

47

నా గు ల పా డు శా స న ము

ఉత్తరము

౧ స్వస్తి శ్రీమంహ్మండులేశ్వ	౭ త్వరవై శాఖశుద్ధ పంచా
౨ ర కాకెతియ్యప్రతాపరుద్ర	౮ దసీ బుధవారమున నా
౩ దేవమహారాజులు ప్రి	౯ గులపాటి మూలస్థానం
౪ ధీవీరాజ్యమునేయుచు	౧౦ శ్రీమల్నాథదేవుని ఆయా
౫ ండంగాను శకవషక్ ౧౨	౧౧ రిపదునెన్నిమిదినమయాల
(౬) ౨౫ అగు శోభకృత్తుసంవ	౧౨ సమస్తప్రజాను రంగభో

౧౩ గానకై తంమేలినకాకెతి
 ౧౪ య్యప్ర తాపరుద్ర దేవమ
 ౧౫ హారాజులకుం బుణ్య
 ౧౬ ముగాను పెట్టినన్రి త్తిదు
 ౧౭ క్కివడ్డపాలము విత్తులు
 ౧౮ స్తానమాన్యాలసహితము
 ౧౯ ంను ప్రజదుక్కికిని మఱురు

౨౦ ఒక్కటికి కాత్తికము ఆఱునె
 ౨౧ ల్లకు అడ్డగుకోమట్లు ఆరం
 ౨౨ భముసేయనివారు ఇం
 ౨౩ టంబాదిక ఈదఱవారు పా
 ౨౪ లుఒకటికిపాదికగొల్లవారు
 ౨౫ న్నూ అక్కసాలవారున్ను ప్రెతులూ
 ౨౬ నింటరెండువీసాలలెళ్ళు సాలెవా

తూ ర్పు

౧ రు మంగలులుఒక్కటికిరె
 ౨ ండువరహాలలెళ్ళును
 ౩ కుమ్మఱవారు ఇం
 ౪ టపాదికాను వై శాఖి
 ౫ ము ఆఱునెల్ల కూను
 ౬ ఇక్రమాననె ఆచంద్రాక్క
 ౭ ముగానుం బెట్టెవారు
 ౮ యావశ్చంద్రశ్చ సూర్యశ్చ

౯ యావ త్తిప్రతిమేదినీ
 ౧౦ యావత్సవకథాలోకేతా
 ౧౧ వధమ్మం ప్రతిపాల్యతే॥ ఈధమ్మం
 ౧౨ ము యెవ్వారేం బ్రతిపాలింతు
 ౧౩ రు వారలనంతమైనపుణ్యం
 ౧౪ ఈధమ్మాలకు యెవ్వరేంబాధసేయు
 ౧౫ దురు వార్కి బ్రహ్మ

ద క్షిణ ము

౧ కల్పాలైననాయకనరక
 ౨ ములు ఇట్టుకదాపెద్దలవచ
 ౩ నములు । స్వదత్తా పరదత్తా
 ౪ ంవా యో హారేతి వసుంధరే వ
 ౫ ప్తివ్వోషోసహస్రాణి విష్టాయాం
 ౬ జాయతే క్రిమి॥ శత్రుణాపి కృతో
 ౭ ధమ్మః పాలనీయ్యః ప్రయత్నతః॥ శ

౮ త్రురేవభవేచ్ఛత్తు ధమ్మశత్రూ
 స్నక
 ౯ స్యచిత్ ॥ స్వదత్తాం ద్విగుణంపుణ్యం
 ౧౦ పరదత్తానుపాలనం పరదత్తాప
 ౧౧ హారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలంభవే
 ౧౨ త్ ॥

48

తే కు మా ల శా న న ము

మొ ద టి వై పు

౧ నమస్తుంగ శిరశ్చుంబి	౮ మాధ బ గీ సో! కాకతియప్ర
౨ చంద్రచామరగౌరవే ।	౯ తాపరుద్ర దేవమహారాజు
౩ త్రైలోక్యనగగారంభ మూ	౧౦ లు ప్రి థ్విరాజ్యము నేయుచుం
౪ ల స్తంభాయ శంభవే॥	౧౧ డంగాను స్వస్తి శ్రీమంత్తహా
౫ సస్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ	౧౨ ప్రధాని పురవరిమహాదే
౬ శకవరుషంబులు ౧౨౩౦ అ	౧౩ వనాయంకులు
౭ వునేంటి కీలకసంవత్సర ఆ	

రెం డ వ వై పు

౧ తేకుంబెడ్డలప్టాదసిప్రజల	౯ ఇయ్యావికి వక్రమిగనవా
౨ అనుమతిని ఆ తేకుంబెడ్డ ఆ	౧౦ (ందు) పంచమహాపాతకుండు
౩ స్తశము ఊడ్డసువన్నాఁథసం	౧౧ సామాన్యోయం ధర్మనేతు
౪ చల్లనిచూపుందగిలి మాడ	౧౨ స్నానాపాణాంకాలేకాలేపాలనియ్యో
౫ కుమాడబడి పాతుకలెళ్ళిను	౧౩ భవద్భిః సర్వానేతాం భావినో
౬ ఆయూరిమూలస్తాన రం	౧౪ పాత్రివేంద్రా న్యాయో
౭ గనాతదేవరభోగానకు ఆ	౧౫ భూయో యాచతే రా
౮ చంద్రాకాముంన్న ఇచ్చిరి॥	౧౬ మచంద్రః॥

49

మా టూ రు శా న న ము

౧ స్వస్తి శకవరుష	శ్రీమన్తహామండలేశ్వ
ంబులు ౧౨౩౨ అగు సాధారణ	ర కాకతియప్ర తాపరుద్ర
సంవత్సర శ్రావ	దేవమహారాజులు పు
ణ శుద్ధ అష్టమిని సోమ	ద్విరాజ్యము నేయుచుండ.
వారమునాండు స్వస్తి	

50

మేల్ల చెఱువు శాసనము

మొదటివైపు

౧ ఓం స్వయంభూనాథాయనమః

౨ స్వస్తి శ్రీశకవరుషంబులు ౧౨౩౩ ల

౩ గు నేంటివిరోధక్రతుసంవత్సరమా

౪ ఘశుద్ధ ౧ సో | వారాన స్వస్తి

శ్రీమన్మహామ

౫ ండలేశ్వరకాకతియ్యప్రతాపరుద్ర

౬ దేవమహారాజులు పృథివిరాజ్యము

౭ నేయుచుండంగాను బామిరాజు

౮ ఎఱ్ఱయప్రగడవారినాయంకటమంగు

౯ నాగిరడ్డి బొల్లయరడ్డి వారియధికా

రాన మే

౧౦ శచెఱ్ఱములస్థానముశ్రీస్వయంభూ

౧౧ దేవరకు రంగభోగానకు అందుల

౧౨ వెలుమలేగురూను సమస్తప్రజను

ఆదేవు

౧౩ నిసంనిధినిధారలువోసిఇచ్చినక్రమము

౧౪ దేవబ్రాహ్మణవిత్తులూనుకాతికాన

౧౫ నీర్నేలపెద్దగాడ్యము పదమూండు

మఱు

౧౬ రుంగాక రాచపాలము ఊరిచతు

౧౭ స్సీమాన రేగడూవెల్లడూమస్కాను

రెండవవైపు

౧ స్వయంభూదేవరవిత్తిచేల అ

౨ అరిగొతివల్లను దేవభోగం

౩ జీతాలకు తూమెడు

౧౮ చాలువారినంతవట్నకూను

౧౯ పుట్టికిచిన్నములెక్కాను నీర్నేలకా

౨౦ త్రికవైశాఖాలకు దుక్కివడ్డంతవ

౨౧ ట్ననకు మఱురు చిన్నములెక్కాను

౨౨ ఆచంద్రాక్కస్థానిగాను ధార

౨౩ లువోస్తిమి తక్కినప్రజలూను ధా

౨౪ రలువోసిఇచ్చినక్రమము కోమటి

౨౫ వారలుమాడలెక్కాను సాలెవారు

౨౬ ఎంటబడిఆఱుసిన్నాలెక్కాను గొ

౨౭ ల్లవారుఎంటబడినాల్గుసిన్నాలెక్కా

౨౮ ను ఇంతవట్టున్నభూమిన్నిసూర్యు

౨౯ చంద్రులూ గలంతకాలమూను

౩౦ ధారలువోసి ఇస్తిమి ఈధర్మము

౩౧ ప్రతిపాలించినవారిపితాళుఇరువై

౩౨ యొక్కకులమువారున్న ఈశ్వరసారూ

౩౩ ప్యులవుదురు ఈధర్మము సముప

౩౪ లంరానవారి పితాళు నరకాస్తుల

౩౫ వుదురు | స్వదత్తాం పరదత్తాం వా

యోహ

౩౬ రేతివసుంధరాంషష్టివ్వరుషసహస్రా

౩౭ ణి విష్ణాయాం జాయతే క్రిమి॥

౪ ఏందమ లిడెనుమాడ

౫ లలెక్కాను తప్పకపెటువారు.

51

ఓ ర ం గ ల్లు శా స న ము

౧ * * * * * టనః సవ్వ * * *
 ౨ నద్రేవకటితటీసంగినో యస్యభృం
 ౩ గాః | భాతీద్యస్తామితలఖలజనారభ
 ౪ క్షాయకం స్పిరాయాః కణ్ఠో
 కమ్మస్వ
 ౫ స్వయమివకృతం కీర్తయంతోతరా
 ౬ యాః || క్రీడాక్రోడతనుః సదాదిశతు
 ౭ వః శ్రేయఃశ్రియోవల్లభో యస్యాశ్యే
 ౮ మరుచైః (తై) శశాంకవిలసద్దంష్ట్ర
 సితం
 ౯ భూతలం | మధ్యేమేరుయుతం వ్యరా
 ౧౦ జదమల స్థూలేంద్రనీలస్థలే జాతంరా
 ౧౧ జతనాలమంబుజమివ స్వణ్ణోల్ల
 ౧౨ సత్కణ్ణికం || శ్రీమానంభోధివేలా
 వలయి

౧౩ తవసుధా ధామవిఖ్యాతవీర త్నోణీ
 ౧౪ పశ్రేణిమానో న్నతిమహితధర
 శ్చేఖరీభా
 ౧౫ వితాబ్జః | ప్రఖ్యాతః కాకతీశ స్సకల
 గుణ
 ౧౬ నిధిః భూరిసారప్రతాపస్తాకార
 ౧౭ త్రాతలోకః క్షితిపతితిలకః ప్రోలనా
 ౧౮ మాన్యపోభూత్ || యస్తాదాజ్ఞా నిజ
 ౧౯ భుజబలత్రస్తవీరారివగ్గా త్సంత్రస్తా
 ౨౦ నాం మహితగగనే ధావతాః వైరభా
 ౨౧ జాం | ఉల్లుంభన్తి శ్చికురనికరం
 కంటకై మ్మో
 ౨౨ చయన్తో వస్త్రుందీక్షౌం క్షపణకమ
 ౨౩ తాం శిక్షయంతి స్త(క)క్షౌః || యోదా

52

వ ర ం గ ల్లు శా స న ము

మొ ద టి వై పు

౧ * * * * * : | నిత్యంసంతానహి
 ౨ * * * * * * ఖలపితంస్వగ్ని
 ౩ (భా)గ్యందదానః కల్పక్షౌజాత
 ౪ చింతామణిసురభిగణం
 ౫ సోభవన్నోపమానం || వలి * * *
 ౬ భుజగాత్రోనిపతనాం * * * *
 ౭ నిధేగ్గ్రాహితో గ్రాహి * * *

౮ ద్విలేమృగరిపో శ్చైలేరయా * *
 ౯ తసి | భీతస్సంభవమాకల
 ౧౦ య్యసచివో స్సాన్ధ్యాయదీయో
 ౧౧ ద్విషో నిశ్చిన్తనితృణం రణేషు
 ౧౨ శరణం నిర్భీతిలభ్యంభువి || తస్యా
 ౧౩ సీత్రోలభూపాలః పరాక్రమ
 ౧౪ నిధిః సుతః | ఉదగ్రదు (గ్ర)

౧౫ రాతి రాజదవానలః * *
 ౧౬ యద్దత్తవిత్తవిభవాన్వితవిక్ర * * *
 ౧౭ సంకాయమాన మఖని * * *
 ౧౮ నవ్యహవ్యం । దేవాన్సుధాబ్ధి * * *
 ౧౯ సం బహునేవమానా దుగ్ధాబ్ధి * *
 ౨౦ మన్దనవిధావసు తేరస్త ॥
 ౨౧ శైలైః కల్పితనేతునా సహబ

౨౨ లైస్తీనోఽణవం రాఘవం యత్కి
 త్త్రిం
 ౨౩ హసతీవ శారదనిశా
 ౨౪ శీతాంశుబింబద్యుతిః । ఆభీతా
 ౨౫ నలఘీ యశోజలనిధీ నేకై వ
 ౨౬ యల్లీలయా సప్తాపిద్రుత

రెం డవ వై పు

౧ కన్నోను * * * రుహవిలసిత
 ౨ వసుహేతివ్యాజిభి జ్ఞప్తశాలా
 ౩ వసతిరవిశివాణాం భీకరేపి
 ౪ ప్రసన్నే వ్యభవదధిపు * * యత్ర
 ౫ చిత్రంసమానా॥ తస్యాసీత్తన
 ౬ యః శ్రీమాన్తహాదేవమహీప
 ౭ తిః మహేశశ్రీపదాంభోజ పూజా
 ౮ విగతకల్తవః॥ గౌరీభర్తుః ప్రసా
 ౯ దా దధిగతనియతప్రాజ్యరాజ్య
 ౧౦ స్యభూమా యస్యశ్రీపా
 ౧౧ దపద్మ వ్యసనవిలసిత స్వస్థా
 ౧౨ దింరోషకణ్ఠః । నీతాంనానా
 ౧౩ దిగంతాగతనతనిఖిలక్ష త్రి
 ౧౪ * * * *

౧౫ * * * *
 ౧౬ * * * *
 ౧౭ * * * *
 ౧౮ * * * *
 ౧౯ ఆద్యోపమన్యుమునిసక్త మహీ
 ౨౦ ప్రశస్తా * * రాణికిం నవితధేతిబు
 ౨౧ ధైరుణద్ధి॥ లబ్ధాచిరాయ చతుర
 ౨౨ స్తధరాధిపత్యం యోల్లభంస
 ౨౩ కలసమ్మతసంపదాధ్యః । మత్సాత్మ
 ౨౪ నాయతదశేష మముష్యశం
 ౨౫ భుః శ్రీపాదపద్మపరిఘాజనత
 ౨౬ త్వరోభూత్ ॥ ప్రబుద్ధశివసిద్ధాంతా
 ౨౭ ద్ధ్రువేశ్వరమునీశ్వరాత్ యో
 ౨౮ శిక్షితాఖిలంధమ్మం ప్రయత్న

మూడవవై పు చెక్కివేయబడినది.

53

రు ద్రే శ్వ ర ము శా స న ము

౧ స్వస్తి శ్రీజయశ్చాభ్యుదయ
 ౨ ంబగు శ్రీమతు గోసగి ఈ

౩ శ్వరదేవండు ఆఱుమాడలూ
 ౪ ఆఱునుమత్తురుపంట తమ్మేలి

౫ న శ్రీకాకతీయరాజులకు
౬ రాజ్యాభిప్రదిగాను చతుర్ముఖ
దేవరాను
౭ నూయదేవరాను ఉమామ

౮ హేశ్వరదేవరాను ఆదేవిదేవర
౯ వేయిలింగాలూను రుద్రేశ్వరవ
౧౦ లోపలను బ్రతిష్ఠనేసె మంగ
౧౧ శమహ శ్రీశ్రీశ్రీ

54

మా టూ రు శా స న ము

౧ శ్రీ స్వస్తి సమస్తభు
౨ వనాశ్రయ శ్రీ
౩ పృథ్వీవల్లభ మహా
౪ రాజాధిరాజవ
౫ రమేశ్వర వరమభట్టారక స
౬ త్యశ్రయకులతిలక
౭ చాలుక్యాభరణ శ్రీ
౮ మత్రి భువనమ
౯ ల్లదేవరవిజయరాజ్య
౧౦ ముత్తరోత్తరాభిప్రది
౧౧ ప్రవధమాన మాచంద్రా
౧౨ కం సేయగా సమధి
౧౩ గతపంచమహాశబ్ద
౧౪ జయశారీరేవం డూజ్జిత
౧౫ * వర్మ చోలకుల * లి
౧౬ * ందుతమిడానిశండిం *
౧౭ స॥ శ్రీరమణీయు * (డు)
౧౮ దారుండు ధీరుండు దారిద్ర
౧౯ వైరియనుపేరదెగడు కాకతి
౨౦ రాజులంజేకొని డాయంగ

౨౧ తాంధ్రరాజ్యంబునిలిపి పా
౨౨ డిరి * ప్రతిపత్తులు ।
౨౩ శాసనములు (సాద)
౨౪ బెడుసొప్పంబడసి కడుమా
౨౫ ఢిమం * దెరతిమి * * లర
౨౬ సములునూటగొని జగద్దే
౨౭ * * * * *
౨౮ శ్రీశకవర్మ ౧౦౪౧
౨౯ మహాదేవరకు నాధత్యదే
౩౦ వరకు నిడలికెడుత
౩౧ వినులపమలసమ
౩౨ * మున మట్టుడు ౨
౩౩ * * ంనివేద్యమునకు
౩౪ మట్టు ౧ పాతికలు *
౩౫ పొలము ఖ ౧ నారాయ
౩౬ ణవీరకుమట్టు ౨ నిత్య
౩౭ పుష్పమునకుమట్టు *
౩౮ వకవెలిపొలము
౩౯ * * * * * కు
౪౦ మట్టు ౪

౪౧ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో
 ౪౨ హారేతే వసుంధరా వష్టి
 ౪౩ వక్షాసహస్రాణి
 ౪౪ విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః
 ౪౫ బహుభివక్షాసుధాదత్తా
 ౪౬ * * * * *
 ౪౭ * * * * *
 ౪౮ * * * * *
 ౪౯ నారాయణదేవేరే
 ౫౦ పౌలముమంజెచెడడి
 ౫౧ వంకనవ్రాలు||
 ౫౨ శ్రీవాణీప్రియుండు
 ౫౩ దికత్త * * * తేవ్య

౫౪ ండు * * * * *
 ౫౫ * * * * *
 ౫౬ మహీతేజంబుతో వారల
 ౫౭ గావంబూని పులిందవంశక
 ౫౮ త్త * * * * *
 ౫౯ * * * * *
 ౬౦ యాచినసుపున్యతుండు
 ౬౧ మద్దెనుమహిని|| వాదిత
 ౬౨ తాక్రమంబుని సహిం
 ౬౩ పక యన్నడుగొడమ * *
 ౬౪ శ్రీచలధీరుండెనగ
 ౬౫ నాజిజయించె * * * *
 (8 పంక్తులు తెలియుటలేదు)

55

గూడూరు శాసనము

౧ శ్రీఅనుపమదుర్జయాన్వయసు
 ౨ ధాబ్ధి ననేకులురాజనందనులుసని
 ౩ న బిటందవెన్నడును సంభవుడయ్యె
 నతి
 ౪ ప్రసిద్ధుడై వినుతవిరోధిమండలిక
 ౫ వెన్నడు వెన్నుడవోలె వానికిని ఘను
 ౬ డగునెట్టభూపతి జగద్వినుతుండు (ద)
 ౭ యించె గీర్తితోను|| భావితకీర్తి
 నాత (నికి)
 ౮ పాండవమధ్యమభీముజోయనంగా(వి)
 ౯ రియాలభీమనివఘుస్థరుడై (యు)
 ౧౦ దయించె వానికిను భూవినుతుణ్ణు

౧౧ మండలికభూషను డెటనరేంద్రు
 డు (త్త)
 ౧౨ మశ్రీవినుతుండు బంధుజనసేవ్యుండు
 ౧౩ దానుదయించె నున్నతిని|| అతల్లాని బా
 ౧౪ ట్టబేతవనుధాధిపు జేకొని వానివైరి
 ౧౫ నుద్ధితమునజంపి యాకొరవిదేశ
 ౧౬ మునందుప్రతిష్ఠనేసి తత్తనయున
 ౧౭ మేతు జోడగలి * * యముబి
 ౧౮ ట్టరగద్యనంబు నప్రతిముడు వాని
 ౧౯ తామొగుడు పర్షియుపండ్రుడునెట్టి
 ౨౦ డాపుడై|| అరుడగునట్టి ఎట్టినిపు
 ౨౧ నంగన గామమసాని యాకమే

౨౨ ల్గరదని బేతభూవిభుని గాక
 ౨౩ తివల్లభుచేసి వానితాబరగగజేత
 ౨౪ బెట్టి ఘనుబల్లవరాయనియా
 ౨౫ గిజొచ్చె బాస్కరవిభుచక్రవర్తి
 ౨౬ గని కాకతినిల్పుటగోటిసేయదే॥
 ౨౭ కారకకాలుడై పడుసెగాడయ
 ౨౮ నాయకుజంపి సూరడవ్వేలుపు
 ౨౯ గొండరవ్వనిపువేలుపుగొండ

౩౦ ననిల్పి వానిచేమేలుగమూడ
 ౩౧ ముప్పయినిమేలుగనేరెడు
 ౩౨ బోదిపాడునుం మేలుగటే
 ౩౩ కుమావిడ్లు మేలుగరెండెయ
 ౩౪ రాజుసంగ (డై)॥ సూత్రధారి
 ౩౫ కొమ్మోజనబరహా॥ శ్రీశ్రీశ్రీ
 ౩౬ అడపగట్టదేవరకు జేను

56

ధర్మ సా గ ర ము శా స న ము

మొదటి వైపు

౧ * తేసినరాయసహ * * * *
 ౨ వంసుంధరా ప్రోత్తీలనద్విజగ్ర
 ౩ * * సలీలాస్యవీలాసినీ వ * *
 ౪ శ్రీశ * * బశతపతజనా లోకన్విధా
 ౫ * దశిసుతుర (శ్రీ) యం । * మా
 లోకకల్పదుమరాజసింహ ।
 ౬ (శ్రీ) కాకతియ్యాస్వయ మాససజ్జ
 ౭ * దన్వయక్షీరనిధామహా
 ౮ (జః) రాజేందురాసీ ద్గణప

౯ (త్య) తీశః । యశత్యపంధాని
 ౧౦ (ని) మీల్యభాసా వ్యదదాయతో
 ౧౧ * చకారవగ్గాన్॥ యశ్చప్రతాప
 ౧౨ * లనస్యసనిడా వసుంధరా
 ౧౩ యాకరమగ్రహిద్రసా *
 ౧౪ తీవకీర్తి కకుభంతమండగా *
 ౧౫ * పత్యవాతాసహనాభా
 ౧౬ యోక్షీతః॥

రెండవ వైపు

౧ * * * * * వ్యాంభృతా
 ౨ * దానైః । సర్వాహృదంకలయతికలానా
 ౩ * వేధతుభరక్తః స్తస్మిన్నాసీద్గలేతక
 ౪ తోలభాస్కరమంత్రవయ్యః॥
 ౫ యత్రాభవచ్చన్నగణశ్చంద్రసమద్యుతిః । సద
 ౬ * * * యుక్తోనతువక్రంకళాచ
 ౭ * * * జోభాతిగణాధిపోయంప్రదా

- ౧ * * * * కలనేనసేవ్యః । దానార్ద్రహస్తే
 ౨ * * * * లతద్విజేంద్రభృంగోగణా *
 ౧౦ * * * * మ్మగ్గకలిత సకలస్వామి (కా)
 ౧౧ య్యమపిలక్ష్యవాసః శశివద *
 ౧౨ గాంభోజచిత్రద్విరేఖః । తత్పుత్రోయం *
 ౧౩ * * * * మంత్రిమల్లశ్చకాస్తిస్రప్తాప
 ౧౪ * * * * సద్ధర్మమాత్రియ్యుగేస్తి
 ౧౫ * * * * * * వహత్యస్తిస్త్రిమ *
 ౧౬ * * * * * * మ్ముః । ధీమతాం మం
 ౧౭ * * * * నాంశిరాంసివినమంత్యహో॥
 ౧౮ * * * * వచానుత్తమంత్రిమల్లనృనిశ్చిత *
 ౧౯ * * * * పి వద్దానాం ప్రబోధంకురు తేయా
 మాడవవైపు

- ౧ * * * * * ౧౧ భూమ్యవనతః సంగీతముఖ్య
 ౨ దిగాగేమోరపతిష్ఠోవధిమ్మతః ॥ ౧౨ శ్చరణద్వయంస్థలం । పాదత్రయోపే
 నైఋ ౧౩ తనివతఃనత్రయం లలాన్యత్రుధా
 ౩ త్యాందిశిగోరెండిమట్టిడిఃకుంటసంజ్ఞక ౧౪ యద్దశవారయాజతాం ॥ ఏకైకో
 ౪ పశ్చిమేకడపట్టయితిగబండావధి * ౧౫ భజతి మృదంగవాదకోధోత్తీం
 ౫ కహః॥ వాయవ్యంపల్లటలాంకేతిష్ఠోవ నన్వ *
 ౬ దుస్తదుదవః । దిశ్యోత్తరస్యమేశాన ౧౬ స్యవమలరంధ్రపూరకశ్చ । ప్రత్యే
 ౭ రెగడుం * వధిమ్మతః॥ త్రిధావిధ * కంచర(ణ) ।
 ౮ జ్యోతతేత్రం ద్వాపంచౌ విశ్వకా ౧౭ యుగంతు కాహళా యాదాతారా
 ప్పితౌ ౧౮ జలజకరండవాదకౌచ ॥ సాద్వా
 ౯ * లయేన తృతీయాంశః కల్పితః నివత్తః
 ౧౦ స్వస్యభుక్తయేః । తత్రేదమంశద్వయ ౧౯ * ప్తకమవంతం గోపభుక్తయేశంశ

వాలుగవవైపు

- ౧ నేతున్మపాణాం (కాలేకాలే) పాలసీయో
 ౨ భవద్భిః । సర్వానేతా స్థవినః పాత్థివేంద్రాన్ముఖ

- 3 యో భూయో యాచ తే రామచం
- ౪ ద్రః॥ స్వదత్తాం పరదత్తాంవా యోహరేత వసుంధ
- ౫ రాం । షష్టివకుషసహస్రాణి విష్టాయాం జాయ
- ౬ తే క్రిమిః॥ స్వదత్తాద్విగుణంపుణ్యం పూర్వద
- ౭ త్తానుపాలనం॥ పూర్వదత్తాపహారేణ స్వదత్తం
- ౮ నిఃఫలంభవేత్ ॥ శ్రీ ప్ర సన్నవిశ్వేశ్వర
- ౯ వాక్యాత్థకము॥ విశ్వేశ్వరసముద్రమూను (వెలి)
- ౧౦ పొలమూను మూండుపాడ్లునేసి అం
- ౧౧ దులోను ఒకపాలుగలంత మల్లయకు ఊత్వక
- ౧౨ రెండుపాడ్లు ఎలుకుర్కి ప్ర సన్నవిశ్వేశ్వర దే
- ౧౩ వరకు సమపిఱచినందుల వినియో
- ౧౪ గము భోగమువారు పదినెనిమండ్రకు ఎని
- ౧౫ మిది మఱుతురూను అడ్డగాడికిని చలివంది
- ౧౬ రికిని అడ్డపండివేసి ఆరాధ్యులకొడ్కులిద్దఱకూ
- ౧౭ మఱురు ఉంనంతవట్టు అంగభోగానకు గుడి వి
- ౧౮ త్తి గొరకె కుంటవ ౧౫ రెనుకుంటవ ౨ కేసమరెడ్డి కుంట ౨
- ౧౯ ఇంతవట్టు ధర్మానకు ఆయూయికాలమ
- ౨౦ ందు వతకకులయినవారు సహాయమై దేవుని కా
- ౨౧ రుణ్యము వ * * * మంగళమహా శ్రీ శ్రీ

- ౧ (ॐ) పుణమ దమరమాలిస్థలనాలాప
- ౨ లాలీ మనుకరనివరం వై కుంజ్యమానాం *
- 3 ద్దః । లవనుతవదతీష దా ప్తయేదీ ప్త *
- ౪ షా । భుజగఘణమణిం వా పింజరః కుం

- ౧ జరాస్యః || సంజీవనోపధిమి వాఖిల
 ౨ విష్ణుపానాం ఖద్యోతలేవ హృదియః సతతం
 ౩ భవాసీం || క్షేమంకరోతు భవతా మయమిందు
 ౪ మాలి బాలస్వలాతిలకవిభ్రమ భర్తృనేత్రః ||
 ౫ స్రియం పుష్టాతు వో విష్ణు * * * ద్రాగసంగి
 ౬ నః || * * * * * వా
 ౭ ర్ణవాః * * * * * నామాస్పదం వా
 ౮ * * * రిదితి * * * * * తామన్వయాయ * *
 ౯ కాస్తి | యత * * * * * తితాభూమిపా * *
 * * * * *
 ౧౦ తేస్తరతిన * * * * * మను యాదవానాం |
 ౧౧ తస్త్విన్నర్వీ * * * * * నః ఖ్యాతో
 ౧౨ బేతక్షోణిపాలో బభూవ యస్యాకల్యా
 ౧౩ నత్విషాభూత భూషా ముంఞ్చంవర్వో విక్రమ
 ౧౪ (స్వకాయవకః) || తత స్తతోజాయత భాను
 ౧౫ తేజా దజప్ర తాపో భువిదుర్జభూపః | య
 ౧౬ స్యత్ప్రతాపాపహతా (న్న) * * * భూపా దివాదీ
 ౧౭ పనిభాబభూవుః | తస్మా దస్త్విన్నజని

ప డ మ ర

- ౧ నుజ్జనై కాశ్రయః స్రినివాసో బుద్ధక్షోణీ
 ౨ పతి రతిమనాం సచ్చవాగ్నిత్యకీర్తిః |
 ౩ యస్యా రాజ్యం గుణగణమయీ కీర్తయం
 ౪ తో మహాంత స్త్వాగంభోగపివదిత మధి
 ౫ ద్వేర మాజోవదన్తి || తతోముప్పాంబాయా మ
 ౬ ధిగతజనీ రుద్రనృపతి ర్జయత్యేక *
 ౭ దస్త్విప్ర * * * వన్మపాణాం గుణగణః | ధనీ
 ౮ ధీరో వీరః సువిరువిత కర్తావ సుభగః
 ౯ ద్రమీ దక్షస్త్వాగీ మితమధురవా గార్ద్ర

- ౧౦ హృదయః | సూరోప్యవాన్నిజగురుజనా
 ౧౧ దేతి ధీతింసమగ్రం త్యాగీసన్న ప్యయతి
 ౧౨ సతతం లుబ్ధభావం గుణేషు | సత్యం వాజ్ఞీ
 ౧౩ * * పిధవనం నాన్యతం వ * మీషేలోకోత్కృ
 ౧౪ పైర్గుణనిధిరయం (భాతి) రుద్రాభిధానః
 ౧౫ * * * * *
 ౧౬ లవిజృంభణాని తావత్యసిద్ధా న్యవదా
 ౧౭ న్యవా * యావన్నజాతో భువిరుద్ర దేవః ||
 ౧౮ నేవసానగరీభాతి నసాసంస న్నసాక
 ౧౯ ధా | యత్రసంతుప్త * కాద్రాం రుద్రదేవోన
 ౨౦ వర్తతే | సప్రాప్తుం సప్తసంతానా నుపయేమే
 ౨౧ యధావిధిః || మేలాహ్వయమహాదేవీం * త

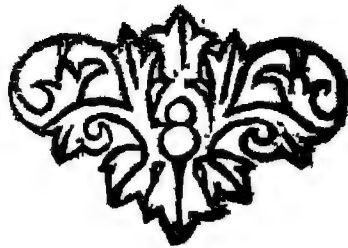
ద తీ ణ ము

- ౧ కీర్తిరుతనుతాం | యస్యాః కాకతిరాజ
 ౨ వంశతిలకః పోలప్రజేశాత్తజః శ్రీమద్ధ్రు
 ౩ ద్రన్యపానుజ స్సహిమహాదేవో నృపాలః పితా |
 ౪ మాతా బయ్యమనామధేయవనితా దేవీభువో
 ౫ భూవణం | భ్రాతేకోదరసంభవో గణపతిర్భూపా
 ౬ లచూడామణిః || ఏకేకావయవధి నేషవర్ణ
 ౭ నేస్యాః కః సక్తః కవిరావివాదచారుమూర్తిః
 ౮ యత్రాం * భృసనమితా శ్రుదంగం రంగే తతేదస్మి
 ౯ మితతరా సా * నావాం || * త్వాకారం నిజక
 ౧౦ రతలే బిభ్రతీ చారుపద్మం పాదన్యాసాన్నిధివ
 ౧౧ * మధః కుర్వతీ పద్మమేవ | సాక్షాల్లక్ష్మీ రివద
 ౧౨ ర * * * త్వా మాత్మరూపం నృణాం భూయోప్యమత
 ౧౩ తాసాం కివ తంకరోతి || ప్రసూయతనయాన్ని
 ౧౪ * * వినిధాయ దేవభద్రం తడాగవనసంతతి
 ౧౫ * ప్రతిష్ఠాప్య చ * * * హానిహస

- ౧౩ * తిచన్తిర్తాప్య యాం విసాలమమలం యసోల
 ౧౪ * సప్తసంతానజం సోయం తయాసాక మనేక
 ౧౫ మాసాన్నిర్తాయ ధర్తా నిహ రుద్ర దేవః । సుధాసమృద్ధ్యా
 ౧౬ * క రమ్యహర్త్యా విప్రాన్సమప్రీణయ దగ్రహరైః ॥ సా
 ౧౭ కే * హ్యర్కేందుసంఖ్యే క్షయ సరది ముదా ఫాల్గునేమా
 ౧౮ సి సోయం నామ్నామాతుః పితృత్రిషుధరభవనే ష్వా

తూ ర్పు

- ౧ * సఖాద్వయేన । కృత్వా సంభోః ప్రతిష్ఠాసదవః
 ౨ పినాకే భూషణైః చింతపల్లిగ్రామం ప్రాదాదద
 ౩ విరతరమువితాం గాదిభోగప్రదానం ॥ మద్వంశ
 ౪ పరవం సేవా యేన్మపాః పాపవర్జితాః । తేషా
 ౫ లయంతి మదర్థం తేభ్యో ర్థోయమంజలిః ॥
 ౬ స్వదత్తాం పరదత్తం వా యో హరేత వసున్ధరాం । షష్టిం
 ౭ వర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥

చాళుక్యశాసనములు

చాళుక్య శాసనములు

1

గంగాపుర శాసనము

౧ శ్రీ స్వస్తి సమస్తప్రసస్తి	౧౧ * సవసెట్టియు * * * *
౨ సహితం శ్రీమచ్ఛాళు	౧౨ రుకూడి * * * లరదర
౩ కృప్రతాపచక్రవర్తి	౧౩ సర్వనితకబంతరి ధారాపూ
౪ జగదేకమల్లవర్షద ౧౫	౧౪ వర్షకమాడి కొట్ట ధ
౫ నెయ విభవసంవత్సరద	౧౫ మ్మ స్వదత్తం పరదత్తం వా
౬ భాద్రపదబహుళ ౩ ఆ	౧౬ యో హరేత వసుంధరాం
౭ దివారదంద సగరేశ్వరదేవర	౧౭ వప్తివర్షనహస్రాణి
౮ గె పథాత్మ * * వాగర * శ్రీగి	౧౮ విష్ణూమాం జాయతే
౯ రిసండితగ్గె రాజ * * * *	౧౯ క్రిమిః॥
౧౦ * * తిరువి * * యపత్ర *	

2

గంగాపుర శాసనము

- ౧ స్వస్తి శ్రీమత్ప్రతాపచక్రవర్తి జగదేకమల్లవర్ష
- ౨ ద౮ దుమ్మతిసంవత్సరద మాగళిరబహుళలమా
- ౩ వాన్య ఆదివారనద్య కోడూరునవపురనస్థానపతి సందేప
- ౪ సందియమ్మకుడె బనమరికం యదలాగిలా * తు
- ౫ కూడి తమప్రీతియోళగె హలకుండెయపెటగెయు మ
- ౬ త్తరు గట్టియుంమ త్తరు త్తాందలంతు మూఱుమత్తరు వయ్య
- ౭ * * * * సాగరనాయకనయ్యలు * * * సలమ
- ౮ * * * య్యం తన్నదితీత్యయందగడిద సాగరి * * * రిగ
- ౯ * * * * ముద్రస్థాపితయాగి కొ * * * * పడి
- ౧౦ * * * * యుం. పెంకణాదిత్యసోమశెట్టియుం* లదంకరద

- ౧౧ క్షీర్తికనారాయణసెట్టియు గొనిసెట్టియుం హెమ్మాడి బూ
 ౧౨ (దవూరి)యుశబాదిసెట్టియుం కొట్ట*సెట్టియు తెలోక్యమల్ల
 ౧౩ సెట్టియుం * * * * *
 ౧౪ * * * * *
 ౧౫ విసెట్టియుం (ఆ) శప్తజెనామరయ కుమతమా * * *
 ౧౬ సెట్టియుం బొనగియదాసిసెట్టియుం త్రిభువనమల్ల (బే)
 ౧౭ తినాయకునుం పాణనాయకునుం ఒశపతిమ్మనాయక
 ౧౮ కుం మూవత్తారుం బిడినసెట్టికటరుం సమస్తప్రజ
 ౧౯ యుం కూడి సాగరేశ్వరదేవగ్గె సోమేశ్వరదేవగ్గెం అప్పరద
 ౨౦ * హన * న్నదె ౧౦౦౦ యిరహెరగిగ హ ౮౧ దుగ్గి ధారా
 ౨౧ పూర్వకంమాడి * * * కొట్టిదంతిధిం స్వదత్తాం పరద
 ౨౨ త్తాం వా యోహరేత వసుంధరాం వష్టివక్షసహస్రా
 ౨౩ ణి విష్ణాయాం జాయతే క్రిమిః॥ మద్వంశజాః పరమహీపతి
 ౨౪ వంశజా వా పాపాదపేత మనసో భువి భూమిపాలాః యే
 ౨౫ పాలయంతి మమధర్ముమిమం సమస్తం తేషాం మయా విర
 ౨౬ చితోం జలి రేషమూర్ధ్నిః॥ శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

3

కొ ల ను పా క శా స న ము

తూ ర్పు

౧ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్ర	౯ జ్యముత్తరోత్తరాభివ్రద్ధి
౨ య శ్రీపుద్గీవల్లభ మ	౧౦ ప్రవద్ధమాన మాచంద్రా
౩ హారాజాధిరాజ ప	౧౧ క్కతారంబరం సలుత్తమి
౪ రమేశ్వర పరమభట్ట	౧౨ రె తత్పాద * * * * *
౫ రక సత్యాశ్రయకు	౧౩ సమస్తరాజ్యభరనిరూపి
౬ లతలక చాళుక్యాభర	౧౪ త మహామాత్యపదవీవి
౭ ణం శ్రీమజ్జగదేకమ	౧౫ రాజమాన మానోన్నత ప్ర
౮ ల్లదేవరవిజయరా	౧౬ భుమంత్రోత్సాహశక్తి

౧౭ యసంపన్నరప్ప శ్రీ
౧౮ మనెవెగ్గడే * * *

౧౯ * * * *
౨౦ * * * *

ప డ మ ర

౧ స్వస్తి సమస్తభువ
౨ నాశ్రయ శ్రీ
౩ పృథ్వీవల్లభ మహా
౪ రాజాతిరాజవర
౫ మేశ్వర పరమభట్ట
౬ రక సత్యాశ్రయ
౭ కుళతిళక చాళు
౮ క్యాభరణంశ్రీమ
౯ త్రిభువనమల్లదే

౧౦ వర విజయరాజ్య
౧౧ ముత్తరోత్తరాభివృద్ధి
౧౨ ప్రవద్ధమాన మాచంద్రా
౧౩ క్కతారంబరం కల్యాణ
౧౪ డనోలె విడిసి సుఖ
౧౫ సం కదావినోడదిం రాజ్యం
౧౬ గెయ్యుత్తమిరె తత్పాన
౧౭ పద్దోపజీవి * * *

దక్షిణము తెలియుటలేదు.

ఉత్తరము

౧ శ్రీజగదేకమ

౨ ల్లదేవరు

(మిగిలినభాగము తెలియుటలేదు)

4

కొలనుపాక శాసనము

౧ (స్వస్తి) సమస్తభువనాశ్ర
౨ య శ్రీపృథ్వీవల్లభ మ
౩ హారాజాధిరాజవ
౪ రమేశ్వర పరమభట్టార
౫ కం సత్యాశ్రయకు
౬ శతిళకం చాళుక్యాభర
౭ ణ శ్రీమజ్జగదేక (మ)
౮ ల్లదేవరవిజయరా
౯ జ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధి
౧౦ ప్రవద్ధమాన మాచంద్రా

౧౧ (క్కతా)రంబరం సలుత్తమి
౧౨ రె తత్పానపద్దోపజీవి
౧౩ సమస్తరాజ్యభరణ కుల
౧౪ మహామాత్యపదవీవి
౧౫ రాజమాన మానోన్నత ప్ర
౧౬ భుమంత్రోత్సాహస క్షిత్ర
౧౭ యసంపన్నరప్ప శ్రీ
౧౮ మన్మపెగ్గడే * * *
౧౯ * * * *
౨౦ * * * *

5

గంగాపురశాసనము

౧ శ్రీ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్ర
 ౨ య శ్రీపుణ్యవల్లభ మహారా
 ౩ జాధిరాజ పరమేశ్వర పరమ
 ౪ భట్టరక సత్యాశ్రయకుళతి
 ౫ శకం చాళుక్యాభరణ శ్రీమతు
 ౬ ప్రతాపచక్రవర్తి జగదేకమల్ల
 ౭ దేవరవిజయరాజ్య ముత్తరోత్త
 ౮ రాభివ్రద్ధిప్రవర్ధమాన మాచంద్రా
 ౯ కతారంబరం కల్యాణపురనె
 ౧౦ తె విడినొళుసుఖసంక ధావినో
 ౧౧ దదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె
 ౧౨ శ్రీమచ్చాళుక్యవిక్రమప్రతా
 ౧౩ ప * రామజగదేకమల్లర
 ౧౪ * * * తనయు * * ధాతు
 ౧౫ సంవత్సరద శ్రావణశుద్ధపౌర్ణ
 ౧౬ మి శుక్రవారదందు సోమగ్రహ
 ౧౭ ణసంక్రమణవెతిపాతని
 ౧౮ మిత్తదందు శ్రీమత్త్రైలోక్యమ
 ౧౯ ల్లశ్రీకేశవదేవరపురదా
 ౨౦ గయు మళిగెయ కొట్ట
 ౨౧ * * * బారుగెవియు
 ౨౨ ఖరాగి యల్లియుదం *
 ౨౩ * * * *
 ౨౪ * * * *
 ౨౫ రగె నుదయుగోనద్య

౨౬ రెహపురద బూవిసి
 ౨౭ * వ * నిదిరరు వితి
 ౨౮ నెయదాఖసెట్టి సెమిననాగి
 ౨౯ డిసియుదనూ చేరు * *
 ౩౦ పశేశ్వరదేవర బిట్టదు మన
 ౩౧ * * * * తయమ
 ౩౨ తెయులు బెళిపొలవు * గె
 ౩౩ దినకొణియ తినర్తనె
 ౩౪ హాగ భట్టియు ఒడ్డింగెవాగ
 ౩౫ నెరలు మొండెయ బందరు
 ౩౬ సమస్తంకూడి యళలు విన
 ౩౭ రం * నట్టిరింతగమాతె * నా
 ౩౮ ల్వరుసెట్టికటర సమస్త
 ౩౯ సమయంగళసన్నితానగ
 ౪౦ లు కూడి కొట్టియ సాసన
 ౪౧ మయ్యూదలు నడుసువదగ్గె
 ౪౨ బ్రాహ్మణర * * తరమగణగ
 ౪౩ రాజవణ్ణితగ్గె కొట్ట విత్తి దా
 ౪౪ తడియలు సాయిరబ్రాహ్మణరం సాయిర
 కవితె
 ౪౫ బిట్టపాతకరం ఈవిత్తిగొ
 ౪౬ దవరిగె సాయిర బ్రాహ్మ
 ౪౭ ణర సాయిర కవితె
 ౪౮ యుమ కొళపాప

6

అలంపుర శాసనము

౧ శ్రీ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీ
ప్రిధ్వీ

౨ వల్లభ మహారాజాధిరాజపరమేశ్వ

౩ ర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయ

౪ కుళతిళక చాళుక్యాభరణ శ్రీ

౫ మత్తెలోక్యముల్ల దేవర వి

౬ జయరాజ్యము త్తరోత్తరాభివి

౭ ద్విప్రవద్ధమాన మాచంద్రాక్ష

౮ తారంబరం సలుత్తమిరె కల్యాణ

౯ దనెల విడినోళ్ సుఖసంకదావి

౧౦ నోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె శ

౧౧ కవష ౮౩ నెయ సావారి(సంవత్స)

౧౨ రదతిషాథసుద్ధ బృహస్పతివా

౧౩ ర దన్దు * త్రిరాహసునిమిత్త

౧౪ వివస్వదే దానపయ్యగళెహ

౧౫ బృదిన మళాద్యపచనకంపన్తి

౧౬ తర ధారా * * కడిపరమే

౧౭ శ్వర (దత్తి)యాగెత * దనగ్గెదివ్యదా

౧౮ నకగళగె పాడియముదల సత

౧౯ * * * * పడ్డవబిట్ట తియకె

౨౦ * * * ద్యవత్తియబ్రహ్మపురి

౨౧ * * * జన మానెయూర బట్టి

౨౨ * * * దలు కొట్టకరియనెలం

౨౩ మత్తిప్పత్తు అన్తగుర్వనమస్య

౨౪ కరియనెలం మత్తరు ర౪ దేవ

౨౫ రపరిసూత్రది బడగవెళవ

౨౬ * య కూడలె తంకతోడమ

౨౭ దత్తధమ్మవం కాపాడిసి

౨౮ దవగ్గె వారణాసియదొళు కు

౨౯ రుక్షేత్రదొళు ససిరకవిలయ (మం)

౩౦ చ * పిళం పారదనెకొట్ట(పాప)

౩౧ ఈధమ్మమాడినవగ్గె వారణాసి

౩౨ యోళు కురుక్షేత్రదొళం * స

౩౩ సిరకవిల్లయుమం సాయిరచతువే

౩౪ దపారగరప్ప బ్రాహ్మణరుమం నడి

౩౫ దపావం * * || బహుభివ్వసుధాద

౩౬ త్తం రాజభిస్సగరాదిభిః యస్య యస్య

౩౭ యదాభూమి తస్య తస్య తదాఫళం||

౩౮ స్వదత్తం పరదత్తం వాయోహరేత
వసు

౩౯ న్ధరా శష్టివక్షాసహస్రాణి విష్ణా

౪౦ యాం జాయతే క్రిమిః||

7

డా కూరు శాసనము

౧ (౧౧) శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

౨ సమస్తంగశిరశ్చుంబి చంద్రచామరచారవే

- 3 త్రైలోక్యనగరారంభ మూలస్తంభాయ స
 ౪ ంభవే స్వస్తి శ్రీ సకవర్ష ౧౦౧౩ నెయ శ్రీ
 ౫ మచ్చాళుక్యనూర్ముడిత్రైలోక్యమల్లపదేవర ౩
 ౬ నెయ అంగిరసంవత్సరద భాద్రపదసుద్ధ
 ౭ ౩ సోమవారదింద్య శ్రీమనుమహామం
 ౮ డలేశ్వరం సోపెమ్మాడిగళు డాకూర శ్రీ
 ౯ బజ్జేశ్వరదేవర్గ్గ ఉత్తరాయణసంక్రాంతిని
 ౧౦ మిత్తదందు ఆవియెప్రభు తంన్నెదుర
 ౧౧ సనుం మాత్తరడరసనుం సమస్తగ్రామ
 ౧౨ దళుం కూడి శ్రీమయశలేశ్వరదేవగం పూ
 ౧౩ జాగంధధూపదీపనై వేద్యక్కుం కొటకూ
 ౧౪ టప్రాసాదక్కుం చైత్రపుత్రారోహణక్కుం అప్ప
 ౧౫ కబ్బెయకెఱయకెళగె నిరుపొదియం నదెకా
 ౧౬ త్రికవై శాఖిదిం ధారాపూర్వకమాడి కొట్ట
 ౧౭ గద్దెమత్తరు ౨ బడగదొలదలు కరిదుమత్తరు * క
 ౧౮ * * దణహెలదలు కట్టంగాలువెబడగలు గొ
 ౧౯ ధ్యకదలుకరం ౬ మత్తరు ౧ దేవరమూలె హం
 ౨౦ దొందమత్త ౧ * * కెరియ * లహాదినెందుకం
 ౨౧ టుమనెయ నివళిణదందు రొళగణగాణ
 ౨౨ * * * * * లలగియు దరలిహరదరు
 ౨౩ * * * * *
 ౨౪ మఱుతు దేవమాన్యపు ధర్మవిచారడల్లి
 ౨౫ ముద్రాపణమాడి నిధర్మవం ప్రతిపాదిసు
 ౨౬ వరు ధర్మ * * * యంమాడిదవరు వా
 ౨౭ రణాసియల్లి బ్రాహ్మణరుమం కవిలెయుం
 ౨౮ మడిద పాతకవె కుతః   స్వదత్తం వరదత్తం
 ౨౯ వా యోహరేతు వసుంధరి సప్టివర్షసహస్రా
 ౩౦ ణి విష్ణాయాం జాయతే క్రిమిః॥ సాసనవి

- 30 దేరు దెల్లియసాసన వాత్త * రెనలిసువనాసీ
31 సాసనవనెంబ పాతకనాసళం కొరవకెగళ
33 గళ నిలిగుంకింః సుభమంగళం మహా శ్రీశ్రీశ్రీ.

8

సంబులకుంట శాసనము

తూర్పు

- 1 శ్రీమత్త్రైలోక్యమల్ల దేవర దివ్యశ్రీ
2 పాదపద్మోపజీవిదళప్ప మహా
3 ప్రధానం మనెప్పెగ్గడ దండనాయ
4 కం సహవాసిగళి గదిష్ఠాయకం కస్తీ
5 రవిషయముఖమండనం స్వామివం
6 చకళిరమ్మండనం నామాదిసమస్త
7 ప్రసస్తిసహితం శ్రీమత్తహప్రధాన
8 నుడిదం తొగండసహవాసి భీమ

నాయ్య

- 9 న మయ్యున నావణయ్యన మాతిసిడ
10 కెఱెసినప్రతి ప్తెయ్యాభీమేస్వర దేవరిగె
11 సెట్టియకెటియ సోద రెబాదయ ము
12 ద్దడవంకణ ముదుదినుంకొట్ట ఎడవాల
13 * హిన పొలదకంగృదియ హాన్యది
14 కరంబ మత్తరు 10 కబిలంగె

మత్తరు ౬

- 15 నేమిసెట్టి అళదిక్కిడబెద్దెడకళ గణక
16 తరులిం గుద్రమయ్య పావలుకట్టెకర

- 17 భీమత్తరు 12 గట్టూమత్తరు 14
18 స్వస్తి సమధిగతవంచమహాసబ్ద మ
19 హామండలేస్వరం మధ్యదేశాధీశ్వరం
20 అయ్యణవంసాన్వయ రోశ్రీనీలక
21 ణ్ణదేవరసంగె మహాదేవియరలు
22 గె ప్రట్టికళెపన్తలదేవి కలికాలకు
23 లరత్నప్రదీప కుమారాంకుస న
24 య్యనసింగ కాంచీపురత్రిపురమ
25 హేశ్వరం సంకరసచోడమహారా
26 జగే పద్మలదేవిగం హుద్దిద శాగో
27 త్రపవిత్రసాభాగ్యనిధాదీవవత్తి
28 తకీత్తి దిగన్తరప్రవత్తి తకీత్తి
29 రూపలావణ్యవిలాసవిభ్రమోద్భా
30 సిని పాత్రివిద్యాధరి భీమేస్వరదే
31 వపాదపంకజభ్రమరీ మల్లహ
32 ణిదేవి మాడిసిద దేవాలయ||
33 ధమ్మ కీత్తి సిద్ధవరు మహా
34 పాతకరు|| ౭

9

అలంపురము శాసనము

- ౧ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
 ౨ స్వస్తి శ్రీహితంపుర పథితమహోదయ
 ౩ సకళభువనైకనాథ శ్రీబ్రహ్మ
 ౪ శ్వరదేవరు సమస్తభువనాశ్రయ
 ౫ శ్రీ ప్రిధ్వీవల్లభమహారాజాధిరాజ పరమ
 ౬ భట్టారక పరమమాహేశ్వర సత్యాశ్రయకుళ
 ౭ తిళక చాళుక్యాభరణం శ్రీమత్త్రైలోక్య
 ౮ మల్లదేవర విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరా
 ౯ భివిద్ధిప్రవర్ధమాన మాచంద్రాక్షతారంబ
 ౧౦ రం సలుత్తమిరే॥ తత్పాదపద్మోపజీవి స్వస్తి
 ౧౧ చరణసరోరుహవిహతవిభోచనత్రి
 ౧౨ లోచన ప్రముఖా ఖళప్రిధ్వీశ్వర కారితకా
 ౧౩ వేరీతీర కరికాలకులరత్నప్రదీప కుమారా
 ౧౪ ంకుసం కాంచీపురత్రిపురమహేశ్వరం శ్రీ
 ౧౫ మస్తహామణ్డలేశ్వర నిరుగనీచోళమహా
 ౧౬ రాజబ్బ స్వస్తి తత్పాదపద్మోపజీవి॥ సమస్తరా
 ౧౭ జ్యభరనిరూపిత మహామాత్యపదవీవిరా
 ౧౮ జమాన మహోన్నత ప్రభుమంత్రోత్సాహ
 ౧౯ శ్రద్ధాశ్రయసంపన్న ర * శ్రీమత్సా * * *
- (ఆవలిభాగము నేలలో పూడియున్నది)

10

అలంపుర శాసనము

- ౧ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
 ౨ స్వస్తి హితం పురవతప్రతీత మ
 ౩ హోదయ సకళభువనైకనాథ

- ౪ శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవరు సమస్తభువనా
 ౫ శ్రయ శ్రీపుణ్యవల్లభ మహారాజా
 ౬ ధిరాజరాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యా
 ౭ శ్రయకుళతిళక చాళుక్యా
 ౮ భరణ శ్రీమత్త్రైలోక్య మల్లదేవర వి
 ౯ జయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధి ప్రవ
 ౧౦ ద్ధమాన మాచంద్రాకారారాంబరం కల్యా
 ౧౧ ణదనెలు విడినో లుసుఖసంకతావినో
 ౧౨ దదిం రాజ్యంగైయ్యుత్తమిరె స్వస్తి శ్రీమన్మహా
 ౧౩ మండలేశ్వర బిద్దనచోడమహా
 ౧౪ రాజర యాజ్ఞేమన్నామం దుష్టనిగ్రహ
 ౧౫ శిష్టప్రతిపాళ నడిదాళుత్తమిరె ఆ *
 ౧౬ * య్యోసూతర । సోదెరె కొసనయ (పగ్గడె)

11

అలంపుర శాసనము

- ౧ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
 ౨ స్వస్తి హితపురవర ప్రతితమహోదయ
 ౩ సకలభువనైకనాథ శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవరు
 ౪ సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపుణ్యవల్లభ మహా
 ౫ రాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యా
 ౬ యకుళతిళకం చాళుక్యాభరణం శ్రీమతు
 ౭ భువనైకమల్లదేవర విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివి
 ౮ ద్ధిప్రవద్ధమాన మాచంద్రాకారారాంబరం సలుత్తమి
 ౯ రె తత్పాదపద్మోపజీవి సమస్తరాజ్యభారనిరూ
 ౧౦ పిత మహామాత్యపదవీ విరాజమానమానోన్న
 ౧౧ త ప్రభుమంత్రోత్సాహశక్తిత్రయసంపన్న బంధుజన

- ౧౨ సుహృదోత్పన్నం ద్విజకుళాంబరవిరాజితనిసాకర వత్స
 ౧౩ కుళకమళనదివాకర దిసావళయపూరితోజ్జ్వలకీర్తిక
 ౧౪ విధాన నియోగనిధానం ఉభయదోషియ * రజనర
 ౧౫ కుళజళధరప్రభంజన నామాది సమస్తప్రశస్తి స
 ౧౬ హితం శ్రీమద్వడ్డరావుశదణ్డనాయకం నారగో
 ౧౭ మయ్యంగళు సకవరిశ ౮౮ నెయ నళసంవత్సరద మా
 ౧౮ ఖసు ౨ ఆదివారదందు శ్రీపవతద పశ్చిమ
 ౧౯ ద్వారాధిష్ఠితమప్ప శ్రీమదళంపూర శ్రీబ్ర
 ౨౦ హేశ్వరదేవ రంగభోగకుం ఖణ్డస్వవి *
 ౨౧ * * ధారకం సుదాకమ్మరాజ్యోపభోగకం సు
 ౨౨ భోపచారపూజగె పరమేశ్వరద త్రియాగి
 ౨౩ నాలుంనొడ వడ్డరావుశమనతీయ మదయ
 ౨౪ సవ్యాధిపతి బ్రహ్మరాసిభట్టారకర కాలంక
 ౨౫ టి ధారాపూర్వకమాడి కొట్ట సాసన మమం
 ౨౬ * న్నిదానె | ఆడకంక ఈప ౧ బళకొడిగెగి ప ౧ కు
 ౨౭ దురెగరు || కప్పుర బీసి ౧ కెహ శ్రీఖణ్డ బీసి ౧
 ౨౮ గొవి ౧౦ ములియతొగలు ఉడిగెగె ప ౧౫ పట్టనూత్రబెడి
 ౨౯ సిగెగి వి ౧౦ సంకటపిటిగె వి ౧౦ పత్తియమళయ వి ౧
 ౩౦ * * గొడిగెగె వి ౫ తమ్మిరదడకు వి ౨౫ కణికాలబెల్ల ౩
 ౩౧ గెవి ౧౫ * * * పటిగ వి ౧౫ దటిసినదపరిదె వి ౫ మహా
 ౩౨ * * టిర వి ౫ సాసవియపటగె వి ౨౫ * * * * *

12

అ ల ం పు ర శా న న ము

- ౧ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
 ౨ స్వస్తి హితపురవరప్రతీతమహోదయ సక
 ౩ శభువనైకనాథ శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవరు సమస్త
 ౪ భువనాశ్రయ శ్రీపుద్గీవల్లభ మహారాజాధిరా

చాళుక్య శాసనములు

- ౫ జపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకు
 ౬ శతిశకం చాళుక్యాభరణ శ్రీమత్రిభువన
 ౭ మల్లదేవర విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివి
 ౮ దీప్తవర్ధమాన మాచంద్రాక్షతారంబరం సలుత్త
 ౯ మిరె * * * * *
 ౧౦ * * * * *
 ౧౧ * స్వర కారితకావేరీతీర కవికాలకులవత్త
 ౧౨ * * * * *
 ౧౩ * * * * *
 ౧౪ * * * * చోళమహారాజగు చాళుక్యవి
 ౧౫ క్రమవర్షం నెయ ధాతుసంనత్సరద * * *
 ౧౬ * * * * రద సూర్యగ్రహణ నిమి
 ౧౭ త్తదిం బ్రహ్మేశ్వరస్థానపతివరప్ప శ్రీ
 ౧౮ * * * * రదేవరగె భోగక్కుం
 ౧౯ * * * * * భోగి
 ౨౦ క్కుం * * * * *
 ౨౧ * * * * *
 ౨౨ * * * * * సర్వమాన్యమాగయు
 ౨౩ మహాస్థానపతిదళప్ప * * * *
 ౨౪ హరాసి పణ్డితర కైల * * * *
 ౨౫ * * మాడి కొట్ట ధర్మమ * * *
 ౨౬ * * * * వ్రయాగయోల్ కురుక్షేత్రదోల్
 ౨౭ వారణాసియోల్ హత్తుసాసిర కవిలయు
 ౨౮ * * * * బ్రాహ్మణుమ నళిదపాప||
 ౨౯ * * స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యోహరేత వసుం
 ౩౦ ధరా ప్పిష్టవర్షసహస్రాణి విష్టాయాం
 ౩౧ జాయతే క్రిమిః ||

13

లే ము ల వా డ శా స న ము

ప డ మర

౧ శ్రీ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ
 ౨ శ్రీప్రిధ్వివల్లభ మహారా
 ౩ జాదిరాజపరమేశ్వర పర
 ౪ మభట్టారక సత్యాశ్రయ
 ౫ కుశతిశక చాళుక్యా
 ౬ భరణ శ్రీమత్ప్రిభువనమ
 ౭ ల్ల దేవరవిజయరాజ్య ము
 ౮ త్తరోత్తరాభివిద్ధిప్రవధమా
 ౯ న మాచంద్ర తారాంబరః సలుత్త
 ౧౦ మిరే శ్రీమతు కుమారః సోమేశ్వ
 ౧౧ రదేవరు శ్రీమతుజల్లొవారన *
 ౧౨ గ్గొభిన్న పారెయు చాళుక్య
 ౧౩ విక్రమగాల (ద౨నె) యవ్య
 ౧౪ యసంవత్సర వై శాఖి సు

౧౫ ద్ద సోమవారదందు శ్రీమద్య
 ౧౬ * * స్వీరద దేవరగె సుపద్యక
 ౧౭ * * * * *
 ౧౮ రాసముపేక్షః! దొడమ
 ౧౯ య తాపేశ్వయమాడి దా *
 ౨౦ వారణఃయలు కొట్టి ద
 ౨౧ విత్తిః యుప్పకోటివిద్వాంసరుం
 ౨౨ మనికొండపాడుం * * *
 ౨౩ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యోహ
 ౨౪ రేతి వసుంధరాం వప్తి
 ౨౫ వ్యవహసహస్రాణి వి
 ౨౬ ప్తాయాం జాయతే క్రి
 ౨౭ మిః

ఉ త్త ర ము

౧ స్వస్తి శ్రీలేంబాలవాడ
 ౨ సమావాసో సమస్తప్రశస్తో
 ౩ పేత సమధిగత పంచమహా
 ౪ శబ్దాద్యలంకారాద్యలంక్రితః శ్రీమ
 ౫ హమండలేశ్వరం పా
 ౬ (శ) వాకకుశతిశకః శ్రీమజ్జ
 ౭ గదేవర సరుణు కచ్చశ ౧౦౩౧
 ౮ యయ సర్వధారిసంవత్స
 ౯ రద వై శాఖిసుద్దచతుర్ద
 ౧౦ సి ఆదివారదందు హరీ

౧౧ శ్వరదేవరగె నివేద్యగ్గం తపోదని
 ౧౨ ఆహారదాన * సింపుపరి
 ౧౩ శ్రీఈశ్వరపండితర కాలఃకప్ప
 ౧౪ ఇండిండికుంటయం ధారాపూ
 ౧౫ ర్వకం మాడి కొట్టిరి ధమ్మ మానం
 ౧౬ రాదేయలు ఈధమ్మము నుపేక్షిం
 ౧౭ * బునాదారియలు సాసిరక్త
 ౧౮ * * * * కొండపొంతక
 ౧౯ మక్కు॥

దక్షిణము

౨౩ పంక్తులు తెలియుటలేదు.

14

అలంపుర శాసనము

- ౧ ౧ స్వస్తి హితపురప్రతీతమహాదయ సకళభువనైకనాథ శ్రీబ్రహ్మేశ్వ
 ౨ రదేవరు * * * * * బ్రహ్మపురిగెరియ ప్రహ్లాదప్రతిష్ఠైయ (స)
 ౩ మాధవదేవరు సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపుణ్యవల్లభ మహారా
 ౪ జాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టరక సత్యాశ్రయకుళతిళక చాళుక్యాభ
 ౫ రణ శ్రీమ త్త్రిభువనమల్లదేవర విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృ
 ౬ ద్ధిప్రవర్ధమాన మాచంద్రాకణతారంబరం సలుత్తమిరె జయంతిపురదనెలె వి
 ౭ డిన్తో సుఖసంకతావినోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె తత్పాదపద్మోపజీవి
 ౮ గళప్ప మహా (స్థానా)తిపతి ధరణీంద్రరాశిపణ్ణితర రాజ్యదందు
 ౯ శ్రీమద * * * * * చాళుక్యవిక్రమవర్ష (౨) ౩ నెయ వ్య
 ౧౦ యసంవత్సర పుష్య బ ౧౩ సోమవారదం దుత్తరాయణసంక్రాంతి
 ౧౧ నిమిత్తది అంగభోగరంగభోగక్క ఖండస్వదిత * * * * *
 ౧౨ క్కం పంచోపచారపూజగె పరమేశ్వరదత్తియాగి ఆ * వూ
 ౧౩ ర అశేషమహాజనంగళు శ్రీవత్సగోత్ర దవర కయ్యలుకారుకొట్ట మ
 ౧౪ త్త ౭ సోమేయపుళియ సాసియర పిట్టమభట్టర ఆత్రేయగోత్ర * * * * *
 ౧౫ రు హరియళదదారియమూదలు కట్టమత్తరు ౩ నళిమయనసళద వి
 ౧౬ గాపతిరాజనకొట్ట మత్తరు త్రళారబమ్మెయనాయకనమగ పచకయ
 ౧౭ ను మహాజనంగళకయ్యలు కొడుకొట్టమత్తరు ౨ హలబావియతెంకణాదిన
 ౧౮ య (స) శలిమత్తరు ౩ చూపతెలచూరవనబడగలు మత్తరు ౧ * * * * *
 ౧౯ మరాజను డొంకబెవినిం తెంకలుకొట్టమత్తరు ౯ * *
 ౨౦ మనుకొట్టస్తళద మ ౧ దపదువల మహాజన * * * * *
 ౨౧ వామదేవభట్టరుకొట్ట మత్తరు ౧ భాస్కరుకొట్టమత్తరు ౯
 ౨౨ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరేత వసుంధరా వష్టివ్యరుశసహస్రా
 ౨౩ ణి విష్ణాయాం జాయతే క్రిమిః॥

15

గ ం గా పు ర శా స న ము

- ౧ స్వస్తి హితపురవరప్రతీతమహోదయ సకళభువనైకనాథ శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవరు
సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ
- ౨ మహారాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకుశతిళక చాళుక్యాభరణ
శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదే
- ౩ వర విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివిద్ధిప్రవర్ధమాన మాచంద్రాకారతారంబరం
సలుత్తమిరే చాళుక్యవిక్రమకాలద ౩ నెయ (ప్ల)
- ౪ వంగసంవత్సర దధికాషాఢసుద్ధ యాదిత్యవారదందు శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవర మహా
స్థానాధిపతి సాదెరసిభట్టరకర చాతుజాతక
- ౫ (కో)డూరబ్రహ్మపురియనెగళద హరలులె యెరన్నగమయద సన్నిధాన దలు పగ్గడె
మల్లమయ్యన మగనెడెయ
- ౬ (గె) దత్తంధమ్మద ఈభీమయ్యనమగ పొళలయ్యగె మల్లకరచావుణ్ణకరగె విళిద్దకొణ్ణ
సత్తుదకొళ్లం దవరసగర దక్షేమి *
- ౭ దతిద గూడ్డువెల్లముం మఱిమయ్యగమగళు * బొబ్బళితావ్వ వితెగంజతగం * *
పొటగాగి బదరవర నాకకున్డెయ మా
- ౮ * * * * పురదొళు ప్రయాగయోళ్ కురుక్షేత్రదొళ్ వారణాసియోళుం కవలె
యుమ్ బ్రాహ్మణుం కొళద పాపక్కు
- ౯ * * * నీయనొళయ * * * * * * * * * * న్ననోళస్తంశాదిసువ పొళగగె * *
డిళిదవమ * రు
- ౧౦ * * * * * * * పతెపడిదణనంబిన్యనసన్నిధియోళయ్దేశాసనమం * * * *
- ౧౧ * * * * * మదంతాగి గెవ శ్రీమప్పనత్తగ్గాండోష॥

16

గ ం గా పు ర శా స న ము

- ౧ (స) నమస్తుంగళిరశ్చుంబి చంద్ర
చామ
- ౨ ర చారవే త్రైలోక్యనగరారం
- ౩ భ మూలస్తంభాయ శంభవే
- ౪ స్వస్తి శ్రీమచ్చాళుక్యవిక్రమవషణ
- ౫ ద మూతెనెయ ప్రజాపతి

౬ సంవత్సరద ఆశ్వజిబా ౧౧ మంగళ
 ౭ వారదం పలెరద దేవరపుర *
 ౮ తినొలన మల్లహంమాడి నెది
 ౯ జగ దేకమల్ల నెయసన్ది బవలు
 ౧౦ మనెట్టిద సవకసెట్టి, నాదమసెట్టి
 ౧౧ సమస్తసెట్టికాటరుం ఆశ
 ౧౨ కసమయంగళు సరాజ * * కొరగ
 ౧౩ హగ్గయ సన్నిధానద లాజవరస
 ౧౪ దానెగరసలె చరస్తరంనుమామ
 ౧౫ * * సాసనమయ్యెదయెంతెంద డెమి

౧౬ డరనతిగుడిం గహతింగెటి సూ
 ౧౭ ఆగుడిన హిరంగె హసంజదది
 ౧౮ విగహసాడిందు ఈనిదతుమాకడిసి
 ౧౯ ద పాపాచరణం నెయలు కవితెరు
 ౨౦ కొడను మహాపాతకనక్కు స్వదత్తంప
 ౨౧ రదత్తం వా యో హరేతు వసుంధరీ
 వష్టిం వక
 ౨౨ వకసహస్రాణిం విష్టాయాం జాయతే
 ౨౩ క్రిమిః॥

17

స గు నూ రు శా స న ము

౧ స్వస్తి శమస్తప్రశస్తిసహితం
 ౨ శ్రీమనుమహామన్దలేస్వరం
 ౩ దొమ్మెరాజు శ్రీమచ్చా
 ౪ ఘక్యవిక్రమగాద
 ౫ ఉత్తమవిస్య నాశ్కేనేయ
 ౬ ప్రమాదిసంవత్సరద వై

౭ సకబహుళ చదివెలు
 ౮ పుయమగు నుక్రవర
 ౯ మునాడు | మేడెరజు జ
 ౧౦ గదేవడుం ఎనభగ
 ౧౧ వేలుతో పొడిచి గెలి
 ౧౨ చె

18

అల్లాదుర్గ శాసనము

౧ శ్రీ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ
 ౨ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారాజా
 ౩ ధిరాజపరమేశ్వర పరమ
 ౪ భట్టారక సత్యాశ్రయకుశలి
 ౫ శకం చాళుక్యాభరణం శ్రీ

౬ మత్రిభువనమల్లదేవర
 ౭ విజయరాజ్య ముత్తరో
 ౮ త్తరాభిప్రదిప్రవద్ధమాన
 ౯ మాచంద్రాకతారం స
 ౧౦ లుత్తమిరె తత్పద

౧౧ పద్మోపజీవం స
 ౧౨ మధిగతపంచమహాశబ్ద మ
 ౧౩ హామణ్ణలేశ్వర ప్రతాప
 ౧౪ మాహేశ్వర వైరినారా
 ౧౫ యణం నీతిపారాయ
 ౧౬ ణం * * * దయాసీలం
 ౧౭ * వలకోమలం చాళుక్య
 ౧౮ వా * రాజ్యాతి * * ధీశ
 ౧౯ నివారసిద్ధిత్రయన *
 ౨౦ హామణ్ణళ * ర * * ఆ
 ౨౧ హవమల్ల పెమ్మాడి

౨౨ * చాళుక్యవిక్రమ
 ౨౩ కాలద ౮ నెయ రక్తాక్షిసంవ
 ౨౪ త్వరద ఆశ్వయుజ శు ౮ బు
 ౨౫ ధవారముదంద్రు కి త్తిదిశా
 ౨౬ సి వొన్నిలి నాలయశతి
 ౨౭ పయర సము * యకో
 ౨౮ వాతడాగకె భ * * *
 ౨౯ జయకెతెయ హిటగె
 ౩౦ కమళ దేవల దానిగ
 ౩౧ రకాల్లట్టి ధారాపూర్వ
 ౩౨ కమాడి కొట్ట గట్టిమత్తక్||

19

లేములవాడ శాసనము

౧ శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ నమస్తుంగ శిరశ్చంబి చంద్రచామరచా
 ౨ రవే త్రైలోక్యనగరా
 ౩ రంభ మూలస్తంభాయ శంభవే||
 ౪ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజవరమేశ్వర
 ౫ పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకులతిలక చాళుక్యాభరణ
 ౬ శ్రీమత్రిభువనమల్లదేవర విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభి
 ౭ విధిప్రవర్ధమాన మాచంద్రాకాతారం సలుత్తమిరె తత్పాదపద్మోపజీవి||
 ౮ వృత్తం॥ యే * దఃకమతో మహాకురరవః ప్రో * * * *
 ౯ యత్ప్రత్యాణి జవో యదీయసుమనశ్చాభాస్పదం తారకాః యశ్శ్యావల్ల
 ౧౦ నమజ్జనీ న్దభవనం బ్రామఃకీమాతోవయం రాజాదిత్యనరేంద్రకీర్తికలతికా లోక
 ౧౧ త్రయవ్యాపిని॥ * * * * హీరాతియంమండలః
 ౧౨ * రాజ్యం * * * * సత్యమం నుడివిదగోప్యదం * *
 ౧౩ సియలాదదే నాలగెయె హత్తిలదం * * * *
 ౧౪ రొప్పిసంగత్యగళయ * * * స్వస్తి సమధిగతపంచమహాశ

- ౧౧ బృ మహామణ్డలేశ్వరం విరోధిమణ్డలికమాదనమహేశ రతోద్దండ మణ్డ
 ౧౬ * * * * ఖాణ్డవదావానలుండ్డనం సుకవిబకనిక్షకర * రిత
 ౧౭ సహకారమనం నిజదేవియ * * * సిలతాస * * * స త్తనవినోద లావకం * * *
 ౧౮ * దపదవహానేక రాజేంద్ర * శ * * * సమయ దివసకర దివాకరకరతాకారం
 ౧౯ పలుబకదంబినిమాటననప్ప * గడప్పదటనం విజయరాదదిం య
 ౨౦ జయసహరణం గన్డరొరణం చీటకదేశసూతకార పెమ్మాడియ
 ౨౧ * కాటకం విహరప్రాజ * * * న్న వితతవితరణ వినోద * దెయనత
 ౨౨ * * * సరిమణ్డలికధిక్కార ప్రచణ్డారిమణ్డలికమణ్డ దిక్పతాన్తదియ *
 ౨౩ యాసహనన నామాది సమస్తప్రశ స్తిసహితం శ్రీమస్తహ
 ౨౪ మణ్డలేశ్వర రాజాదిత్యరసర కొసరదసంవల్ల భెయ భాగము మవబ్బెయ
 ౨౫ * * సాసిరమం దుష్టనిగ్రహ విశిష్టప్రతిపాశనదిం పరిపాళిస్తుత్తుం
 ౨౬ రాజపానిలం బళవాదె * * * సుఖసంకధావినోదదిం రాజ్యం
 ౨౭ గెయ్యత్తమిరె శ్రీరాజాదిత్యేశ్వరదేవరం ప్రతిష్ఠిసియ్య మహూత్తుంగదే
 ౨౮ వాయతనమం మాడిసిరు రాజధానికల్యాణపురదలి విడినోళ్
 ౨౯ శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవగ్గె బింసపిగెయ్య కారుణ్యదింద యాగెయ్య పరమే
 ౩౦ శ్వరద త్రియాగి పడెదు శ్రీమచ్చాళుక్యవిక్రమకాళద ౮ నె
 ౩౧ యరుధిరోద్ధారిసంవత్సర దుత్తరాయణసంక్రాంతి నిమి
 ౩౨ త్తమాగె దేవరంగభోగక్కుం మగకడిగుల ఖణ్డ * దతజణ్డద్వార
 ౩౩ క్కే విలుకొన్తు * * * అలలియ కుళుమదువొమతి పాదనరని
 ౩౪ మత్తిగ శాహరదా * * విద్యుత్తిగదేవఖాణిసువదా * యరంబవి
 ౩౫ తక్కుంవేణ్ణిసాలె * * * శెయ సకమపల్లియుమం లెంబుళవ
 ౩౬ దెయ తిళవతి * * * రాజాదిత్యసముద్రదపిటగె నితొన్దరణ్డి
 ౩౭ బళవాద సేతువంకట్టి ఈస్థానక్కు భుజంగవళికాళామ * * * *
 ౩౮ తదాన నెనడెయసుభ వ్రతపుతనప్పవం పొకనప్పదరు నునగరపండ
 ౩౯ మత్తస్థానముంసూరు * * * దవ మోత్తిపాటమదిజకళవ రీధ
 ౪౦ మ్మంప్రతిపాళిసిదవగ్గె వారణాసియోళ్ * * * దారగగ్గె కొడి
 ౪౧ * కవిలెయుం కొట్టిదళవ ఈధమ్మమ నళిదవగ్గె నిబర * బ్ర
 ౪౨ హ్మణరుమం సతకవిలయు మనళిద పాపవక్కుం||

౪౩ వత్ || సామాన్యోయం ధమ్మసేతు నృపాణాం కాలే కాలే పాలనీయోభవద్భిః
 ౪౪ సవ్యావేతా న్భావినః పాత్తివేంద్రా న్భాయో భూయో యాచతే ర
 చంద్రః||

౪౫ శ్లోక|| స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరే త్వవనుంధరా వప్తివవవ

౪౬ సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః|| బహుభి వ్వను

౪౭ ధాదత్తా రాజభి స్సగరాదిభిః | యస్యయస్య

౪౮ యథాభూమి స్తస్యతస్య తథాఫలం|| * * శ్రీమస్తహ

౪౯ మణ్డలేశ్వరం రాజాదిత్యరసర స్వహస్తాదిత * * మంగళమ

౫౦ హశ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

20

అలంపురశాసనము

౧ శ్రీ స్వస్తి హితపురవరప్రతీతమహోదయ సక

౨ శభువనైకనాథ శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవరు

౩ మహాస్థానాధిపతిగళప్ప సోమేశ్వరరాజ

౪ భట్టరకురుం సర్వరాశిపాడయ్యలదు *

౫ శ్రీమచ్చాళుక్యసకవవ ౧౧ నెయ * * సంవత్సర

౬ ఫాల్గుణశుద్ధపంచమి వడ్డవారదల్లి సి

౭ * గినాగిసెట్టియు తమ్మోదనెయ సాసనమం పుడెయ

౮ * కరియనెలం యత్తానాట్టం కదొళమ

౯ త * * మనుజచంద్రాకౌతారంబరం సలుత్తమిరె

౧౦ * * * వారణాసియోల్ దారనుం రాగల్లిపడిద్దమి

౧౧ * నన * * * ధూపం మాడువె సిబడను వా

౧౨ * * * * * * *

౧౩ * * * * * *

21

కొలనుపాక శాసనము

ఉత్తరము

౧ స్వస్తి సమస్తభు
౨ వనాశ్రయ
౩ శ్రీపుష్పవల్ల
౪ భమహారాజా
౫ ధిరాజపరమే
౬ శ్వర పరమభ
౭ ట్టారక సత్యా
౮ శ్రయకుళతి
౯ శక చాళుక్యా

౧౦ భరణశ్రీమ
౧౧ త్రిభువనమల్ల
౧౨ దేవర విజయ
౧౩ రాజ్య ముత్తరో
౧౪ త్తరాభివ్రద్ధి
౧౫ ప్రవర్ధమా
౧౬ న మాచంద్రా
౧౭ కళతారంబరం

పడమర

౧ సమధిగత పంచమ
౨ హాశబ్దమహామ
౩ ణ్డలేశ్వరం పరమ
౪ హేశ్వర కోడూర్పు
౫ రవరేశ్వర (దసవమ్మా)
౬ మహా * * * *
౭ లిక కాన్యపగోత్ర
౮ కలికాలాన్వయ
౯ నామాది సమ
౧౦ స్తప్రసస్తి సహి
౧౧ తం శ్రీమస్తహ

౧౨ మణ్డలేశ్వరం కన్దూ
౧౩ ర * * తొన్డలలా
౧౪ * క * * రాజ
౧౫ * * * * *
౧౬ * * * * *
౧౭ * * * శ్రీమ
౧౮ చాళుక్యవిక్రమ
౧౯ వమ్ ౧౩ నెయ విభ
౨౦ వసంవత్సర దుత్తరా
౨౧ యణసంక్రాంతి
౨౨ వ్యతీపాతనిమిత్తం.

(తూర్పు, దక్షిణము, తెలియుటలేదు)

22

గంగాపురశాసనము

- ౧ ఓం స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రధీవల్లభ
 ౨ మహారాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టా
 ౩ రకం సత్యాశ్రయకులతలకం చాళుక్యాభర
 ౪ ణం శ్రీమత్ప్రభువనమల్ల దేవర విజయరాజ్య
 ౫ ముత్తరోత్తరాభిప్రదిప్రవర్ధమాన మాచంద్రాకాతా
 ౬ రం సలుత్తమిరె కళ్యాణపురదనెల విడినోళు
 ౭ సుకసంకథావినోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తిరె తద
 ౮ నుజ్జాత రనేకతకాశాస్త్రపారావారగరుం శ్రీమత్ప్రభువ
 ౯ నమల్ల దేవరారాధ్యరుమపు శ్రీమత్సకలప్రవ
 ౧౦ శభట్టారకరు శ్రీమచ్ఛాళుక్యవిక్రమవర్షద ౧౬ నె
 ౧౧ య ప్రజోత్పత్తినంవత్సరద పుష్య శు ౧౩ బృహస్ప
 ౧౨ దవార ముత్తరాయణసంక్రాంతివేదినిమిత్తం చ
 ౧౩ క్రవతిగే శయేర్థమాగి దైవజ్ఞ రాదిత్యభట్టా
 ౧౪ పాధ్యాయగ్గ విట్టణబిట్ట ధమ్మం త్రైలోక్య
 ౧౫ మల్లశ్రీకేశవపురద జ్యోతివృత్తియం జ్యో
 ౧౬ తిశాస్త్రపరీక్షాపూర్వకం దేవరిగె పాద
 ౧౭ పూజయం కొండు ధారాపూర్వకమాగె చం
 ౧౮ ద్రాకాతారాంబరంతాగి కొట్టర దే
 ౧౯ వరకొట్టూర రలిగద్దేమత్తరు ౧॥

23

కొలనుపాకశాసనము

౧ శ్రీమచ్ఛాళుక్యవి	౫ ప * బృహస్పతివా
౨ క్రమవర్షద ౨౨	౬ రదంద ఉత్తరాయ
౩ నెయ ఈశ్వరసంవ	౭ ణసంక్రాంతి పట్టని
౪ త్వర (సుమాపిష్ట)	౮ ఖిత శ్రీరాజధాని

౯ కొట్టిపాక శ్రీశ్వ
౧౦ యంభుసోమేశ్వర
౧౧ దేవర అంగభోగక్కం
౧౨ రంగభోగక్కం కొడద
౧౩ గాఱబళియ పా
౧౪ కృసాదయసెట్టి
౧౫ న మ * తభో

౧౬ గాభ్యంతర కొట్టియా
౧౭ గి ధారాపూర్వక
౧౮ మాడికొట్టరు ||
౧౯ శ్రీసోమేశ్వరదేవరు.
౨౦ దొడ్డికాగె గోఖన్న
౨౧ సోమరసరె ది * * * *

24

గంగాపుర శాసనము

౧ శ్రీ నమస్తుంగ శిరశ్చుంబి చంద్ర
౨ చామరచారవే త్రిలోక్యనగ
౩ రారంభ మూలస్తంభాయశంభవే||
౪ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీ
౫ పృథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజ
౬ పరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యా
౭ శ్రయకుశతిశకం చాళుక్యాభర
౮ ణం శ్రీమత్త్రిభువన్నమల్లదేవర
౯ విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివ్రద్ధి
౧౦ ప్రవధామాన మాచంద్రాకాతా
రంబ

౧౧ రం సలుత్తమిరె చాళుక్యవిక్రమవ
౧౨ షా ౨౩ నెయ ఈశ్వరసంవత్సరద జ్యేష్ఠ
౧౩ సుద్ధ ౧౩ ఆదివా(ర).దందు సూర్య

౧౪ త్థలగ్న త్రిలోక్యమల్ల కేసవపుర
౧౫ ద హాశ్విమదిసాదాగ * శ్రీ
౧౬ భీమేశ్వరదేవరగె మహాప్రధా
౧౭ నర వెమ్మ మహేశ్వర దండనాయక
౧౮ ౪౨ నెయ హేమశంబినంవత్సర పా
౧౯ వ్యసుద్ధపూర్ణామ సోమవార సోమ
౨౦ గ్రహణసంక్రాంతినిమిత్తద * *
౨౧ సమస్తముద్ర ద్యరాటయ కాళంగళవ
౨౨ * * * త్యనివేద్యక * * * రంగ *
౨౩ * * * * * సట్టియ కాలుగట్టి

(౬ పంక్తులు తెలియుటలేదు.)

౩౦ స్వదత్తం పరదత్తం వా'యో హారేతవ
౩౧ సుంధరా షష్టివృక్షసహస్రాణి విష్ణా
౩౨ యాం జాయతే క్రిమిః||

25

అలంపురశాసనము

- ౧ ౧ స్వస్తి హితపురవరప్రతీతమహోదయ సకళభువనైక
 ౨ నాథ శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవరు సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపుణ్యవ
 ౩ ల్లభమహారాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యా
 ౪ శ్రయకుళతిళక చాళుక్యాభరణ శ్రీత్రిభువన
 ౫ మల్లదేవరవిజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివిద్ధిప్రవ
 ౬ ధ్ధమాన మాచంద్రాక్ష తారంబరం సలుత్తమిరె (కల్యా)
 ౭ ణదనేలె విడినోలు సుఖసంకధావినోదదిం రాజ్యంగె
 ౮ య్య స్వస్తి శ్రీపామడాచార్యుపాదారాళ * * లుగజ
 ౯ పతి నరపతిరాజత్రయాధిపతి * * క * * *
 ౧౦ వతేయ విశాళవక్షస్తలనివాసిని యరప్ప * * *
 ౧౧ * క్షితి శ్రీమన్మహారాణి మన్నాదేవియరు శ్రీమచ్ఛాళు
 ౧౨ క్యవిక్రమవక్షాద ౨౬ నెయ ఖరసంవత్సరద పుష్య
 ౧౩ సుద్ధతదిగె మంగళవార ముత్తరాయణసంక్రాంతియ
 ౧౪ * శ్రీపరవక్షాతద పశ్చిమద్వారదిద్ద తమస్వక్షేమ * * *
 ౧౫ గ శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవరభోగక్కం ఖ * * * * * *

(మూడు పంక్తులు తెలియుటలేదు)

26

అలంపురశాసనము

౧ స్వస్తి హితంపురవరప్రతీతమహో	౭ ఖక్యాభరణ శ్రీమత్త్రిభువనమల్ల
౨ దయం సకళభువనైకనాథ శ్రీ	౮ దేవర విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభి
౩ బ్రహ్మేశ్వరదేవరు సమస్తభువ	౯ విద్ధిప్రవద్ధమాన మాచంద్రాక్ష
౪ నాశ్రయ శ్రీపుణ్యవల్లభ మహా	తారంబ
౫ రాజాధిరాజపరమేశ్వరం పరమభ	౧౦ ధం సలుత్తమిరె తత్పాదపద్మోపజీవి స
౬ ట్టారక సత్యాశ్రయకుళతిళకం చా	౧౧ మధిగతపంచమహాసబ్ద మహామణ్డ

౧౨ (లే)శ్వరం కల్కడెపురవరేస్వర ననేక
సమర

౧౩ సంఘట్టణోపలబ్ధవిజయలక్ష్మీసమా
౧౪ లింగిత విశాళ(వత్స) స్థలం త్తత్రియప
౧౫ విత్త భువనత్రిణేత్ర రిపుమణ్డళిక
కుమా

౧౬ రగళగణ్డగ త్తరి పాళుగజకేసరి
వీరాంగనా

౧౭ వాస ** రంక*శ్రీమత్త్రిభువనమల్ల
౧౮ దేవనంక కాటమణ్డళికబెంటకాట*ప్ప
౧౯ మహాసి * * * దేవపదారవిన్ద స
౨౦ * రణం * * * భరణ శ్రీమన్మహామ
౨౧ ణ్డళేస్వరం మల్లమహారాజరుం
ఆయజమా

౨౨ న్నూరుమ దుష్టనిగ్రహ శిష్టప్రతిపాళ
౨౩ కదిం రాజ్యంగేయు త్తమిరె చాళుక్య
విక్ర

౨౪ మకాళ (౨౬) నెయ కాళయుక్తిసం
వత్సరద

౨౫ * * బ ౩ సోమవార దుత్తరా
యణ సం

౨౬ క్రాన్తిసిమిత్యది శ్రీపర్వతపశ్చిమ
ద్వారాధి

౨౭ ప్రితమప్ప శ్రీమదళంపూర శ్రీబ్రహ్మ

౨౮ శ్వరదేవ రంగభోగ కఖణ్డస్వదిక * *

౨౯ * దారకసుధాకర్ము దువభోగక్క
(౦) పంచో

౩౦ వచారపూజెగం పరమేశ్వరద త్రిఆగి ఆ

౩౧ గనమవియ వల్లయమహాస్థానాధిపతి

౩౨ శ్రీమత్సోమేశ్వరరాసి భట్టారకర
కాలం

౩౩ కట్టి ధారాపూర్వకంమాడి కొట్టరి
ధర్ముమ

౩౪ రా నువద్రవమాన శ్రీపర్వతదోళ
వార

౩౫ కాసియోళం గురుక్షేత్రదోళ పత్తు
సాసిర

౩౬ కవిలెయు పత్తుసాసిరతపోధనరుమ ప

౩౭ త్తుసాసిరవేస పారకరుమనళిదబ్రహంతి

౩౮ య॥ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో
హరేతు వసుం

౩౯ ధరా సప్టివర్షావ సహశ్రాణివిష్టా
యాం జా

౪౦ యతే క్రిమిః ॥ సామాన్యోయం
ధర్మునేతు నృ

౪౧ పాణాం కాళేకాళే పాళనీయో
భవద్భి స

౪౨ వ్యావ నేతాం భావిన పాత్రివేం
ద్రా(న్) భూయో భూ

౪౩ యో యాచతే రామచంద్రః॥

27

గంగాపురశాసనము

- ౧ శ్రీకాంతాదయిత శ్రియస్తు భ
 ౨ వత శ్రీవిక్రమత్పాపతి
 ౩ క్షీరోదామల గభృణగేహ
 ౪ లసతే భోగీంద్రతత్పే
 ౫ హరేః॥ జయత్యవిదితం వి
 ౬ ఘోర్వాహరాహం తాలితాణ్న
 ౭ వం దక్షిణోన్నత దంష్ట్రా
 ౮ గ్ర విశ్రాంతం భువనం విషు॥
 ౯ స్వస్తి శ్రీమచ్ఛాభ్యుక్తవి
 ౧౦ క్రమవక్షాద ౨౮ నెయ ధ్రువ
 ౧౧ సంవత్సర పుష్య బ ౮ గు
 ౧౨ రువారదందు ఉత్తరాయణ

- ౧౩ సంక్రమణనిమిత్తవాగి శ్రీహ
 ౧౪ లేశ్వర అంగభోగ రంగభోగ
 ౧౫ నివేద్యక్రం సమస్తసెద్ధికాటరుం అ
 ౧౬ సమయసమూహగళప
 ౧౭ రిచయ నానాదేసియుకూడి
 ౧౮ నెరదుబిట్ట ధమ్మవేనెందడొ స
 ౧౯ కహాటగె కానొగజసియ ప
 ౨౦ తీం ౧ అరవనకొడగ దాయకొడ
 ౨౧ ల ఒందునేరెకుండలి ఒందునేరె *
 ౨౨ యళిగెయలు కతెయహేలు
 ౨౩ ఆయదర హత్తినహేలుంగె హత్తద

28

పూడూరు శాసనము

(సూర్యుని విగ్రహము, జనదేవవిగ్రహము గోవిగ్రహము వరుసగాఁ గలవు)

- ౧ శ్రీమత్పురమగంభీర స్యాష్టధా మునిలాంఛనం
 ౨ జేయా త్రైలోక్యనాథస్య శాసనం జనశాసనం॥
 ౩ నిత్యపూజాలయ స్సర్వ్వం శ్రీపల్లవజినాలయం ।
 ౪ నిత్యపూజాలయ స్సర్వ్వం శ్రీపల్లవజినాలయం । స్వస్తి స
 ౫ మస్తభువనాశ్రయ ప్రిధీవల్లభ మహారాజాధిరాజవరమే
 ౬ శ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకుళతిళక చాళుక్యాభరణం
 ౭ శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవరు కళ్యాణపురదనేలే విడినోళ సుఖసంకథా
 ౮ వినోదధి రాజ్యంగెయ్యత్తమిరె తత్పాదపద్మోపజీవి సమధిగతపంచమహా
 ౯ శబ్ద మహామండలేశ్వర నయోధ్యసింహాసన వరాహలాంఛనం

- ౧౦ బుడుక్కుప్పవరేశ్వరం బయానేగ శ్లనశంపూర భుజంగరిపుపక్షయ
 ౧౧ కారణం గోవిందరనసింహం పద్మావతీలబ్ధవరప్రసాదం యశస్సుధాధవళి
 ౧౨ త దిగ్వరేయేనుం ఆహారభయభైషజ్యశాస్త్రదానవినోదనుం మృగమ
 ౧౩ దామోద శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవపాదారాధక పంచబళసాధకం
 ౧౪ నామాది సమస్త ప్రశస్తిసహితం శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వరం పూండా
 ౧౫ రహల్లకరసర్ । స్వస్తి శ్రీచాళుక్యవిక్రమవర్షద
 ౧౬ ౨౯ నేయ ప్రభవసంవత్సర పౌష్యద అమావాశే ఆదిత్యవార
 ౧౭ ద ఉత్తరాయణసంక్రాంతినిమిత్తమాగె తమ్మగురుగళు కనకసేనా
 ౧౮ భట్టారకకెమె వీరకాంక * ధారాపూర్వకం హడికిటియ * ట్టికల * *
 ౧౯ దలు యూరింపనువలు బిట్ట విరెమత్తరు ౧౦౦ పూంఢూరపాలద
 ౨౦ ల కెసమత్తరు గిం భీమసముద్రదకెటయ * లెగ గట్టమత్తు ౫౦
 ౨౧ * టిళడిపిటగె మత్తుర ౧ తోంట ౨ * * * అంగడినిడె పు ౧౨
 ౨౨ అన్గయనివేశనంగి పొన్నలుతావుబెట్టె ౧ పూలవత్తం మాన ౧౧
 ౨౩ పెట్టిగద మా ౧౦౬ * * సాజ్జం సాయగరి ౧౬౦ యిజె ౩౦౦ అఱుల
 ౨౪ * * * ఇన్తిసీరుమం ద్రవిళసంఘాశ్రయమప్ప పల్లవా
 ౨౫ జినాలయక కొట్టి । ఇన్తిధమ్మమం తప్పదె ప్రతిపాళియసువరు॥
 ౨౬ న్వదత్తాం పరదత్తాం వా యోహారేతి వసుంధరాం వప్తివ్వవ్వసహస్రాణి
 ౨౭ విష్ణాయాం జాయతే క్రిమిః॥ స్వస్తి శ్రీజగతీతలైకతిళ
 ౨౮ కే శ్రీపుండ్ర స (౦) జ్ఞేపురే శ్రీమత్పల్లవరాజఖడ్గజలతో
 ౨౯ దుగోయశస్సోదరే । చూతారామసుగన్ధశాలివనకే సంతిష్ఠ
 ౩౦ తే సద్యరుః । శ్రీమత్కాంచనసేనపణ్డితపతిః విఖ్యాతకీ
 ౩౧ త్తిప్రియః॥ శార్దూళవిక్రీడితం॥ ఇమజాత్యశంకారం॥

29

కొలనుపాక శాసనము

- ౧ శ్రీ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ
 ౨ మహారాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమ
 ౩ భట్టారక సత్యాశ్రయకులతిళక చాళుక్యాభరణ

- ౪ శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవర విజయరాజ్యము
 ౫ త్తరోత్తరాభివృద్ధిప్రవర్ధమాన మాచంద్రాక్ష
 ౬ తారంబరం కల్యాణపురదనేలే విడినోలే నుఖసం
 ౭ కథావినోదది రాజ్యంగేయుత్తమిరె తత్పాదోపజీ
 ౮ వి సమధిగతపంచమహాశబ్ద మహాసామంతా
 ౯ ధిపతి మహాప్రచండదణ్డనాయకం విబుధవరదా
 ౧౦ యకం సుజనప్రసన్నం గోత్రపవిత్రం పరాంగనాపుత్రం తుర
 ౧౧ గరేవంతం వైరికృతాంతం సాహసోత్తుంగ నయ్యనసిగం
 ౧౨ నామాదిసమస్తపశస్తిసహితం శ్రీమహాప్ర
 ౧౩ ధాన బాణసబ్దగ్గడ దణ్డనాయకం అనస్తపాల
 ౧౪ య్యంగళు శ్రీమచ్ఛాళుక్యవిక్రమవర్షద ౩౦
 ౧౫ నేయ సర్వజిత్సంవత్సరద పుష్యశుద్ధ నవ
 ౧౬ మి బుధవార ఉత్తరాయణసంక్రాంతియందు
 ౧౭ రాజధాని కొల్లియపాకేయ శ్రీమజ్జగదేవనారాయణ
 ౧౮ దేవరి గాళహిళలు హనెరడతెరడలియ సిరియపెంబ
 ౧౯ తితివట్టిపారికామయకావ ఆదితేయ
 ౨౦ మదేవర అంగభోగాద్ధం ధారాపూర్వకమాడి కొట్టెరి ధ
 ౨౧ మ్మ మనరొబ్బ ప్రతిపాళిసువర వరధమ్మ
 ౨౨ స్వదత్తాం పరదత్తాంవా యో హరేతు వసుంధరా
 ౨౩ షష్టివర్షవృషహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమి॥

30

అ ల ం పు ర శా స న ము

- ౧ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ
 ౨ శ్రీవృద్ధివల్లభ మహారాజాధిరా
 ౩ జపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్ర
 ౪ యకుళతిళక చాళుక్యాభరణం శ్రీమత్త్రి
 ౫ భువనమల్లదేవర విజయరాజ్యము త్తరోత్త

- ౬ రాభివృద్ధిప్రవర్ధమాన మాచంద్రాకాతారం కల్యాణదనేల్
 ౭ (విడిసి) సుఖసంకదావినోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె
 ౮ తత్పాదపద్మోపజీవి సమధిగత పంచమహాశబ్ద మహా
 ౯ మణ్డలేశ్వర కోడూపురవరేశ్వర చలువానెగడ్డం పతి
 ౧౦ హితరత్నాకర రిపుతిమిరదివాకర దియదు త్తరహృత్స
 ౧౧ * నసింగ దియాళనాగమణ నయ్య (న) గన్ధవారణ నామాది
 ౧౨ సమస్తప్రశస్తిసహితం శ్రీమత్తహామన్దలేశ్వరం మల్లరస
 ౧౩ చాళుక్యవిక్రమవక్షాద ౩౯ నెయ్య సర్వజిత్యంవత్సర దుత్తరాయ
 ౧౪ ణసంక్రాంతినిమిత్తం శ్రీపవతపశ్చిమద్వారస్థిత మప్పశపూడి
 ౧౫ శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవరగె ఖణ్డస్వదర జీవోద్ధార సుదర
 ౧౬ అంగోపభోగక పంచోపచారపూజెగం పరమ * రేదతి *
 ౧౭ * * * ఆమాడి యయ్యూరు హిడదపళియ తుంగభ
 ౧౮ ద్రేయతటియ ర * * దొలిల * * * * బణ్ణాగకెరి
 ౧౯ * * దొడుకొణ్ణు * దోషసహిత మన్నయమం * * *
 ౨౦ * * మల్లియమహాస్థానాధిపతి శ్రీమద్వితర
 ౨౧ ణేంద్రరాశిపణ్డితరకై లె * త్రిధారాపూర్వకమాడి
 ౨౨ కొట్టరు ఈధమ్మ నడిదవగ్గె ప్రయాగెయాదం వారణ
 ౨౩ సియాదం కురుక్షేత్రదోళ్ శ్రీపర్వదోళ్ హత్తు
 ౨౪ సాసిర కవిలెయు బ్రాహ్మణరు తపోధనరు మ
 ౨౫ నడిద పాతకమ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరేతి
 ౨౬ వసుంధరా వప్తివక్షాసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే
 ౨౭ క్రిమిః॥

31

అలంపుర శాసనము

౧ స్వస్తి హితపుర ప్రతీతమహోద	౪ పృథ్వీవల్లభ మహాతాజాధిరాజపర
౨ య సకలభువనైకనాథ శ్రీబ్రహ్మ	౫ మేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయ
౩ శ్వరదేవరు సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీ	౬ కుశతిళక చాళుక్యాభరణ శ్రీమ

- 2 త్రిభువనమల్ల దేవర విజయ
 ౮ రాజ్య ముత్తరోత్తరాభివిద్ధిప్రవ
 ౯ ధర్మామాన మాచంద్రాకర్తారంసలు
 ౧౦ త్తమిరె ఆనతింతపరమకళ్యాణ
 ౧౧ భృదయ సహస్ర ఫళభోగినాగి
 ౧౨ ద్వితీయలక్ష్మీ సమాన కళహంసయ
 ౧౩ * అనవరతవిత్తవితరణ విశిష్ట
 ౧౪ * ప్రతి * * దిజన్త * * పుణ పతి
 ౧౫ * * * దక్షిణచాళుక్యరామరాజ్య
 ౧౬ మదియశుభశూచన లక్షణలక్షి
 ౧౭ తాగి * య సవదినతాంగరుదుమ

- ౧౮ ధురవచనరచ నా * * * * లతరక
 ౧౯ శ్యవగోత్రరత్నప్రదీప శ్రీమ
 ౨౦ త్రిభువనమల్ల దేవవిశాళవ
 ౨౧ క్షుస్థశనివాసనియర ప్పాభినవన
 ౨౨ రస్వతి త్రిభువనమల్ల నిజమహాదే
 ౨౩ వియరు చాళుక్యవిక్రమవర్షాద ౩౯
 ౨౪ నెయ సంవత్సర * * దుత్తరాయణ
 ౨౫ సంక్రాంతినిమిత్తం శ్రీపవ్వత
 పశ్చిమ
 ౨౬ ద్వారాదిద్ధతమపుశంపురశ్రీబ్రహ్మ
 ౨౭ శ్వరదేవరగ భోగ కఖణ్డసడి

32

గంగాపుర శాసనము

- ౧ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపుష్పవల్లభ మహా
 ౨ రాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్ర
 ౩ యకుళతిళక చాళుక్యభరణం శ్రీమత్త్రి
 ౪ భువనమల్ల దేవరవిజయరాజ్య ముత్తరో
 ౫ త్తరాభివిద్ధిప్రవధర్మామాన మాచంద్రాకర్తారం
 ౬ బరం సలుత్తమిరె కండుర సోమలదేవియ
 ౭ రె మ్మమత్తయ్యరం * భీమరసను గంగా
 ౮ దేవియుం మాడిదప్రతిష్ఠ గంగేశిరమదే
 ౯ వర ధర్మమాగి నహయినులు దెంబదు కొట్టి
 ౧౦ పాకెయ ఉప్పయణదనోలె పదిసుళు
 ౧౧ బిన్దపరెయె తమ్మధర్మమం కై
 ౧౨ కొడు చాళుక్యవిక్రమవర్ష ౪౧ నెయ
 ౧౩ దుమ్ముఖిసంవత్సర * * శుద్ధ ౯ సా(మ)
 ౧౪ వారదందు వమావర * పన్నెరదతొళగ

- ౧౫ ణ వడ్డి కోడూరు మహామణ్ణల నెలెయలి ఈ
 ౧౬ కెఱయును ఆ స్తరిక * కల్పెయు మ
 ౧౭ * * పుట్టాఁజెరొళ్ళు వనజళెయలెరె కి
 ౧౮ సుకొడలు జాఱడలెయ్యుమం భీమసము
 ౧౯ ద్రద ౧౨ రొత్తతుగళెయ్యుమం తొండెయన
 ౨౦ కుండెయుమం ౧౪౦ గాణంగళు మని *
 ౨౧ వెల్లమం చక్రవర్తి పెమ్మాడిరాయ త్రిభు
 ౨౨ వనమల్ల దేవరు సోమశిలయ ప్రతిబ్బ
 ౨౩ ప్ప గంగేశ్వరధూపదీపనివేద్యవిద్య *
 ౨౪ దానక * కం త్రిభోగాభ్యస్తరమాని
 ౨౫ వాగీశ్వరపండితగ్గె నమశ్యవాగి బిట్ట

33

నెక్కొండ శాసనము

- ౧ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రీతీ
 ౨ వల్లభ మహారాజాధిరాజపరమే
 ౩ శ్వర పరమభట్టారకం సత్యాశ్రయకు
 ౪ శతీశకం చాళుక్యాభరణం శ్రీమత్రి
 ౫ భువనమల్ల దేవర విజయరాజ్య ముత్త
 ౬ రోత్తరాభివృద్ధిప్రవర్ధమాన మాచంద్రాకారంబ
 ౭ రం సలుత్తమిరె శ్రీజయంతిపురద నేలె విడినోళ్
 ౮ సుఖసంకథావినోదది రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె శ్రీస్వస్తి సమ
 ౯ ధిగతపంచమహాశబ్ద మహామండలేశ్వరం జయాంగనాధీ
 ౧౦ శ్వర నుపహసితమనసిజమూర్తి త్రిలోకిలాళితకీర్తి బేగీశ
 ౧౧ వంశవనదవదహన నస్తఱ్పురలేళయపలిన చోడకుల * *
 ౧౨ లోత్తం పరిదవేత్తినదెల్లిరిపురాయరుశరపదతిగడంబాహాబళ
 ౧౩ దళితబంగాళసాయ్య కీర్తి నత్తనాచాయ్య క్రిపాసపత్రితలోళ * *
 ౧౪ కామినీకణ్ణజపానిజ్ఞసైన్యసేనాహరిం కృతకదనకదుత్థితబహుళ

- ౧౫ దహణోత్తం * * * విబుధప్రకరేశం రిపుకులరవిరుద్రవిద్రావణ నగణ్య
 ౧౬ గుణపుణ్యముద్రాపనారాయణ రాజహృదయకుముదిసీసుధా
 ౧౭ కరం పరిజనసంపత్కరం శ్రీమచ్చందలదేవీనయనసరసిజసూర్యుఁ
 ౧౮ ం ప్రతిహతశౌర్యుఁ గుగుజనపదపరాగరంజితఫాల తట
 ౧౯ దనాలోలి సమస్తప్రసస్తిసహితం శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కుమా
 ౨౦ రం తైలపదేవర పట్టమహాదేవి లక్ష్మీదేవియరు కుమార
 ౨౧ పెమ్మాడిదేవరు బీటిదేవను రాజధాని శ్రీశ్రీకోడూరనేలే విజ * * * *
 ౨౨ సుఖసంకథావినోదదిం రాజ్యంగెయ్యత్తమిరె స్వస్తి శ్రీ చాళుక్య
 ౨౩ విక్రమవర్షద ర౬ నెయ ప్లవసంపత్సరద శ్రావణదమావాస్య ఆ
 ౨౪ దివారదందు నెక్కొండియ శ్రీరామేశ్వరదేవగ్నే అంగభోగరంగభోగ
 ౨౫ * గన్దభూపదీపనివేద్య ఈదెగులదఖండ స్వదత్త ఈలియబ్రహ్మ
 ౨౬ ణర తపోధనర దేవర బ్రహ్మపురినాగి యణబట్టిన గ్రాసకపాద
 ౨౭ మూద * * ఈత్రిభోగాభ్యంతరసిద్ధియే నాచంద్రాక్కణ్డస్థాయి యా
 ౨౮ గి సర్వీకంసమస్యవాగి కందూరసాపిరదనోటు బాదసమకట్టిన
 ౨౯ కందూర ౭౦ ఆబడియబాడం బూదుపూరం దేవరపెదగణకెతెగని
 ౩౦ రి దుదెప్రమాణ నెక్కండయ బళగణబనద హడువణరాజనాదోళ * *
 ౩౧ మనన్తిమం బిట్టరు॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేతి వసుంధరా వష్టి
 ౩౨ వర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥ బహుభి వ్యసనుధా
 ౩౩ దత్తా రాజభిస్సగరాదిభిః । యస్య యస్య యదా భూమి స్తస్య తస్య
 ౩౪ తదా ఫలం॥ సామాన్యేయం ధర్మనేతుం నిపాణాం కాలే కాలే పాల
 ౩౫ నీయో భవద్భిః నాభవినః పార్థివేన్ద్రా నూభయో భూయో యాచతే రామచంద్రః॥

34

బూ ద పూ రు శా స న ము

ద క్షిణము

- ౧ ఓం స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రి
 ౨ ధివివల్లభ మహారాజాధిరాజపరమే
 ౩ స్వర పరమభట్టారకం సత్యాశ్రయకుల

- ౪ తిళకం చాళుక్యభరణం శ్రీమత్రిభువ
 ౫ నమల్లదేవర విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభి
 ౬ విద్దిప్రవర్ధమాన మాచంద్రకృతారంబరం
 ౭ సలుత్తమిరె శ్రీజయంతిపురదని ఆది
 ౮ దినోప సుఖసంకథావినోదదిం రాజ్యం గెయ్యు
 ౯ త్తమిరె సమధిగతపంచమహాశబ్ద మ
 ౧౦ హామండలేస్వరం జయాంగనాధీస్వర ను
 ౧౧ పహాసితమనసిజనిజమూర్తి త్రిలోకీలాభి
 ౧౨ తక్కి త్రి వేంగీశవంశవనదవదహాననం త్త
 ౧౩ ప్రోరమళేయసవన చోళకుళ కుము
 ౧౪ దినీమాత్తాణ్డ మదవే ప్తినదవ రిపురా
 ౧౫ యకువర పణ్డతిగణ్డ బాహుబళదళితబంగా
 ౧౬ శశౌయ్యకీర్తి నత్తనాచాయ్య క్రిపాస
 ౧౭ నపత్రితమాళవకామినీకణ్డోజాపాని
 ౧౮ జాస్యవ్యసన్నాహ కింకిశకపునవత్తి బహ
 ౧౯ దేవహళాత్మ విశళితశబ్ద ప్రరవతి పు
 ౨౦ రవరబిరుద విద్రావణ మగత్యాగుణ కుపు
 ౨౧ ణ్యముద్రావణ రాయరాయణహీదర

ఉత్తరము

- ౧ * * * యణప్రీదయ కుముద సు
 ౨ ధాకరపరిజనసంపత్కర శ్రీమచ్ఛన్దల
 ౩ దేవీనయనసరసిజసూయ్య నప్ర
 ౪ త్తిహరనాయ్యం గురుజనపదపరాగ
 ౫ రాజిత చాళుక్యకటకరక్షపాళ నామా
 ౬ ది సమస్తప్రసస్తిసహితం శ్రీమ
 ౭ న్నహామండలేశ్వరం కుమారం తెలప
 ౮ దేవరపట్టమహాదేవి లక్ష్మీదేవియ
 ౯ రుం కుమారం పెమ్మాడిదేవనుం

బాళ

- ౧౦ వనుం శ్రీకోడూరుపురదనేలే వి
 ౧౧ డినోళ్ సుఖసంకథావినోదదిం రాజ్యం
 ౧౨ గెయ్యత్తమిరె శ్రీమచ్ఛాళుక్యవిక్ర
 ౧౩ మవక్షద ర౬ నేయ ప్లవసంవత్స
 ౧౪ రద శ్రావణదమావాస్యఆదివార
 ౧౫ దం పునేకొంటయ శ్రీరామేశ్వరదేవ
 ౧౬ గ్గ అంగభోగరంగభోగ ఈగన్ధధూ
 ౧౭ పదీపనివేద్యకే దగులదఖండస్సు
 ౧౮ టెతకల్లియ తపోధనేర గ్రాసక
 ౧౯ పొదమూళ పరిగ్రహాళ త్రిబోగా

- ౨౦ భ్యంతరసిద్ధియం మాచంద్రాక్షక ఆ   ౨౩ ట్టినకందూర గగబడియ
 ౨౧ యయాగి సవ్వే నమశ్శవాగి కందూ   ౨౪ పూరం కొట్టరు దేవర
 ౨౨ ర సాసిరదనూఱుం బాడదసమక   ౨౫ పురి నారదేవబావ్వ ర

35

గూ డూ రు శా స న ము

మొ ద టి వై పు

- ౧ శ్రీ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ
 ౨ శ్రీప్రిధ్వివల్లభ మహారాజాధిరా
 ౩ జ పరమేశ్వరం పరమభట్టారకం
 ౪ సత్యాశ్ర(య)కుళతిళకం చాళుక్యా
 ౫ భరణం శ్రీమత్రిభువనమల్లదేవర
 ౬ విజయరాజ్య ము త్తరో త్తరాభివృద్ధిప్రవర్ధమా
 ౭ న మాచంద్రాక్షతారంబరం సలు త్తమిరే జయన్తి
 ౮ పురదనేలే విడినోళు సుఖసంకథావి
 ౯ నోదదిం రాజ్యంగైయ్యుత్తమిరే॥ తదాత్మజ॥
 ౧౦ శ్రీ స్వస్తి సమధిగతపంచమహాశబ్ద మహా
 ౧౧ మణ్డలేశ్వరం (పరమ) మహేశ్వరం విజయలక్ష్మీనివా
 ౧౨ సం రక్షదక్షదక్షిణదోర్ధ్వణ్ణం ద్వాదశమణ్డ
 ౧౩ లికమాత్తణ్ణం ప్రతాపాక్రాంతనవఖండభూమణ్డళం
 ౧౪ రాజలీలాచమత్కృతాఖండళం కోదండచతుర్భుజ
 ౧౫ జ శృంగారమకరధ్వజం త్రిభువనరంగప్రావర్తితం
 ౧౬ కీర్తితన త్తకీన త్తనసూత్రధారం శరణాగతవజ్ర
 ౧౭ ప్రాకార మూఱురాయకలికువరబిరుదహృ
 ౧౮ దయాకరపం త్యాగజగరు పనర్థిజనచిన్తితాత్తచిం
 ౧౯ తామణి సుభటమండలికమకుటచూడా
 ౨౦ మణి కుంతళరాజ్యాభ్యుదయకారణం సవ్వ
 ౨౧ దిగధిధారణం శ్రీమచ్చాళుక్యగంగపెమ్మడి

- ౨౨ కుమారం సోమేశ్వరదేవ|| వృత్తం|| మొళవెత్తెత్తి
 ౨౩ ద తాళబాళజన * * * యోదమిత్రాంగనా
 ౨౪ కుళజాక్షీద్రవజాత దత్తరిపుసేనాచక్ర
 ౨౫ రక్తాం భువిం బళదత్తిం గళుపాహితాహితగళ
 ౨౬ త్రాళాంకమాతంగనం కుళదానేపవతే పరాక్రమప
 ౨౭ న సోమేశ్వరోక్షీశను|| ప్రకటాటోపద చోడగన్ధ
 ౨౮ దనుజాధీశం తర (ట్టో) దస్యనికపీరామరకోటి
 ౨౯ * * * * *
 ౩౦ * * * * *
 ౩౧ * * * * * సోమేశ్వరాభీశ్వరు

రెండవవైపు

- ౧ త్పాదపద్మోపజీవి సమధిగత
 ౨ (పంచ) మహాశబ్ద మహాసామంతాధి
 ౩ పతి మహాప్రచండ దండనాయక||వృ||
 ౪ * డు వరువిశిష్టసైన్యప్రబల విపినదా
 ౫ వానలం వారయోషిద్వదనాంభో
 జాతరాగో
 ౬ దయదినకర నాత్మీయదానాంబుధారా
 ౭ ముదితా శాస్త్రోత్తరేకివ్రజ సమళయ
 ౮ శోమాక్తికాళంకృతా శారదనిద్రా
 శివచిం
 ౯ తామణియన నెగడ్డం స్వామిదండాధి
 నాథ||
 ౧౦ అతుళభుజాబళం రిపుభయంకరకార
 ౧౧ ణమూత్తదాన మాశ్రితజన తుష్టికా
 ౧౨ రణ మమేయవిశుద్ధచరిత్రసం
 ౧౩ పదక్షితినుతకారణం నిజమనోహ
 ౧౪ ర మన్తధర్మూర్తి కామినీవ్రత
 హితకార

- ౧౫ ణం దలేనుతిష్ఠాడు ధారిణి సావిదే
 ౧౬ వసు||కండం|| క్షీరుమహీభృత్ప్రకరాధా
 ౧౭ రతేయిం దతసత్పదింద నుపమి
 ౧౮ తాకారదినె ని * వారిధివారియె
 ౧౯ తరవారి సావిదండాధిపన|| స్వస్తి
 ౨౦ శ్రీమచ్చాళుక్యవిక్రమశకవర్షదర2నె
 ౨౧ యు క్రిధిసంవత్సరద పుష్యబహు
 ౨౨ శృంగ బుధవారదందు శ్రీమన్తహా
 ౨౩ మండలేశ్వరం చాళుక్యగంగ
 పెమ్మాడి కు
 ౨౪ మారం సోమేశ్వరదేవరు|| మహాప్ర
 ౨౫ ధానంమన పెగ్గడకొట్టిపాకెయెచ్చాసి
 ౨౬ రదదండనాయకం సాహిపయ్యంగళవిన
 ౨౭ పది నుత్తరాయణసంక్రాంతినిమిత్తం
 ౨౮ గుముడూర మల్లేశ్వరదేవర గుడి
 ౨౯ గరంగభోగ సెడె సర్వబాధాపరి
 ౩౦ సర్వనమశ్యవాగి వెల్పుగొండ వీట
 ౩౧ బడియ బమ్మరిగయ ధారాపూ

31 వ్యకంమాడిదగు||స్వదత్తంపరదత్తం
 33 వా రాజభిస్సగరాదిభిః యస్య యస్య
 34 యదా భూమి స్తస్య తస్య త
 35 దాభశం|| శ్రీమచ్ఛాళుక్యనాథ *
 36 * * * జనాంగీకృత సత్కిరీటస్తో
 37 మవ్యాకీర్ణా నానామణికిరణసమా

38 వేష్ట్యపాదారవిందం కామప్రధ్వంసి
 గంగా
 39 జలవిలసిత జూటస్థలం చంద్రచూ
 40 డారామం మల్లేశ్వరం నిమ్మభీమతపః
 41 లసం * * * వృత్త శ్రీశ్రీ

36

కొ ల ను పా క శా స న ము

తూ ర్పు

1 * * * * *
 2 * * * * *
 3 * * * * *
 4 * దేవరకీర్తి స్తంభ|| స్వస్తి శ్రీ
 5 మచ్ఛాళుక్యవిక్రమవక్షాద
 6 ఐయ్యతైనెయ విశ్వవసుసంవత్సర
 7 * * వాతీధాద ఉత్తరాయణసం
 8 క్రాంతినిమిత్త శ్రీమన్మహామణ్డేశ్వ
 9 రం చాళుక్యపెమ్మాడి కు
 10 మారసో మేశ్వరదేవ మ్మహా
 11 ప్రధానం మణివెగ్గడ కొట్టిపాకె
 12 య సాసిరదదణ్డనాయకం స్వామి
 13 కాయ్యగళవిన్నపదిం నిజరా
 14 జధాని కొట్టిపాకెయ చాళుక్య
 15 కుళతిళకమెనిసినం * * * *
 16 కదంబికాదేవి గంగ * * * గూ
 17 గంగళిగె పొరలబళియ పొను
 18 పొలుయెంబూరం సర్వమాన్యం
 19 సర్వబాధాపరిహారమాగె

20 ధారాపూర్వకంమాడి కొట్టరు||
 21 దేవియపెగ్గడె యాదిక * రాజ
 22 ధమ్మ మనూజితమాగె నడసువరు
 23 బహుభిర్వసుధాదత్తారాజభిస్సగరా
 24 ధిభి యస్య యస్య యదా భూమి
 స్తస్య
 25 తస్య తథా ఫలం|| మద్వంశజాః పరమ
 26 హీపతివంశజావా పాపాదపేతమ
 27 నసో భువి భావిభూపాః యేషోపి
 28 యాంతిమమధమ్మ మిమం సమస్తం
 29 తేషాం మయా విరచితో జలిరేష
 30 మూర్ధ్నిః|| ఇదనాచంద్రాకం బర
 31 ముదితోదితమ్మాగె * మంజర
 32 మనుఖాస్పద * * పావ (దినదిత)
 33 ద్యౌరత్తనం నరకగతిగె * * * *
 34 * *|| శ్రీమత్ ఈబనదిగె పూ
 35 వ్యదలు నడద దేవభోగ సామ్యా
 36 పొటగాగి బిట్టరారు||
 37 శ్రీ శ్రీ శ్రీ

దక్షిణము

౧ అప్రతిమప్రతాపనె నవ్యదక్షిణసో
 ౨ జదాన త్తపదినప్రకర సమస్త జగ
 ౩ తీతశవ త్తిత్తక్షితి సోమదేవకుల
 ౪ దణ్డనాధ * * * నెగళ్దం జగదోళె
 ౫ జనానురాగక్షేమమహితసంపదయె
 ౬ లిప్తజనోక్తనదుక్తియబృందం ప్ర
 ౭ భుశక్తిఖ్యాతియెం నిజకుల
 ౮ గతులైశ్వయమ్మం మంత్రశక్తి
 ప్రవేయిం
 ౯ తద్రాజరాజ్యాభ్యుదయ పదవియ
 ౧౦ * కృతోత్సాహశక్తిప్రభావాశ్రయిత
 ప్రో
 ౧౧ త్సాహబలనొడె వీనిహనెడందె సా
 మాన

౧౨ ప్రభుమంత్రోత్సాహశక్తిత్రయన *
 ౧౩ * యాన్వితం స్వామిదణ్డాధినాథం
 వీరనిధి
 ౧౪ యం తశేషమహిమాస్పదనొబర
 ౧౫ దం తిమిత్రసద్యఃకవిరాజ * * వరర
 ౧౬ వియంతె సదాన్నభోగనంబురుహల
 తనూ
 ౧౭ జనతె చతురానన నింద్రగేంద్రపతిను
 ౧౮ స్థిరతరణం నెబణ్ణి * * సాధిచమూ
 ౧౯ పతియం జగజ్జనం హరిహరజ
 ౨౦ నబుధపదాంబురుహన మద్రమ
 ౨౧ రనోప్పిదం సకళవస్తు * * * *
 ౨౨ * స్సమయ సముద్యుక్త * * *
 ౨౩ * * * * * * * * * *

సూర్యుడు

దూడ

అవు

వరాహము

చంద్రుడు

11

౧ త కళింగావనీపాశకం సమరదోళె బన్దె
 ౨ కొణ్డ తద్దేశమనం ప్రకటదోళె సు *
 ౩ గొణ్డత * * * * * రుం ముత్తి
 రొణ్డకు

౪ నళతాగ్రణిగెల్లు చక్రితనయం స * *
 ౫ రోవ్విశ్వరం సకళ * * * * దంనితె
 ౬ సిదం * * జయస్తంభమనూ

పడమర

౧ ముదమనామతలకాల *కోటివినయా
 ౨ తి నిరుపమానగుణరత్ననుం
 శ్రీకాంత
 ౩ స్వరంతి సకళసమయధమ్మా *
 ౪ రగయ్యహమూ * * * కృతిదమృత
 ౫ మూర్తి య్యోక్షోణీరక్షోపతిః॥

౬ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయశ్రీవృద్ధీవ
 ౭ ల్లభ మహారాజాధిరాజవరమేశ్వరవర
 ౮ మభట్టారక సత్యాశ్రయకుళతిళక
 చాళుక్యాభర
 ౯ ణ శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవరు
 సుఖసంక

- ౧౦ దావినోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె
తదాత్తజం
- ౧౧ సమస్తభువనమహానీయమహి
మోత్తుం
- ౧౨ గ మహాశూరంమహారాజాధిరాజపర
౧౩ మేశ్వరం శూరమాహేశ్వరం విజయ
లక్ష్మీని
- ౧౪ వాన దోర్దణ్డం ద్వాదశమణ్డ
౧౫ లికమణ్డలిమాతాణ్డ ప్రతాపా
- ౧౬ క్రాంతనవఖణ్డభూమణ్డల రాజ
౧౭ లీలావమతతాఖణ్డల కోదణ్డచ
- ౧౮ తుభుజం (వార) నారీమకరధ్వజం*
- ౧౯ * * * * ప్రవత్తోత్తర నత్త
నత్తకీ
- ౨౦ నత్తనానూత్రధారం శరణాగత
౨౧ వజ్రప్రకారం మూరురాయకలి
బిరుద కు
- ౨౨ వీరహృదయయాకం* త్యాగనిజ
గరసి * * *
- ౨౩ జలవితీతా * బింబామణి సుభట
౨౪ మణ్డలికమకుట చూడామణి కుం
౨౫ తళరాజ్యాభ్యుదయకారణం బప్ప
౨౬ నగన్ధవారణం శ్రీమన్తహీమండ
లేస్వరం

- ౨౭ చాళుక్యగంగపెమ్మాడి కుమారంసో
౨౮ మేశ్వరదేవ|| ఆపూర్వాద్రిశిఖా శి
౨౯ ఖణ్డకటకా దానీతనీమావనీ ఆవశ్చి
౩౦ * తృ పయోనిధేరుపవనా దారమ్య
హేమా
- ౩౧ * వా ఆకుల్యం * రాధిపత్య *
దజమా
- ౩౨ కుప్యమాణశ్చిరం జీయాదప్రతిమప్ర
౩౩ తాపవిభవస్సమేశ్వరాధీశ్వరః||విశతే
౩౪ * పునరనర * * * విషు ద్రవిళా
౩౫ ధినాధహస్త్యశ్వభటారసాదనమనక్ష
౩౬ యకారణకోవిపాడకం సాశ్వతకీర్తి
౩౭ * దుదరబణ్ణ * * * * కూ
౩౮ డావళయాధిప * తాజపుత్రనెరాదొ||
౩౯ తత్పాదపద్మోపజీవి సమధిగతపంచ
౪౦ మహాశబ్ద మహాసామంతాధీర
౪౧ * మానప్రచణ్డదణ్డనాయకం||
- ౪౨ జయతిభువన * * * * భూతవి
౪౩ ఖ్యాతమూర్తిః * * * * శన లీలా
శిష్ట
- ౪౪ విస్పష్టకీర్తిః ని * దన * * *
౪౫ దోభ * * * * దాధినాధః ప్ర
౪౬ ధితవితరణ శ్రీస్వామిదణ్డాధినాధః||

ఉత్తరము

- ౧ * * * * *
౨ * * * * *
౩ కరనిసిదువాయ్య కుళుబిక

- ౪ రపురం తదురితోదేక్షయ
౫ రితకరాదిం బదియం|| హదెయంసెర
౬ లాయన్నరద్ద * తెలుంయమ్ము * *

౭ * ముచ్చరొరడి నెసల్పడె * గర
౮ యగుళబిట్టద (ముక్) * * బుదు
౯ బుళికూళగట్టి * * * దనాడగం
౧౦ టమాగడనిరివెం * * ని * *

యెపు

౧౧ ద్రమశధారి * * తింద్రై త్తమగ్గ *
౧౨ * * * * పద్దనందిసూరస్త
౧౩ డియోపిదిదావరెణం పద్దప్రభ
౧౪ శ్రీయమునాపుణ్యకీర్తిః॥

తత్సానుజా

౧౫ రాజితచారుమూర్తిః॥ సుద్ధాంతదే

౧౬ వో మణిమేహ * * రత్న
సింహ * *

౧౭ ర్వీతత మద్యమేతదఖశం ప్ర
౧౮ * దే * * * * *
౧౯ * * * * వయ్యవ్రాతః

౨౦ (స) మ్మ (కా) మాభ్యో యక్షిరక్షి
౨౧ త జనశాసనపతి శ్రీకళి * ప
(రి పంక్తులు తెలియుటలేదు)

౩౦ ☉ శ్రీమత్రికవోర * * మపదా
౩౧ * రొగ * దపిరతిశరా మంగళ

౩౨ మహతు శ్రీ శ్రీ శ్రీ ☉☉☉

37

పానుగల్లు శాసనము

౧ స్వీతదంష్ట్రాగ్రవిశ్రాంతభువనోవపుః స్వస్తిసమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ
౨ శ్రయకులతిలక చాళుక్యాభరణ శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవః కులశశిసాంస్వత్
౩ * లితాఖండితారివగ్గః శ్రీమత్కళ్యాణపుష్పిర నిజవిజయస్కంధావారసుఖాంతర
౪ స్త్రీం * * * దేవేఖలాంస్యాత్యత్ర చళుక్యవిక్రమసమాసంక్షిత స్యాయ్యోగో

అధ్యక్షాంప్రధితో

౫ శుక్లదశమీయుక్తాదివారేనిజాః॥ లబ్ధ్వా తైలపదేవాఖ్యాత్తనయా శ్చక్రవర్తినః

లబ్ధ్వాఖలోవ్వరంద్యా

౬ పరః । సమస్తగుణసంఘాఘః శ్రీమద్భూమండలేశ్వరః ॥ ధర్మాయధామిక

నిజాగ్రధర్మభీమ

౭ గదికభత్తుః స్కంధాదిజారిపరిఖాయుగమత్రవిష్ణోః॥

౮ యస్తస్యైద్య నాథాన్వయః సిద్ధాగ్రసరశ్చ

౯ క్షణయుగగోకణబ్రహ్మపుయ్యాస్థితిం మకరమగీద్ధ్రావేరిపోతి సంపద్య

వయ్యోనిష్ఠా

౧౦ మల్పతోవ.

38

బూరుగుగడ్డశాసనము

- ౧ ○ నమస్తుంగశిరశ్చుంబి చంద్రచామరచారవే త్రైలో
 ౨ కృతగరారంభ మూలస్తంభాయ శంభవే స్వస్తి స
 ౩ మస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారా
 ౪ జాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయ
 ౫ కుళతిళకం చాళుక్యాభరణం శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవర
 ౬ విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధిప్రవర్ధమాన మాచం
 ౭ ద్రాక్షతారంబరం సలుత్తమి రే తత్పాదపద్మోపజీవి సమ
 ౮ ధిగతపంచమహాశబ్ద మహాసామంతాధిపతి మహాప్రధా
 ౯ నదణ్డనాయకం విబుధహితదాయకం సుజనప్రసన్న *
 ౧౦ * * తన్నగోత్రపవిత్రం పరాంగనాపుత్రం * * * *
 ౧౧ * * పత * * సాహసోత్తుంగ నయ్యనసింగ నామాది సమ
 ౧౨ స్తప్రశస్తిసహితం శ్రీమనుమహాప్రధానం బాణసువేగ్గడ
 ౧౩ * * * దణ్డనాయక ననస్తపాశయంగళ బరగిపని * రప
 ౧౪ ససిదరయ * సాసిరముమన్నాడు త్తేసుగయ్య * * * ॥
 ౧౫ * * * * * * * * * *
 ౧౬ * జననాధరాజపతిదిందం కాడిత * కుమారన సోమేశ్వ
 ౧౭ (ర) * * ముదిరొడితదందుం జయగొంకనమునిదాక్షేప
 ౧౮ * * * * * * * * * *
 ౧౯ * * * దణ్డాధికుల నెనిసిద దణ్డనాయకం * హద
 ౨౦ సవనెయ * ధరణకొనెయమధ్యదేశమెనిసి ద్దా
 ౨౧ * * * * నోహరమాత్తా జితపూర్వజన్మసూత్ర
 ౨౨ * * * * మత్సరజన్మం జవొరకొట్టస్తంభ మహనీయ
 ౨౩ * * * దొళుపుడినాసురతజం నెగళ్దం గణేశ్వరవమ్మమం విప్ర
 ౨౪ వంశోత్తమ॥ ఆరమణీయ నోరమణనగ్రజనిష్టివిశిష్ట
 ౨౫ లోకనిస్తారక నన్వయాంబరసదత్సమం సాధుపయోధిమనె *
 ౨౬ బిట్ట సుదారచారుచరితం గుణ * * నేనుభాసలుధారణ

- ౨౭ వద్దనాభసమదానయశం నెగళ్లం ధరిత్రియె॥ నెగడ్డదిప
 ౨౮ * * వాగి నతనయం విత్తవిద్వేష్టసస్తామిగయాధాన్తశ *
 ౨౯ * రవ ననుపమసౌందర్యనుద్వితదవ్యవగుణం * * ప్రి
 ౩౦ యం కుంతశదేశియవధూమల్దనాఖణ్డితలక్ష్మీగడెప్ప * *
 ౩౧ త్రినయనకుముదినీచంద్రమం క్రిష్ణరాజదాపురుహూత్పర
 ౩౨ * * * శానెలె * * కొమ్మమొదాయ్యుపాదరయోశ్వంగెఱవమ్మని
 ౩౩ * తిసాహసం నయనవి * రితకాశ్రయమం దు * కుమనితురర
 ౩౪ మరవింద * తరె * * * * * * * *
 ౩౫ * * * * నోపజనరువంతియ నెనగు * * * * నాజన * * *
 ౩౬ * * * * * * * * * * * *
 ౩౭ * * * * * * * * సామన్తచక్రసన్నిధంవిజయ శ్రీ
 (5 పంక్తులు తెలియుటలేదు)

39

తాడికొండ శాసనము

౧ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ	౧౪ తరూపవ *ం దరమాననగం
౨ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారా	౧౫ ధవారణం జిడ్డుగెండునూత్త
౩ జాధిరాజపరమేశ్వర పరమభ	౧౬ బళనువణయకరసాడి
౪ ట్టారక సత్యాశ్రయకుళతిళకం	౧౭ వుయబెంకాళం మచ్చరిప్పర
౫ చాళుక్యాభరణం॥ స్వస్తియ	౧౮ గండదాయి స్వమిగ * * రా
౬ నేకవైరిబలనుభటగి	౧౯ * వయిరి * * సూప్రకంబం *
౭ రి * గూఢతం వీరవిఖ్యాతం	౨౦ యున్నపం సంగ్రామభీమా
౮ వీరావతారం సళరహితం పొను	౨౧ దినానాతగ్గె బసరిదవ చాగి
౯ గొట్టాదిత్యం యాచకజనతా	౨౨ ముప్పనసింగం నోళం
౧౦ దినత్రానజం * భావం పద	౨౩ బనసింగం నామాదిసమ
౧౧ * * దూరం సక * * తాప్రియం	౨౪ స్తప్రశస్తిసహితం శ్రీమ
౧౨ డాలువిద్యరామం * * కామ	౨౫ చాళుక్యభూలోకమల్లవ
౧౩ కుమారక నిరప * * * లెద	౨౬ మద ౩ నెయ కీలకసంవ

౨౭ త్వరద కాత్రికపాణమా
 ౨౮ స్యా వెతిపాతసంక్రమ
 ౨౯ ఇదందు పల్లయతి *
 ౩౦ య శ్రీమాధవదేవరు
 ౩౧ ప్రతిష్ఠిసిద శిలె
 ౩౨ శవదేవ * నంతడా
 ౩౩ ద్విదగ్గం * * * * *
 ౩౪ * * * * *
 ౩౫ నాగెయనాయక
 ౩౬ గు దదాతి యెంతెందొడ
 ౩౭ * రహద్యగె హియెది
 ౩౮ కతెజం దృతిస్యమి
 ౩౯ త * * * ప్పదె ప్రతి
 ౪౦ పాదిసువరు * * (ఆ)

౪౧ చంద్రాకాతారంబ
 ౪౨ రం సలూ॥ స్వదత్తం ప
 ౪౩ రదత్తం వా యో హ
 ౪౪ రెతి వసుంధరా
 ౪౫ వప్తివక్షాసహస్రాణి
 ౪౬ విష్టాయాం జాయతే
 ౪౭ క్రిమిః॥ సామాన్యో
 ౪౮ యం ధమ్మనేతు నృ
 ౪౯ పాణాం కాలే కా
 ౫౦ లే పాలనీయో భవ
 ౫౧ ద్భిః * * * * *
 ౫౨ * * * * *
 ౫౩ * * * * *
 ౫౪ * * * * *

40

గంగా పుర శాసనము

౧ (౧) స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మ
 ౨ హారాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకుళ
 ౩ తిళక చాళుక్యాభరణ శ్రీమద్భూలోకమల్ల దేవర
 ౪ విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివ్రద్ధిప్రవద్ధమాన మాచం
 ౫ ద్రాక్షతారాంబరం రాజధాని కల్యాణపురద నెలె విడినోళె సుఖ
 ౬ సంకదావినోదదిం రాజ్యంగెయ్యత్తమిరె శ్రీమచ్ఛా
 ౭ భుక్యభూలోకవక్షా ౮ నెయ ఆనందసం
 ౯ వత్సరద జ్యేష్ఠ సు ౧౨ శుక్ర వారదందు శ్రీమత్తైలపదే
 ౧౦ వరదణ్డనాయకం జియూనందవజ్జత * * * * *
 ౧౧ రునా * * * కవగ్గక్షాబవ్వర కొమరుసాదరయ
 ౧౨ కరుకొటిసిద్ధ పోలసెట్టి హెమ్మాడిసెట్టియ స

చా ఖ క్య శా స న ము లు

- ౧౨ మస్తసెట్టికాటర సమయద నమీపదిం * *
- ౧౩ (త్ర)వాపిదేవరిగె ధారాపూర్వకం మాల
- ౧౪ దింకట్టయ సోమనాథదేవరిగె నందదీవిగె
- ౧౫ కం ఆపూరం వడ్డరాపుళదలూ హేజాంకదలూ తిం
- ౧౬ * * * నల్వవరణమం కొట్టరు ఇన్తిధమ్మమ
- ౧౭ నుత్తరాయణసంక్రాన్తినిమిత్తదిం శా
- ౧౮ ట్టద వావానుంకడభేణికాటరు కొసజ్జా
- ౧౯ గగువరగె తప్పదొ ప్రతిమాడినువరు ఇద
- ౨౦ క్కేరు ప్రతిబంధకమాడిసిళరప్పదొ
- ౨౧ వారణశియలు కవిలియం వధియిసిద
- ౨౨ దోషమ నెయ్యవరు (౨౨) స్వదత్తం పరదత్తం
- ౨౩ వా యో హరితి వసుంధర వప్తివక్షాక్షా స
- ౨౪ హస్తాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥ (౨౪)

41

కొ అ పో లు శా స న ము

ఉ త్త ర ము

౧ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ	౧౧ స్సమహాశబ్ద మహామ
౨ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారాజా	౧౨ న్దలేశ్వర నుదిరన్తిగణ్డ స
౩ ధిరాజపరమేశ్వర పరమ	౧౩ మరధనంజయ పురికుళా
౪ భట్టారక సత్యాశ్రయకుళ	౧౪ న్తకం వాహాశధూమకేతు
౫ తిళక చాళుక్యాభరణం శ్రీ	౧౫ యాహవమల్లనంకకాటం
౬ మదాహవమల్లదేవర విజ	౧౬ శ్రీమతుసోమపెమ్మాడియు
౭ యరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివి	౧౭ సత్కులవధూవనవరత ప
౮ ద్విప్రవద్ధమాన మాచంద్రా	౧౮ రమకల్యాణదుశయనహిత
౯ క్కం సలుత్తమిరె తత్పాదప	౧౯ శ్రీవదభోగభోగినో ద్వితీ
౧౦ ద్దోషజీవి సమధిగతప	౨౦ యలక్ష్మీసమానయయ్య

౨౧ శ్రీమతులక్ష్మీబరసి

౨౨ యరు సకవషణ్ణ నె

పడమర

౧ కాసవడెట్టత్రు బళలు

౨ నిజరాజధాని కొటపొళి

౩ రళు తమయ్య బల్యరస

౪ మాడిసిద బిలేశ్వరదప్రతి

౫ ప్తకం ఆనిమిత్తం దేవభోగ

౬ మాగె పెలికోళనం త్రిభో

౭ గాభ్యన్తరసిద్ధి తళభోగకా

౮ అపొళ ఆబళునపొలదళు

౯ కరియనేలం మత్త ౮౪

౧౦ కిసుకాళుమత్తరు ౧౭ తా

౧౧ మరెగెటయబటగె నెవె

౨౩ య శ్రీముఖసంవత్సర వై

౨౪ శాఖసుద్ధపంచమి గురువార

౧౨ భుదగట్టిమత్త ౮౩ వొమనొ

౧౩ య్యనకటయపటగె

౧౪ గట్టిమత్తరు ౮౧ దమ్మిళుర

౧౫ దెలిగె * * యగట్టిమత్త *

౧౬ డిమత్తరొడవుపురపు సల్య

౧౭ కాసియకొట్ట పొళఆద

౧౮ కరియఱుంమత్త ౪౩ య

౧౯ రగెటయగన్లమత్త ౮౮ వెమ

౨౦ ణయ్యనకటెయ గట్టిమత్తరు ౩౮

౨౧ సుకాలుమత్త ౨౦ సకళగొ

(౮ పంక్తులు తెలియుటలేదు.)

దక్షిణము

౧ ఇన్తివల్లమం ధారాపూవణకంమా

౨ ఢికోట్ట * శమ్మ మాకళసారో

౩ హణమాగి నిరయజ్జలాసి

౪ యగ్గంగ జిశదాతవాస్తపతి

౫ త్రిత్త * తమాగె యరప్పర

౬ దగ్గరాజళద్యాతవస్త్రపటి

౭ తిక్షితోత్తమాగి యరప్పర

౮ శ్రీమళకం నంబరసియ

౯ రు సమధిగతపంచమహా

౧౦ శబ్ద మహానుండలేశ్వరసు

౧౧ భసినారాయణం కీర్తివిశ్వాస

౧౨ శ్రీమత్త్రైలోక్యమల్లదేవపా

౧౩ దపంకజభ్రమరం శ్రీమ

౧౪ తు పంబిమానడిగళుం మ

౧౫ త్తం సోమసముద్రం తామరె

౧౬ గెటయూరుం * * మాళ

౧౭ తాగెకటయోళ వకల్లంవిప

౧౮ ట్టబెవగ్గె ఇమసముద్రదపిటగి

౧౯ గట్టెమత్త ౩ తామరెగెటెయ

౨౦ పిటగె గట్టమ ౧ బీరమయ్యన

౨౧ కెటయపిరగె గట్టమత్త ౩ క

౨౨ రియనేలంమత్త ౩౦ మానగొ

౨౩ నని * * * * హాలవనాపుం

౨౪ పరబ్రహ్మయం కొడనల *

౨౫ ఇన్తిధమ్మప్రతిష్ఠద ప్రతిపా

౨౬ దిసిదవగ్గె కురుక్షేత్రదొళు త

౨౭ క్రవనంమాడిదఫలవ కుంత

౨౮ * దవగ్గె వారణాసియోళు కవి

౨౯ లెయు నఱిద పతకపు॥

30 స్వదత్తం పరదత్తం వా యోహరే

31 త వనుస్థరా వప్తివక్షసహస్రా

3౨ ణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥

33 బహుభివ్వసుధాదత్తా రాజభి

3౪ స్సగరాదిభిః యస్య య

3౫ స్య యదాభూమి తస్య తస్య

3౬ తథా ఫలం సామాన్యోయం

37 ధర్మనేతు నృపాణాం కాలే

3౮ కాలే పాశసయో భవన్తి

3౯ స్సర్వానేతాం భావిన ప్సా

౪౦ త్రివేంద్రా న్యాయో భూ

౪1 యో యాచతే రామ

౪౨ చంద్రః॥

42

కొలనుపాక శాసనము

౧ శ్రీనాథస్య మహీవరాహవపుషో లీలాగ్రదంష్ట్రాద్భుతా ధాత్రీ యస్యవిభాతికేతకి శిఖాలీనేప భృంగాంగానా । యస్తాధిక్షతభువంకులాననిధి * * గాది * భూషా యితం పాయాద్వః సపితామహాది దివిజస్తోత్రై (క) పాత్రోహః ॥

౨ లీలాసాంబురుహేణకంబులసతా దోషామహాపుణ్యతాం రక్షంచక్రధరేణ నవ్వజగతాం క్షేమాదరిశ్శోభనా । సంపూర్ణం విబుధద్విషాంప్రకటయన్ లోకత్రయాధీశ్వరో దేవః కేశవమూర్తిరాదిపురుషో నారాయణః పాతువః॥ అస్తి ప్రస్తుతసిద్ధపం * తిరతిక్రీ॥

3 ధారపోతృప్రతిభానాశం క్షతరమ్యకన్దరవరో హేమాచలేంద్రోన్నతః । ఉర్వావృక్ష మబ్జుదనామధేయవిదితః క్షోణీధరః సర్వతః సేవ్యః సేవ్యసమస్తవస్తుజనన స్థాణో రుపాతాచలః ॥ యస్త్విన్దిస్తితహేమకూటనికటః సానుప్రదేశాస్థితా నిర్వాణంల(భ)తే న సిద్ధమృ (ష) యః కుర్వంత్యశి॥

౪ వృక్షం తపః । శృంగాగ్రే (ష్వ) మరక్షమాజిశిశిర చ్ఛానూనుభృంగీరవం తాసీక్షం త్యమదేన కింసరగణాం గాయంతికూతాన్వితాః ॥ వాత్యుసమంధూతవినూత కంజకింజల్కపుంజరుధిరం జితతుంగభృంగైః । యః జంతుతాంభావయతే స్వమూర్తిసంవాసినామపి ముహూః కనకాద్రిశంకాం ॥య॥

౫ త్రాంబుజ (న్తా) దసమాధృతానాం మధువ్రతానాం పటలాంధకారాత్ । మత్పాత మిన్దితదివాభంచ త్రే సరస్సుకాకద్వితయం వియోగం॥ వనరుహవనకలిస్వభృ

తాయత్రవాతా మభిహతపతిహతుఁ వార్వరలాసంగమశ్య శ్రియమపిసర
సివ్వత్పాపినస్తారయంతి ప్రభవతిఘనకాతేమానసంరాజ॥

౬ హుసాన్ ॥ హాసోద్భాసితసారనీరజరజ స్సంభూతవీతం జలక్రీడాస్థితివియఃపరీకుచతట
శ్రీఖండపాండుప్రభా పానస్నానరతా చ గాఢమదవధ్వన్యేభ (టా) నాపితం
చిత్రం యత్రపవిత్రమంబుసరసాం సవ్వత్ప్రవిభాజితే॥ రతిశ్రమోష్ఠింనతనూని
వారిక్రీడోత్సుకాని స్వవిహంగనాద్యైః వియభృతీణం * దుణా॥

౭ ని యస్తిన్సమాహ్వయానీవసరోవరాని॥ * కోనిర్జరజాతశీతలం క * య్యత్రస్థలాంభో
రుహవ్రాతోద్ధూతపరాగరాగవిరువ *ంగనాసంగతః । సంభోగశ్రమజాప * *
** ధ్యస్వదాపనోపక్షమః * మాపాతినమీరణో నవలతాలాస్యక్రియానత్తకః॥
యఃకింనశీలః పరిగీయమానో విధూయమానశ్చమరీచ * ॥

౮ ధ్వనిః సంసేవ్యమానశ్చనభశ్చరీభిః మృబాధితత్వం ప్రకటికరోతి॥ (ద) ద్భింనసబ్దం
నసితాద్రిసూన్యప్రాంత్యైః సముత్తుంగమహామనోభూః । య (సో)త్తమారీభగ
ణేందురంకభృతారపత్రశ్రియమాతనోతి । ప్రజాశ్రయఃసః * * మద్రివగ్గః
ప్ర * * * * సనవ * పోత్తుః * * * స్తస్తఖ్యాతోముతా॥

౯ నివాసః క్షీతీశ్వరోభూమివయఃప్రసిద్ధః॥ తత్రోత్తరాశాతిలకావభూత సలుక్యాస్వయ
వద్వితీయః ముఖ్యాశ్రమోభూరిజగత్ప్రసిద్ధిః సమస్తవిద్యా * * * సమృద్ధః॥
దిపోంతకాంతారబహుప్రకార * * మాకనీవార సమిత్సుసారః । కుశోదకానన
లతాంతకాంతో వినీతసత్వాభరణప్ర॥

౧౦ శాంతః॥ యత్రాగ్నిహోత్రోద్గతధూమలేఖా సంతానసంభాదితదిక్షుశాఖా । అశ్రాంత
విశ్రాంతకపోతరాజీవిరాజమానామవధారిణీజః॥ మృగాభక్తేశ్చ * * * బ్యైః
బాలైః సముద్భూతకశేరుమాశ్వుః శిష్యేవిలూనావినిపూరుశూన్యే భాతి * యః
పుణ్యతమైర్ణజంతుః॥ * పల్లియఃసహజనిహః॥

౧౧ యకపయః * * * * రనాశ్వశ్వపావ్రతీనాం స్వపక్షజవా విహోమానలంపక్ష
ణః । భంక్త్వ ప్రజ్వలయంతి యత్రసతతం విద్యేషిణఃప్రా * నోమిలైవవిశిష్ట
సూతిమతాంకి * * * * యఃక్షోణ్యాంకోశసంపన్నోదయాగత * *
పూరితః వీజనోద్యయుగ॥

౧౨ సృపసంగ్రహీతంవిరోధితో * ధీశ్వరస్తశ్యవశిష్టనామా । మునీశ్వరో దివ్యమునిప్రసే
వ్యః సమస్తవేదాంతవిచారదక్షః సాక్షాచ్ఛ * * క్షో * వద్వితీయః॥ ధమ్మా

* ధమ్మవిచారపారగమతి య్యుగప్రయోగప్ర * మ్మోక్ష * * * * *
సుభక్తతీనాం నిధిర్వాణి * * గురుః | ఆతాంతనేం ||

౧౩ యమాస్వభాగువి * * పవగ్రియఃసవ్వప్రాణిహితః సమసమాధివీన * * త్రికాల
స్థిరః|| ఆవిష్కృతాం సాధయితుం సమత్థం రమ్యక్రియా * మునీ * * మేన
లోకే నృపాలమేకలోకత్రయభ్రాజితవీరలక్ష్మీ * * య్యహితభీతతూణాయుగ్గం
ప్రబంధ * * వీర్యజమానవానాం కింనబ్రువతశా||

౧౪ త్రవాణాం పుర * * మేవప్రభూతం|| సవహ్నికుండాదుదితితో మహీపతిఃప్ర * *
మానః పరమారణేపరః రరాజలభ్యాపరమార * * మనత్వమాతుం లక్ష్మీశ్వర
స్థిరషడాంగ * * రస్యసీమా * * న్వయాత్యంత * * గుణరత్నరాశిః క్షీరా
ణ్ణవాదివసు * ద్యుతిరావిరాసీత్ శ్రీహేమదేవీ||

౧౫ నృపతిలక * * చంద్రః|| సమస్తభూపాల కిరీటనూత్నరత్నప్రభాలక్షిత పాద
పల్లవః| దిగంతవిశ్రాంతవిశుద్ధకీర్తిః పరాక్రమాలక్షితదివ్యమూర్తిః|| అబ్ధి
న్న * * * * * విధపిధిస్తప్తయంతీవవిప్రా * * * తాయైధమ్మ
మాశాజితేన అతియశఃస||

౧౬ మస్తప్రచ్ఛలనేసభీతః | * * న్వవ * నివిధమ్మాద్ధకామై రిహపరసుఖప్రాజ్య
రాజ్యం చ * రగతస్థిశ్చిత్రపుత్రప్రాత్యంసుఖప్రవృత్తైః శ్రీ * * గుణాన్వితో
తనయస్తదీయః | * ముంజో జగద్విసుతసద్గుణరత్నపుంజో భూమేబ్బభూవపతి
రన్నవమేఖలాయాః లీలాంరాజ్యస్యవైరమృతిక||

౧౭ రరహితాపుభసాధుధృత్వాకృత్వాధారా * * నపురీమమరపురస్య * లక్ష్మీసమృధ్యాః|
నామ్నాలభ్యా నితాత్వై కవిజననివహః ద్వాక్షితితోత్రలబ్ధవ్రాతః శ్రీముంజ
దేవక్షితిపతితిలకః | కీర్తిలక్ష్మీనివాసః | తతోస్యభ్రాతానిజభుజబలోపాజ్జిత*
* * ద్విద్విష్టపానాంబలమల * * * నూత్నబలీ||

౧౮ నాభ * రోస్యయాజప్రగృణత నిజభార నిరతప్రజేనవ్వామాద్యుక్షతి * * *
తా సిగవలఃనృపః|| సూనుస్తస్యపరాక్రమప్రణయనోభోజోబలేనస్వయం జాతో
మాధ్యమబాంధవః * స్పదారంతభూపరివర్ణాన * వ్వాక్రమైః చక్రవర్తి
విభవః సాహిత్యవైదుష్య||

౧౯ రుహుః సత్యాభాగవిచారవిక్రమఖణిః శిష్టేష్టచింతామణిః || అర్యజనశరణం ధర
ణీశవంద్యః సౌందర్య సంపదరీకృతవపుః సుభాషిః కోపా * * * * చసితీ

కృతవైరిరాజో భోజః కవీశ్వరమనోరుహకల్పభూజః॥ స్వజనానుజనానేవ్యస్త *
వ్యః * * * పరిహతపర (భా) మస్త్యాక॥

౨౦ భోగాభిరామః నయవినయవిలాసః శౌర్యైకలక్ష్మీనివాసః శుభవిభవవిశాలా
గోండలక్షోణిపాలః॥ తద్భూపాలోదయాద్రిర్నిజరువివిషయధ్వస్తదోషః శ్రీ
(ఆనందవాప్తి) హితః ప్రతిదినముదితామిత్ర * * * * విలాసాభిరామః॥
పరస్పృహతిమిర * కమా * * * * ॥

౨౧ * * తిరుదయాదిత్యధాత్రీతలేశః॥ అత్రమార్వం * విష్ణామగ్రజతిశత్రుదుర్గత్తయ
క్షయో * రోష్యభూప్రతాపాగ్నిహృదయాదిత్యస్యభవః॥ తేజః స * త్తి *
విరాజమానస్తస్యాత్మజాతః ప్రతిపన్నకణ్డః॥ అనూనదానాది * * ప్రవృ
ద్ధోరాజాజగత్యేష * * రిహి * సిద్ధః॥ * * ప్తాభిమతామరస్థిరత॥

౨౨ రాకువ్యైస్తమాంహరణీ మాస్యభోజగతా * తాంసు * వినుదోభశ్చవీరశ్రియం॥
ధాత్రీరక్షణశక్తిణ మృషిజగద్దేవక్షమాచాలకశ్చిత్రంభాతిదిశా * * * లలనా
స్వాత్మైకనిష్ఠాపరఃదానా * * * * తరైక * బ్రహ్మః క్షోణీభరోద్వహనకల
సమత్వమ * ప్రఖ్యాత * * విభవోవిబుధా॥

౨౩ * ప్రద్విహితసురద్విపూవస్త్రుతిపన్నకణ్డః కల్యాణమూర్తి రవనిధరముఖ్య
మూర్తః పాదాశ్రితాఖిలధరావిబుధాధివాసః॥ అత్యున్నతః స్థిరతరః స్థితి
* * * వ్యహేమాచలేశ * * * తలధారణీతః॥ హేళాత్యూతనిశాతఖడ్గదళితా
నత్వాజ * త * * * * * సకులంబ్రయత మాసా॥

౨౪ మ్రాజ్యరాజ్యశ్రియం భీతాయాతపసితభూతలపతీ స్థిత్యాచయంపాలయన్దేవః
కుశలవలాభో విజయతివిక్రాంతచక్రేశ్వరః॥ సః శ్రీచాళుక్య * మం * సరలః
స్వపతిశిరోమండనా * ర్భేతాం ప్రసన్నానీయధారాపురివి * దివలనివేశంతం
(వసంతే) దత్వా * * * * జనభరితుఃపూ॥

౨౫ త్రవన్తానయం సలోకాలోకాద్రిసీమావసీపతి * * వత్త * మారప్రతాపాత్॥
తస్మిన్ సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపుద్గీవల్లభమహారాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమ
భట్టారక సత్యాశ్రయకులతిలకం చాళుక్యాభరణ శ్రీమత్త్రిభువనమల్లవల్లభో శ్రీ
కల్యాణపురనివేశిత నిజవిజయస్కంధావారే సుఖేనరాజ్య॥

౨౬ సుఖమునుభవతే॥ దేశేశ్రీపారమాత్రే మహితపురవరే యస్తదాధారభూతః॥ ఖ్యాత
స్సేనాగ్రణీనాం సమాహితపురవాళాన్వయసింహవమ్తా లేభేపుత్రం పవిత్రం పర

హిత (సర)తం సాడిగాఖ్యం సమాఖ్యం తత్సానుః సోమలః క్షవినుతసితయశః
శ్రీవధూప్రాణనాథః॥ త్యాగీసత్కువిబంధుసోజనో॥

౨౭ (వ) గతఃసత్యవ్రతాలేక్షతిద్ధగరీభూతపరోపతాజవః జగద్విక్రాంతలక్ష్మీప్రియః । సూత
స్వామ్యవిధేయ వైరిలలనా వైధవ్యదీక్షాగురు బాహుస్వచ్ఛంద్రకలావతంసశరణ
ధ్యానామలః సోమలః ॥ అనిందితాచారవిచారసాగః పరోపకారాదిగుణావతారః
విద్వజ్జనాధారప్రమాసనాధో విరాజతే॥

౨౮ సోమలదండనాథః॥ ఆవాససంమతకామధేయః ప్రదాన * రో(ప్రి)తకల్పవృక్షః । నిస
గ్గహభృంత(ధరా)గృహీతః ఖ్యాతః సతాం సోమలదండనాథః॥ యేనమహాత్మనా
సోమేశ్వరైక్కగృహమా(త్త)కుణ్డాం విష్ణోఃప్రతిష్ఠా * దేశ్వరా * * * స్యమల్లే
శ్వరసన్నిధానే కృతేతుత్తర(సో)మథంచ * * * * (స)మ॥

౨౯ స్తరాజ్యభరనిరూపిత మహామాత్యపదవీవిరాజమాన మానోన్నత ప్రభుమంత్రో
త్సాహశక్తిత్రయసంపన్నేన శ్రీమన్తహాసంధివిగ్రహి మహాప్రచణ్డాదణ్డానాయక
సోమలేన నిజపదావిధివిరా (జిత) రాజ్యాధిస్థానకొల్లిపాకపురే నిఖిల * * *
నాశ్రయ * * నిర్మాపితజగద్దేవనారాయణపు॥

౩౦ రస్యఖట్టిస్పదాతనవసుధాకర్మునిర్మాణత్వం దేవాంగభోగరంగభోగాత్థ ముని
జనస్వాధ్యాయాం ని(డు)నాత్తం శ్రీమచ్ఛాళుక్యవిక్రమవర్ష వ కోన
త్రింశత్తమే తారణసంవత్సరే చైత్రపూర్ణిమాయా మాదిత్యవారే సోమ
గ్రహణనిమిత్తం * * * గ్రామమధ్యే
* * * * (పెం)బటతినామగ్రామం పగ్గ॥

౩౧ వంపురద్రమ్ ౧౦౩ తి చత్రభాగే * దద్వయమప్పేశ్వరదీ (భట్ట)దత్తం పరిహృత్య
సర్వభోగాభ్యంతరశుద్ధ * * భోగీకృత్య సర్వనమస్య చాళుక్యచక్రేశ్వరత్రిభు
వనమల్లనరేశ్వరా * * జగద్దేవమణ్డలేశ్వరో * దత్తవాన్ గ్రామస్యపరితః (22
అక్షరములు అస్పష్టముగా నున్నవి) । పశ్చిమతః దుడ్డెచెఱుపు । దక్షిణతః ॥

౩౨ ఎఱ్ఱగుంట । ఉత్తరతః * డితాడితోటకరావీ । కో * చారనేషసహస్రమధ్యప్రతి
గ్రామ ముత్తమమధ్యమాధమక్రమేణ పంచచత్వారిత్రీణ్యుత్తమగణ్ణ (చి)ంనాని
దేవభోగీకృత్య దత్తవాన్ * * * తదైవపట్టనే * * ఏహా * * మానిరాజ్యం
ప్రతశ్యః మాలాకారిపూజ్యః * సగోత్రత్రయందత్తవాన్॥

33 దేవస్యఃపదాత్ర పలావల్యత్తన * * * * వాడికాక్షే సత్రందత్తవాన్॥ ఏవంవా
నిత్యేభ్య * ధమ్మం నివ్వేశేషం శీమానరపతినా దేశాధికారభిశ్చపరిపాల
నీయః॥ బహువిష్వసుధాదత్తా రాజభిః సగరాధిభిః । యస్య యస్య యథా
భూమి స్తస్య తస్య తథాఫలం॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యోహారేత వసుం॥

34 ధరాం వప్తింవషణసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥ తతురామచంద్రేణాప్య
క్తం । సామాన్యోయం ధర్తనీతు నృపాణాం కాలే కాలే పాలనీయో భవన్భిః ।
సర్వాణేతా న్భావినః పార్థివేంద్రా న్భూయో భూయో యాచతే రామ
చంద్రః॥ మద్వంశజాః పరమహీపతివంశజా వా పాపాదపేతమనసో భువి భావి
భూపాః ॥

35 తేపాలయన్తి మమధమ్మ మిమం సమగ్రం తేషాం మయా విరచితోంజలిరేషమూ
ర్ధ్ని॥ శత్రుణాపికృతోధమ్మః పాలనీయః ప్రయత్నతః శత్రురేవ హి శత్రుస్యా
ధమ్మశ్శత్రు న్నకస్యచిత్ ॥ అన్యచ్చ శ్రీమజ్జగద్దేవనారాయణదేవియభాణ్డా
గార (సువణ) న రామలచెఱువు ॥

36 గ్రామబడ జగద్దేవమహీపతి * మతపగ్రమశాదాగళాతా * త్తమమనివత్తేనదశక
మస్యదివససవనమస్య మాచంద్రాక్షస్థాయి * తిపూర్వం * * * తాఃగౌగం
* డిదతానం * వాలయేతతః * * * * వవేరవితవా॥

ఇతరశాసనములు

ఇ త ర శా స న ము లు

1

ఒ ర ం గ ల్ శా స న ము

౧ ప్రమాదిసంవత్సర మా	౫ చ్చి దేవకుమారమహా
౨ ఘ శు ౧౦ వ గజపతిక	౬ పాత్యండు వారుంగ్వ *
౩ పిలేంద్రమహారాయ	౭ కోట గొనెను
౪ ల కుమారుండు రా	

2

నే ల కొ ం డ ప ల్లి శా స న ము

౦ సూర్యుడు-లింగముపానవట్టము-చంద్రుడు

౧ స్వస్తి శ్రీశకవక్షం (బు)	౧౦ * * * పొలము
౨ లంకాంకర అగు మన్త	౧౧ వద్దికి మఱురిచే
౩ ధసంవత్సరముమం *	౧౨ ండు ఆనాయకనాథ
౪ శ్రీమన్తహామండలే	౧౩ నాయకుడు శ్రీమహా
౫ శ్వర కందూరిదుద్ర	౧౪ విశ్వేరదేవర కడ
౬ యన-చోడమహా	౧౫ తూరనిదేవునికి
౭ రాజు రాజ్యాన గొండ	౧౬ చ్చిరి ఆచంద్రాక
౮ పల్లి పెద్దచెఱ్ఱునకు	౧౭ ముగాను ।
౯ గణితూమువద్దన	

3

నే ల కొ ం డ ప ల్లి శా స న ము

మొ ద టి వై పు

ఖడ్గము, గోవు, పాలుద్రావు దూడ

౧ శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీ	౩ శకవర్షంబులు ౧౪౭౩
౨ శుభజయాభ్యుదయ	౪ అగు నేంటిధాతృనంప

- ౧ త్వరజ్యేష్ఠ శు 3 ఆక్రిష్ణదే
 ౬ వరాయమహారాయ
 ౭ లుంగారు పృథివీరాజ్యం
 ౮ చెయ్యంగాను | రాయసం
 ౯ కొండమరుసయ్యంగా
 ౧౦ రు పెదకొండపల్లినుండి
 ౧౧ కృష్ణకీవల తానుపాలిం

- ౧౨ స్తు నుండిన కొండపల్లి
 ౧౩ దేవాదులకుం జేయించి
 ౧౪ నధర్త శాసనము—తత్
 ౧౫ పూర్వానను కొండపల్లిప
 ౧౬ ట్టనాను పల్లెలాను రంగాన
 ౧౭ కూ కూనముగ్గుకూ | గట్టపడి
 ౧౮ నాను | బోనాలకు స్థితంరాజ్య

రెండవవైపు

చంద్రుడు, సూర్యుడు, పానపట్టము

- ౧ వారికంబెట్టిపయిం
 ౨ డి యెల్లకాలాల
 ౩ కున్నా సర్వమాన్యం చే
 ౪ స్తిమి క్రితంపూర్వాన
 ౫ పెదచెఱ్ఱువెనక వద్దిచే
 ౬ నుగాక మాడత్తి
 ౭ గాను బొల్లసము
 ౮ ద్రమువెనక నిర్మలవెన
 ౯ క పాతికెను వెలిపా

- ౧౦ లంకు చెప్పలాను
 ౧౧ ఇ స్తిమిగాన
 ౧౨ ఆచంద్రాకముగా
 ౧౩ ను దేవరఅవధరిం
 ౧౪ చేదీ అనికొండమ
 ౧౫ రుసయ్యంగారి ఆ
 ౧౬ నతినిగాని పర్వతయ్యం
 ౧౭ గారు శాసనంనిల్పిరి

మూడవవైపు

ఆంజనేయవిగ్రహము

- ౧ యీధర్తానకు ఇం
 ౨ ద్దులు తప్పిరా వారు
 ౩ కాశీలోను గోబ్రా
 ౪ హ్మణహతం చేశిన పా

- ౫ పానం బోవువారు
 ౬ తురుకలు తప్పిరా ప
 ౭ దిదిన్నదోషానికి
 ౮ బోవువారు.

4

నాగులపాడు శాసనము

- ౧ స్వస్తి శ్రీశకలభ్యుదయశకవషంబులు ౧౪౬౭ అగు నేంటి క్రోధిసంవత్సర కార్తీక
 బ ౧౦ గు|| యేలీసుఖానింగారు (నాగు)

- ౧ లపాటిశీమ చెరకుందోంటలు ఆకుందోంటలు యీనాపుచేలు కొల్చియుండు ఈసైదు
మల్లుతిరుమల్లిఆలో సల్పితైరు హుజుర్ను సైదుగడా యీజను
- ౨ సైదు చిమ్మనుబారనుచొదరి చక్కబండినాగిరెడ్డి వట్నరెడ్డి యెలిరెడ్డి పటేలుబొచ్చి
లొంకల తిప్పారెడ్డి పొట్టిముత్తుకృష్ణంరెడ్డి మారడిజుసోమిరెడ్డింగారి
- ౩ ముందరను పుత్తరోత్తరలు ఆచంద్రాక్షముగాను యీబారను యిరవై బారలు బిగ్గు
క్రమాన తొమ్మిదిబిగ్గులుమత్తులు వ్రాసిన కులకరణి తడకమరశిరిదివ్రాలు.

5

పా ను గ ల్లు శా స న ము

- ౧ వితానేకశ్రీకమభీకరం మ్మరిపో దేవస్యమైలాంబికా
- ౨ * పిట్టమపల్లీతి నామానం మహితోవ్వారం | ద్విజేభ్యో
- ౩ ద్యమదాదర్థం భీమనారాయణాయచ | కల్యాణాభ్యు
- ౪ దయైకకారణ మయం సర్వస్య సాధారణో ధర్మస్తద్గత
- ౫ మత్పరాఃక్షీతిభృతో యేపాలయంత్యాదరాత్ ధర్మం
- ౬ మత్కృతమి త్యుదారచరితా తాన్భావినే భూపతి *
- ౭ షే ఖరితస్వహస్తకమలా మైలాంబికాయాచతే |
- ౮ శ్రీమద్భీమరాజనందన స్తాండక్షీతీశోపి కద్య
- ౯ రువిషయే గ్రామం నాయకానుమత్య ప్రతిగ్రామం
- ౧౦ శాలిక్షేత్రనివర్తనద్వయం ఖారిపంచకచ యావ
- ౧౧ * * * *

6

జ డ చ ర్ల శా స న ము

- ౧ శ్రీ నమశ్చంద్రశిరశ్చుంబి చంద్రచామరచారవే త్రై
- ౨ లోక్యనగరారంభ మూలస్తంభాయ శంభవే॥
- ౩ స్వస్తి సమధిగతపంచమహాసబుద మహా
- ౪ మండలేశ్వర వీరమాహేశ్వర కోడూర్పురవరేశ్వర (నూ)

- ౧ య్యవంశోద్భవ కులతలక కాస్యవగోత్ర క
 ౨ లికాలాన్వయ నామాది సమస్తప్రశస్తి స
 ౩ హితం శ్రీమత్తహామండలేశ్వర కందూరిఉదయ
 ౪ న-చోడమహారాజుల సుంకాధికారులు శ్రీమ
 ౫ తుకిబ్బట్టెమేల్వట్టె (దం)డనాయక నల్లసిద్దమ
 ౬ య్య అసిద్దమయ్యలు శ్రీమ
 ౭ చ్చాళుక్యవిక్రమవరుషములు ౧౦౮౪ గు చిత్రభా
 ౮ నునంవత్సర పౌష్యబహుళ ౨ మంగళవా
 ౯ రమునాండు ఉత్తరాయనసంక్రాంతి నిమి
 ౧౦ త్తమయి కోడూరిశ్రీస్వయంభుసోమనాథ దేవ
 ౧౧ రకు రెండునందాదివియలకుం గొసగి నివేద్యా
 ౧౨ నకుం గంగాపురమువద్ద సుంకాన నాచం
 ౧౩ (ద్రాక్ష) తారముం నడపముగాను నెలకూ (౧) నే
 ౧౪ సి కోడూరిగోకణ్ణసింగ రూకలిచ్చిరి (౪)స్తల
 ౧౫ ము సుంకానకు నెవ్వరధికారులె నడచినా
 ౧౬ ని అయ్యురూకలుం నెలనెలకుం జెడకుండా బె
 ౧౭ ట్టునది ఈ ధండ్లు వనుకూలురయి నడపినవారికి
 ౧౮ గంగ కురుక్షేత్ర వారణాశియందు వేయిగవిలల
 ౧౯ దానమునేసినఫలము. ఈధండ్లువునడపక బా(ధ)
 ౨౦ (నేసిన)వారికి వేయిగవిలల వధనేసిన పాపము॥
 ౨౧ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరేతి వసుంధరా
 ౨౨ వష్టివ్వకషణసహస్రాణి విష్ణాయాం జాయతేక్రిమిః

7

ఆ లు గ డ ప శా స న ము

౧ వినాయకనమస్తుభ్యం సతతం	౧ భండనఉత్తుంగతురగరేవం
౨ మోదకప్రియం అవిఘ్నంకురు	౨ త పరబలసాధన పతిహితా
౩ మే దేవ సవక-కాయేతి సవకదా!	౩ చరణ గండరగండ గండభే
౪ స్వాస్తి సమస్తప్రశస్తిసహితం	౪ రుండ సత్యవారిశ్చంద్ర శౌచ

౯ గాంగేయ శరణాగతవజ్ర
 ౧౦ పంజర సకలజనస్తుత
 ౧౧ పరనారీదూర బందుచింతా
 ౧౨ మణి సుభటచూడామణి
 ౧౩ (సూ) యోదయరాజ్యసము
 ౧౪ ద్ధరణ సకలవిద్యావినోద
 ౧౫ విభవపురందర వివేకచ
 ౧౬ తురానన విప్రజనాశ్రయ చ
 ౧౭ తుధాకులకుముదిసీరాజ్య
 ౧౮ వద్ధాన చంద్రుండును అ
 ౧౯ య్యోనరసింహ ఆదిమ
 ౨౦ (ణ్ణితుండు) నిజభుజవిక్రమ
 ౨౧ గడికోటమల్ల మనుమ
 ౨౨ కులాభరణ శ్రీరామేశ్వరదేవ
 ౨౩ దివ్యశ్రీపాదపద్మారా
 ౨౪ ధకులై న పెనుమదుంగో
 ౨౫ త్ర పవిత్ర వడ్లూరిపురవరా
 ౨౬ ధీశ్వర నామాది ప్రశస్తిసహితు
 ౨౭ లై న శ్రీమతు గుండప
 ౨౮ నాయనింగారికి శడ్డులు ఎఱ్ఱమ
 ౨౯ నాయనింగారు స్వస్తి శ్రీశ
 ౩౦ కవరువంబులు ౧౧౨౮ అ

౩౧ గు నేంటి ప్రభవసంవత్సర
 ౩౨ వై శాఖ శు గి లునాండు ఆ
 ౩౩ లుంగడప తూర్పుదిక్కునను త్రి
 ౩౪ పురాంతకదేవరం బ్రతిష్ఠశేళి
 ౩౫ రి స్వస్తిశ్రీమహాప్రధాని రా
 ౩౬ యస్థాపనాచార్యులై న [సిం] గ
 ౩౭ మదేవనాయంకులు ప్రతిష్ఠా
 ౩౮ కాలమప్పుడు త్రిపురాంతక
 ౩౯ దేవరకుం ఆలుంగడప రావు
 ౪౦ లచెఱువెనుక నుత్తరగొంముతూ
 ౪౧ ముకు * వను అద్దానపెద్దతూ
 ౪౨ ముకాలువను వెలంపట్టాను
 ౪౩ ఆకాలువనె బెడ్డచేను ఆఱు
 ౪౪ వీసాలును విత్తిపెట్టిరి క్రం
 ౪౫ నాగదేవనిగారు చఱులోప
 ౪౬ లను తాడితోంటిచ్చిరి శ్రీదే
 ౪౭ విరాజు సూర్యుగ్రహణకాల
 ౪౮ మప్పుడు చంద్రుచేని తూర్పు
 ౪౯ ను ఆంసూకదేవరగుడివాన
 ౫౦ కు నూకగానున్న మాడం
 ౫౧ గొలకుంచమున్న తవ్వెండు
 ౫౨ నూనె ఇచ్చెను.

8

గ ం గా పు ర శా స న ఖ ం డ ము

౧ శశిభాస్కరా॥ హేరంబ స్సముదం కరోతు భ
 ౨ వతాం వప్రక్రియాభిభ్య త్సత్త్రితధీ * చ్ఛాయా నిరీక్ష్యాత్తనః
 ౩ పాతువః పద్మనాభస్య శయ్యాశేవఫణిశ్వరః చకితేవయతోలక్ష్మీ

- ౪ భూతిః పదారవిందాదరవిందయోనైః వరోన్స్తూరీయో బహు
 ౫ తత్రత్రురీయో * * కథాచాతుయ్యధామోదయే వణి
 ౬ వివాహవిధినామంభిదాంలక్షశః శ్రేష్ఠస్తేగు గరిష్ఠపు
 ౭ తోభంగై రహీనః పరం సత్యాకీర్ణానిజాంతలోపి న
 ౮ వాసరై యత్రానిమర్తధితో నచాపి మునినా పీతస్స
 ౯ న్వంశేతుసంజాతః సంతానః సవ్యకామదః॥ తత్రా
 ౧౦ వీరో వెన్నమహీపతిః॥ దోదండశాలినా
 ౧౧ లక్షీక చాయతే॥ త * * రభూ
 ౧౨ యాశోసీరంధ్రితా

9

రా మ స్న పే ట శా స న ము

మొ ద టి వై పు

౧ స్వస్తి శ్రీమన్మడలపాట్టి	౧౩ ములు ౧౧౩గి గునేంటి
౨ పట్టనసుధాకర సత్య	౧౪ శ్రీముఖసంవత్సర చై
౩ హరిశ్చంద్ర యువతిజ	౧౫ త్రశు ౩ గురుపారమునా
౪ నమనోహర వితరణగు	౧౬ ండు మాటూరం దమత
౫ ణసంప్పన్న విరణగెల్వ	౧౭ ండిముప్పతెడ్డిపేర గుడి
౬ కూయాలింపప్రజ	౧౮ గట్టించి మువ్పవిశ్వేశ్వరదేవ
౭ మెచ్చుగండ పతిహితా	౧౯ రం బ్రతిష్ఠనేసి ఆదేవరకు
౮ ంజనేయ పరనారీదూర	౨౦ నంగభోగమునకు రాగభోగ
౯ రణరంగవిజయ రణముఖభై	౨౧ మునకూం గొల్లబోయునిమె
౧౦ రవ మూరుబెలపురవరాధీశ్వ	౨౨ ట్టనియ్యెడియూ రాచంద్రాక్క
౧౧ రులైన శ్రీమన్మహాసామ	౨౩ * * * గా నిచ్చితిమి
౧౨ ంతమలెడ్డి శకవష	౨౪ స్వభానుసంవత్సరవై శాఖమా

రె ం డ వ వై పు

౧ సమున నొల్లంబ	౪ దివ్యకాంపు॥
౨ ల్కులవెన్న శ్రీము	౫ స్వదత్తాం పరద
౩ ప్పదీశ్వరదేవర	౬ త్తాం వా యో హరే

2 త వసుంధరాం వ
 ౧ ప్రిః వక్షసహస్రా
 ౯ ణి విష్ణాయాం జా
 ౧౦ యతే క్రిమిః॥ స్వ
 ౧౧ దత్తా ద్విగుణం పు
 ౧౨ ణ్యం పరదత్తాను
 ౧౩ పాలనం పరదత్తా
 ౧౪ పహారేణ సదత్త
 ౧౫ ౦ నిష్ఫలం భవేత్
 ౧౬ అకరస్యకరికా
 ౧౭ రం గోసహస్రకర

౧౮ దస్త్యతః కరప్రవి
 ౧౯ త్రివిచ్ఛేదా ద్గోళోటి
 ౨౦ ఫలదం శ్రుణు॥ ద్వి
 ౨౧ పంత్తియే మత్సర
 ౨౨ లోభభాజో నరాఇ
 ౨౩ మంధమ్మ మధమ్మ
 ౨౪ శీలాః తేగోఘ్నమాతృ
 ౨౫ ఘ్నపితృఘ్నలోకా
 ౨౬ వ్రజంతి విప్రఘ్న
 ౨౭ గతిం చ యాంతి॥

మూఁడవ వైపు

౧ బహుభి వ్క్షసుధాదత్తా బహుభి
 ౨ శ్చానుపాలితా యస్య యస్య
 ౩ యదాభూమి స్తస్యతస్య త
 ౪ దాఫలం॥ మద్వంశజాః
 ౫ పరమహీపతివంశజా
 ౬ వా పాపాదపేత మనసా

2 భువి భావిజాతాః యేపా
 ౧ లయంతి మమధమ్మ మి
 ౯ మం సమస్తం తేషాం మ
 ౧౦ యా విరచితాంజలి రేష
 ౧౧ మూర్ధ్ని

10

గార్ల శాసనము

౧ శ్రీవిశ్వేశ్వరాయనమః॥
 ౨ యేదేవా స్త్రిగుణాత్తకా స్త్రిపురుషా గౌ
 ౩ రీరమావాగ్విరాః । యోగిధ్యేయ సుమూ
 ౪ త్తయ స్ఫటికసీలాంభోజరాగది (ప్ర) భాః ఆ
 ౫ ద్యావేదమయా స్సరాసురమునిస్తుత్యా
 ౬ మహాఘోదుహస్తే రుద్రాంభుజనాభ
 ౭ పంకజభవా రక్షంతు వ స్సవ్వదా॥ ౧

- ౮ గజవక్త్రం మహాసేనం దేవీ చ కరుణాలయాం
 ౯ సత్వాహం శాసనశ్లోకాన్ వక్ష్యే సంప్రతితన్య
 ౧౦ థా||౨|| శ్రీభామినీపతేర్నాభి పంకజే ప
 ౧౧ ద్దభూ రభూత్ । తేనస్పష్టమిదం సర్వ
 ౧౨ ం తతత్ర (మ్య) మహీతలే||౩|| నానాసే
 ౧౩ నాధిపాజాతా శ్చతుర్దశకులవల్లభాః ।
 ౧౪ తత్ర రేచెల్లవంశోభూత్ ఖ్యాతిమా
 ౧౫ న్నేతభూపతిః ||౪|| తస్యాసీత్తనయో బా
 ౧౬ ప్పయాంహ్వయః కులభూషణః
 ౧౭ తత్పుత్రో గణనాథాఖ్య స్తస్యసూను
 ౧౮ : పరంతపః ||౫|| బాప్సరాయ ఇ
 ౧౯ తిఖ్యాత శ్రీమన్సామంతశేఖరః ।
 ౨౦ విశ్వేశపాదపంకేజ భ్రమరీభూతచేతసః ||౬||
 ౨౧ సంకల్పత్వము పేహి పన్నగపతిః దేవ
 ౨౨ స్యశంభో స్సదా నిద్రాం సేవితు మ
 ౨౩ హాసి క్షితిధరా క్షిరాంబుధి న్వేచ్ఛయా
 ౨౪ ఇచ్ఛాయ ద్యవగాహనే హ్రదనదా
 ౨౫ న్గచ్ఛ ద్ధమాశాగజాః : భూభారోద్ధర
 ౨౬ ణాయ సంప్రతి భువి శ్రీబాప్సరాయో
 ౨౭ స్వయం ||౭|| అతులితసితకీర్తి వ్యాపి
 ౨౮ తాశేషలోక స్వజనసుజనబంధువ్రా
 ౨౯ త కల్పావసీజ (ః) । విభవవిజితశక్త శ్చా
 ౩౦ రుచారిత్రపాత్రో । జయతి గుణవ
 ౩౧ రేణ్యః పుణ్యవాన్ బాప్సరాయః ||౮||
 ౩౨ సోపి నిశ్చలయాభక్త్యా సంతపుణ్యఫ
 ౩౩ లాప్తయే నిత్యసత్యవ్రతో వీర సర్వ
 ౩౪ ధర్మపరాయణః ||౯|| నవాంబ
 ౩౫ రద్వివసుధా ౧౨౦౯ సంఖ్యాక శ

31 కహాయనే । విలసత్సర్వశ్చైచిత్ర

32 శుద్ధాష్ట మృజ్జవాసరే గా

(మిగిలిన భాగము నేలలో పూడియున్నది. చాల గొప్పశిలగావునఁ ద్రవ్వించి పేలుకాలేదు)

11

పిల్లలమఱి శాసనము

- 1 స్వస్తి సకలగుణాలంకార ఆంధ్రదేశాధీశ్వర పరనారీసహోదర
- 2 అనుమనంగంటిపురవరాధీశ్వర చోడరాయస్తాపనాచార్యుఁ
- 3 కాంచీరక్షపాలక విషమదాడిపాంచాల ఇదునెత్తంగండ
- 4 గండ్లగోపాల మూరురాయజగడశ ఇత్యాది బిరుదాంకి
- 5 తులైస కాపయనాయ్నింగారి ఇష్టబ్రతుకుండు ఎఱపాతు
- 6 లెంకంగారు పిల్లలమఱిని రాజ్యమునేయుచుండి త
- 7 త్కాలదేశవిద్వరాలను సురతాణిచేతను ఎఱకేశ్వరదే
- 8 వర ఉపహతిలయి తేని అల్యావదీను ఎఱపాతులెంకంగారు త
- 9 న ఏలిక కాపయనాయ్నింగారికిన్ని తమతండ్రి అనుమకు
- 10 ండమాచినాయ్నింగారికిన్ని తల్లిరుద్రసానింగారికిన్ని పు
- 11 ణ్యముగాను శకవషాఁలు ౧ * * 2 అగు నేంటిహేమశం
- 12 బిసంవత్సర జ్యేష్ఠ శు ౧౫ గు||నాండు పునఃప్రతిష్ఠనేసి
- 13 రి ఆదేశవరకు అధికపడి ఒకపూంట ఉపహారానకు పి
- 14 లలమఱిని దేశవరకుంటవెనకను విత్తి అడ్డచేనుపెటిరి

12

కొఱవి శాసనము

తూర్పు

౧ శ్రీవిక్రమాదిత్యనృపా	౪ నకు వేగీశ్వరునకు రస
2 గ్రతనయుణ్ణయ్న చాలుక్య	5 మద్దాస్వయకులతిలకు
3 భీమునకు శౌచకన్దప్పు	6 ణయ్న కుసుమాయుధుణ్ణ గ

- 2 న్నరబల్లహునికి స్తపాప్త
 ౩ అంబయ్య రనమద్దక శ్రీమదన
 ౪ భుజవీర్యబలపరాక్ర
 ౫ మంబున న్దచ్చికణ్డయంగట్టి
 ౬ పట్టంబైత్తి ఖడ్గసహాయు
 ౭ ణై నేలయెల్లం గావంబూని
 ౮ మడికొణ్డనాణ్డాదిగ

- ౧౪ వేగిదేసము విష్ణువ
 ౧౫ ధ్ధనుతోనడ్డి రాజ్యంబుసే
 ౧౬ యుచున్న కుసుమాయుధుపె
 ౧౭ ద్దకొడు కనేకరిపునృపతి
 ౧౮ మణిమకుటమకరికా
 ౧౯ రేపణమశృణిత

ఉత్తరము

- ౧ గలరలావత్తంబురా
 ౨ జ్యంబుసేయుచు నిష్ఠవి
 ౩ మయకామభోగంబుల
 ౪ ననుభవించుచు సుఖంబు
 ౫ ణ్డె యొకనాణ్డు కొరవి నల్ల
 ౬ జెతెయకొడుకు పెద్దన
 ౭ రావించి నీవునాప్రాణన
 ౮ మానుణ్డవైన చెలివి నీ
 ౯ చేసిన యుపకారంబున

- ౧౦ కుబ్రత్యుపకారంబుసేయ
 ౧౧ వలయుంగాన నీకేమివ
 ౧౨ లయు దానివ * * *
 ౧౩ ణ్డె కొమ్మ నృగి
 ౧౪ శ్రీనాకెల్లంగలదేమి లే
 ౧౫ కున్న వెణ్డెకొణ్డుమయ్యను
 ౧౬ బరోపకారంబు పొందిగా
 ౧౭ ని కొరవియన్నభీముడు
 ౧౮ సల్కలకులసన

దక్షిణము

- ౧ పడినెగెల్చి శ్రీనిర వ
 ౨ ద్యుణ్డనేకసమరసంఘ
 ౩ ట్టణభుజాసిభాసురు
 ౪ ణ్డె తమయన్నరాజ్యశ్రీ
 ౫ కెల్ల న్దానయ ఈశుణ్డె
 ౬ చేకొనినిల్చి భీమసలు
 ౭ కియ న్దనేకవస్తువా
 ౮ హనోత్సవంబు లృడయు
 ౯ చు తమయన్నగాణగయ్య

- ౧౦ చేసిన ధర్మువులు ననం
 ౧౧ బును నేగట్టనుగావను
 ౧౨ రక్షింపను వలయునేని
 ౧౩ చేకొని కొరవికిచ్చిన
 ౧౪ స్థితినిల్ప శిలాస్థమ్భం
 ౧౫ బుప్రతిష్ఠించి విష్ణు
 ౧౬ రంబును నాతనికొట్టించి
 ౧౭ న చెఱువులు మఱియు యె
 ౧౮ వ్యయేని నాతనిచేయంబడి

ఇ త ర శా స న ము లు

ప శ్చ మ ము

౧ వుకువటిగినను చెటి	౧౦ కామణిపున్నమనాణ్ణు ఏ
౨ చినను చురియవెటికిన	౧౧ నూఱుండ్రమ్మలం వె
౩ ను ముట్టిత్రిగనుటకాడి	౧౨ టి సుఖంబు మరుము
౪ నను ణరవాద్యది ఏను	౧౩ నాయకుణ్ణె యాకాపులయ్న
౫ ంద్రమ్ము మణిసిచేసిన	౧౪ వేటరాజులం జొచ్చి మ
౬ దోసంబునకు వానిజీవిత	౧౫ * * * * స్థితిమణి
౭ ంబు దణ్ణువు వరియారబ	౧౬ సికొన్న రాజుల్లరేని
౮ ంబు పడువరంబు వెల్లార	౧౭ యు యీస్థితిమడిసిన * *
౯ బంబు ఎరగద్యాణంబు పే	౧౮ నాపకణ్ణుమన్న కాంపు

13

గూ డూ రు శా స న ము

- ౧ శ్రీవిరియాటస్వయనీరజాకరదినేశం నిర్మూలక్షీర
- ౨ నాగరసంకాశ విశుద్ధకీర్తికనకా(ద్రి)ప్రోన్నతం
- ౩ వల్లసా క్షురసిష్ట (శిష్టా)ష్టకవిప్రకీర సమాకా
- ౪ రం వైరిగంధేభకేశరి మీశం విభుసూర నున్నతగు
- ౫ ణోదారం ధరాచక్రదోళు॥ కంద॥ ఆత తనెయుం
- ౬ వినేయవినూతం భువనప్రసిద్ధకీర్తిలతావిఖ్యా
- ౭ తం సజ్జనవినతాప్రీతం బేతణ నుదారసురభూ
- ౮ జాతం॥ అవన మనోనయనద్వయభువనజన
- ౯ స్తుతచరిత్ర సద్గుణగణసంభవజన్మభూమి సజ్జ
- ౧౦ నయువతీరత్నమ నిబెజ్జమాంబిక నెగడ్డళు॥
- ౧౧ ఆరమణీనిధానము గంభీరవధూనిధిరఖిల
- ౧౨ సద్గుణనిచయం వీరారిదర్పకదళనం వీరాగ్రణి
- ౧౩ యెనసె మల్లనుద్గమా (ప) ॥వృత్త॥ ఇదేహేమా
- ౧౪ ద్రింద్రమత్యురన్నతి యమలామేయిందిజన

- ౧౫ తా * * నెత్తింటిలకవ్యంబై మహావిస్మృతవితరణసా
 ౧౬ మాతృకృథీజానతానిధి దుగ్ధాంబుధిగంభీరవేతి
 ౧౭ సయని * * * * భాస్వత్సు
 ౧౮ భాసుంఁడరవిశదయశం మల్లని ధాత్రిగల్ || సాశ్వత
 ౧౯ పుణ్యలుంపి నఖిలాతిసురామరజాత నున్న తానశ్వరకీర్తి
 ౨౦ సద్గుణగణావహనం ఘనబాహువిక్రమం విశ్వధ
 ౨౧ రాతళం పొగడెమోడిసిదం సముదూరదేద్యై మ
 ౨౨ లేశ్వరమం తటాగఘనవాపిగళం విభుమల్లనూజ్జ్
 ౨౩ త|| వసుధాతళపాళుప సరిసజనననదళమే
 ౨౪ * * కటకముం న్నిత్యంమాడిసిద శివాల
 ౨౫ య మనుపమమేశదు దుగుమవారా
 ౨౬ శధిక పుణ్యాగణ్య|| ధరెయుం సురాద్రి
 ౨౭ యుం సాగరముం చంద్రాకరుం మహేశ్వరదుం
 ౨౮ చిక్కరిచయము ముట్టిగం సుఖమిరు మల్ల
 ౨౯ కవీంద్ర బిందమంపారియుత ||శ్లోక|| శ్రీ శ్రీ
 ౩౦ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరేతి వసు న్ధరా
 ౩౧ సప్తినవసహస్రాణి విష్ణూయాం జాయతే
 ౩౨ క్రిమిః|| వనేనతరోవహ్ని దహన్తూలం
 ౩౩ నిరాకృతిం కులంసమూలం దహతి దేవస్వం
 ౩౪ హ్రితి పాతకః|| దేవస్వం బ్రహ్మణస్వం చ యోలో
 ౩౫ భేద ప్రభుంజతి స్వపాపా త్తపరేలోకే గ్రిద్రోచ్చిషే
 ౩౬ న జీవతి|| దేవద్రవ్యం * * * భక్షంతి యే
 ౩౭ వరాః నష్టగోత్రాణి నామాని పశ్చాత్పతతిరారవం|| దేవ
 ౩౮ ద్రవ్యం * * * బ్రహ్మస్వం * * కులతాం
 ౩౯ యాంతి బ్రహ్మణాతిక్రమేణ నమః శివాయః

14

ఇ ను గు ర్తి శా స న ము

మొ ద టి వై పు

౧ సిరం॥ సాస్థాపయ స్థ
౨ రకతం శివమత్రలింగం
౩ బయ్యాంబికా ఇతివి
౪ శ్రుతవ * * * ౦ | య

౧ దీధితిప్రతతివిస్ఫుర
౨ మాజ్జితశ్రీ విక్రయాలవ
౩ ంశ కనకకల్పితకల్పిత
౪ నీత్ ॥ శ్రీ శ్రీ.

రెం డ వ వై పు

౧ ॥ * * ప్ర త్యేకమే
౨ * త్కషీణః । తేషుత్వద్యదివ
౩ * ంరతేషుస్సకలా నాలం *
౪ * సఖా * స్తుణాన్ । ధాత్రా

౧ * త్క సమ స్తధమ్మవస
౨ * (తి) సే యోభవత్ కల్పితో
౩ * స్తోక * * * పతిషుచా

మూ డ వ వై పు

౧ పన్నంజగత్ ॥ శంభుశ్రీ
౨ పదపంకజప్రణయ
౩ * స్తరోభోజస్స
౪ రూపచరితమ్ *

౧ మైలల * * * విమ
౨ నోహరణం । ఆకస్తి *
౩ సుహిత * * * మసౌ
౪ * * * * *

15

బూ రు గు గ డ్డ శా స న ము

౧ స్వస్తి సమస్తప్రశస్తి సహితులైన శ్రీ
౨ మహాదేవసగోత్రపురవరాధీశ్వరులై
౩ న నామకూరిఅనభీమానాయనింగారి కొ
౪ డుకు అంనమనాయనింగారు పృథ్వీరాజ్య
౧ ముచేయుచుండంగాను బూరుగడ్డ గ్రామ
౨ మంద పది వేయిగులముంన * * *
౩ * త కాభ్యుదయ శక వరుషంబులు ౧౩౦౦
౪ అగు నేంటి పింగళసంవత్సర జేష్ఠశుద్ధ ౧౧ గురు

చారమునాండు బూరుగడ్డగ్రామ

౧౦ మందు తమతండ్రి పేరు కొలమునకుం బుణ్య

౧౧ ముగానః కామేశ్వరదేవరను బ్రతిష్ఠనేయిం

౧౨ చి ప్రతిష్ఠకాలమపుడు భీమనాయనింగారి

౧౩ కిం బుణ్యముగాను * * * *

౧౪ * * * * *

౧౫ శ్రీ శ్రీ శ్రీ యీక్షేత్రము ద్రో

౧౬ యువారు బ్రహ్మత్యాచిపాతకములందు బడు

౧౭ వారు శ్రీమహాదేవాయనమః॥

16

మధిరశాసనము

మొదటివైపు

౧ శ్రీమద్ధాత్మీతలేస్తి స్వక

౨ టితసుగుణో దేవరాతా

౩ ఖ్యగోత్రః | పుణ్యః పూర్వం

౪ తెనాలీ పుర మవసథ

౫ : నారసింహఖ్యవిప్రః

౬ నాగాంబా తస్యజాయా జ

౭ గదభివిదితా శౌరిణ

౮ శ్రీరివాసీ ద్దంపత్యేని

౯ త్యసత్యవ్రతరతిపరయో

౧౦ బ్రహ్మనామా సుపుత్రః॥ ౧॥

౧౧ సర్వానవద్యాభవదస్యభా

౧౨ య్యాకొప్పాంహ్వాయా కంజ్జ

౧౩ దలాయతాక్షీ తయోః కు

౧౪ లద్ధే జనితస్సపుత్రః

రెండవవైపు

౧ కుల ప్రదీపో

౨ నరసింహనామా

౩ ॥ శాకాబ్దేదిన

౪ నాథరుద్ర

౫ గణితే ౧౧౧౨

౬ వై శాఖమానే

౭ సితేరుద్రశ్రీ

౮ ద్విజరాజపుత్ర

౯ దివనే శంభోః ప్ర

౧౦ తిష్ఠాశుభాం

౧౧ కృత్వాభూవిది

౧౨ తంహి శోభనతరం

౧౩ విష్ణోః ప్రతిష్ఠాప

౧౪ నం నానాతో * మ

౧౫ ధురాపురి ద్విజ
౧౬ వరశ్రీనారసిం
౧౭ హాకరోత్ ||౩|| సత్యే
౧౮ న వంశానుసరే
౧౯ ణ శాంతదేవాఖ్య

౨౦ మేకం శివవిప్ర
౨౧ మాయ్యం | విప్రాయ
౨౨ తస్యా చ్ఛాన రక్షణ
౨౩ ద్ధం కులానుభో

మూఁడవ వైపు

౧ గ్గ్యం ధరణీయదీస
౨ తే వృత్తింభూయేచ్ఛస
౩ భ్యేయం దీపాత్థంగి
౪ రిశా ద్వయం ద్రోణద్వ
౫ యం భవి * ద్వ
౬ యం సవ్యే * సాక్షికం || ౬
౭ దాసోహం పావ్వతీనాథ
౮ పరమాత్మ నమోస్తుతే
౯ దాసోహం పుండరీకాక్ష
౧౦ త్రాహి మా న్పురుషోత్తమ||

౧౧ సద్విప్రధమ్మస్య జగద్ధి
౧౨ తస్య ద్రోహాదికం నా
౧౩ శమవిఘ్నమస్తు || విపశ్చి
౧౪ నామస్య జనోత్తమానాం
౧౫ సత్యంభవే చోభనమే
౧౬ వసత్యం || స్వదత్తాం ప
౧౭ రదత్తాం వా యో హరేతవసు
౧౮ ంధరాం వష్టియుగసహ
౧౯ స్రాణి విష్టాయాం జా
౨౦ యతే క్రిమిః |

17

లింగగిరిశాసనము

౧ శ్రీశకవషణము
౨ లు | ౧౧౪౨ అగు నేంటి
౩ ప్రభవసంవత్సర
౪ ఆషాఢ శు ౧ గురు(వా)
౫ రాన సత్రంశ్రీల

౬ కు * * * శ్రీద్రాగిశా
౭ ల ఎంబెరుమానారు
౮ మఠశేషముగాను
౯ రాజమఠముకాల్వ

18

పానుగల్లు శాసనము

దక్షిణము

౧ * * * * *
౨ శక్తితిపతితిల * * క్షురిసోమరాజా పత్నీతస్యాన్త *

- ౩ * బెడగానామ దేవీవిసీతాతద్దంపత్యోస్తనూ *
 ౪ హిమనన్దేనమోరంబికేవ । శ్రీమన్తేలాంబికా * బ
 ౫ * తేజసాం జన్తభూమి॥ సామత్ప్రభోన్తాందృ
 ౬ * యీర్ష్యరివశ్రీపురుషో త్తమస్సఖ్యాతిప్రసూతిజ్జన
 ౭ వంద్యప్రసాదసంపాదితలోకవృత్తిః॥ వాగ్దేవతేతియామన్యతే
 ౮ సతిదేవతేతినాద్విజనైః పరిజనైః కులదేవతేతియామన్యతే
 ౯ స్తసతతంవన * సా * త్యసవ్వామరక్షితిరుహమదినేతే
 ౧౦ తి॥ యానూతాఖిలలోకవీరసజనీ సీమన్తముక్తామణిస్యా
 ౧౧ * శ్రీమ(ధర్మసత)తమూవేదానివత్త్రిన్సుతాలోకాన్వామ
 ౧౨ హతస్సమస్తజనతాధారాంజ్వలతేజస్త్రేతాగ్నినివసేవ్యతామ
 ౧౩ పగతాం ధర్మాత్థకామానివ వీరప్రాగఃధరాభరభృతే
 ౧౪ * దేయదారగ్గళానాత్యప్రతిబింబరూప ఉదయాది
 ౧౫ (త్య) క్షమాధీశ్వరం భీమోభీమపరాక్రమోజితరుతి *
 ౧౬ కీర్తిక్రియాకన్నభూజనమానినీయచరితంగోకన్నభూపాల
 ౧౭ కం॥ తేషాంభీమో భీమవత్పాండవానాదిక్షుఖ్యాతోభూరిదో
 ౧౮ క్షిప్రమేణయత్కిర్తిం * * న్నరూపేసదాసన్సర్వసిధ్యం *
 ౧౯ మాసీస్వరూపాః॥ సాత్రియసీతనూజస్య తస్యమహీ (ప)
 ౨౦ తే॥ తకాబ్దిజ్ఞైతేకాలేశకస్య క్రోధివత్సరే సూర్యుగ్ర
 ౨౧ హే చోడభీమనారాయణపురావ్యాయం । అష్టోత్తరశతో
 ౨౨ ప్రాదాదగ్రహరంద్విజన్తనాం॥ సాష్టభోగజనైవ్వంధ్యమాచం
 ౨౩ ద్రవితాకం॥ తతైవవత్సరేచోడభీమనారాయణావ్యాయః ॥

తూ య

- ౧ * నుష్ణానిబరవ । జొన్నలబండికి ప ౨౪ గి
 ౨ అుకకు వి ౨ కు ౧ వ * డుంసీరబరవఆకుబెజ్వర
 ౩ కకురు ౨౪ ఆకుంగట్టు । (మోపునకు ప ౨)
 ౪ (ల) కుంగట్టు ౯ పోంకబండికా అు ౮ పోంకలు । ౨౦
 ౫ * అుకకు ప ౪ పోక * ౦౦ మిరియాలబండి ౨౨
 ౬ రుగిద్దగ్గాప ఆ * కససాక ౨ అల్లము * ప

- ౭ తుపలి॥ విస్యలు॥ ౨ పెఱుకకు రు ౧ విస్య ౧
- ౮ పసపుబ్రతినింబెల్లముంసీబరమచీరలు
- ౯ ద్యసీరకురు ౨॥ లోకావలకుంగమపుల
- ౧౦ రుణసపర్యలకు నిబరమనకరములో
- ౧౧ పలచుదెముదెచ్చి యవ్వరుదాంవినాసు రార
- ౧౨ డ్డియరువంగలవారలంగడసిద్ధాయము
- ౧౩ ఇందెగు । దేవరకుంగానికిఇంజ ప ౨
- ౧౪ నామిసెట్టిచెఱ్ఱుదేవరకర్థమును మహాజన
- ౧౫ మునకర్థమును పానుగంటదశవృత్తి పుడవడ్లు । ౪౦
- ౧౬ సూత్రధారి బ్రహ్మజుబెరసినసూత్రధారులపూర్వవృత్తి
- ౧౭ త్తి కాస్యపల్లిని బానుగంటదశవృత్తిపుడవడ్లు ౨౦ భీమ (స)
- ౧౮ ముద్రమువెనుక పుడమఱుతురు * చోడనముద్ర
- ౧౯ మువెనుక పుడమఱుతురు ౪

ఉ త్త ర ము

- ౧ డులునారాయను * *
- ౨ యుడుభాస్కరభట్టు సోమేశ్వరభట్టోపధ్యాయ
- ౩ లకు వృత్తులు ౨ అప్పనభట్లకు వెలిపాలమువృత్తులు ౨
- ౪ దేవరభాగములోన దేవరలంగభోగానకుగాల్పుడ్లు ౧౦ కా
- ౫ లఱుతురు (పూజర్లకునాల్పుడ్లు ౧ కాలఱుతురులు
- ౬ * * యనిల్పినదేవరభాగము గీతవాద్యనృత్యదూ
- ౭ రడశంకుధారలులోనైన కేలసమునేసి బాయపో *
- ౮ వారోజునువృత్తికాటకుడువంగలవారు ఈరెండు *
- ౯ తలరాసినక్షలువోడిబినముప్పెకుగాల్పుట్టి *
- ౧౦ (సా)మానోయంధమ్మనేతునృపాణాం కాలే కాలే పాలనీయో
- ౧౧ (భ)వద్భిః॥ సర్వానేతా న్భావినః పాత్తివేంద్రాన్భాయో భూయో
- ౧౨ (యాచ) తేరామచంద్రః॥ మద్వంశజాః పరమహిపతీవంశ
- ౧౩ జావా పాపాదపేతమనసోభువిభావిభూపాః । యేపాల
- ౧౪ యన్తిమమథమ్మ మిమం సమస్తం తేభ్యోమయామి

- ౧౫ (చి)తాఁజలి రేవమూర్ధ్నిః॥ వష్టివఁవఁసహస్రాణి స్వగ్నేతి
 ౧౬ (వృ)తిభూమిద అపహత్తానుమంతాచతాన్యేవనరకంవ
 ౧౭ (సే)త్ ॥ విద్యాటవిష్ణతోయానుశుష్కకోటరవాసినః॥ కృ
 ౧౮ * * హాజాయ నే బ్రహ్మదేయాపహరిణః॥ * *

19

నగునూరుశాసనము

౧ సర్వజతుసంవత్సర పాల్గుణసుద్ద ద	౧౨ గరంగవిభోగాలకు ఇచ్చిన
౨ శమి గురువారమున చపాండుప	౧౩ ఆయవిత్తులు తమ ఆమేడి
౩ ట్టిన । ఆనడుమాను మదీయస్థల	౧౪ చరలదగెడి నానవీసము ఇ
౪ దేవన ధర్తసాలియ జనులు	౧౫ స్తిమి ఆచంద్రాక్కాది నిలిచె
౫ యండఁపంపునా మనిజెల్లంగా	౧౬ డిని ఈనివాడుగంగకతుత
౬ ఆమల్లిసెట్టిని ఆయనకొడుకు	౧౭ కవిలపొడిచినవాడు వీడు
౭ వెన్నిసెట్టిని హరేశ్వరదేవర బ్రతి	౧౮ సమయానకు నువెలిసివా
౮ వ్వును గణపదేవమహారాజు	౧౯ ద్రోహుండు వానిమట్టుకు
౯ పేర గణపరేశ్వరమును సక	౨౦ దేవడు నింతసడ్డవీడు
౧౦ లభక్తులపేరను సకలేశ్వరము	౨౧ వాండు సివద్రోహ
౧౧ ను ప్రతిష్ఠ చిల్లరిదేవరకు అం	

20

అలంపురము శాసనము

- ౧ శ్రీజయత్యావిష్కృతంవిష్ణో వ్వారాహం యోభితాణ్ణవం దక్షిణోన్నతదంష్ట్రాగ్ర
 విశ్రాంతభువనం వపుః । శ్రీమతాం సకలభువన సంస్తూయమానమానవ్య * *
 ౨ మాతృభిరభివర్ధితానాం కాత్రికేయపరిరక్షణప్రాప్తకల్యాణపరంపరాణాం కాత్రిక
 కేయప్రసాదసమాసాదిత వరాహ * * *
 ౩ చళుక్యానాం కుల * * * * రశ్వమేధావబృధస్నానపవిత్రీకృతగాత్రస్య శ్రీపుల
 కేశివల్లభమహారాజవ్యప్రియతనయ * * *

- ౪ ద్విజ * * * య శ్రీప్రిధ్వీవల్లభమహారాజాధిరాజపరమేశ్వరస్యప్రియతనయః విక్ర
మాదిత్యభట్టారక స్తస్యా(ను)జః వినయాదిత్య సత్యాశ్రయశ్రీ * * * * వ
వల్లభమహారాజస్య * * *
- ౫ ధిరాజపరమేశ్వరభట్టారకస్య ప్రియసూను స్సమస్తపార * * సానతపవిమ్భాస్య
విజయాదిత్యసత్యాశ్రయశ్రీపృథ్వీవల్లభమహారాజాధిరాజపర
- ౬ శ్యాజ్ఞయా వగోవదేశాతావార్యస్వామినః । (షడ్వింశదుత్తరవల్పుతతికే) నిజ
ప్రపథమాన విజయరాజ్య సంవత్సరే షష్టాదశేవతమానే వై శాఖశుక్ల
త్రయోదశ్యా మ
- ౭ శతస్థితమ స్వస్తిగోబ్రాహ్మణస్య వపుఃప్రజానాం (చ) శుభంభవతు ☉ * వ్యప్రకార
మానశాతావార్యస్వామినే ధారాదత్తం॥ ☉ శ్రీ

21

వే ము ల వా డ శా స న ము

ప డ మ ర

- ౧ శ్రీమాన్భానుస్త్రిమోహంతాదైత్యదప్పహరః పరం
- ౨ లోకై కలోచనః పాయాదపాయాద్భువనత్రయం॥ (౧)
- ౩ స్వస్తి సమస్తవిబుధజన సంస్తూయమాన స్సక
- ౪ లకలాకమలై కరాజహంసః । కంసమథసథివ
- ౫ కమలాకరీకృతవక్షస్థలః । స్థాణురివభస్త్
- ౬ సాత్కృతసమస్తారిపురః ప్రచణ్డప్రవృత్పాలయదయాప్రబోధితా
- ౭ శేషప్రవాహంభోజాన్వతీకృతవినయాదిత్య
- ౮ నామధేయః ప్రసాధితాశేషదిజ్జుణ్డలశ్చ పర
- ౯ మణ్డలై కరామశ్చాల్పకృకులతిలకః శ్రీయుద్ధ
- ౧౦ మల్లోనామరాజాబభూవ॥ సోయం కిలా శాసద
- ౧౧ నన్యశాస్య సపాదలక్షం క్షితిమక్షతాజ్ఞః । న
- ౧౨ మస్తరాజేంద్రకిరీటకోటిమాణిక్యరశ్మిః ప్రక
- ౧౩ రాచ్ఛి తాంఘ్రిః॥ (౨) యః పాదని స్సీధుమయీగజానాం వి
- ౧౪ ధాయ వాపీమ పితైలపూరై స్ససర్వలోకం స

- ౧౩ తతంవితేనచాస్తిః కుచాహమరిసున్దరీణాం॥ (౩)
 ౧౪ సచిత్రకూటం బహుచిత్రకూటం శక్త్యాసురేంద్రైరపి
 ౧౫ నోపయాతుం త్రివర్గయుక్తఃప్రణతారివర్గ
 ౧౬ స్వభావదుర్గం కిలతంజహాః॥ (౪) తస్యాత్తజ్ఞోఽ
 ౧౭ క్షీణబాహుశ్చణ్డచణ్డసిధా రాహతవైరి
 ౧౮ షణ్డః । బలాద్భ్రహీతాఖిలవేజ్జీదేశః పా
 ౧౯ తిస్త పృథ్వీమరికేసరీశః॥ (౫) భూయోస్త్రిన్న
 ౨౦ రసింహధమ్మస్యపతిభూమిం సతాంపాలయ
 ౨౧ న్రాజాదిత్యైతీక్షమాపతిరతః శ్రీయుద్ధమ
 ౨౨ ల్లోస్యపః॥ (౬) త్యక్తాయేనదరీవివణవిభవాధ్యః క్షీతి
 ౨౩ భూభుజఃప [* * * * స్వదేశరత్నిదా] శరపరశ్రీయుద్ధ
 ౨౪ మల్లేశ్వరః॥ (౭) తతస్సరాజస్యశిరోమణీనామ్నాదార
 ౨౫ విద్దేనహృదోహరఃప్యః । బభూవనామ్నానరసింహదేవో
 ౨౬ ధాత్ర్యమభూద్భూరిధృతాధిపత్యః॥ (౮) యస్సప్తదుస్సాధతరం నృ

దక్షిణము

- ౧ పాణాన్నిజ్జిత్యసద్యస్సమరాంగ
 ౨ కేషు విస్యస్యకేహస్తమతోనుతానాం
 ౩ తాల్మూలవన్యఃకరటీచకార॥ (౯) ప్రత్యుద్గతాం
 ౪ గూర్జరరాజసేనాన్నిజ్జిత్యరాజాస్వయమేక
 ౫ వీరః । కాలప్రియేరాజకదంబకస్యస్తుభాస్వవీ
 ౬ య్యవిలిలేఖశైలః॥ (౧౦) తస్యోదపాదిబలవ
 ౭ త్వరచక్రకుంభికుంభస్థలోద్ధలనదక్షకృ
 ౮ పాణపాణిః । భీతానతారిసరపాలకిరీటకోటి
 ౯ సంఘట్టితాంఘ్రిసరసీజవిరాజితా
 ౧౦ ననః॥ (౧౧) శ్రీమాన్దహీపతిస్సాక్షాన్నామ్నావీరో
 ౧౧ ఒరికేసరీప్రాదుర్భూవ । తేజస్వీప్రాత
 ౧౨ భానురివోదమాం॥ (౧౨) సమస్తసామన్తశిఖా
 ౧౩ మణీనాంప్రభాప్రపాతాయితశావ్వరాంస్వ

- ౧౪ సంచారనారీనయనాంబుజానాం లక్ష్మీహి
 ౧౫ మాసారశవాహరద్యః || (౧౩) సామంతాన్దణము
 ౧౬ భ్యాన్నిజభుజపరిఘాః ప్రస్ఫురత్థిగ్ధధారాః
 ౧౭ నీరాంభోరాసిమగ్నాంస్తురగకరిఘటాపత్తిసం
 ౧౮ పత్తియుక్తా కృత్థాపద్ధాయ్మామాయ్మాః స్వజనపరి
 ౧౯ జనైస్సనిహంత్యాజరంగే కృద్దేగోవిందరాజ్యాహరణ
 ౨౦ ముపగతోరక్షితోయేనబిజ్జః || (౧౪) దేవీంరేవకునిమ్మ
 ౨౧ డిప్రతిహతేరిన్ద్రస్యపుత్రీన్సుతాపౌలోమీమి(ఇ)వ
 ౨౨ వాసవప్రియమి(ఇ)వశ్రీమన్సురధ్వంసకః | శ్రీరత్నం
 ౨౩ పరిణీయయేననితరాం తస్యాస్సపత్నీకృతా నూ
 ౨౪ నాంసప్తసముద్రముద్రితు(త)మహిమ్నానోన్నతేనాధు
 ౨౫ నా || (౧౫) తేనభీతానతాఖిలబలవదిలాపాలమా
 ౨౬ శిమాణిక్యర శ్శిమాలాలాలితచరణకమ
 ౨౭ లయుగళేన శరణాయాతక్షితిపాలప్రాణి-

తూ ర్పు

- ౧ రక్షణదక్షవీరశ్రీయాకోపలతీక్షణదక్షిణ
 ౨ భుజాగ్గణేశేణ కాన్త్యాకాన్తకాన్తజనమనోభవ
 ౩ వల్లభేన కరిణాపుత్రాహవస్సకలగజ వి
 ౪ కీర్త్యారేవతేనగీతమేవైకన్తి తరళా వ
 ౫ దధిరుద్రతేన రాజాత్తజేనేవపరిరక్ష
 ౬ విధానదక్షిణ బాహుబలేనచ బంధురక్షణేన
 ౭ సన్మపః | బన్ధుపరాయణేన ఈశ్వరేణచ
 ౮ విజితమనో భవేనోమా మాప్రియేణచ
 ౯ నారాయణేన చ గోవర్ధనాగధరేణ చ
 ౧౦ చతురాననేనచ చతురాననేనచ వాసుకు
 ౧౧ లకళానిలయేన తారహారాది రమ్య
 ౧౨ మూలగన్ధకరేణ కాన్తిమతావనజేన
 ౧౩ బన్ధనేవప్రబోధితబన్నరబన్నవ

- ౧౪ దనవనజేన నిరస్తారతితిమి రేణ
 ౧౫ చ సహస్రకిరణవదతుల తేజసా
 ౧౬ శ్రీమదరికేసరిమహారాజేన ||
 ౧౭ స్వస్తిసమధిగతపశ్చిమహాశబ్దమహా
 ౧౮ సామంతాధిపతిసమస్తభువనసంస్తూయమా
 ౧౯ నచామక్యవంశోద్భవం పాంబరాంకుశవమ్భునగ
 ౨౦ న్ధవారణం గన్ధేధవిద్యాధర నారూఢసర్వజ్ఞ
 ౨౧ నుదాత్తనారాయణం (దుత్తిగెల్దొం) గుణం అరిగుణ్డా
 ౨౨ ణవం శరణాగతవజ్రపంజరం ప్రియశ్చంద్రం
 ౨౩ త్రిభువనమల్లసామస్తమాడామణి శ్రీ
 ౨౪ మదరికేసరియరసరి తత్పాదపద్మో
 ౨౫ పజీవి సమస్తరాజ్యభారనిరూపిత మహా
 ౨౬ సన్నివిగ్రహపదవీప్రతిష్ఠితం సమస్త
 ౨౭ శాస్త్రపారగం శ్రీమత్సన్నివిగ్రహగుణక (శ
 ౨౮ మ్మేణ) || తదాంభో * * * యీ * * * న *
 ౨౯ త * * వి * * * * *

ఉ త్త ర ము

- ౧ శ్రీమాన్ బద్ధిగభూమిభర్తుస్స
 ౨ త్రాధిపాలో ౭ జనినాగమాయ్యః | గుణాణా
 ౩ వోవ్వీకపతిం తంత్రపాలస్తస్యాత్తజోజాయ
 ౪ తేపెద్దణాయ్యః || తేనాభ్యర్థితోదేవతాంవన్ద
 ౫ ననిమిత్తమాగంత స్వనిమ్మాపితాదిత్యగృహ
 ౬ మాగతాభ్యాగతా జనసత్రనిమిత్తముత్తరా
 ౭ యణపుణ్యసంక్రాంతిదివసే శతనివత్తవసం
 ౮ ఖ్యాతభూమిక్షేత్రమప్తనివత్తనసంఖ్యాతం
 ౯ పానీయ భూమిక్షేత్రంచ అ * ల పాల
 ౧౦ కపత్తణే * * * శ్రీమదరికేసరిక్షితి
 ౧౧ పతిరదాత్ || తత్రరాజేశ్వరాదిత్యగృహ బద్దె

- ౧౨ గీశ్వర నగరీశ్వరప్రభృతీచవాస్థానాది (వ
 ౧౩ సుస్సాక్షిమల్లికాజ్ఞాన ముక్తిలింగి విద్యాధరాది
 ౧౪ దివ్యాఖ్యభట్టారకాశ్చసాక్షిణః॥ చంద్రశ్రేష్ఠిప్రభృ
 ౧౫ తయేనచశ్రేష్ఠినశ్చసాక్షిణః॥
 ౧౬ నిస్పృహై కాగ్రణీస్సూరిస్థానాధిష్ఠోయశాస్వయం
 ౧౭ దాతావియాస్వయేజాతః పణ్ణితమునీశ్వరః॥
 ౧౮ స్వధర్మావధయంధర్మః పాలనీయోనరాధిపైః
 ౧౯ స్వధర్మాయస్థితేస్సంతః ప్రత్యుదంతకదాచన॥ (౧౬)
 ౨౦ కాలక్షేపోనకత్తవ్యం ఆయుక్షీణేదినేదినే ।
 ౨౧ సమస్తకరుణన్నాస్తిధర్మశ్చత్వారితాగతే॥ (౧౭)
 ౨౨ అనిత్యానిశరీరాణివిభవోనై వశాశ్చితః ।
 ౨౩ నిత్యంసన్నిహితోమృత్యుకత్తవ్యోధర్మసంగ్రహః॥ (౧౮)
 ౨౪ అస్యక్షేత్రస్యద్వాదశధర్మసిద్ధాయ॥

22

దో స పా టి శా న న ము

౧ స్వస్తి శ్రీశకవర్షములు	౭ నికిం బుణ్యముగా శ్రీతోం
౨ ౧౧౧౨ అగు ఆనందసం	౮ తేశ్వర దేవర నగరికి ఆయా
౩ వత్సర మాగ్గళిర బ॥ ౧౩ బు	౯ రిదక్షిణపు వలని తనతోం
౪ దోసపాటి రుద్రయ హరిహ	౧౦ టన రాట్నముకలప ఆడిప్ప
౫ రదేవనికి తమతండ్రి గుండ్ర	౧౧ డ్ల ౨ సహితముగా నిచ్చె॥
౬ డ్లికిం నమతల్లి కామసా	

23

నా గు ల పా టి శా న న ము

- ౧ స్వస్తి శ్రీశకవర్షములు ౧౪౦౪ అగు
 ౨ సుభకృతు ఫాల్గుణ బ ౧౦ బు రామరాజుమే
 ౩ డ్రాజంగారు పృథ్వీరాజ్యముసేయంగాను వు
 23

౪ చేవలి అక్కిరాజు పోతరాజుగారికొడు
 ౫ కు కాంచనంగారనుజుండు అక్కనకోమేశ్వ
 ౬ పిలింగానకు పానవట్టమునే ఇంచెను శ్రీ॥

24

ము ది మా ణి క్య ము శా స న ము

మొ ద టి వై పు

౧ స్వస్తి శ్రీజయదేశాశ్చ
 ౨ వసుభాణాక ౧౨గౌ సం
 ౩ యుతే । ధాతాబ్దే శ్రావ
 ౪ డేశుక్లపుష్య మ్యకస్య
 ౫ వాసరే॥ భోభుజ్యమాన
 ౬ శ్రీరాజ్యం శ్వేతగ్రామం
 ౭ మహాయశః॥ ఎల్లులెం
 ౮ కేతివిఖ్యాతః ప్రజాపాల
 ౯ సతత్పురః॥ మద్దప్పకు
 ౧౦ లజాతాద్యా ఎఱ్ఱ

౧౧ పోతాఖ్యనాయకా
 ౧౨ త్ । మల్లాంబా లభతఃసూ
 ౧౩ నుం మల్లి సెట్టితినామ
 ౧౪ కం । తస్యాగ్రజాతస్తన
 ౧౫ యో । వాసులం కేతికీతితః
 ౧౬ తస్యనామ్నా తడాకం
 ౧౭ శ్రీవాసాబ్ధిరితికీతిదం
 ౧౮ వృద్ధపూర్వక రత్నాఖ్య
 ౧౯ గ్రామాత్ పశ్చిమతోది
 ౨౦ శి

రం డ ప వై పు

౧ పుత్రప్రేమాత
 ౨ డాగం తం మల్లి
 ౩ సెట్టి రనుజ్యత॥ మల్లాం
 ౪ బా మహనియ్యరా
 ౫ జమనర క్షీరాంబు
 ౬ రాశేరసా । జాతో భూ
 ౭ సురభూరిదానచతు
 ౮ రః శ్రీమల్లి సెట్టి * *
 ౯ రక్ష్యంత్యేన మహాగ
 ౧౦ వం సురగణబహు

౧౧ దయోమాతరం సూ
 ౧౨ య్యాదిగ్రహమండల
 ౧౩ శ్చ సహజే స్త్రీపుత్రపౌత్ర
 ౧౪ నివృతం॥ ఈశ్వరా
 ౧౫ య్యోసుపుత్రేణ మా
 ౧౬ ధవాఖ్యేన సూరి
 ౧౭ ణా ధమార్థ
 ౧౮ సిద్ధ్యధం ప్రోలకం స్యా
 ౧౯ సన ముత్తమం ।
 ౨౦ శ్రీరामచంద్రాయనమః

శాసనవివరములు

సూచిక.

1. స్థలము.

2. రాజు.

3. కాలము.

4. భాష.

5. సారాంశము.

శాసనవివరములు

కాకతీయశాసనములు

1

౧ ఖాజీపేట : (వరంగల్ జిల్లా)
హనుమకొండ ఖాజీపేట మధ్యత్రోవలో పోలీసు
నాకావద్దనున్నది.

౨ ప్రోలరాజు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ ఆడుగుభాగము విరిగిపోయినది. 5, 6, 7 పంక్తు
లకు కలిసివచ్చునట్లు కోలు కొట్టబడినది. దుర్జయ
కుల్యాభిచంద్రుడగు బేతరాజును అతని పుత్రుడగు
ప్రోలరాజును బేర్కొనుచున్నది.

2

౧ ఖాజీపేట : (వరంగల్ జిల్లా)

౨ ప్రోలరాజు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ మొదటిశాసనశిలమీదనే నిదియున్నది.
మహామండలేశ్వర కాకతీయ బేతేశుడు తన తండ్రి
పోళలరసునకు పుణ్యముగా చేసిన వరుణప్రతిష్ఠా
పనమును చెలుపును. దీనిని మొదటిశాసనముతో
కలిపి చదివినయెడల కాకతీయులలో బేతరాజు
తండ్రి పేరు ప్రోలరాజనియు, బేతరాజుకొడుగు
పేరు ప్రోలరాజనియు తెలుసు. ౧, ౨ శాసన
ములనుండి కాకతీయవంశమునందలి మూడు పురు
షాంతరములు తెలియనగుచున్నవి.

3

౧ ఇనుగుర్తి : (వరంగల్ జిల్లా)

గుంటిచెఱువుప్రక్కనున్న కొండమీది గుహలోని
భైరవవిగ్రహముచెంత.

౨ ప్రోలరాజు

౩ *

౪ తెలుగు

౫ 'రాయి మిక్కిలి గగులుగానున్నది.

ఇనుగుర్తిలోని కొండమీద ప్రోలరాజు జలంధర
భైరవ దేవప్రతిష్ఠను చేయించినట్లు తెలుపుచున్నది.

4

౧ మాటూరు : (వరంగల్ జిల్లా)

౨ ప్రోలరాజు

౩ శా. శ. ౧౦౪౩

౪ తెలుగు

౫ మహామండలేశ్వర కాకతీయప్రోలరాజు సామంతుడగు
మల్లెనాయకుని ధర్మమును తెలుపును. ఈ
శాసనము రెండవప్రోలుని కాలమును నిర్ణయించుట
కుపకరించును.

5

౧ హనుమకొండ : (వరంగల్ జిల్లా)

వేయి సంభముల మండపముగల రుద్రేశ్వరాలయ
ములో నున్నది.

౨ రుద్రదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౦౪౪

౪ సంస్కృతాంధ్రములు

౫ కొంతభాగము పాడుచేయబడినది.

డాక్టరు ప్లీటుదొరవారు ఇండియన్ అంటిక్వేరి
సంపుటము ౧౧, పుట ౧౦ లో ప్రకటించిన
సుప్రసిద్ధశాసన మిదియే. పూర్వ కాకతీయుల
వంశానుక్రమణిక, వారి విజయములు, ప్రత్యర్థుల
చరిత్రలు, వారల రాజ్యవిశేషములను విశదీక
రించును. ఇందలి కవితాశైలి మనోహరముగ

నున్నది. ఈశాసనము కాకతీయ చరిత్రమునకు మూల స్తంభము.

6

౧ కరీంనగరము :

కలెకరు బంగళాలో పాతబడినది.

౨ రుద్రదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౦౯౨

౪ తెలుగుపద్యములు

౫ శాసనము ౧౬ పుటలో మక్కలు పెట్టినచోట బెత్తికలు లేచిపోయినవి. నగునూరునుండి తేలబడినదట.

ప్రోలరాజుకాలములో రాచనగరు ఉద్యోగులలో నొక్కఁడును, రుద్రదేవుని మంత్రియు నగుగంగాధరుని ధర్మము లనేకములను బేర్కొనును. ఆకాలములో బౌద్ధజైనమతములు ప్రచారములో నున్నట్లును, హనుమకొండయొక్కయు, ఆప్రాంతములయొక్కయు సలవిశేషములను వివరించును. నెం. ౫ రు. అనుమకొండశాసనములోని రుద్రదేశ్వరాలయమును, మన్త్రకూటనగరము నిందు పేర్కొనబడినవి. ఇందలి హిడింబతీర్థము ప్రశాపచరిత్రాచులందుఁగూడ గాంచనగుచున్నది.

7

౧ పిల్లలమఱ్ఱి : (నల్లగొండజిల్లా)

సోమేశ్వర ముక్కంటేశ్వర దేవరగుళ్ళపద్యనున్న నిలువు స్తంభముపై నున్నది.

౨ రుద్రదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౧౩

౪ సంస్కృతము-తెలుగు

౫ కామయ కాచాంబికల కొమరుఁడు రేచెఱువుల నామిరెడ్డి తనపేరను, తన తలిదండ్రులపేరను ప్రతిష్ఠించిన దేవరలకు ధర్మములను చెలుపును. ధర్మము చేసిన కాలమున పరిపాలించుచున్న రుద్రదేవునకు తాను సామంతుఁడయినట్లు చెప్పుకొనినాఁడు. ఈ రాజయొక్క అంత్యసంవత్సర

మిదియే యొ యుండనోపు. అందునలన న శాసనము గూడ కాకతీయుల కాలనిర్ణయమున కత్యంతోపయోగకరము. ఈ గ్రామమునందలి శాసనములనుండి రెడ్డికులమునకు జేంది యింతవరకును చరిత్రకు చెలియని యొక రేచెర్ల వంశము తెలియనగుచున్నది.

8

౧ కొండిపర్తి : (నరంగల్లుజిల్లా)

విష్ణ్వలయముచెంత.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౧౩

౪ సంస్కృతము

౫ మల్యాలవంశీయుఁడగుచౌడసేనానిధర్మమును చెలుపును. ఈతఁడు గణపతిదేవుని దండనాయకుఁడు. ఇందీతని వంశవృక్షము కలదు. దీనికి నెం ౮, ౧౩, ౨౧, ౩౬ శాసనములతో చేర్చి చదివినచో మల్యాలవంశచరిత్రము సమగ్రముగ చెలియనగును.

9

౧ పిల్లలమఱ్ఱి : (నల్లగొండజిల్లా)

నామేశ్వర ముక్కంటేశ్వరదేవాలయములో

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౨౪

౪ సంస్కృతాంధ్రములు

౫ కాకతీయ ౩ వ శాసనము శిలమీదనే యున్నది.

౬ పిల్లలమఱ్ఱిలోని దేవరలకు నామిరెడ్డి చేసిన ధర్మములను చెలుపును. ఇందాతని బిరుదావళులుగలవు. రేచెర్ల వంశవృక్ష మిందు గలదు. ఈ శాసనము రేచెర్ల వంశమునకు బహుసేనాని మూలపురుషుఁడనియు నాతడు కొంచీపాలకుఁడగు చౌడరాజును జయించెననియు చెల్పుచున్నది. నెం ౧, ౨, ౪ శాసనములను, హైదరాబాదు గవర్నమెంటువారిచే ప్రచురింపబడిన పాలంపేటశాసనమును ప్రకృతశాసనముతో సమన్వ

యించినచో కాకతీయ వంశమునకు మూలపురుషుడగు మొదటి ప్రోలరాజుకాలమునందే రేచెర్లవంశము ప్రసిద్ధి జేందినటుల దెలియనగును.

10

౧ నాగులపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)

ఉన్మిశ్లమైత్యును పేరుగల పాలములో నున్నది.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ ౧౧౨౪

౪ తెలుగు

౫ నామిరెడ్డి ధర్మమును దెలుపును. ఇందు రెడ్డి అనుటకు బదులు రెడ్డి యని వాడబడినది.

11

౧ పిల్లలమట్టి : (నల్లగొండజిల్లా)

సోమేశ్వరాలయమువద్ద స్తంభముమీద.

౨ గణపతిదేవుడు.

౩ శా. శ ౧౧౩౦

౪ సంస్కృతాంధ్రములు

౫ ఇందలి ఇతివృత్తము కాకతీయ ౭, ౯ శాసనములతో సరిపెట్టుకొనవలయును. రేచెర్ల బేతిరెడ్డి పత్నియగు ఎఱక సానమ్మ ధర్మమును దెలుపును. ఇందీమే తండ్రి వంశానుక్రమ మియబడినది. పిల్లలమట్టి గ్రామమున ఎఱకేశ్వరాలయమునకు చేరి ఎఱకమత ముండెడిదనియు నందు విద్యార్థులు చదువుకొనుచుండెడివా రనియు నీ శాసనమునుండి తెలియుచున్నది. చక్కని లిపి

12

౧ అన్నవరము : (నల్లగొండజిల్లా)

దేవతల చెర్వు (నాగులసముద్రం) గండిమీద

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ ౧౧౩౦

౪ తెలుగు

౫ అయితాంబికకుమారుడగు రేచెర్ల కామిరెడ్డి చేసిన

ధర్మమును దెలుపును. ఇందు కాకతీయసామంతులగు నీవంశమువారి బిరుదానశులు వర్ణింపబడినవి.

13

౧ వాడపల్లి : (నల్లగొండజిల్లా)

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ ౧౧౩౩

౪ తెలుగు

౫ కొమరెనాయక, బేతెనాయక, రుద్రనాయకులు తమ్మలిన గణపతిదేవ మహారాజుపేర, తమ తండ్రి కాటనాయకునిపేర చేసిన ధర్మమును దెలుపును.

14

౧ సోమవరము : (నల్లగొండజిల్లా)

మూసీనదియొడ్డున జీరాలయములో.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ ౧౧౩౫

౪ తెలుగుభాష

౫ కాకతీయ ౧౪, ౧౫, ౨౫, ౨౬ శాసనములు ఒక్కరాతి స్తంభముపైననే మూడువైపుల చెక్కబడినవి. రేచెర్వుల బేతిరెడ్డికి పుణ్యముగా నిచ్చిన ధర్మములను దెలుపును. ఈధర్మము బేతిరెడ్డి మరణించిన పిమ్మటనే చేయబడి యుండును. కానిచో నాతని యనుజుడగు నామిరెడ్డి రేచెర్లవంశమున కధిపత్యము బిరుదములను ధరించుట పొగగ నేరదు. (చూ. నెం. ౯ రు శాసనము)

15

౧ సోమవరము : (నల్లగొండజిల్లా)

మూసీనదియొడ్డున, జీరాలయములో.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ ౧౧౫౬

౪ తెలుగుభాష

౫ కాకతీయ ౧౪, ౧౫, ౨౫, ౨౬ శాసనములు ఒక్కరాతి స్తంభముపైననే మూడువైపుల చెక్కబడినవి.

రేశర్ నామిరడ్డి తన తలిదండ్రులకును, తనకును
ఆయురారోగ్యములకొఱకు ఇచ్చిన ధర్మమును
చెలుపును.

16

౧ నాగులపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)

శివాలయములో

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౫౬

౪ తెలుగుభాష

౫ మాడలిక రేచెల్ల కాట్రెడ్డి తన తండ్రి నామిరడ్డికి,
తనతల్లి అయ్యమాంబకు, తనకు పుణ్యముగా,
నామేశ్వర, అయ్యేశ్వర, కాటేశ్వర దేవరలను
ప్రతిష్ఠించి గణపతిదేవమహారాజు పృథ్వీరాజ్యము
చేయుచుండగా నిచ్చిన ధర్మమును చెలుపును.

17

౧ కొండిపర్తి : (వరంగల్లుజిల్లా)

కోటలోని జీర్ణాలయము నెనుట.

౨ గణపతిదేవుడు.

౩ శా. శ. ౧౧౬౦

౪ సంస్కృతము

౫ చెక్కని లిపి. అన్నివైపుల పగులగొట్టబడినది.
అందును విషయము అసమగ్రము.

మల్యాలవంశీయుడగు కాటచిమాపతి ప్రోలేశ్వర,
అయ్యేశ్వర, గుర్రేశ్వరదేవరల ప్రతిష్ఠలను చేసి
నట్లు తెలుపును. అతని వంశవృక్ష మీశాసనమం
దీయబడినది. ఇతని ప్రత్యర్థిగ సంకిసాధీశ్వరుఁ
డిందు పేర్కొనబడినాడు. ఈతనిగూర్చి విశేష
ములు తెలియుటలేదు.

18

౧ గణపవరము : (నల్లగొండజిల్లా)

జీర్ణశివాలయమువద్ద.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౭౫

౪ సంస్కృతభాష

౫ పైభాగము పోయియున్నది.

జగదేవుని పేర్కొనును. ఈతని కొడుకు దేవ
భూపాలుడు. జగదేవుని తరువాత కాకతి
ప్రోలుడు రాజ్య మేలినాడని తెలుపుచున్నది.
గణపతిని, అతని తండ్రి మహాదేవుని, పినతండ్రి.
రుద్రునికూడఁ పేర్కొనుచున్నది. నెం. ౫ రు
హనుమకొండ శాసనమున ప్రోలుని ప్రత్యర్థిగ
పేర్కొనబడిన జగదేవుఁ డిందలి జగదేవుడేయని
చెప్పవచ్చును. అప్పు డా రెండు శాసనములను
సమన్వయింపవలసి యుండును.

19

౧ నాగులపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)

దేవాలయములో.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౮౦

౪ తెలుగు

౫ ఆయితాంబికతనయుడైన రేచెల్ల కామిరెడ్డి ధర్మ
మును చెలుపును. (చూడుము కాకతీయ ౧౨).

20

౧ బుడపూరు : (మహబూబనగరుజిల్లా)

మసీదులో.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౮౧

౪ సంస్కృతాంధ్రములు

౫ గణపతిదేవుని సేనానాయకుడగు మల్యాలగుండయ
చేసిన రెండు దేవాలయ నిర్మాణములను వివరిం
చును. కాకతీయ చారిత్రమునకు ఈ శాసన
మమూల్యమయినది ఇందు కాకతీయులు చతుర్థ
కులజులని స్పష్టముగా వర్ణితమైనది.

21

౧ బూదపూరు : (మహబూబనగరుజిల్లా)

మసీదులో.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౮౪

౪ సంస్కృతాంధ్రములు

౫ గణపతిదేవుని పేర మల్యాలగుండయ తటాకము నిర్మించినట్లు తెలుపును. గుండయవంశవృక్షము కలదు. రుద్రదేవుని జీవితకాలములోనే గణపతిదేవుడు రాజ్యపరిపాలనమందు పాలుగొనుచుండెనని యిది తెలుపుచున్నది.

22

౧ వరంగల్లు :

ఖాన్ సాహెబుతోటవద్ద.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ సర్వధారి

౪ తెలుగుభాష

౫ పైభాగము తెగగొట్టబడినది.

వీరభద్రేశ్వరునికి ధర్మముగా రాజు వర్తకపుసరకుల మీదవచ్చు నాదాయము నిచ్చినట్లు తెలుపును. ఆకాలపునుంకములు దిగుమతివస్తువులు తెలుపును. భాషానిష్ఠయకముగా ఇందలి పదరూపములు గమనింపఁదగినవి.

23

౧ ముప్పవరము : (వరంగల్ జిల్లా)

చెరువునదిగుట్టమీద.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ *

౪ తెలుగు

౫ తాయిక టుకులది

పంతులీరెడ్డి కుమారుడు మల్లిరెడ్డి రామేశ్వర దేవ ప్రతిష్ఠాచేసిన ధర్మమును చెలుపును. రెడ్డల పంటరెడ్డ యునికినిగూర్చి తెలుపు ప్రాచీననిదర్శన

మిదియే. ఇందు రెడ్డి, రెడ్డిపదములు సమానార్థకములుగా వాడఁబడినవి.

24

౧ మట్టెవాడ : (వరంగల్ జిల్లా)

కటికి రామన్న ఇంటిదొడ్డిలో

౨ గణపతిదేవుడు

౩ *

౪ తెలుగు

౫ గణపతిదేవుని బిరుదవిశేషములను తెలుపును. ఇందలి యుపమన్యునకును నెం. ౫౨ రు. శాసనమునందలి యుపమన్యు మునికినిగల సంబంధము మృగ్యము.

25

౧ సోమవరము : (నల్లగొండజిల్లా)

మూసీనదియొడ్డున జీర్ణాలయములో.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ దుర్మృతసంవత్సరము

౪ తెలుగు

౫ కాకతీయ ౧౪, ౧౫, ౨౫, ౨౬ శాసనములు ఒక్కొక్కలా స్తంభముమీదనే మూడువైపుల చెక్కఁబడినవి. భీమనాథుడను నాతడు స్వయంభూ దేవరకు చేసిన ధర్మమును తెలుపును.

26

౧ సోమవరము : (నల్లగొండజిల్లా)

మూసీనదియొడ్డున జీర్ణాలయములో.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ *

౪ తెలుగు

౫ కాకతీయ ౧౪, ౧౫, ౨౫, ౨౬ శాసనములు ఒక్కొక్కలా స్తంభముమీదనే చెక్కఁబడినవి.

గణపతిదేవమహారాజులకు రేచెట్టుల రుద్దురెడ్డికి పుణ్యముగా జేయబడిన ధర్మమును చెలుపును. ఈ రుద్దురెడ్డి రేచెట్ల వంశీయుడును గణపతిదేవుని సేనానియునగు రుద్రసేనానియు నొక్కరేయనుట కభ్యంతరములు గానరావు.

27

- ౧ చినకందుకూరు : (వరంగల్లుజిల్లా)
- ౨ గణపతిదేవుడు
- ౩ శుభకృతు
- ౪ తెలుగు
- ౫ ఈ శాసనమునందలి ధర్మముఁ జేసిన యాతని పేరు తెలియదు. ఇందలి విడ్డవారము వడ్డవారమునకు రూపాంతరము గానోపును.

28

- ౧ చినకందుకూరు : (వరంగల్లుజిల్లా)
- గ్రామముచెంత పొలములో
- ౨ గణపతిదేవుడు
- ౩ విభవ
- ౪ తెలుగు
- ౫ అపరిచితుడగు నొకని ధర్మమును చెల్పును.

29

- ౧ నాగులపాడు : (వరంగల్లు జిల్లా)
- దక్షిణపు టాలయపు ద్వారశాఖపై
- ౨ గణపతిదేవుడు
- ౩ రక్తాక్షి
- ౪ తెలుగు
- ౫ గణపిరెడ్డియు, మఱియొకరియు కలిసి తమ తండ్రి కామిరెడ్డికిని, తమ శిల్పి కామసానికిని, తమకును బుణ్యముగా నిచ్చిన ధర్మమును చెల్లుపును.

30

- ౧ నాగులపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)
- దేవాలయపు దక్షిణభాగమున
- ౨ గణపతిదేవుడు
- ౩ రక్తాక్షి-క్షయ
- ౪ తెలుగు
- ౫ కామయ, నామయ, మల్లయలు తమ తండ్రి కొర్రుడికి, తల్లి పారసానమ్మకు పుణ్యముగా నిచ్చిన ధర్మమును చెల్లుపును. కామయనామయలు క్షయ

సంవత్సరములో చేసిన వేర్వేరు ధర్మములను గూడ తెలుపును. అప్పటికి బహుశః మల్లయ చనిపోయి యుండును.

31

- ౧ వమ్మి : (వరంగల్లు జిల్లా)
- విష్ణ్వలయములో
- ౨ గణం రుద్రదేవమహారాజులు
- ౩ శా. శ. ౧౧౫౬
- ౪ తెలుగు
- ౫ శిల గచ్చుడిమ్మలో నిమిచ్చుటచే ప్రక్కలయందలి యక్షరములు కనుపడుటలేదు.
- పమ్మియందు ప్రసన్నవల్లభదేవరను, దేవనప్రగడ ప్రతిష్ఠ చేయించగా, శ్రీమన్నహాసామంతవిర్యాల నాగసానమ్మ మొదలగు వారు చేసిన ధర్మములను తెలుపును. ఆకాలపు దేవాలయ పూజావిధానములు, వృత్తినిర్మాణములు నెఱుంగుటకు ఈశాసన మనుకూలించుచున్నది. ఈ వంశీయులకును కాకతీయులకును సన్నిహితసంబంధములుండియుండినవి.

32

- ౧ బూర్గుగడ్డ : (నల్లగొండజిల్లా)
- నరసింహాలయములో, స్తంభముపై.
- ౨ రుద్రదేవమహారాజులు
- ౩ శా. శ. ౧౧౮౦
- ౪ తెలుగు
- ౫ రుద్రమదేవి ప్రధానియగు సత్రము బొల్లమరాజుంగారి తమ్ముడుచేసిన ధర్మమును తెలుపును. ఇందలి మొదటిశ్లోకమునుబట్టి యీకాలమునందు వైష్ణవమతము వ్యాపించియున్నట్లు తెలియనగును. గణపతిదేవుడు శ్రీ. శ. ౧౨౬౦ లో మరణించుటకు కొన్ని సంవత్సరములకు పూర్వమునుండియు నాతని పుత్రక రుద్రాంబ యాతనితో చేరి రాజ్యమేలుచుండినటు లీశాసనమునుండి తెలియుటచే నియ్యది కాకతీయచరిత్రమునకు చాల ముఖ్యమైనది.

- ౨౦ భ్యంతరసిద్ధియం మాచంద్రాక్షం ఆ   ౨౩ టిన కందూర గగబడియ బాడంబూదు
 ౨౧ యమూగి సవ్వే నమశ్శవాగి కందూ   ౨౪ పూరం కొట్టరు దేవర బ్రహ్మ
 ౨౨ ర సాసిదనూటుం బాడదనమక   ౨౫ పురి నారదేవబావ్వురు.

35

గూడూరు శాసనము

మొదటివైపు

- ౧ శ్రీ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ
 ౨ శ్రీప్రీతివల్లభ మహారాజాధిరా
 ౩ జ పరమేశ్వరం పరమభట్టారకం
 ౪ సత్యాశ్రయకుళతిళకం చాళుక్యా
 ౫ భరణం శ్రీమత్రిభువనమల్లదేవర
 ౬ విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధిప్రవర్ధమా
 ౭ న మాచంద్రాక్షతారంబరం సలుత్తమిరె జయన్తి
 ౮ పురదనేలే విడినోళు నుఖసంకథావి
 ౯ నోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరే॥ తదాత్తజ॥
 ౧౦ శ్రీ స్వస్తి సమధిగతపంచమహాశబ్ద మహా
 ౧౧ మణ్ణేశ్వరం (పరమ) మహేశ్వరం విజయలక్ష్మీనివా
 ౧౨ సం రక్షదక్షిణదోర్దణ్ణం ద్వాదశమణ్ణ
 ౧౩ లిశమాత్తణ్ణం ప్రతాపాక్రాంతనవఖండభూమణ్ణం
 ౧౪ రాజలీలాచమత్కృతాఖండం కోదండచతుర్భు
 ౧౫ జ శృంగారమకరధ్వజం త్రిభువనరంగప్రావర్తితం
 ౧౬ కీర్తినత్తకీనత్తనసూత్రధారం శరణాగతవజ్ర
 ౧౭ ప్రాకార మూఱురాయకలికువరబిరుదహృ
 ౧౮ దయాకరపం త్యాగజగరు పనర్థిజనచిన్తితాత్థచిం
 ౧౯ తామణి నుభటమండలిశమకుటచూడా
 ౨౦ మణి కుంతళరాజ్యాభ్యుదయకారణం సర్వ
 ౨౧ దిగధిధారణం శ్రీమచ్చాళుక్యగంగపెమ్మడి

- ౨౨ కుమారం సోమేశ్వరదేవ|| వృత్తం|| మొళవెత్తెత్తి
 ౨౩ ద తాళబాళజన * * * యోదమిత్రాంగనా
 ౨౪ కుళజాక్షీద్రవజాత దత్తరిపునేనాచక్ర
 ౨౫ రక్తాం భువిం బళదత్తిం గళుపాహితాహితగళ
 ౨౬ త్రాళాంకమాతంగనం కుళదానేపవతే పరాక్రమప
 ౨౭ న సోమేశ్వరోక్షీశను|| ప్రకటాటోపద చోడగన్ధ
 ౨౮ దనుజాధీశం తర (ట్టో) దస్మనికవీరామరకోటి
 ౨౯ * * * * *
 ౩౦ * * * * *
 ౩౧ * * * * * సోమేశ్వరాభీశ్వరు

రెండవవైపు

- ౧ త్పాదపద్మోపజీవి సమధిగత
 ౨ (పంచ) మహాశబ్ద మహాసామంతాధి
 ౩ పతి మహాప్రచండ దండనాయక||వృ||
 ౪ * డు వరువిశిష్టసైన్యప్రబల విపినదా
 ౫ వానలం వారయోషిద్వదనాంభో
 జాతరాగో
 ౬ దయదినకర నాత్మీయదానాంబుధారా
 ౭ ముదితా శాస్త్రోత్తరేక్షివజ్ర సమళయ
 ౮ శోమాక్తికాశంకృతా శారదనిద్రా
 శిష్టచిం
 ౯ తామణియన నెగడ్డం స్వామిదండాధి
 నాథ||
 ౧౦ అతుళభుజాబళం రిపుభయంకరకార
 ౧౧ ణమూత్తదాన మాశ్రితజన తుష్టికా
 ౧౨ రణ మమేయవిశుద్ధచరిత్రసం
 ౧౩ పదక్షితినుతకారణం నిజమనోహ
 ౧౪ ర మన్తధర్మూర్తి కామినీవ్రత
 హితకార

- ౧౫ ణం దలేనుతిష్ఠాడు ధారిణి సావిదే
 ౧౬ వసు||కందం|| క్షీరుమహీభృత్ప్రకరాధా
 ౧౭ రతేయిం దతసత్పదింద నుపమి
 ౧౮ తాకారదినె ని * వారిధివారియె
 ౧౯ తరవారి సావిదండాధిపన|| స్వస్తి
 ౨౦ శ్రీమచ్చాళుక్యవిక్రమశకవర్షదర2నె
 ౨౧ యుక్రోధిసంవత్సరద పుష్యబహు
 ౨౨ శృంగ బుధవారదందు శ్రీమన్తహా
 ౨౩ మండలేశ్వరం చాళుక్యగంగ
 పెమ్మాడి కు
 ౨౪ మారం సోమేశ్వరదేవరు|| మహాప్ర
 ౨౫ ధానంమన పెగ్గడకోట్టిపాకెయెచ్చాసి
 ౨౬ రదదండనాయకం సాహిపయ్యంగళబిన
 ౨౭ పది నుత్తరాయణసంక్రాంతినిమిత్తం
 ౨౮ గుముడూర మల్లేశ్వరదేవర గుడి
 ౨౯ గరంగభోగసెడె సర్వబాధాపరి
 ౩౦ సర్వసమశ్యవాగి వెల్పుగొండ వీట
 ౩౧ బడియ బమ్మరిగయ ధారాపూ

౨౨ వ్యక్తకంమాడిదను॥ స్వదత్తంపరదత్తం
 ౨౩ వా రాజభిస్సగరాదిభిః యస్య యస్య
 ౨౪ యదా భూమి స్తస్య తస్య త
 ౨౫ దాభశం॥ శ్రీమచ్ఛాళుక్యనాథ *
 ౨౬ * * * జనాంగీకృత సత్కిరీటస్తో
 ౩౨ మవ్యాకీర్ణా నానామణికిరణసమా

౨౦ వేష్ట్యపాదారవిందం కామప్రధ్వంసి
 గంగా
 ౩౯ జలవిలసిత జూటస్థలం చంద్రచూ
 ౪౦ డారామం మల్లేశ్వరం నిమ్మభీమతపః
 ౪౧ లసం * * * వృత్త శ్రీశ్రీ

36

కొలనుపాక శాసనము

తూర్పు

౧ * * * * *
 ౨ * * * * *
 ౩ * * * * *
 ౪ * దేవకీర్తి స్తంభం॥ స్వస్తి శ్రీ
 ౫ మచ్ఛాళుక్యవిక్రమవక్షాద
 ౬ ఐయ్యతై నెయ విశ్వవసుసంవత్సర
 ౭ * * వాతీధాద ఉత్తరాయణసం
 ౮ క్రాంతినిమిత్త శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వ
 ౯ రం చాళుక్యపెమ్మాడి కు
 ౧౦ మారసో మేశ్వరదేవ మ్మహా
 ౧౧ ప్రధానం మణవెగ్గడ కొట్టిపాకె
 ౧౨ య సాసిరదదణ్డనాయకం స్వామి
 ౧౩ కాయ్యగళవిన్నపదిం నిజరా
 ౧౪ జధాని కొట్టిపాకెయ చాళుక్య
 ౧౫ కుళతిళకమెనిసికం * * * *
 ౧౬ కదంబికాదేవి గంగ * * * గూ
 ౧౭ గంగళిగె పొరలబళియ పొను
 ౧౮ పొలుయెంబూరం సర్వమాన్యం
 ౧౯ సర్వబాధాపరిహారమాగె

౨౦ ధారాపూర్వకంమాడి కొట్టరు॥
 ౨౧ దేవియపెగ్గడె యాదిక * రాజ
 ౨౨ ధమ్మ మనూజితమాగె నడసువరు
 ౨౩ బహుభివ్వసుధాదత్తారాజభిస్సగరా
 ౨౪ ధిభి యస్య యస్య యదా భూమి
 స్తస్య
 ౨౫ తస్య తథా ఫలం॥ మద్వంశజాః పరమ
 ౨౬ హీపతివంశజావా పాపాదపేతమ
 ౨౭ నసో భువి భావిభూపాః యేజోపి
 ౨౮ యాంతిమమధమ్మ మిమం సమస్తం
 ౨౯ తేషాం మయా విరచితో జలిరేష
 ౩౦ మూర్ధ్నికః॥ ఇదనాచంద్రాకం బర
 ౩౧ ముదితోదితమ్మాగె * మంజర
 ౩౨ మనుఖాస్పద * * పావ (దినదిత)
 ౩౩ ద్యారత్తనం నరకగతిగె * * * *
 ౩౪ * *॥ శ్రీమత్ ఈబసదిగె పూ
 ౩౫ వ్యదలు నడద దేవభోగ సామ్యా
 ౩౬ పొలుగాగి బిట్టరారు॥
 ౩౭ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

దక్షిణము

- ౧ అప్రతిమప్రతాపనె నవ్యదక్షిణసో
- ౨ జదాన త్తపదినప్రకర సమస్త జగ
- ౩ తీతశవ త్తిత్తక్షితి సోమదేవకుల
- ౪ దణ్డనాధ * * * నెగశ్చం జగదోళె
- ౫ జనానురాగక్షేమమహితసంపదయె
- ౬ లిప్తజనోక్తసదుక్తియబృన్దం ప్ర
- ౭ భుశక్తిఖ్యాతియెం నిజకుల
- ౮ గతుశ్చైశ్వర్యమం మంత్రశక్తి
- ప్రవేయిం
- ౯ తద్రాజరాజ్యాభ్యుదయ పదవియ
- ౧౦ * కృతోత్సాహశక్తిప్రభావాశ్రయిత
- ప్రో
- ౧౧ త్సాహబలనొడె వినిహనెడందె సా
- మాన

- ౧౨ ప్రభుమంత్రోత్సాహశక్తిత్రయన *
- ౧౩ * యాన్వితం స్వామిదణ్డాధినాథం
- వీరనిధి
- ౧౪ యం తశేషమహిమాస్పదనాబర
- ౧౫ దం తిమిత్రసద్యఃకవిరాజ * * వరర
- ౧౬ వియంతె సదాన్నభోగనంబురుహా
- తనూ
- ౧౭ జనతె చతురానన నింద్రగేంద్రపతిసు
- ౧౮ స్థిరతరణం నెబణ్ణి * * సాధిచమూ
- ౧౯ పతియం జగజ్జనం హరిహరజ
- ౨౦ నబుధపదాంబురుహాన మద్రమ
- ౨౧ రనోప్పిదం సకళవస్తు * * * *
- ౨౨ * సమయ సముద్యుక్త * * *
- ౨౩ * * * * * * * * *

సూర్యుడు

దూడ

అవు

వరాహము

చంద్రుడు

11

- ౧ త కళింగావసీపాళకం సమరదోళె బన్దె
- ౨ కొణ్డ తద్దేశమనం ప్రకటదోళె సు *
- ౩ గొణ్డత * * * * * రుం ముత్తి
- కొణ్డకు

- ౪ నళతాగ్రణిగెల్లు చక్రితనయం స * *
- ౫ రోవ్వేశ్వరం సకళ * * * * దంనితె
- ౬ సిదం * * జయస్తంభమనూ

పడమర

- ౧ ముదమనామతలకాల *కోటివినయా
- ౨ తి నిరుపమానగుణరత్ననుం
- శ్రీకాంత
- ౩ స్వరంతి సకళసమయధర్మా * *
- ౪ రగయ్యహమూ * * * కృతిదమృత
- ౫ మూర్తి య్యోగోణీరక్షతోపతిః॥

- ౬ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీవృద్ధీవ
- ౭ ల్లభ మహారాజాధిరాజపరమేశ్వరపర
- ౮ మభట్టారక సత్యాశ్రయకుళతిళక
- చాళుక్యాభర
- ౯ ణ శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవరు
- సుఖసంక

- ౧౦ దావికోడలి రాజ్యంగెయ్యత్తమిరె
తదాత్తజం
- ౧౧ సమస్తభువనమహానీయమహి
మోత్తుం
- ౧౨ గ మహాశూరం మహారాజాధిరాజపర
- ౧౩ మేశ్వరం శూరమాహేశ్వరం విజయ
లక్ష్మీని
- ౧౪ వాన దోర్దణ్డం ద్వాదశమణ్డం
- ౧౫ శికమణ్డలిమాతాణ్డం ప్రతాపా
- ౧౬ క్రాంతనవఖణ్డభూమణ్డళ రాజ
- ౧౭ లీలావమతతాఖణ్డళ కోడణ్డచ
- ౧౮ తుభుజం (వార) నారీమకరధ్వజం*
- ౧౯ * * * * ప్రవత్తోత్తర నత్త
నత్తకీ
- ౨౦ నత్తనాసూత్రధారం శరణాగత
- ౨౧ వజ్రప్రకారం మూరురాయకలి
బిరుడ కు
- ౨౨ వీరహృదయయాకం* త్యాగనిజ
గరసి * * *
- ౨౩ జలవితీతా * బింబామణి సుభట
- ౨౪ మణ్డలికమకుట చూడామణి కుం
- ౨౫ తళరాజ్యాభ్యుదయకారణం బప్ప
- ౨౬ నగన్ధవారణం శ్రీమన్తహీమండ
లేస్వరం

ఉత్తరము

- ౧ * * * * *
- ౨ * * * * *
- ౩ కరనిసిదువాయ్య కుళుబిక

- ౨౭ చాళుక్యగంగపెమ్మాడి కుమారంసో
- ౨౮ మేశ్వరదేవ|| ఆపూర్వాద్రిశిఖా శి
- ౨౯ ఖణ్డకటకా దాసీతసీమావసీ ఆపశ్చి
- ౩౦ * తృ పయోనిధేరుపవనా దారమ్య
హేమా
- ౩౧ * వా ఆకుల్యం * రాధిపత్య *
దజమా
- ౩౨ కుప్యమాణశ్చిరం జీయాదప్రతిమప్ర
- ౩౩ తాపవిభవస్సోమేశ్వరాధీశ్వరః|| విశతే
- ౩౪ * పునరనర * * * విషు ద్రవిళా
- ౩౫ ధినాధహస్త్యశ్వభటారసాదనమనక్ష
- ౩౬ యకారణకోపిపాడకం సాశ్వతకీర్తి
- ౩౭ * దుదరబణ్ణ * * * * కూ
- ౩౮ డావళయాధిప * తాజపుత్తనెరాదొ||
- ౩౯ తత్పాదపద్మోపజీవి సమధిగతపంచ
- ౪౦ మహాశబ్ద మహాసామంతాధీర
- ౪౧ * మానప్రచణ్డదణ్డనాయకం||
- ౪౨ జయతిభువన * * * * భూతవి
- ౪౩ భ్యాతమూర్తిః * * * శన లీలా
శిష్ట
- ౪౪ విస్పష్టకీర్తిః ని * దన * * *
- ౪౫ దోభ * * * * దాధినాధః ప్ర
- ౪౬ ధితవితరణ శ్రీస్వామిదణ్డాధినాధః||

౪ రపురం తదురితోదేకక్షయ

౫ రితకరాదిం బదియం|| హడెయంసిర

౬ లాయెన్నరద్ద * తెలుంయమ్ము * *

౭ * ముచ్చరొరడి నెసల్పడె * గర
౮ యగుళబిట్టద (ముక్) * * బుదు
౯ బుళికూళగట్టి * * * దనొడగం
౧౦ టమాగడనిరివెం * * ని * *

యెపు

౧౧ ద్రమళధారి * * తింద్రైత్తమగ్గ *
౧౨ * * * * పద్దనందిసూరస్త
౧౩ డియోపిదిదావరెణం పద్దపభ
౧౪ శ్రీయమునాపుణ్యకీర్తిః॥

తత్సానుజా

౧౫ రాజితచారుమూర్తిః॥ సుద్ధాంతదే

౧౬ వో మణిమేహ * * రత్న
సింహ * *

౧౭ ర్వీతత మద్యమేతదఖశం ప్ర
౧౮ * దే * * * * *
౧౯ * * * * వయ్యవ్రాతః

౨౦ (స) మ్మ (కా) మాఖ్యే యక్షిరక్షి
౨౧ త జనశాసనపతి శ్రీకళి * ప
(రి పంక్తులు తెలియుటలేదు)

౩౦ ◎ శ్రీమత్రిక్వోర * * మపదా
౩౧ * రొగె * దపిరతిళరా మంగళ
౩౨ మహతు శ్రీ శ్రీ శ్రీ ◎◎◎

37

పానుగల్లు శాసనము

౧ స్వీతదంష్ట్రాగ్రవిశ్రాంతభువనోవపుః స్వస్తిసమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ
౨ శ్రయకులతిలక చాళుక్యాభరణ శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవః కులశశిసావ్వతో
౩ * లితాఖండితారివగ్గః శ్రీమత్కళ్యాణపురస్థిర నిజవిజయస్కంధావారసుఖాంతర
౪ ద్ద్రం * * * దేవేఖలాంస్యాత్యత్ర చళుక్యవిక్రమసమాసంక్షిప్త స్యాయ్యోగో
అధ్యక్షాంప్రధితో

౫ శుక్లదశమీయుక్తాదివారేనిజాః॥ లబ్ధ్వా తైలపదేహాఖ్యాత్తనయా శ్చక్రవర్తినః
లబ్ధ్వాఖలోవ్వరంద్యా

౬ వరః । సమస్తగుణసంఘాఘః శ్రీమద్భూమండలేశ్వరః॥ ధర్మాయధామిక
నిజాగ్రధర్మభీమ

౭ గదికభత్తుః స్కంధాదిజారిపరిఖాయుగమత్రవిష్ణోః॥

౮ యస్తస్మైవైద్య నాథాహ్వయః సిద్ధాగ్రసరశ్చ

౯ క్షణయుగగోకణబ్రహ్మపుయ్యాస్థితిం మకరమగీద్ధావేరిపోతి సంపద్య
వయ్యోనిషా

౧౦ మల్పతోవ.

38

బూరుగుగడ్డశాసనము

- ౧ (౧) నమస్తుంగశిరశ్చుంబి చంద్రచామరచారవే త్రైలో
 ౨ కృతగరారంభ మూలస్తంభాయ శంభవే స్వస్తి స
 ౩ మస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారా
 ౪ జాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయ
 ౫ కుళతిళకం చాళుక్యాభరణం శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవర
 ౬ విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభిద్ధిప్రవర్ధమాన మాచం
 ౭ ద్రాక్షతారంబరం సలుత్తమిరే తత్పాదపద్మోపజీవి సమ
 ౮ ధిగతవంచమహాశబ్ద మహాసామంతాధిపతి మహాప్రధా
 ౯ నదణ్డనాయకం విబుధహితదాయకం సుజనప్రసన్న *
 ౧౦ * * తన్నగోత్రవవిత్రం పరాంగనాపుత్రం * * * *
 ౧౧ * * పత * * సాహసోత్తుంగ నయ్యనసింగ నామాది సమ
 ౧౨ స్తప్రశస్తిసహితం శ్రీమనుమహాప్రధానం బాణసువేగ్గడ
 ౧౩ * * * దణ్డనాయక ననన్తపాళయంగళ బరగిపని * రప
 ౧౪ ససిదరయ * సాసిరముమన్నాడుత్తనుగయ్య * * * ||
 ౧౫ * * * * * * * * * * * *
 ౧౬ * జననాధరాజవతిదిందం కాడిత * కుమారన సోమేశ్వ
 ౧౭ (౪) * * ముదిరొడితదందుం జయగొంకనమునిదాక్షేప
 ౧౮ * * * * * * * * * * * *
 ౧౯ * * * దణ్డాధికులనెనిసిద దణ్డనాయకం * హద
 ౨౦ సవనెయ * ధరణకొనెయమధ్యదేశమెనిసి ద్దా
 ౨౧ * * * * నోహరమాత్తా జితపూర్వజ స్తనుత్రా
 ౨౨ * * * * మత్సరజన్తం జవొరకొట్టస్తంభ మహనీయ
 ౨౩ * * * దొళుపుడినాసురతజంనెగళ్దం గణేశ్వరవమ్మమం విప్ర
 ౨౪ వంశోత్తమ|| ఆరమణీయ నోరమణనగ్రజనిష్టివిశిష్ట
 ౨౫ లోకనిస్తారక నన్వయాంబరసదత్సమం సాధుపయోధిమనె *
 ౨౬ బిట్ట సుదారచారుచరితం గుణ * * నేనుభాసలుధారణ

- ౨౭ పద్మనాభసమదానయశం నెగళ్ళం ధరిత్రియె॥ నెగడ్డదివ
 ౨౮ * * వాగి నతనయం విత్తవిద్వేష్టసస్తామిగయూధాన్తళ *
 ౨౯ * రవ ననుపమసౌందర్యోనుద్వితదవ్యపగుణం * * ప్రి
 ౩౦ యం కుంతళదేశీయవధూమల్లనాఖణ్డితలక్ష్మీగడెప్ప * *
 ౩౧ త్రినయనకుముదినీచంద్రమం క్రిష్ణరాజదాపురుహూత్పర
 ౩౨ * * * శానెలె * * కొమ్మమొదాయ్యోపాదరయోశ్వంగెఱవమ్మని
 ౩౩ * తిసాహసం నయనవి * రితకాశ్రయమం దు * కుమనితురర
 ౩౪ మరవింద * తరె * * * * * * * *
 ౩౫ * * * * నోపజనరువంతియ నెనగు * * * * నాజన * * *
 ౩౬ * * * * * * * * * * * *
 ౩౭ * * * * * * * * సామన్తచక్రసన్నిధంవిజయ శ్రీ
 (5 పంక్తులు తెలియుటలేదు)

39

తాడికొండ శాసనము

౧ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ	౧౪ తరూపవ *ం దరమాననగం
౨ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారా	౧౫ ధవారణం జిడ్డుగెండుసూత్త
౩ జాధిరాజపరమేశ్వర పరమభ	౧౬ బళసువణాయకరసాడి
౪ ట్టారక సత్యాశ్రయకుళతిళకం	౧౭ పుయబెంకాళం మచ్చరిప్పర
౫ చాళుక్యాభరణం॥ స్వస్తియ	౧౮ గండదాయి స్వమిగ * * రా
౬ నేకవైరిబలనుభటగి	౧౯ * వయిరి * * సూప్రకంబం *
౭ రి * గూఢతం వీరవిఖ్యాతం	౨౦ యున్నపం సంగ్రామభీమా
౮ వీరావతారం సళరహితం పొను	౨౧ దినానాతగ్గె బసరిదవ చాగి
౯ గొట్టాదిత్యం యాచకజనతా	౨౨ ముప్పనసింగం నోళం
౧౦ దినత్రానజం * భావం పద	౨౩ బనసింగం నామాదినమ
౧౧ * * దూరం సక * * తాప్రియం	౨౪ స్తప్రశస్తిసహితం శ్రీమ
౧౨ డాలువిద్యరామం * * కామ	౨౫ చాళుక్యభూలోకమల్లవ
౧౩ కుమారక నిరప * * * లెద	౨౬ మద ౩ నెయ కీలకనంవ

౨౭ త్వరద కాతికకపాణకమా
 ౨౮ స్యా వెతిపాతసంక్రమ
 ౨౯ గదందు పల్లయటి *
 ౩౦ య శ్రీమాధవదేవరు
 ౩౧ ప్రతిష్ఠిసిద శిలె
 ౩౨ శవదేవ * నంబడా
 ౩౩ ద్విదగ్గం * * * * *
 ౩౪ * * * * *
 ౩౫ నాగెయనాయక
 ౩౬ గు దదాతి యెంతెందొడ
 ౩౭ * రహద్యగె హియెది
 ౩౮ కతెజం దృతిస్యమి
 ౩౯ త * * * పృదె వ్రతి
 ౪౦ పాదినువరు * * (ఆ)

౪౧ చంద్రాక్షతారంబ
 ౪౨ రం సలూ॥ స్వదత్తం ప
 ౪౩ రదత్తం వా యో హ
 ౪౪ రెతి వసుంధరా
 ౪౫ వప్తివక్షానహస్తాణి
 ౪౬ విష్టాయాం జాయతే
 ౪౭ క్రిమిః॥ సామాన్యో
 ౪౮ యం ధమ్మనేతు నృక
 ౪౯ పాణాం కాలే కా
 ౫౦ లే పాలనీయో భవ
 ౫౧ ద్భిః * * * * *
 ౫౨ * * * * *
 ౫౩ * * * * *
 ౫౪ * * * * *

40

గంగాపుర శాసనము

౧ ◎ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మ
 ౨ హారాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకుళ
 ౩ తిళక చాళుక్యాభరణ శ్రీమద్భూలోకమల్ల దేవర
 ౪ విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభిప్రదిప్రవద్ధమాన మాచం
 ౫ ద్రాక్షతారాంబరం రాజధాని కల్యాణపురద నెలె విడినోళె సుఖ
 ౬ సంకదావినోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె శ్రీమచ్ఛా
 ౭ భుక్యభూలోకవక్షా ౮ నెయ తినందనం
 ౯ వత్సరద జ్యేష్ఠ ను ౧౦ శుక్ర వారదందు శ్రీమత్తైలపదే
 ౧౧ వరదణ్డాసాయకం జయనందవజ్జిత * * * * *
 ౧౨ రునా * * * కవగ్గవేబవ్వర కొమరుసాదరయ
 ౧౩ కరుకొటిసిద్ధ పోలెసెట్టి హెమ్మాడిసెట్టియ స

- ౧౨ మస్తసెట్టికాటర సమయద నమీపదిం * *
- ౧౩ (త్ర)వాపిదేవరిగె ధారాపూర్వకం మాల
- ౧౪ దింకట్టయ సోమనాథదేవరిగె నంజదీవిగె
- ౧౫ కం ఆపూరం వడ్డరాపుళదలూ హేజాంకదలూ తిం
- ౧౬ * * * నల్వవరణమం కొట్టరు ఇన్తిధమ్మమ
- ౧౭ నుత్తరాయణసంక్రాన్తినిమిత్తదిం కొ
- ౧౮ ట్టద వావాసుంకదభేణికాటరు కొసజొ
- ౧౯ గగువరగె తప్పదొ ప్రతిమాడిసువరు ఇద
- ౨౦ క్కేరు ప్రతిబంధకమాడిసిళరప్ప దొ
- ౨౧ వారణశియలు కవిలియం వధియిసిద
- ౨౨ దోషమ నెయ్యవరు స్వదత్తం పరదత్తం
- ౨౩ వా యో హరితి వసుంధర వప్తివర్షా స
- ౨౪ హస్తాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥

41

కొ అ పో లు శా స న ము

ఉ త్త ర ము

౧ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ	౧౧ స్సమహాశబ్ద మహామ
౨ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారాజా	౧౨ స్థలేశ్వర నుదిరన్తిగణ్డా స
౩ ధిరాజపరమేశ్వర పరమ	౧౩ మరధనంజయ పురికుళా
౪ భట్టారక సత్యాశ్రయకుళ	౧౪ స్తకం వాహళధూమకేతు
౫ తిళక చాళుక్యాభరణం శ్రీ	౧౫ యాహవమల్లనంకకాటం
౬ మదాహనమల్లదేవర విజ	౧౬ శ్రీమతుసోమపెమ్మాడియుం
౭ యరాజ్యము త్తరోత్తరాభివి	౧౭ సత్కులవధూవనవరత ప
౮ ద్విప్రవర్ధమాన మాచంద్రా	౧౮ రమకల్యాణదుళయసహిత
౯ కం సలుత్తమిరె తత్పదప	౧౯ శ్రీపదభోగభోగినో ద్వితీ
౧౦ ద్తోషజీవి సమధిగతప	౨౦ యలక్ష్మీసమానయయ్య

౨౧ శ్రీసుతులక్షీబుసి

౨౨ యసు సకవషకా నె

౨౩ య శ్రీముఖసంవత్సర వై

౨౪ శాఖసుద్ధపంచమి గురువార

పడమర

౧ కాసనడెట్టత్రుట బళలు

౨ నిజరాజధాని కొటపొలి

౩ రళు తమయ్య బల్యరస

౪ మాడిసిర బిలేశ్వరదప్రతి

గి వ్వుకం ఆనిమిత్తం దేవభోగ

౬ మాగె పెలికోళనం త్రిభో

౭ గాభ్యస్తరసిద్ధి తళభోగకా

౮ అపొళ ఆబళువపొలదళు

౯ కరియనేలం మత్త ౮౪

౧౦ కినుకాళునుత్తరు ౧౭ తా

౧౧ మరెగెటయబటగె నెవె

౧౨ భుదగట్టిమత్త ౮౩ వొమనా

౧౩ య్యనకటయపటగె

౧౪ గట్టిమత్తరు ౮౧ దమ్మిళుర

౧౫ దెలిగె * * యగట్టిమత్త *

౧౬ డిమత్తరొడవుపురపు సల్య

౧౭ కాసియకొట్ట పొళఆద

౧౮ కరియఱుంమత్త ౪౩ య

౧౯ రగెటయగన్దమత్త ౮౮ వెమ

౨౦ ణయ్యనకటెయ గట్టమత్తరు ౩౮

౨౧ నుకాలుమత్త ౨౦ సకళగొ

(౮ పంక్తులు తెలియుటలేదు.)

దక్షిణము

౧ ఇన్తివల్లమం ధారాపూవకంమా

౨ డిహొట్ట * త్తమ్మా మాకళసారో

౩ హణమాగి నిరయజ్జలాసి

౪ యగ్గంగ జళదాతవాస్తపతి

గి త్రిత్త * తమాగె యరప్పర

౬ దగ్గరాజళద్యాతవస్త్రపటి

౭ తిక్షితేత్తమాగి యరప్పర

౮ శ్రీమళకం సంబరసియ

౯ రు సమధిగతపంచమహా

౧౦ శబ్ద మహామండలేశ్వరను

౧౧ భసినారాయణం కీర్తివిభాస

౧౨ శ్రీమత్త్రైలోక్యమల్ల దేవపా

౧౩ దపంకజభ్రమరం శ్రీమ

౧౪ తు పంబిమానడిగళుం మ

౧౫ త్తం సోమసముద్రం తామరె

౧౬ గెటయూరుం * * మాళ

౧౭ తాగెకటయోళ వకల్లంవిప

౧౮ ట్టబెవగ్గె ఇమసముద్రదపిటగి

౧౯ గట్టెమత్త ౩ తామరెగెటెయ

౨౦ పిటగె గట్టమ ౧ బీరమయ్యన

౨౧ కెటయపిరగె గట్టమత్త ౩ క

౨౨ రియనేలంమత్త ౩౦ మానకగొ

౨౩ సని * * * * హాలవనాపుం

౨౪ పరబ్రహ్మయం కొడసల *

౨౫ ఇన్తిధమ్మప్రతిష్ఠద ప్రతిపా

౨౬ దిసిదవగ్గె కురుక్షేత్రదొళు త

౨౭ క్రవనంమాడిదఫలవ కుంత

౨౮ * దవగ్గె వారణాసియోళు కవి

౨౯ లెయు నతీద పతకపు॥

30 స్వదత్తం పరదత్తం వా యోహరే

31 త వసుస్థరా వప్తివక్షాసహస్రా

3౨ ణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥

33 బహుభివ్వనుధాదత్తా రాజభి

3౪ స్సగరాదిభిః యస్య య

35 స్య యదాభూమి తస్య తస్య

3౬ తథా ఫళం సామాన్యోయం

37 ధమ్మసేతు నృపాణాం కాలే

3౮ కాలే పాశసీయో భవద్భి

3౯ స్సవ్వాసేతాం భావిన ప్పా

౪౦ త్తివేంద్రా న్భూయో భూ

౪1 యో యాచతే రామ

౪౨ చంద్రః॥

42

కొలనుపాక శాసనము

౧ శ్రీనాథస్య మహీవరాహవపుషో లీలాగ్రదంష్ట్రాద్ధృతా ధాత్రీ యస్యవిభాతికేతకి శిఖాలీనేప భృంగాంగానా । యస్తాధిక్షతభువంకులాననిధి * * గాది * భూమాయితం పాయాద్వ్యః సపితామహాది దివిజస్తోత్రై (క) పాత్రోహరిః ॥

౨ లీలాసాంబురుహేణకంబులసతా దోహమహాపుణ్యతాం రక్షంచక్రధరేణ సర్వజగతాం క్షేమాదరిశ్శోభనా । సంపూర్ణం విబుధద్విషాంప్రకటయన్ లోకత్రయాధీశ్వరో దేవః కేశవమూర్తిరాదిపురుషో నారాయణః పాతువః॥ అస్తి ప్రస్తుతసిద్ధపం * తిరతిక్రీ॥

3 ధారపోతృప్రతిధ్వానాశం క్షతరమ్యకన్దరవరో హేమాచలేంద్రోన్నతః । ఉవ్వార్చ్య మబ్బుకదనామధేయవిదితః క్షోణీధరః సర్వతః సేవ్యః సేవ్యసమస్తవస్తుజననస్థాణో రుపాతాచలః ॥ యస్త్రిన్ద్రిస్తితహేమకూటనికటః సానుప్రదేశాస్థితా నిర్వాణంల(భ)తే న సిద్ధమ్ (ష) యః కువ్వకంత్యశి॥

౪ వ్యకం తపః । శృంగాగ్రే (ష్వ) మరక్షమాజశిశిర చ్ఛామూనుభృంగీరవం తాసీక్షుం త్యమదేన కింనరగణాం గాయంతికూతాన్వితాః ॥ వాత్యూసమంధూతవినూత కంజకింజల్కపుంజరుధిరం జితతుంగభృంగైః । యః జంతుతాంభావయతే స్వమూర్తిసంవాసినామపి ముహుః కనకాద్రిశంకాం ॥య॥

5 త్రాంబుజ (న్త) దసమాధృతానాం మధువ్రతానాం పటలాంధకారాత్ । మత్పాత మిస్త్రితదివాభందత్తే సరస్సుకాకద్వితయం వియోగం॥ వనరుహవనకలిస్వభృ

- తాయత్రవాతా మభిహతపతిహతుః వ్యారలాసంగమశ్య శ్రియమపిసర
సిష్వతూపినస్తారయంతి ప్రభవతిఘనకాతేమానసంరాజ||
- ౬ హంసాన్ || హంసాద్భాసితసారసీరజరజ స్సంభూతపీతం జలక్రీడాస్థితవియఃపరీకుచతట
శ్రీఖండపాండుప్రభా పానస్నానరతా చ గాఢమదవధ్వన్యేభ (టా) నాపితం
చిత్రం యత్రపవిత్రమంబుసరసాం సవ్యత్రవిభాజితే|| రతిశ్రమోష్టినతనూని
వారిక్రీడోత్సుకాని స్వవిహంగనాద్యైః వియభృతీణాం * దుణా||
- ౭ ని యస్తిస్సమాహ్వయానీవసరోవరాని|| * కోనిర్జరజాతశీతలం క * య్యత్రస్థలాంభో
రుహవ్రాతోద్ధూతపరాగరాగవిరువ * ంగానాసంగతః | సంభోగశ్రమజాప * *
** ధ్యస్వదాపనోపక్షమః * మాపాతినమీరణో నవలతాలాస్యక్రియాన త్తకః||
యఃకింనశీలః పరిగీయమానో విధూయమానశ్చమరీచ * ||
- ౮ ధ్వనిః సంసేవ్యమానశ్చనభశ్చరీభిః మ్మబాధితత్వం ప్రకటికణోతి|| (ద) ద్భింననబ్దం
నసితాద్రిసూన్యప్రాంత్యైః సముత్తుంగమహామనోభూః | య (స్యో)త్తమారీభగ
ణేందురంశభృత్తారపత్ర శ్రియమాతనోతి | ప్రజాశ్రయఃసః * * మద్రివగ్గః
ప్ర * * * * సనవ * పోతుః * * * స్తస్తఖ్యాతోముతా||
- ౯ నివాసః క్షీతీశ్వరోభూమివయఃప్రసిద్ధః || తత్రోత్తరాశాతిలకావభూత సలుక్యాన్వయ
వద్వితీయః ముఖ్యాశ్రమోభూరిజగత్ప్రసిద్ధిః సమస్తవిద్యా * * * సమృద్ధః||
దిపోంతకాంతారబహుప్రకార * * మాకసీవార సమిత్సుసారః | కుశోదకానన
లతాంతకాంతో వినీతనత్వాభరణప్ర||
- ౧౦ శాంతః || యత్రాగ్నిహోత్రోద్గతధూమలేఖా సంతానసంభాదితదిక్షుశాఖా | అశ్రాంత
విశ్రాంతకపోతరాజీవిరాజమానామవధారిణీజః || మృగాభక్తైశ్చ * * * బ్యైః
బాలైః సముద్భూతకశేరుమాశ్వుః శిష్యేవిలూనావినివూరుశూన్యే భాతి * యః
పుణ్యతమైర్ణాజంతుః|| * పల్లియఃసహజనిహః||
- ౧౧ యకపయః * * * * రనాశ్వశ్వపావ్రతీనాం స్వపక్షజవా విహోమానలంపక్షి
ణః | భంక్త్వ ప్రజ్వలయంతి యత్రసతతం విద్వేషిణఃప్రా * నోమిణైవవిశిష్ట
సూతి మతాంకి * ంనకింజయతె * * యఃక్షోణ్యాంకోశసంపన్నోదయాగత * *
పూరితః వీజనోద్యయుగ||
- ౧౨ సృపసంగ్రహేతంవిరోధితో * ధీశ్వరస్తశ్యవశిష్టనామా | మునీశ్వరో దివ్యమునిప్రసే
వ్యః సమస్తవేదాంతవిచారదక్షః సాక్షాచ్ఛ * * క్షో * వద్వితీయః|| ధమ్మా-

* ధర్మవిచారపారగమతి య్యుగప్రయోగప్ర * మ్మోక్ష * * * * *
సుభక్తీనాం నిధిర్వాణి * * గురుః | ఆతాంతనేం ||

౧౩ యమాస్వభానువి * * పవగ్రియఃసవ్యప్రాణిహితః సమసమాధిలీన * * త్రికాల
స్థిరః|| ఆవిష్కృతాం సాధయితుం సమత్థం రమ్యక్రియా * మునీ * * మేన
లోకే నృపాలమేకలోకత్రయభ్రాజతవీరలక్ష్మీ * * య్యుగహితభీతతూణాయుగ్గం
ప్రబంధ * * వీర్యజమానవానాం కింనబ్రువతశా||

౧౪ త్రవాణాం పుర * * మేవప్రభూతం|| సవహ్నికుండాదుదితితో మహీపతిఃప్ర * *
మానః పరమారణేపరః రరాజలబ్ధాపరమార * * మనత్వమాతుం లక్ష్మీశ్వర
స్థిరషడాంగ * * రస్యసీమా * * న్యయాత్యంత * * గుణరత్నరాశిః క్షీరా
ణ్ణవాదివసు * ద్యుతిరావిరాసీత్ శ్రీహేమదేవీ||

౧౫ నృపతిలక * * చంద్రః|| సమస్తభూపాల కిరీటచూత్నరత్నప్రభాలక్షిత పాద
పల్లవః| దిగంతవిశ్రాంతవిశుద్ధకీర్తిః పరాక్రమాలక్షితదివ్యమూర్తిః|| అబ్ధి
న్న * * * * * విధషధిస్తప్తయంతీవవిప్రా * * * తాయైధర్మ
మాశాజితేన అతియశఃస||

౧౬ మస్తప్రచ్ఛలనేసభీతః | * * నృవ్య * నివిధమ్నాద్ధకామై రిహపరసుఖప్రాజ్య
రాజ్యం చ * రగతస్థింశ్చిత్రపుత్రప్రాథ్ధంసుఖప్రవృత్తైః శ్రీ * * గుణాన్వితో
తనయస్తదీయః | * ముంజో జగద్విసుతసద్గుణరత్నపుంజో భూమేబ్బభూవపతి
రన్నవమేఖలాయాః లీలాంరాజ్యస్యవైరమ్యతిక||

౧౭ రరహితాపుభసాధుధృత్వాకృత్వాధారా * * నపురీమమరపురస్య * లక్ష్మీసమృధ్యాః|
నామ్నాలబ్ధాన్వితాత్వై కవిజననివహః ద్వాక్షీతితోత్రలబ్ధవ్రాతః శ్రీముంజ
దేవక్షీతిపతితిలకః | కీర్తిలక్ష్మీనివాసః | తతోస్యభ్రాతానిజభుజబలోపాజ్జిత*
* * * ద్విద్విష్టపానాంబలమల * * * నూత్నబలీ||

౧౮ నాభ * రోస్యయాజప్రగృణత నిజభార నిరతప్రజేనవ్వామాద్యుత్తి * * *
తా సివవలఃనృపః|| సూనుస్తస్యపరాక్రమప్రణయనోభోజోబలేనస్వయం జాతో
మాధ్యమబాంధవః * స్పదారంతభూపరివర్ణాన * వ్వాక్రమైః చక్రవర్తి
విభవః సాహిత్యవైదుష్య||

౧౯ రుహః సత్యాభాగవిచారవిక్రమఖణిః శిష్టేష్టచింతామణిః || అర్యజనశరణం ధర
ణీశవంద్యః సౌందర్య సంపదరీకృతవపుః సుభాషిః కోపా * * * * చసితి

కృతవైరిరాజో భోజః కవీశ్వరమనోరుహకల్పభూజః॥ స్వజనానుజనాసేవ్యస్త *
వ్యః * * * పరిహతపర (భా) మస్త్యాశ॥

౨౦ భోగాభిరామః నయవినయవిలాసః శౌర్యలక్ష్మీనివాసః శుభవిభవవిశాలో
గోండలక్షోణిపాలః॥ తద్భూపాలోదయాద్రిర్నిజరువివిషయధ్వస్తదోషః శ్రీ
(ఆనందవాప్తి) హితః ప్రతిదినముదితామిత్ర * * * * విలాసాభిరామః॥
పరస్పృహతిమిర * కమా * * * * ॥

౨౧ * * తిరుదయాదిత్యధాత్రీతలేశః॥ అత్రమార్వం * విష్టామగ్రజతీశత్రుదుగ్ధత్రయ
క్షయో * రోష్యభూప్రతాపాగ్నిహృదయాదిత్యస్యభవః॥ తేజః స * త్తి *
విరాజమానస్తస్యాత్మజాతః ప్రతిపన్నకణ్ణః॥ అనూనదానాది * * ప్రవృ
ద్ధోరాజాజగత్త్యేష * * రిహి * సిద్ధః॥ * * ష్టాభిమతామరస్థిత॥

౨౨ రాకున్వనమాంహరణీ మాన్యభోజగతా * తాంసు * వినుదోభశ్చవీరశ్రియం॥
ధాత్రీరక్షణక్షణ మృషిజగద్దేవక్షమాపాలకశ్చిత్రంభాతిదిశా * * * లలనా
స్వాత్మైకనిష్ఠాపరఃదానా * * * * తర్కైక * బ్రహ్మః క్షోణీభరోద్వహనకల
సమత్వమ * ప్రఖ్యాత * * విభవోవిబుధా॥

౨౩ * ప్రద్విహితసురద్విపూవస్త్రుతిపన్నకణ్ణః కల్యాణమూర్తి రవనిధరముఖ్య
మూర్తః పాదాశ్రితాఖిలధరావిబుధాధివాసః॥ అత్యున్నతః స్థితరః స్థితి
* * * వ్యహేమాచలేశ * * * తలధారణీతః॥ హేళాత్యూతనిశాతఖడ్గదళితా
నత్వాజ * త * * * * * సకులంబ్రయత మాసా॥

౨౪ మాజ్యరాజ్యశ్రియం భీతామూతవసీతభూతలపతీ స్థితాచయంపాలయన్దేవః
కుశలవలాభో విజయతివిక్రాంతచక్రేశ్వరః॥ సః శ్రీచాళుక్య * మం * సరలః
సృపతిశిరోమండనా * ర్భేతాం ప్రసన్నానీయధారాపురివి * దివలనివేశంతం
(వసంతే) దత్వా * * * * జనభరితుఃపూ॥

౨౫ త్రవన్తానయం సలోకాలోకాద్రిసీమావసీపతి * * వత్త * మారప్రతాపాత్॥
తస్మిన్ సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపుద్గీవల్లభమహారాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమ
భట్టారక సత్యాశ్రయకులతిలకం చాళుక్యాభరణ శ్రీమత్రిభువనమల్లవల్లభో శ్రీ
కల్యాణపురనివేశిత నిజవిజయస్కంధావారే సుఖేనరాజ్య॥

౨౬ సుఖసుభవతే॥ దేశేశ్రీపారమాత్రే మహితపురవరే యస్తదాధారభూతః॥ ఖ్యాత
స్సేనాగ్రణీనాం సమాహిషపురవాళాన్వయసింహవమ్మా తేభేపుత్రం పవిత్రం పర

హిత (సర)తం సాడిగాఖ్యం సమాఖ్యాం తత్సానుః సోమలః క్షువినుతసితయశః
శ్రీవధూప్రాణనాథః॥ త్యాగీసత్కువిబంధుసోజనో॥

౨౭ (ప) గతఃసత్యవ్రతాలేక్షతిద్ధగరీభూతపరోపతాజవః జగద్విక్రాంతలక్ష్మీప్రియః । సూత
స్వామ్యవిధేయ వైరిలలనా వైధవ్యదీక్షాగురు బాహుస్వచ్ఛంద్రకలావతంసశరణ
ధ్యానామలః సోమలః ॥ అనిందితాచారవిచారసాగః పరోపకారాదిగుణావతారః
విద్వజ్జనాధారప్రమాసనాధో విరాజతే॥

౨౮ సోమలడండనాథః॥ ఆవాససంకుతకామధేయః స్రదాన * రో(పి)తకల్పవృక్షః । నిస
గ్గహభృంత(ధరా)గృహీతః ఖ్యాతః సతాం సోమలడండనాథః॥ యేనమహాత్మనా
సోమేశ్వరైక్కృహమా(త్త)కుణ్డం విష్ణోః ప్రతిష్ఠా * దేశ్వరా * * * స్యమల్లే
శ్వరసన్నిధానే కృతేతుత్తర(సో)మథంచ * * * * (స)మ॥

౨౯ స్తరాజ్యభరనిరూపిత మహామాత్యపడవీవిరాజమాన మానోన్నత ప్రభుమంత్రో
త్సహశక్తిత్రయసంపన్నేన శ్రీమన్మహాసంధివిగ్రహి మహాప్రచణ్డదణ్డనాయక
సోమలేన నిజపదావిధివిరా (జిత) రాజ్యాధిస్థానకొల్లిపాకపురే నిఖిల * * *
నాశ్రయ * * నిర్మాపితజగద్దేవనారాయణపు॥

౩౦ రస్యఖట్టిస్సుదాతనవసుధాకర్మునిర్మాణత్వం దేవాంగభోగరంగభోగాత్థ ముని
జనస్వాధ్యామాం ని(డు)నాత్తం శ్రీమచ్ఛాళుక్యవిక్రమవర్ష ఏకోన
త్రింశత్తమే తారణసంవత్సరే చైత్రపూర్ణిమాయా మాదిత్యవారే సోమ
గ్రహణనిమిత్తం * * * గ్రామమధ్యే
* * * * (పెం)బటతినామగ్రామం పగ్గ॥

౩౧ వంపురద్రమ్ ౧౮౩ తి చత్రభాగే * దద్వయమప్పేశ్వరదీ (భట్ట)దత్తం పరిహృత్య
సర్వభోగాభ్యంతరశుద్ధ * * భోగీకృత్య సర్వనమస్య చాళుక్యచక్రేశ్వరత్రిభు
వనమల్లనరేశ్వరా * * జగద్దేవమణ్డలేశ్వరో * దత్తవాన్ గ్రామస్యపరితః (22
అక్షరములు అస్పష్టముగా నున్నవి) । పశ్చిమతః దుడ్డెచెలుపు । దక్షిణతః ॥

౩౨ ఎఱ్ఱగుంట । ఉత్తరతః * డితాడితోటకరావీ । కో * చారనేవసహస్రమధ్యప్రతి
గ్రామ ముత్తుమమధ్యమాధమక్రమేణ పంచచత్వారిశ్రీణ్యుత్తమగణ్డ (చి)ంనాని
దేవభోగీకృత్య దత్తవాన్ * * * తదైవపట్టనే * * ఏహ * * మానిరాజ్యం
ప్రతశ్వః మాలాకారిపూజ్యః * సగోత్రత్రయందత్తవాన్॥

- 33 దేవస్యఃపదాత్రపలావల్యత్తన * * * * వాడికాక్షే సత్రందత్తవాన్ || ఏవంవా
 = త్యేభ్య * ధమ్మం నివ్వే-శేషం శీమానరపతినా దేశాధికారభిశ్చపరిపాల
 నీయః బహువివ్వనుధాదత్తా రాజభిః సగరాధిభిః | యస్య యస్య యథా
 భూమి స్తస్య తస్య తథాఫలం || స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యోహారేత వసుం ||
- 34 ధరాం వష్టింవక్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః || తతురామచంద్రేణాప్య
 క్తం | సామాన్యోయం ధర్తనేతు నృపాణాం కాలే కాలే పాలనీయో భవద్భిః |
 సవ్యానేతా న్భావినః పార్థివేంద్రా న్భూయో భూయో యాచతే రామ
 చంద్రః || మద్వంశజాః పరమహీపతివంశజా వా పాపాదపేతమనసో భువి భావి
 భూపాః ||
- 35 తేపాలయన్తి మమధమ్మ మిమం సమగ్రం తేషాం మయా విరచితోంజలి రేషమూ
 ధ్నిః || శత్రుణావికృతోధమ్మః పాలనీయః ప్రయత్నతః శత్రురేవ హి శత్రుస్యా
 ధమ్మశ్శత్రు స్నకస్యచిత్ || అన్యచ్ఛ శ్రీమజ్జగద్దేవనారాయణదేవియభాణ్డా
 గార (సువణ) న రామలచెఱువు ||
- 36 గ్రామబడ జగద్దేవమహీపతి * మతపగ్రమశాదాగళాతా * త్తమమనివత్తనదశక
 మస్యదివసనవనమస్య మాచంద్రాకస్థాయీ * తిపూర్వం * * * తాఃగెగం
 * డిదతానం * వాలయేతతః * * * * వవేరవితవా ||

ఇతరశాసనములు

ఇ త ర శా స న ము లు

1

ఒ ర ం గ ల్ శా స న ము

౧ ప్రమాదినంవత్సర మా	౫ చ్చి దేవకుమారమహా
౨ ఘ శు ౧౦ వ గజపతిక	౬ పాత్యండు వారుంగ్వ *
౩ పిలేంద్రమహారాయ	౭ కోట గొనెను
౪ ల కుమారుండు రా	

2

నే ల కొ ం డ ప ల్లి శా స న ము

౦ సూర్యుడు-లింగముపానపట్టము-చంద్రుడు

౧ స్వస్తి శ్రీశకవషణం (బు)	౧౦ * * * పొలము
౨ లింగం ౭ అగు మన్త	౧౧ వద్దికి మట్టురిచే
౩ ధసంవత్సరముమం *	౧౨ ండు ఆనాయకనాథ
౪ శ్రీమన్తహామండలే	౧౩ నాయకుడు-శ్రీమహా
౫ శ్వర కందూరిగుద్ద	౧౪ విశ్వేరదేవర కడ
౬ యనచోడమహా	౧౫ తూరనిదేవునికి
౭ రాజు రాజ్యాన గొండ	౧౬ చ్చిరి ఆచంద్రాక
౮ పల్లి పెద్దచెట్టునకు	౧౭ ముగాను
౯ గటితూమువద్దన	

3

నే ల కొ ం డ ప ల్లి శా స న ము

మొ ద టి వై పు

ఖడ్గము, గోవు, పాలుద్రావు దూడ

౧ శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీ	౩ శకవర్షంబులు ౧౪౭౩
౨ శుభజయాభ్యుదయ	౪ అగు నేంటిధాత్యసంప

౧ త్వజ్యేష్ఠ శు ౩ ఆక్రిష్ణదే
 ౨ వరాయనుహారాయ
 ౩ లుంగారు పృథివీరాజ్యం
 ౪ చెయ్యంగాను । రాయసం
 ౫ కొండమరుసయ్యంగా
 ౬ రు పెడకొండపల్లినుండి
 ౭ కృష్ణకీవల తానుపాలిం

౧౨ స్తు నుండిన కొండపల్లి
 ౧౩ దేవాదులకుం జేయించి
 ౧౪ నధర్త శాసనము—తత్
 ౧౫ పూర్వానను కొండపల్లిప
 ౧౬ ట్టనాను పల్లెలాను రంగాన
 ౧౭ కూ కూనముగ్గుకూ । గట్టపడి
 ౧౮ నాను । బోనాలకు స్థితంరాజ్య

రెండవవైపు

చంద్రుడు, నూర్యుడు, పానపట్టము

౧ వారికంబెట్టిపయిం
 ౨ డి యెల్లకాలాల
 ౩ కున్నా సర్వమాన్యం చే
 ౪ స్తిమి క్రితంపూర్వాన
 ౫ పెడచెఱ్ఱువెనక వద్దిచే
 ౬ నుగాక మాడ త్తి
 ౭ గాను బొల్లసము
 ౮ ద్రమువెనక నిర్మలవెన
 ౯ క పాతికెను వెలిపా

౧౦ లంకు చెప్పలాను
 ౧౧ ఇ స్తిమిగాన
 ౧౨ ఆచంద్రాకముగా
 ౧౩ ను దేవరతివధరిం
 ౧౪ చేదీ అనికొండమ
 ౧౫ రుసయ్యంగారి ఆ
 ౧౬ నతినిగాని పర్వతయ్యం
 ౧౭ గారు శాసనంనిల్పిరి

మూడవవైపు

ఆంజనేయవిగ్రహము

౧ యీధర్తానకు ఇం
 ౨ ద్దులు తప్పిరా వారు
 ౩ కాశీలోను గోబ్రా
 ౪ హ్మణహతం చేశిన పా

౫ పానం బోవువారు
 ౬ తురుకలు తప్పిరా ప
 ౭ దిదిన్నదోషానికి
 ౮ బోవువారు.

4

నాగులపాడు శాసనము

౧ స్వస్తి శ్రీశకలభ్యుదయశకవక్షాంబులు ౧౪౬౭ అగు నేటి క్రోధినంవ్వత్సర కాతీక
 బ ౧౦ గు॥ యేలీసుఖానింగారు (నాగు)

- ౨ లపాటిశీమ చెరకుందోంటలు ఆకుందోంటలు యీనాపుచేలు కొల్చియుండు ఈసైదు
మల్లుతిరుమల్లిఆలో సల్లిభైరు హుజుర్ను సైదుగడా యీజను
౩ సైదు చిమ్మనుబారనుచోదరి చక్కబండినాగిరెడ్డి వట్నరెడ్డి యెలిరెడ్డి పటేలుబొచ్చి
లొంకల తిప్పారెడ్డి పొట్టిముత్తుకృష్ణంరెడ్డి మారడిజుసోమిరెడ్డింగారి
౪ ముందరను వుత్తరో త్తరలు ఆచంద్రాకణముగాను యీబారను యిరవై బారలు బిగ్గు
క్రమాన తొమ్మిదిబిగ్గులుమత్తులు వ్రాసిన కులకరణి తడకమరళిరిదివ్రాలు.

5

పా ను గ ల్లు శా స న ము

- ౧ వితానేకశ్రీకమభీకరం మ్మరిపో దేవస్యమైలాంబికా
౨ * పిట్టమపల్లితి నామానం మహితోవ్వారం । ద్విజేభ్యో
౩ ద్యమదాదర్థం భీమనారాయణాయచ । కల్యాణాభ్య
౪ దయైకకారణ మయం సర్వస్య సాధారణో ధర్మస్తద్గత
౫ మత్పరాఃక్షీతిభృతో యేపాలయంత్యాదరాత్ ధర్మం
౬ మత్కృతమి త్యుదారచరితా తాన్భావినే భూపతి *
౭ షే ఖరితస్వహస్తకమలా మైలాంబికాయాచతే ।
౮ శ్రీమద్భీమరాజనందన స్తాండక్షీతీశోపి కద్య
౯ రువిషయే గ్రామం నాయకానుమత్య ప్రతిగ్రామం
౧౦ శాలిక్షేత్రనివత్తనద్వయం ఖారిపంచకచ యావ
౧౧ * * * *

6

జ డ చ ర్ల శా స న ము

- ౧ శ్రీ నమశ్చంద్రశిరశ్చుంబి చంద్రచామరచారవే త్రై
౨ లోక్యనగరారంభ మూలస్తంభాయ శంభవే॥
౩ స్వస్తి సమధిగతపంచమహాసబుద మహా
౪ మండలేశ్వర వీరమాహేశ్వర కోడూర్పూరవరేశ్వర (సూ)

- ౫ య్యోవంశోద్భవ కులతలక కాస్యపగోత్ర క
 ౬ లికాలాస్యయ నామాది సమస్తప్రశస్తి స
 ౭ హితం శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కందూరిఉదయ
 ౮ మహోదయమహారాజుల సుంకాధికారులు శ్రీమ
 ౯ ముక్తిబుట్టమేల్వట్ట (౫౦)డనాయక నల్లసిద్దమ
 ౧౦ య్య అసిద్దమయ్యలు శ్రీమ
 ౧౧ చ్చాళుక్యవిక్రమనరమములు ౧౦౮౪ గు చిత్రభా
 ౧౨ నుసంవత్సర పౌష్యబహుళ ౨ మంగళవా
 ౧౩ కమునాండు ఉత్తరాయనసంక్రాంతి నిమి
 ౧౪ త్తమయి కోడూరిశ్రీస్వయంభుసోమనాథ దేవ
 ౧౫ కు కెండునందాదివియలకుం గొసగి నివేద్యా
 ౧౬ నకుం గంగాపురమువద్ద సుంకాన నాచం
 ౧౭ (ద్రాక్ష) తారముం నడపముగాను నెలకూ (౫) నే
 ౧౮ సి కోడూరిగోకణాసింగ రూకలిచ్చిరి (౪)స్తల
 ౧౯ ము సుంకానకు నెవ్వరధికారులచ నడచినా
 ౨౦ ని అయ్యురూకలుం నెలనెలకుం జెడకుండా బె
 ౨౧ ట్టునది ఈ ధంమ్మ వనుకూలురయి నడపినవారికి
 ౨౨ గంగ కురుక్షేత్ర వారణాశియందు వేయిగవిలల
 ౨౩ దానమునేసినఫలము. ఈధమ్మపునడపక బా(ధ)
 ౨౪ (నేసిన)వారికి వేయిగవిలల వధనేసిన పాపము॥
 ౨౫ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరేతి వసుధరా
 ౨౬ వష్టివ్వోవసహస్రాణి విష్ణాయాం జాయతేక్రిమిః

7

ఆలుగడపశాసనము

౧ వినాయకసమస్తుభ్యం సతతం	౫ భండనఉత్తుంగతురగ రేవం
౨ మోక్షకప్రియం అవిఘ్నంకురు	౬ త పరబలసాధన పతిహితా
౩ మే దేవ సవక కాయేతి సవకదా	౭ చరణ గండరగండ గండభే
౪ స్వాస్తి సమస్తప్రశస్తిసహితం	౮ రుండ సత్యహరిశ్చంద్ర శౌచ

౯ గాంగేయ శరణాగతవజ్ర
౧౦ పంజర నకలజనస్తుత
౧౧ పరనారీదూర బందుచింతా
౧౨ మణి సుభటచూడామణి
౧౩ (సూ) యోదయరాజ్యసము
౧౪ ధరణ నకలవిద్యావినోద
౧౫ విభవపురందర వివేకచ
౧౬ తురానన విప్రజనాశ్రయ చ
౧౭ తుధాకులకుముదిసీరాజ్య
౧౮ వద్ధాన చంద్రుండును అ
౧౯ య్యోనరసింహ ఆదిమ
౨౦ (ణ్ణితుండు) నిజభుజవిక్రమ
౨౧ గడికోటమల్ల మనుమ
౨౨ కులాభరణ శ్రీరామేశ్వరదేవ
౨౩ దివ్యశ్రీపాదపద్మారా
౨౪ ధకులై న పెనుమదుంగో
౨౫ త్ర పవిత్ర వడ్లూరిపురవరా
౨౬ ధీశ్వర నామాది ప్రశస్తిసహితు
౨౭ లై న శ్రీమతు గుండప
౨౮ నాయనింగారికి శడ్డులు ఎఱ్ఱమ
౨౯ నాయనింగారు స్వస్తి శ్రీశ
౩౦ కవరువంబులు ౧౧౨౮ అ

౩౧ గు నేంటి ప్రభవసంవత్సర
౩౨ వై శాఖ శు| గి| లునాండు ఆ
౩౩ లుంగడప తూర్పుదిక్కునను త్రి
౩౪ పురాంతకదేవరం బ్రతిష్ఠ శేశి
౩౫ రి స్వస్తిశ్రీమహాప్రధాని రా
౩౬ యస్థాపనాచార్యులైన [సిం] గ
౩౭ మదేవనాయంకులు ప్రతిష్ఠా
౩౮ కాలమప్పుడు త్రిపురాంతక
౩౯ దేవరకుం ఆలుంగడప రావు
౪౦ లచెఱువెనుక నుత్తరగొంముతూ
౪౧ ముకు * వను అద్దానపెద్దతూ
౪౨ ముకాలువను వెలంపట్టాను
౪౩ ఆకాలువనె బెడ్డచేను ఆఱు
౪౪ వీసాలును విత్తిపెట్టిరి క్రం
౪౫ నాగదేవనిగారు చఱులోప
౪౬ లను తాడితోంటిచ్చిరి శ్రీదే
౪౭ విరాజ సూర్యగ్రహణకాల
౪౮ మప్పుడు చంద్రుచేని తూర్పు
౪౯ ను ఆంసూకదేవరగుడివాన
౫౦ కు నూకగానున్న మాడం
౫౧ గొలకుంచమున్న తవ్వెండు
౫౨ నూనె ఇచ్చెను.

8

గ ం గా పు ర శా స న ఖ ం డ ము

౧ శశిభాస్కరా॥ హేరంబ స్సముదం కరోతు భ
౨ వతాం వప్రక్రియాబిభ్య త్సత్రితధీ * చ్చాయా నిరీత్యాత్తనః
౩ పాతువః పద్మనాభస్య శయ్యాశేషఫణిశ్వరః చకిలేవయతోలక్ష్మీ

- ౪ భూతిః పదారవిందాదరవిందయోనః వరోన్స్తూరీయో బహు
 ౫ తత్ర తురీయో * * కథాచాతుర్యధామోదయే వణి
 ౬ వివాహవిధినామంభిదాంలక్షణః శ్రేష్ఠస్తేగు గరిష్ఠపు
 ౭ తోభంగై రహీనః పరం సత్యాకీర్ణానిజాంతలోపి న
 ౮ వాసరై యత్రానిమర్తధితో నచాపి మునినా వీతస్స
 ౯ న్వంశేతుసంజాతః సంతానః సవ్యకామదః॥ తత్రా
 ౧౦ వీరో వెన్నమహీపతిః॥ దోదండశాలినా
 ౧౧ లక్ష్మీక చాయతే॥ త * * రభూ
 ౧౨ యాశోసీరంద్రితా

9

రా మ స్న పే ట శా స న ము

మొ ద టి వై పు

౧ స్వస్తి శ్రీమన్మడలపాట్టి	౧౩ ములు ౧౧౩గి గునేంటి
౨ పట్టనసుధాకర సత్య	౧౪ శ్రీముఖసంవత్సర చై
౩ హరిశ్చంద్ర యువతిజ	౧౫ త్రశు ౩ గురుహారమునా
౪ నమనోహర వితరణగు	౧౬ ండు మాటూరం దమత
౫ ణసంపన్న విరణగెల్వ	౧౭ ండిముప్పతెడ్డిపేర గుడి
౬ కూయాలింపప్రజ	౧౮ గట్టించి మువ్వవిశ్వేశ్వరదేవ
౭ మెచ్చుగండ పతిహితా	౧౯ రం బ్రతిష్ఠనేసి ఆదేవరకు
౮ ంజనేయ పరనారీదూర	౨౦ నంగభోగమునకు రాగభోగ
౯ రణరంగవిజయ రణముఖభై	౨౧ మునకూం గొల్లబోయునిమె
౧౦ రవ మూరుబెలపురవరాధీశ్వ	౨౨ ట్టనియ్యెడియూ రాచంద్రాక్క
౧౧ రులైన శ్రీమన్మహాసామ	౨౩ * * * గా నిచ్చితిమి
౧౨ ంతమలెడ్డి శకవమ	౨౪ స్వభానుసంవత్సరవై శాఖమా

రెం డ వ వై పు

౧ సమున నొల్లంబ	౪ దివ్యకాంపు॥
౨ లుకలవెన్న శ్రీము	౫ స్వదత్తం పరద
౩ పుదీశ్వరదేవర	౬ త్తాం వా యో హరే

2 త వసుంధరాం వ
 ౧ ప్రిః వక్షసహస్రా
 ౯ ణి విష్ణాయాం జా
 ౧౦ యతే క్రిమిః॥ స్వ
 ౧౧ దత్తా ద్విగుణం పు
 ౧౨ ణ్యం పరదత్తాను
 ౧౩ పాలనం పరదత్తా
 ౧౪ పహారేణ సదత్త
 ౧౫ ం నిష్కలం భవేత్
 ౧౬ అకరస్యకరికా
 ౧౭ తం గోసహస్రకర

౧౮ దస్త్యతః కరప్రవి
 ౧౯ త్తివిచ్ఛేదాద్గోకోటి
 ౨౦ ఫలదం శ్రుణు॥ ద్వి
 ౨౧ మంత్రయే మత్సర
 ౨౨ లోభభాజో నరాః
 ౨౩ మంధర్ము మధర్ము
 ౨౪ శీలాః తేగోఘ్నమాత్మ
 ౨౫ ఘ్నపితృఘ్నలోకా
 ౨౬ వ్రజంతి విప్రఘ్న
 ౨౭ గతిం చ యాంతి॥

మూఁడవవైపు

౧ బహుభి వ్వాసుధాదత్తా బహుభి
 ౨ శ్వాసుపాలితా యస్య యస్య
 ౩ యదాభూమి స్తస్యతస్య త
 ౪ దాఫలం॥ మద్వంశజాః
 ౫ పరమహీపతివంశజా
 ౬ వా పాపాదపేత మనసా

౭ భువి భావిజాతాః యేషా
 ౮ లయంతి మమధర్ము మి
 ౯ మం సమస్తం తేషాం మ
 ౧౦ యా విరచితాంజలి రేష
 ౧౧ మూర్ధ్ని

10

గార్ల శా స న ము

౧ శ్రీవిశ్వేశ్వరాయనమః॥
 ౨ యేదేవా స్త్రిగుణాత్తకా స్త్రిపురుషా గౌ
 ౩ రీరమావాగ్విరాః । యోగిధ్యేయ సుమూ
 ౪ త్తాయ స్ఫటికనీలాంభోజరాగది (ప్ర) భాః ఆ
 ౫ ద్యావేదమయా స్సురాసురమునిస్తుత్యా
 ౬ మహాఘోరుహస్తే రుద్రాంభుజనాభ
 ౭ పంకజభవా రక్షంతు వ స్సర్వదా॥ ౧

- ౮ గజవక్త్రం మహానేనం దేవీ చ కరుణాలయాం
 ౯ సత్వాహం శాసనశ్లోకాన్ వక్ష్యే సంప్రతితన్య
 ౧౦ థా||౨|| శ్రీభామిసీపతేర్నాభి పంకజే ప
 ౧౧ ద్భూ రభూత్ | తేనస్పష్టమిదం సర్వ
 ౧౨ ం తతత్ర (మ్య) మహీతతే||౩|| నానానే
 ౧౩ నాధిపాజాతా శ్చతుర్ధకులవల్లభాః |
 ౧౪ తత్ర రేచెల్లవంశోభూత్ ఖ్యాతిమా
 ౧౫ న్నేతభూపతిః ||౪|| తస్యాసీత్తనయో బా
 ౧౬ ప్పయాంహ్వయః కులభూషణః
 ౧౭ తత్పుత్రో గణనాథాఖ్య స్తస్యసూను
 ౧౮ : పరంతపః ||౫|| బొప్పరాయ ఇ
 ౧౯ తిఖ్యాత శ్రీమన్నామంతశేఖరః |
 ౨౦ విశ్వేశపాదపంకేజ భ్రమరీభూతచేతనః ||౬||
 ౨౧ సంకల్పత్వముపేహి పన్నగపతిః దేవ
 ౨౨ స్యశంభో స్సదా నిద్రాం నేవితు మ
 ౨౩ మాసి క్షీతిధరా క్షీరాంబుధి న్వేచ్ఛయా
 ౨౪ ఇచ్ఛాయ ద్యవగాహనే హ్రదనదా
 ౨౫ న్గచ్ఛ ద్ధమాశాగజాః : భూభారోద్ధర
 ౨౬ నాయ సంప్రతి భువి శ్రీబొప్పరాయో
 ౨౭ స్వయం ||౭|| అతులితసితకీర్తి వ్యాపి
 ౨౮ తాశేషలోక స్వజననుజనబంధువ్రా
 ౨౯ త కల్పావనీజ (ః) | విభవవిజితశక్త శ్చ
 ౩౦ రుచారిత్రపాత్రో | జయతి గుణవ
 ౩౧ రేణ్యః పుణ్యవాన్ బొప్పరాయః ||౮||
 ౩౨ సోపి నిశ్చలయాభక్త్యా సంతపుణ్యఫ
 ౩౩ లాప్తయే నిత్యసత్యవ్రతో వీర సర్వ
 ౩౪ ధర్మపరాయణః ||౯|| సవాంబ
 ౩౫ రద్వివసుధా ౧౨౦౯ సంఖ్యాక శ

31 కహాయనే | విలసత్స్వరస్వైచ్చత్ర

32 శుద్ధాష్ట మ్యబ్జవాసరే గా

మిగిలిన భాగము నేలలో పూడియున్నది. చాల గొప్పశిలగావునఁ ద్రవ్వించ వీలుకా

11

పిల్లల మఱ్ఱి శా స న ము

- 1 స్వస్తి సకలగుణాలంకార ఆంధ్రదేశాధీశ్వర పరనారీసహోదర
- 2 అనుమనంగంటిపురవరాధీశ్వర చోడరాయస్తాపనాచార్యుఁ
- 3 కాంచీరక్షపాలక విషమదాడిపాంచాల ఇదువైత్తంగండ
- 4 గండ్లగోపాల మూరురాయజగడశ ఇత్యాది బిరుదాంకి
- 5 తులైస కాపయనాయ్నింగారి ఇష్టబ్రతుండు ఎఱపాతు
- 6 లెంకంగారు పిల్లలమఱిని రాజ్యమునేయుచుండి త
- 7 త్కాలదేశవిడ్వరాలను సురతాణిచేతను ఎఱకేశ్వరదే
- 8 వర ఉపహతిఅయి తేని అల్యావదీను ఎఱపాతులెంకంగారు త
- 9 న ఏలిక కాపయనాయ్నింగారికిన్ని తమతండ్రి అనుమకు
- 10 ండమాచినాయ్నింగారికిన్ని తల్లిరుద్రసానింగారికిన్ని పు
- 11 ణ్యముగాను శకవషాఁలు ౧ * * ౭ అగు నేంటిహేమశం
- 12 బిసంవత్సర జ్యేష్ఠ శు ౧౫ గు||నాండు పునఃప్రతిష్ఠనేసి
- 13 రి ఆదేవరకు అధికపడి ఒకపూంట ఉపహారానకు పి
- 14 లలమఱిని దేవరకుంటవెనకను వ్రిత్తి అడ్డచేనుపెటిరి

12

కొ అ వి శా స న ము

తూర్పు

౧ శ్రీవిక్రమాదిత్యనృపా	౪ నకు వేగీశ్వరునకు రన
౨ గ్రతనయుణ్ణయ్ని చాలుక్య	౫ మద్దాన్వయకులతిలకు
౩ భీమునకు శౌచకన్దప్పు	౬ ణయ్ని కుసుమాయుధుణ్ణ గ

౭ న్నరబల్లహునికి స్తపాప్త
 ౮ ంబయ్య రనమద్దక శ్రీమదన
 ౯ భుజవీర్యబలపరాక్ర
 ౧౦ మంబున న్దచ్చికణియంగట్టి
 ౧౧ వట్టంబెత్తి ఖడ్గసహాయు
 ౧౨ శై నేలయెల్లం గావంబూని
 ౧౩ మడికొణ్ణనాణ్ణాదిగ

౧౪ వేగిదేసము విష్ణువ
 ౧౫ ద్ధనుతోనడ్డి రాజ్యంబునే
 ౧౬ యుచున్న కుసుమాయుధుపె
 ౧౭ ద్దకొడు కనేకరిపునృపతి
 ౧౮ మణిమకుటమకతికా
 ౧౯ రేపణమశృణిత

ఉత్తరము

౧ గలరలావత్తంబురా
 ౨ జ్యంబునేయుచు నిష్ఠవి
 ౩ వయకామభోగంబుల
 ౪ ననుభవించుచు సుఖంబు
 ౫ ణ్ణి యొకనాణ్ణు కొరవి నల్ల
 ౬ జెతెయకొడుకు పెద్దన
 ౭ రావించి నీవునాప్రాణస
 ౮ మానుణ్ణనై న చెలివి నీ
 ౯ చేసిన యుపకారంబున

౧౦ కు బ్రత్యుపకారంబునేయ
 ౧౧ వలయుంగాన నీకేమివ
 ౧౨ లయు దానివ * * *
 ౧౩ ణ్ణి కొమ్మ నృగి
 ౧౪ శ్రీనాకెల్లంగలదేమి లే
 ౧౫ కున్న వెణ్ణికొణ్ణుమయ్యను
 ౧౬ బరోవకారంబు పొన్నిగా
 ౧౭ ని కొరవియన్న భీముడు
 ౧౮ సల్కలకులసన

దక్షిణము

౧ పడిచెగల్చి శ్రీనిర వ
 ౨ ద్యు ణ్ణనేకసమరసంఘ
 ౩ ట్టణభుజాసిభానురు
 ౪ శై తమయన్న రాజ్యశ్రీ
 ౫ కెల్ల న్దానయ ఈశుణ్ణ
 ౬ చేకొనినిల్చి భీమసలు
 ౭ కియ న్దనేకవస్తువా
 ౮ హనోత్సవంబు ల్పడయు
 ౯ చు తమయన్న గాణగయ్య

౧౦ చేసిన ధర్మువులు నసం
 ౧౧ బును నేగట్టనుగావను
 ౧౨ రక్షింపను వలయునేని
 ౧౩ చేకొని కొరవికిచ్చిన
 ౧౪ స్థితినిల్ప శిలాస్థమ్భం
 ౧౫ బుప్రతిష్ఠించి విష్ణు
 ౧౬ రంబును నాతనికొట్టించి
 ౧౭ న చెఱువులు మఱియు యె
 ౧౮ వ్యయేని నాతనిచేయంబడి

ప శ్చ మ ము

౧ వుకువటిగినను చెటి	౧౦ కామణిపున్నమనాణ్ణు ఏ
౨ చినను చురియవెటికిన	౧౧ నూఱుండ్రమ్మలం వె
౩ ను ముట్టితిగనుటకాడి	౧౨ టి సుఖంబు మచుము
౪ నను ణరవాద్యది ఏను	౧౩ నాయకుణ్ణె యాకాపులయ్ను
౫ ంద్రమ్మలు మణిసిచేసిన	౧౪ వేటరాజులం జొచ్చి మ
౬ దోసంబునకు వానిజీవిత	౧౫ * * * * సితిమణి
౭ ంబు దణ్ణువు వరియారబ	౧౬ సికొన్న రాజుల్లరేని
౮ ంబు పడువరంబు వెల్లార	౧౭ యు యీసితిమడిసిన * *
౯ బంబు ఎరగద్యాణంబు పే	౧౮ నాపకణన్దుమన్న కాంపు

13

గూ డూ రు శా స న ము

- ౧ శ్రీవిరియాటన్వయసీరజాకరదినేశం నిష్క్రళక్షీర
- ౨ నాగరసంకాశ విశుద్ధకీర్తికనకా(ద్రి)ప్రోన్నతం
- ౩ వల్లసా త్తురసిష్ట (శిష్టా)ష్టకవిప్రకీర సహకా
- ౪ రం వైరిగంధేభకేశరి మీశం విభుసూర నున్నతగు
- ౫ ణోదారం ధరాచక్రదోళు॥ కండ॥ ఆత తనెయుం
- ౬ వినేయవినూతం భువనప్రసిద్ధకీర్తిలతావిఖ్యా
- ౭ తం సజ్జనవినతాప్రీతం బేతణ నుదారసురభూ
- ౮ జాతం॥ అవన మనోనయనద్వయభువనజన
- ౯ స్తుతచరిత్ర సద్గుణగణసంభవజన్మభూమి సజ్జ
- ౧౦ నయువతీరత్నమ నిబెజ్జమాంబిక నెగడ్డళు॥
- ౧౧ ఆరమణీనిధానము గంభీరవధూనిధిరఖిళ
- ౧౨ సద్గుణనిచయం వీరారిదర్శకదళనం వీరాగ్రణి
- ౧౩ యెనసె మల్లనుద్గమా (ప) ॥వృత్త॥ ఇదేహేమా
- ౧౪ ద్రింద్రమత్యురన్నతి యమలామేయిందిజన

- ౧౫ తా * * వెత్తింతిలకన్యంబై మహావిస్మృతవితరణసా
 ౧౬ మాతృకృత్తీజానతారిధి మాంబుధిగంభీరవేతి
 ౧౭ నయ * * * * భాస్వత్సు
 ౧౮ భాసుండురవిశయశం మల్లని ధాత్రిగల్ || సాశ్వత
 ౧౯ పుణ్యముంపి నఖిలాతిసురామరజాత నున్న తానశ్వరకీర్తిక
 ౨౦ సద్గుణగణావహనం ఘనబాహువిక్రమం విశ్వధ
 ౨౧ రాతళం పొగడమోడిసిదం సముదూరదేయై మ
 ౨౨ త్రేశ్వరమం తటాగఘనవాపిగళం విభుమల్లనూజ్జిక
 ౨౩ త నసుధాతళపాళున సరిసజనననశశమె
 ౨౪ * * కటకముం న్నితీశంమోడిసిద శివాల
 ౨౫ య మనుషమమేశదు దుగుమవారా
 ౨౬ శధిక పుణ్యాగణ్యం ధరెయుం సురాద్రి
 ౨౭ యుం సాగరముం చంద్రాకాశం మహేశ్వరదుం
 ౨౮ చిక్కరిచయము ముట్టిగం సుఖమిరు మల్ల
 ౨౯ కవీంద్ర బిందమంచారియుత || శ్లోక || శ్రీ శ్రీ
 ౩౦ స్వరత్తం పరరత్తం వా యో హరేతి వసు న్ధరా
 ౩౧ సప్తినక్షత్రసహస్రాణి విష్ణూనూం జాయతే
 ౩౨ క్రిమిః వనేనతనోవహ్ని రహస్థూలం
 ౩౩ నిరాకృతిం కులంసమూలం రహతి దేవస్వం
 ౩౪ హ్రితి పాతకః || దేవస్వం బ్రహ్మణస్వం చ యోలో
 ౩౫ భేద ప్రభుంజతి స్వపాపా త్తపరేలోకే గ్రిద్రోచ్చిషే
 ౩౬ న జీవతి || దేవద్రవ్యం * * * భక్షంతి యే
 ౩౭ వరాః నష్టగోత్రాణి నామాని పశ్చాత్పతతిరారవం || దేవ
 ౩౮ ద్రవ్యం * * * బ్రహ్మస్వం * * కులతాం
 ౩౯ యాంతి బ్రహ్మణాతిక్రమేణ నమః శివాయః

14

ఇ ను గు ర్తి శా న న ము

మొ ద టి వై పు

- ౧ సిరం॥ సాస్థాపయ స్త
- ౨ రకతం శివమత్రలింగం
- ౩ బయ్యాంబికా ఇతివి
- ౪ శ్రుతవ * * * ౦ | య

- ౫ దీధితిప్రతతివిస్ఫుర
- ౬ మాజ్జితశ్రీ విక్రయాళవ
- ౭ శ కనకకల్పితకల్పిత
- ౮ నీత్ ॥ శ్రీ శ్రీ.

రెం డ వ వై పు

- ౧ ॥ * * ప్ర త్యేకమే
- ౨ * త్కషీణః । తేషుత్వద్యదివ
- ౩ * ంర తేషుస్సకలా నాలం *
- ౪ * సఖా * స్సణాన్ । ధాత్రా

- ౫ * క్ష నమస్తధమ్మవన
- ౬ * (తి) స్రే యోభవత్ కల్పితో
- ౭ * స్తోక * * * పతిషుచా

మూ డ వ వై పు

- ౧ పన్నంజగత్ ॥ శంభుశ్రీ
- ౨ పదపంకజప్రణయ
- ౩ * స్తరోభోజస్స
- ౪ రూపచరితమ్ *

- ౫ మైలల * * * విమ
- ౬ నోహరణం । ఆకస్మి *
- ౭ సుహిత * * * మసా
- ౮ * * * * *

15

బూ రు గు గ డ్డ శా న న ము

- ౧ స్వస్తి సమస్తప్రశస్తి సహితులైన శ్రీ
- ౨ మహాదేవసగోత్రపురవరాధీశ్వరులై
- ౩ న నామకూరిఅనభీమానాయనింగారి కొ
- ౪ డుకు అంసమనాయనింగారు పృథ్వీరాజ్య
- ౫ ముచేయుచుండంగాను బూరుగడ్డ గ్రామ
- ౬ మంద పది వేయిగులముంన * * *
- ౭ * త కాభ్యుదయ శక వరుషంబులు ౧౩౦౦
- ౮ అగు నేంటి పింగళసంవత్సర జేష్ఠశుద్ధ ౧౫ గురు

- ౯ వారమునాండు బూరుగడ్డగ్రామ
 ౧౦ మందు తమతండ్రి పేరు కొలమునకుం బుణ్య
 ౧౧ ముగాను రామేశ్వరదేవరను బ్రతిష్ఠనేయిం
 ౧౨ చి ప్రతిష్ఠకాలమపుడు భీమనాయనింగారి
 ౧౩ కిం బుణ్యముగాను * * * * *
 ౧౪ * * * * *
 ౧౫ శ్రీ శ్రీ శ్రీ యీక్షేత్రము ద్రో
 ౧౬ యువారు బ్రహ్మత్యాదిపాతకములందు బడు
 ౧౭ వారు శ్రీమహాదేవాయనమః॥

16

మధిరశాసనము

మొదటివైపు

- ౧ శ్రీమద్ధాత్రితలేస్తి న్నక
 ౨ టితసుగుణో దేవరాతా
 ౩ ఖ్యగోత్రః ॥ పుణ్యః పూర్వః
 ౪ తెనాలీ పుర మవసథ
 ౫ : నారసింహఖ్యవిప్రః
 ౬ నాగాంబా తస్యజాయా జ
 ౭ గదభివిదితా శౌరిణ

- ౮ శ్రీరివాసీ ద్దంపత్యేని
 ౯ త్యసత్యవ్రతరతిపరయో
 ౧౦ బ్రహ్మనామా సుపుత్రః॥ ౧॥
 ౧౧ సర్వానవద్యాభవదస్యభా
 ౧౨ య్యా కొప్పాంహ్వయా కంజ
 ౧౩ దలాయతాక్షీ తయోః కు
 ౧౪ లద్ధే జనితస్సుపుత్రః

రెండవవైపు

- ౧ కుల ప్రదీపో
 ౨ నరసింహనామా
 ౩ ॥ శాకాబ్దేదిన
 ౪ నాథరుద్ర
 ౫ గణితే ౧౧౧౨
 ౬ వై శాఖమానే
 ౭ సితే రుద్రశ్రీ

- ౮ ద్విజరాజపుత్ర
 ౯ దివసే శంభోః ప్ర
 ౧౦ తిష్ఠాశుభాం
 ౧౧ కృత్వాభూవిది
 ౧౨ తంహి శోభనతరం
 ౧౩ విష్ణోః ప్రతిష్ఠాప
 ౧౪ నం నానాతో * మ

౧౧ ధురాపురి ద్విజ
౧౬ వరశ్రీనారసిం
౧౭ హాకరోత్ ||౩|| సత్యే
౧౮ న వంశానుసరే
౧౯ ణ శాస్త్రదేవాఖ్య

౨౦ మేకం శివవిప్ర
౨౧ మాయ్యం | విప్రాయ
౨౨ తస్య చ్చన రక్షణ
౨౩ ధ్ధం కులానుభో

మూఁడవ వైపు

౧ గ్యం ధరణీయదీన
౨ తే వృత్తింభూయేచ్ఛన
౩ ఖ్యేయం దీపాత్థంగి
౪ రిశా ద్వయం ద్రోణద్వ
౫ యం భవి * ద్వ
౬ యం సవ్యే * సాక్షికం || ౬
౭ దాసోహం పావ్యతీనాథ
౮ పరమాత్త నమోస్తుతే
౯ దాసోహం పుండరీకాక్ష
౧౦ త్రాహి మా న్పురుషోత్తమ||

౧౧ సద్విప్రధమ్మస్య జగద్ధి
౧౨ తస్య ద్రోహాదికం నా
౧౩ శమవిఘ్నమస్తు || విపశ్చి
౧౪ నామస్య జనోత్తమానాం
౧౫ సత్యంభవే చ్చోభనమే
౧౬ వసత్యం || స్వదత్తాం ప
౧౭ రదత్తాం వా యో హరేతవను
౧౮ ంధరాం వష్టియుగసహ
౧౯ స్రాణి విష్టాయాం జా
౨౦ యతే క్రిమిః |

17

లింగగిరిశాసనము

౧ శ్రీశకవషణము
౨ లు | ౧౧౪౨ అగు నేంటి
౩ ప్రభవసంవత్సర
౪ ఆషాఢ శు ౧ గురు(వా)
౫ రాస సత్రంశ్రీల

౬ కు * * * శ్రీద్రాగిశా
౭ ల ఎంబెరుమానారు
౮ మఠశేషముగాను
౯ రాజమఠముకాల్వ

18

పానుగల్లు శాసనము

దక్షిణము

౧ * * * * *
౨ శక్తితివతితిల * * క్షరిసోమరాజా పత్నీ తస్యాన్త *
22

- 3 * ఓ బెడగానామ దేవీవినీతాతద్దంపత్వోస్తనూ *
- ౪ హిమవన్నేనయోరంబికేవ | శ్రీమన్మేలాంబికా * బ
- ౫ * తేజసాం జన్మభూమి || సామత్ప్రభోన్తాంద్ర
- ౬ * లక్ష్మీరివశ్రీపురుషోత్తమస్యఖ్యాతిప్రసూతిజన్
- ౭ వంద్యప్రసాదసంపాదితలోకవృత్తిః || వాగ్దేవతేతియామన్యతే
- ౮ సతిదేవతేతిసాద్విజనైః పరిజనైః కులదేవతేతియామన్యతే
- ౯ స్తసతతంవద * సా * త్యసవ్వామరక్షితిరుహమనినేతే
- ౧౦ తి || యానూతాఖిలలోకవీరనజనీ సీమన్తముక్తామణిస్యా
- ౧౧ * శ్రీమ(ధర్మసత)తయావేదానివత్క్రిన్సుతాలోకాన్వామ
- ౧౨ హతస్సమస్తజనతాధారాంజ్వలతేజస్తే తాగ్నినివసేవ్యతామ
- ౧౩ పగతాం ధర్మాత్థకామానివ వీరప్రాగఃధరాభరభృతే
- ౧౪ * దేయదారగ్గళానాత్యప్రతిబింబరూప ఉదయాది
- ౧౫ (త్య) క్షమాధీశ్వరం భీమోభీమపరాక్రమోజితరుతి *
- ౧౬ కీర్తిక్రియాకన్నభూజనమానిసీయచరితంగోకన్నభూపాల
- ౧౭ కం || తేషాంభీమో భీమవత్పాండవానాదిక్షుఖ్యాతోభూరిదో
- ౧౮ ర్విక్రమేణయత్కిర్తిం * * న్నరూపేసదాసన్నవ్వసిధ్యం *
- ౧౯ మాసీస్వరూపాః || సాత్రియసీతనూజస్య తస్యమహీ (ప)
- ౨౦ తేః || తకాబ్దిదిజ్ఞతేకాలేశకస్య క్రోధివత్సరే సూర్యైగ్
- ౨౧ హే చోడభీమనారాయణపురాహ్వయం | అష్టోత్తరశతో
- ౨౨ ప్రాదాదగ్రహరంద్విజన్తనాం || సాష్టభోగజనైవ్వంద్యమాచం
- ౨౩ ద్రురవితారకం || తతైవవత్సరేచోడభీమనారాయణాహ్వయః ||

తూ ర్పు

- ౧ * నుష్పనిబరవ | జొన్నలబండికి ప ౨౪ గి
- ౨ టుకకు వి ౨ కు ౧ వ * డుంసీరబరవఆకుబెజ్వర
- ౩ కకురు ౨౪ ఆకుంగట్టు | (మోపునకు ప ౨)
- ౪ (ల) కుంగట్టు ౯ పోంకబండికా టు ౮ పోంకలు | ౨౦
- ౫ * టుకకు ప ౪ పోక * ౦౦ మిరియాలబండి ౨౨
- ౬ రరుగిద్దుగ్గాప ఆ * కనసాక ౨ అల్లము * ప

- 2 తుపలి॥ విస్యలు॥ ౨ పెఱుకకు రు ౧ విస్య ౧
- ౩ పసపుబ్రతినింబెల్లముంసీబరమచీరలు
- ౪ ద్యసీరకురు ౨॥ లోకావలకుంగమపుల
- ౧౦ రుణసపర్యలకు నిబరమనకరములో
- ౧౧ పలచుదెముదెచ్చి యవ్వరుదాంవినాసు రార
- ౧౨ డ్డియరువంగలవారలంగడసిద్ధాయము
- ౧౩ ఇందెగు । దేవరకుంగాసికిఇంజ ప ౨
- ౧౪ నామిసెట్టిచెఱ్ఱు దేవరకర్థమును మహాజన
- ౧౫ మునకర్థమును పాసుగంటదళవృత్తి పుడవడ్లు । ౪౦
- ౧౬ సూత్రధారి బ్రహ్మోజుబెరసినసూత్రధారులపూర్వవృ
- ౧౭ త్తి కాస్యపల్లిని బానుగంటదళవృత్తిపుడవడ్లు ౨౦ భీమ (స)
- ౧౮ ముద్రమువెనుక పుడమఱుతురు * చోడసముద్ర
- ౧౯ మువెనుక పుడమఱుతురు ౪

ఉ త ర ము

- ౧ డులునారాయను * *
- ౨ యుడుభాస్కరభట్టు సోమేశ్వరభట్టోపధ్యాయ
- ౩ లకు వృత్తులు ౨ అప్పనభట్లకు వెలిపాలమువృత్తులు ౨
- ౪ దేవరభాగములోన దేవరలంగభోగానకుగాల్పుడ్లు ౧౦ కా
- ౫ లఱుతురు (పూజర్లకునాల్పుడ్లు ౧ కాలఱుతురులు
- ౬ * * యనిల్పినదేవరభాగము గీతవాద్యనృత్యదూ
- ౭ రడశంకుధారలులోనై నకేలసమునేసి బాయపో *
- ౮ వారోజునువృత్తికాఱకుడువంగలవారు ఈరెండు *
- ౯ తలరాసినక్షులువోడిబినముప్పెకుగాల్పుట్టి *
- ౧౦ (సా)మాన్యోయంధమ్మనేతునృపాణాం కాలే కాలే పాలనీయో
- ౧౧ (భ)వద్భిః॥ సర్వానేతా న్భావినః పాత్రివేంద్రాన్భూయో భూయో
- ౧౨ (యాచ) తేరామచంద్రః॥ మద్వంశజాః పరమహీపతివంశ
- ౧౩ జావా పాపాదపేతమనసోభువిభావిభూపాః । యేపాల
- ౧౪ యన్తిమమథమ్మ మిమం సమస్తం తేభ్యోమయావిర

- ౧౫ (చి)తాంజలి రేషమూర్ధ్నిః॥ వప్తివక్షాసహస్రాణి స్వగ్నేతి
 ౧౬ (ప్ర)తిభూమిద అపహత్తానుమంతాచతాన్యేవనరకంవ
 ౧౭ (సే)త్ ॥ విద్యాటవిష్ణతోయానుశుష్కకోటరవాసినః॥ కృ
 ౧౮ * * హాజాయస్తే బ్రహ్మదేయాపహరిణః॥ * *

19

న గు నూ రు శా స న ము

౧ సర్వజితుసంవత్సర పాల్గుణసుద్ద ద	౧౨ గరంగవిభోగాలకు ఇచ్చిన
౨ శమి గురువారమున చపాండుప	౧౩ ఆయన్రిత్తులు తమ ఆమేడి
౩ ట్టిన । ఆనడుమాను మదీయస్థల	౧౪ చరలదగెడి నానవీసము ఇ
౪ దేవన ధర్మసాలియ జనులు	౧౫ స్తిమి ఆచంద్రాక్కాది నిలిచె
౫ యండఱపంపునా మనిజెల్లంగా	౧౬ డిని ఈనివాడుగంగకఱిత
౬ ఆమల్లిసెట్టిని ఆయనకొడుకు	౧౭ కవిలపొడిచినవాడు వీడు
౭ వెన్నిసెట్టిని వారేశ్వరదేవర బ్రతి	౧౮ సమయానకు నువెలిసివా
౮ వ్వును గణపదేవమహారాజు	౧౯ ద్రోహుండు వానిమట్టుకు
౯ పేర గణపరేశ్వరమును సక	౨౦ దేవడు నింతనడ్డవీడు
౧౦ లభక్తులపేరను సకలేశ్వరము	౨౧ వాండు సివద్రోహ
౧౧ ను ప్రతిష్ఠ చిల్లరిదేవరకు అం	

20

అ ల ం పు ర ము శా స న ము

- ౧ శ్రీజయత్యావిష్కృతంవిష్ణో వ్వారాహం ఖోభితాణ్ణవం దక్షిణోన్నతదంష్ట్రాగ్ర
 విశ్రాంతభువనం వపుః । శ్రీమతాం సకలభువన సంస్తూయమానమానవ్య * *
 ౨ మాతృభిరభివర్ధితానాం కాత్తికేయపరిరక్షణప్రాప్తకల్యాణపరంపరాణాం కాత్తికే
 కేయప్రసాదసమాసాదిత వరాహ * * *
 ౩ చతుర్కానాం కుల * * * * రశ్వమేధావబృధస్నానపవిత్రీకృతగాత్రస్య శ్రీపుల
 కేశివల్లభమహారాజస్య ప్రియతనయ * * *

- ౪ ద్విజ * * * య శ్రీప్రదీప్తవల్లభమహారాజాధిరాజపరమేశ్వరస్యప్రియతనయః విక్ర
మాదిత్యభట్టారక స్తస్యా(ను)జః వినయాదిత్య సత్యాశ్రయశ్రీ * * * * ప
వల్లభమహారాజస్య * * *
- ౫ ధిరాజపరమేశ్వరభట్టారకస్య ప్రియనూను సమస్తపార * * సానతవవిష్ణూస్య
విజయాదిత్యసత్యాశ్రయశ్రీప్రదీప్తవల్లభమహారాజాధిరాజపర
- ౬ శ్యాంజ్ఞయా వగోవదశాతావాయ్వాస్వామినః । (షడ్వింశదుత్తరవట్చతతికే) నిజ
ప్రవధమాన విజయరాజ్య సంవత్సరే షష్టాదశేవతమానే వై శాఖశుక్ల
త్రయోదశ్యా మ
- ౭ శత స్తీతమ స్వస్తిగోబ్రాహ్మణస్య వపుఃప్రజానాం (చ) శుభంభవతు ☉ * ద్యప్రకార
మానశాతావాయ్వాస్వామినే ధారాదత్తం॥ ☉ శ్రీ

21

వే ము ల వా డ శా స న ము

ప డ మ ర

- ౧ శ్రీమాన్భానుస్త్రిమోహంతాదైత్యదప్పహరః పరం
- ౨ లోకై కలోచనః పాయాదపాయాద్భువనత్రయం॥ (౧)
- ౩ స్వస్తి సమస్తవిబుధజన సంస్తూయమాన స్సక
- ౪ లకలాకమలై కరాజహంసః । కంసమథసభవ
- ౫ కమలాకరీకృతవక్షస్థలః । స్థాణురివభస్త్వ
- ౬ సాత్కృతసమస్తారిపురః ప్రచణ్డప్రవృత్పాలయదయాప్రబోధితా
- ౭ శేషప్రవాహంభోజాన్వర్థీకృతవినయాదిత్య
- ౮ నామధేయః ప్రసాధితాశేషదిజ్జుణ్డలశ్చ పర
- ౯ మణ్డలై కరామశ్చాల్పకృకులతిలకః శ్రీయుద్ధ
- ౧౦ మల్లోనామరాజాబభూవ॥ సోయం కిలా శాసద
- ౧౧ నన్యశాస్య సపాదలక్షం క్షీతిమక్షతాజ్ఞః । స
- ౧౨ మస్తరాజేన్ద్రకిరీటకోటిమాణిక్యరశ్మిః ప్రక
- ౧౩ రాచ్ఛిక తాంఘ్రిః॥ (౨) యః పాదని స్సీధుమయీగజానాం వి
- ౧౪ ధాయ వాపీమ ప్పితైలపూరై స్ససర్వలోకం స

- ౧౫ తతంవి తేనచాన్తిః కుచాహమరిసున్దరీణాం॥ (౨)
 ౧౬ సచిత్రకూటం బహుచిత్రకూటం శక్త్యాసురేంద్రైరపి
 ౧౭ నోపయాతుం త్రివర్గయుక్తఃప్రణతారివర్గ
 ౧౮ స్వభావదుర్గం కిలతంజహాః॥ (౪) తస్యాత్తజో ద
 ౧౯ క్షీణబాహువణ్ణచణ్ణాసిధారాహతవైరి
 ౨౦ షణ్ణః । బలాద్భహీతాఖిలవేజ్జీదేశః పా
 ౨౧ తిస్త పృథ్వీమరికేసరీశః॥ (౫) భూయోస్తిన్న
 ౨౨ రసింహధమ్మస్యపతిభూమిం సతాంపాలయ
 ౨౩ న్నాజాదిత్యైతిక్షమాపతిరతః శ్రీయుద్ధమ
 ౨౪ ల్లోన్మపః॥ (౬) త్యక్తాయేనదరీవివణవిభవాధ్యః క్షితి
 ౨౫ భూభుజఃప [* * * * న్వద్దేశరత్నిదా] శరపరశ్రీయుద్ధ
 ౨౬ మల్లీశ్వరః॥ (౭) తతస్సరాజన్యశిరోమణీనామ్నాదార
 ౨౭ విన్దేనహృదోహారద్యః । బభూవనామ్నానరసింహదేవో
 ౨౮ ధాత్ర్యామభూద్భూరిధృతాధిపత్యః॥ (౮) యస్సప్తదుస్సాధతరం నృ

దక్షిణము

- ౧ పాణాన్నిజ్జిత్యసద్యస్సమరాంగ
 ౨ ణేషు విన్యస్యకేహస్తమతోనుతానాం
 ౩ తాల్కాలవన్యఃకరటీచకార॥ (౯) ప్రత్యుద్గతాం
 ౪ గూర్జరరాజనేనాంనిజ్జిత్యరాజాస్వయమేక
 ౫ వీరః । కాలప్రియేరాజకదంబకస్యస్తుభాస్వవీ
 ౬ య్యైవిలిలేఖశైలః॥ (౧౦) తస్యోదపాదిబలవ
 ౭ త్పరచక్రకుంభికుంభస్థలోద్ధలనదక్షిణ
 ౮ పాణపాణిః । భీతానతారిసరపాలకిరీటకోటి
 ౯ సంఘట్టితాంఘ్రిసరసీజవిరాజితా
 ౧౦ ననః॥ (౧౧) శ్రీమాన్దహీపతిస్సాక్షాన్నామ్నావీరో
 ౧౧ ఒరికేసరీప్రాదుర్భూవ । తేజస్వీప్రాత
 ౧౨ భానురివోదయాం॥ (౧౨) సమస్తసామస్తశిఖా
 ౧౩ మణీనాంప్రభాప్రపాతాయితశావ్వరాంస్వ

- ౧౪ సంచారనారీనయనాంబుజానాం లక్ష్మీహి
 ౧౫ మాసారవివాహరద్యః || (౧౩) సామంతాన్తణము
 ౧౬ భ్యాన్నిజభుజపరిఘాః ప్రస్ఫురత్తడధారాః
 ౧౭ నీరాంభోరాసిమగ్నాంస్తురగకరిఘటాపత్తినం
 ౧౮ పత్తియుక్తా కృత్థాపద్ధాయకమాయ్యః : స్వజనపరి
 ౧౯ జనైస్సనిహంత్యాజరంగే కృద్దేగోవిందరాజ్యాహరణ
 ౨౦ ముపగతోరక్షితోయేనబిజ్జః || (౧౪) దేవీంరేవకునిమ్మ
 ౨౧ డిప్రతిహతేరిన్ద్రస్యపుత్రీన్సుతాపాలోమీమి(ఇ)వ
 ౨౨ వాసవప్రియమి(ఇ)వశ్రీమన్తురధ్వంసకః | స్త్రీరత్నం
 ౨౩ పరిణీయయేననితరాం తస్యాస్సపత్నీకృతా చూ
 ౨౪ నాంసప్తసముద్రముద్రితు(త)మహిమ్నానోన్నతేనాధు
 ౨౫ నా || (౧౫) తేనభీతానతాఖిలబలవదిలాచాలమా
 ౨౬ శిమాణిక్యర శిమాలాలాలితచరణకమ
 ౨౭ లయుగళేన శరణాయాతక్షితిపాలప్రాణి-

తూ ర్పు

- ౧ రక్షణదక్షవీరశ్రీయాకోపలతీక్షణదక్షిణ
 ౨ భుజాగ్గఱేణ కాన్త్యాకాన్తకాన్తజనమనోభవ
 ౩ వల్లభేన కరిణాపుత్రాహవస్సకలగజ వి
 ౪ కీర్త్యారేవతేనగీతమేవైకన్తి తరళా వ
 ౫ దధిరుద్రతేన రాజాత్తజేనేవపరిరక్ష
 ౬ విధానదక్షిణ బాహుబలేనచ బంధురక్షణేన
 ౭ సన్మపః | బన్ధుపరాయణేన ఈశ్వరేణచ
 ౮ విజితమనో భవేనోమా మాప్రియేణచ
 ౯ నారాయణేన చ గోవర్ధనాగధరేణ చ
 ౧౦ చతురాననేనచ చతురాననేనచ వాసుకు
 ౧౧ లకళానిలయేన తారహారాది రమ్య
 ౧౨ మూలగన్ధకరేణ కాన్తిమతావనజేన
 ౧౩ బన్ధనేవప్రబోధితబన్నరబన్నవ

- ౧౪ మనవనజే నిరస్తారతీతిమి రేణ
 ౧౫ చ సహస్రకీరణవదతుల తేజసా
 ౧౬ శ్రీమదరికేశరిసుహాగాజేన ||
 ౧౭ స్వస్తిసంధి తపశ్చమహాశబ్దమహా
 ౧౮ సామంతాధిపతిసమస్తభువనసంస్తూయమా
 ౧౯ నచామక్ష్మవంశోద్భవం పాంబరాంకుశవమ్భునగ
 ౨౦ స్థవారణం గన్ధేభవిద్యాధర నారూఢసర్వజ్ఞ
 ౨౧ నుమాత్తనారాయణం (మత్తిగెల్దొం) గుణం అరిగుణ్డా
 ౨౨ ణావం శరణాతవజ్రపంజరం ప్రియశ్చం
 ౨౩ త్రిభువనమల్లసామస్తమాడామణి శ్రీ
 ౨౪ మనరికేశరియరసరి తత్పాదపద్మో
 ౨౫ పజీవి సమస్తరాజ్యభారనిరూపిత మహా
 ౨౬ సన్నివిగ్రహపదవీప్రతిష్ఠితం సమస్త
 ౨౭ శాస్త్రుచారగం శ్రీమత్సన్నివిగ్రహగుణక (శ
 ౨౮ మ్మేణ) || తదాంభో * * * యీ * * * న *
 ౨౯ త * * వి * * * * *

ఉ త్త ర ము

- ౧ శ్రీమాన్ బద్దిగభూమిభర్తున్స
 ౨ త్రాధిపాలో ౭ జనినాగమాయ్యః | గుణాణా
 ౩ వోవ్వీకపతిం తంత్రపాలస్తస్యాత్మజోజాయ
 ౪ తేపెద్దణాయ్యః || తేనాభ్యర్థితోదేవతాంవన్ద
 ౫ ననిమిత్తమాగంత స్వనిర్మాపితాదిత్యగృహ
 ౬ మాగతాభ్యాగతా జనసత్రనిమిత్తముత్తరా
 ౭ యణపుణ్యసంక్రాంతిదివసే శతనివత్తవసం
 ౮ ఖ్యాతభూమిక్షేత్రమష్టనివత్తనసంఖ్యాతం
 ౯ పానీయ భూమిక్షేత్రంచ అ * ల పాల
 ౧౦ కవత్తణే * * * శ్రీమదరికేశరిక్షితి
 ౧౧ పతిరదాత్ || తత్తరాజేశ్వరాదిత్యగృహ బద్దె

- ౧౨ గీర్వర నగరీర్వర ప్రభృతిచవాస్థానాది (వ
 ౧౩ సుస్సాక్షిమల్లికాజ్ఞాన ముక్తిలింగి విద్యాధరాది
 ౧౪ దివ్యాఖ్యభట్టారకాశ్చసాక్షిణః॥ చంద్రశ్రేష్ఠిప్రభృ
 ౧౫ తయేనచ శ్రేష్ఠినశ్చసాక్షిణః॥
 ౧౬ నిస్పృహై కాగ్రణీస్సూరిస్థానాధిష్ఠోయశాస్వయం
 ౧౭ దాతావియాస్వయేజాతః పణ్ణితముసీశ్వరః॥
 ౧౮ స్వధర్మావధయంధర్మః పాలనీయోనరాధిపైః
 ౧౯ స్వధర్మాయస్థితేస్సంతః ప్రత్యుదంతకదాచన॥ (౧౬)
 ౨౦ కాలక్షేపోనకర్తవ్యం ఆయుక్షీణేదినేదినే ।
 ౨౧ సమస్తకరుణన్నాస్తిధర్మశ్చత్వారితాగతే॥ (౧౭)
 ౨౨ అనిత్యానిశరీరాణివిభవోనై వశాశ్చితః ।
 ౨౩ నిత్యంసన్నిహితోమృత్యుకర్తృవోధర్మసంగ్రహః॥ (౧౮)
 ౨౪ అస్యక్షేత్రస్యద్వాదశధర్మసిద్ధాయ॥

22

దో స పా టి శా స న ము

౧ స్వస్తి శ్రీశకవర్షములు	౭ నికిం బుణ్యముగా శ్రీతోం
౨ ౧౧౧౨ అగు ఆనందసం	౮ తేర్వర దేవర నగరికి ఆయా
౩ వత్సర మాగ్గళిర బ॥ ౧౩ బు	౯ రిదక్షిణపు వలని తనతోం
౪ దోసపాటి రుద్రయ హరిహ	౧౦ టన రాట్నముకలప ఆడిప్ప
౫ రదేవనికి తమతండ్రి గుండ్ర	౧౧ డ్ల ౨ సహితముగా నిచ్చె॥
౬ డ్లికిం దమతల్లి కామసా	

23

నా గు ల పా టి శా స న ము

- ౧ స్వస్తి శ్రీశకవర్షములు ౧౪౦౪ అగు
 ౨ సుభకృతు ఫాల్గుణ బ ౧౦ బు రామరాజుమే
 ౩ ద్రాజంగారు పృథ్వీరాజ్యముసేయంగాను వు

౪ చేవలి అక్కిరాజు పోతరాజుగారికొడు
 ౫ కు కాంచనంగారనుజుండు అక్కనకొమేశ్వ
 ౬ లింగానకు పానవట్టమునే ఇంచెను శ్రీ॥

24

ము ది మా ణి క్య ము శా స న ము

మొ ద టి వై పు

౧ స్వస్తి శ్రీజయదేశాశ్చ
 ౨ వసుభాణాక ౧౨గో సం
 ౩ యుతే । ధాతాబ్దే శ్రావ
 ౪ జేశుక్లపుష్య మ్యకాస్య
 ౫ వాసరే॥ భోభుజ్యమాన
 ౬ శ్రీరాజ్యం శ్వేతగ్రామం
 ౭ మహాయశః॥ ఎల్లులెం
 ౮ కేతివిఖ్యాతః ప్రజాపాల
 ౯ సతత్పరః॥ మద్దప్పకు
 ౧౦ లజాతాద్యా ఎట్ట

౧౧ పోతాఖ్యనాయకా
 ౧౨ త్ । మల్లాంబా లభతఃసూ
 ౧౩ నుం మల్లి సెట్టితినామ
 ౧౪ కం । తస్యాగ్రజాతస్తన
 ౧౫ యో । వాసులంకేతికీతితః
 ౧౬ తస్యనామ్నా తడాకం
 ౧౭ శ్రీవాసాబ్ధిరితికీతిదం
 ౧౮ వృద్ధపూర్వక రత్నాఖ్య
 ౧౯ గ్రామాత్ పశ్చిమతోది
 ౨౦ శి

రెం డ వ వై పు

౧ పుత్రప్రేమాత
 ౨ డాగం తం మల్లి
 ౩ సెట్టి రనుజ్యత॥ మల్లాం
 ౪ బా మహనియ్యరా
 ౫ జదునర క్షీరాంబు
 ౬ రాశేరసా । జాతో భూ
 ౭ సురభూరిదానచతు
 ౮ రః శ్రీమల్లి సెట్టి * *
 ౯ రక్ష్యం త్వేన మహాగ
 ౧౦ వం సురగణబ్రహ్మ

౧౧ దయోమాతరం సూ
 ౧౨ య్యాదిగ్రహమండల
 ౧౩ శ్చ సహజే స్త్రీపుత్రపౌత్రా
 ౧౪ నివితం॥ ఈశ్వరా
 ౧౫ య్యోసుపుత్రేణ మా
 ౧౬ ధవాభ్యేన సూరి
 ౧౭ ణా ధమార్థ
 ౧౮ సిద్ధ్యధం ప్రోలకం స్యా
 ౧౯ సన ముత్తమం ।
 ౨౦ శ్రీరामచంద్రాయనమః

శాసనవివరములు

సూచిక.

1. స్థలము.
2. రాజు.
3. కాలము.
4. భాష.
5. సారాంశము.

శాసనవివరములు

కాకతీయశాసనములు

1

౧ ఖాజీపేట: (వరంగల్ జిల్లా)
హనుమకొండ ఖాజీపేట మధ్యత్రోవలో పోలీసు
నాకావద్దనున్నది.

౨ ప్రోలరాజు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ అడుగుభాగము విరిగిపోయినది. 5, 6, 7 పంక్తు
లకు కలిసివచ్చునట్లు రోలు కొట్టబడినది. దుర్జయ
కులాభిచంద్రుడగు బేతరాజును అతని పుత్రుడగు
ప్రోలరాజును బేర్కొనుచున్నది.

2

౧ ఖాజీపేట: (వరంగల్ జిల్లా)

౨ ప్రోలరాజు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ మొదటిశాసనశిలమీదనే నిదియున్నది.
మహామండలేశ్వర కాకతీయ బేతేశుడు తన తండ్రి
పోలరాసునకు పుణ్యముగా చేసిన వరుణప్రతిష్ఠా
పనమును చెలుపును. దీనిని మొదటిశాసనముతో
కలిపి చదివినయెడల కాకతీయులలో బేతరాజు
తండ్రి పేరు ప్రోలరాజనియు, బేతరాజుకొడుకు
పేరు ప్రోలరాజనియు తెలుసు. ౧, ౨ శాసన
ములనుండి కాకతీయవంశమునందలి మూడు పురు
షాంతరములు తెలియనగుచున్నవి.

3

౧ ఇనుగుర్తి: (వరంగల్ జిల్లా)

గుంటిచెఱువుప్రక్కనున్న కొండమీది గుహలోని
భైరవవిగ్రహముచెంత.

౨ ప్రోలరాజు

౩ *

౪ తెలుగు

౫ రాయి మిక్కిలి గగులుగానున్నది.

ఇనుగుర్తిలోని కొండమీద ప్రోలరాజు జలంధర
భైరవ దేవప్రతిష్ఠను చేయించినట్లు తెలుపుచున్నది.

4

౧ మాటూరు: (వరంగల్ జిల్లా)

౨ ప్రోలరాజు

౩ శా. శ. ౧౦౪౩

౪ తెలుగు

౫ మహామండలేశ్వర కాకతీయప్రోలరాజు సామంతు
డగు మల్లెనాయకుని ధర్మమును తెలుపును. ఈ
శాసనము రెండవప్రోలుని కాలమును నిర్ణయిం
చుట కుపకరించును.

5

౧ హనుమకొండ: (వరంగల్ జిల్లా)

వేయి సంభముల మండపముగల రుద్రేశ్వరాలయ
ములో నున్నది.

౨ రుద్రదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౦౪౪

౪ సంస్కృతాంధ్రములు

౫ కొంతభాగము పాడుచేయబడినది.

డాక్టరు ఫీటుదొరవారు ఇండియన్ అంటిక్వేరి
సంపుటము ౧౧, పుట ౧౦ లో ప్రకటించిన
సుప్రసిద్ధశాసన మిదియే. పూర్వ కాకతీయుల
వంశానుక్రమణిక, వారి విజయములు, ప్రత్యర్థుల
చరిత్రలు, వారల రాజ్యవిశేషములను విశదీక
రించును. ఇందలి కవితాశైలి మనోహరముగ

నున్నది. ఈ శాసనము కాకతీయ చరిత్రమునకు మూలస్తంభము.

6

౧ కరీంనగరము :

కలెకరు బంగళాలో పాతబడినది.

౨ రుద్రదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౦౯౨

౪ తెలుగుపద్యములు

౫ శాసనము ౧౬ పుటలో మక్కలు పెట్టినచోట బెత్తికలు లేచిపోయినవి. నగునూరునుండి లేబడినదట.

ప్రోలరాజుకాలములో రాచనగరు ఉద్యోగులలో నొక్కఁడును, రుద్రదేవుని మంత్రియు నగుగంగాధరుని ధర్మము లనేకములను బేర్కొనును. ఆకాలములో బౌద్ధజైనమతములు ప్రచారములో నున్నట్లును, హనుమకొండయొక్కయు, ఆప్రాంతములయొక్కయు స్థలవిశేషములను వివరించును. నెం. ౫ రు. అనుమకొండశాసనములోని రుద్రదేవ్యరాలయమును, మన్త్రకూటనగరము నిందు పేర్కొనబడినవి. ఇందలి హిడింబతీర్థము ప్రతాపచరిత్రాదులందుఁగూడ గాంచనగుచున్నది.

7

౧ పిల్లలమఱ్ఱి : (నల్లగొండజిల్లా)

సోమేశ్వర ముక్కంటేశ్వర దేవగుళ్ళమధ్యనున్న నిలువుస్తంభముపై నున్నది.

౨ రుద్రదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౧౩

౪ సంస్కృతము-తెలుగు

౫ కామయ కాచాంబికల కొమరుఁడు రేచెలువుల నామిరెడ్డి తనపేరను, తన తలిదండ్రులపేరను ప్రతిష్ఠించిన దేవరలకు ధర్మములను చెలుపును. ధర్మము చేసిన కాలమున పరిపాలించుచున్న రుద్రదేవునకు తాను సామంతుఁడయినట్లు చెప్పుకొనినాఁడు. ఈ రాజుయొక్క అంత్యసంవత్సర

మిదియే యై యుండనోపు. అందునలన నీ శాసనము గూడ కాకతీయుల కాలనిర్ణయమున కత్యంతోపయోగకరము. ఈ గ్రామమునందలి శాసనములనుండి రెడ్డికులమునకు జేంది యింతవరకును చరిత్రకు బెలియని యొక రేచెర్ల సంశయము తెలియనగుచున్నది.

8

౧ కొండిపర్తి : (నరంగల్లుజిల్లా)

విష్ణ్వలయముచెంత.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౧౩

౪ సంస్కృతము

౫ మల్యాలవంశీయుఁడగుచౌడసేనానిధర్మమును చెలుపును. ఈతఁడు గణపతిదేవుని దండనాయకుఁడు. ఇం దీతని వంశవృక్షము కలదు. దీనికి నెం ౮, ౧౩, ౨౧, ౩౬ శాసనములతో చేర్చి చదివినచో మల్యాలవంశచరిత్రము సమగ్రముగ బెలియనగును.

9

౧ పిల్లలమఱ్ఱి : (నల్లగొండజిల్లా)

నామేశ్వర ముక్కంటేశ్వరదేవాలయములో

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౨౪

౪ సంస్కృతాంధ్రములు

౫ కాకతీయ ౩ వ శాసనము శిలమీదనే యున్నది.

౬ పిల్లలమఱ్ఱిలోని దేవరలకు నామిరెడ్డి చేసిన ధర్మములను చెలుపును. ఇం నాతని బిరుదావళులుగలవు. రేచెర్ల సంశయము మిందు గలదు. ఈ శాసనము రేచెర్ల సంశయమునకు బహుసేనాని మూలపురుషుఁడనియు నాతడు కొంచీపాలకుఁడగు చౌడరాజును జయించెననియు చెల్పుచున్నది. నెం ౧, ౨, ౪ శాసనములను, హైదరాబాదు గవర్నమెంటువారిచే ప్రచురింపబడిన పాలంపేటశాసనమును ప్రకృతశాసనముతో సమన్వ

యించినచో కాకతీయ వంశమునకు మూలపురుషుడగు మొదటి ప్రోలరాజుకాలమునందే రేచెర్లవంశము ప్రసిద్ధి జేందినటుల చెలియనగును.

10

- ౧ నాగులపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)
ఉసిల్లమొత్తయను పేరుగల పొలములో నున్నది.
౨ గణపతిదేవుడు
౩ శా. శ ౧౧౨౪
౪ తెలుగు
౫ నామిరెడ్డి ధర్మమును చెలుపును. ఇందు రెడ్డి అనుటకు బదులు రడ్డి యని వాడబడినది.

11

- ౧ పిల్లలమట్టి : (నల్లగొండజిల్లా)
సోమేశ్వరాలయమువద్ద స్తంభముమీద.
౨ గణపతిదేవుడు.
౩ శా. శ ౧౧౩౦
౪ సంస్కృతాంధ్రములు
౫ ఇందలి ఇతివృత్తము కాకతీయ ౩, ౯ శాసనములతో సరిపెట్టుకొనవలయును. రేచెర్ల బేతరెడ్డి పత్నియగు ఎఱకసానమ్మ ధర్మమును చెలుపును. ఇందీమో తండ్రి వంశానుక్రమ మీయబడినది. పిల్లలమట్టి గ్రామమున ఎఱకేశ్వరాలయమునకు చేరి ఎఱకమఠ ముండెడిదనియు నందు విద్యార్థులు చదువుకొనుచుండెడివా రనియు నీ శాసనమునుండి తెలియుచున్నది. చక్కని లిపి

12

- ౧ అన్నవరము : (నల్లగొండజిల్లా)
దేవతల చెర్వు (నాగులసముద్రం) గండిమీద
౨ గణపతిదేవుడు
౩ శా. శ ౧౧౩౦
౪ తెలుగు
౫ అయితాంబికకుమారుడగు రేచెర్ల కామిరెడ్డి చేసిన

ధర్మమును చెలుపును. ఇందు కాకతీయసామంతులగు సీవంశమువారి బిరుదావళులు వర్ణింపబడినవి.

13

- ౧ వాడపల్లి : (నల్లగొండజిల్లా)
౨ గణపతిదేవుడు
౩ శా. శ ౧౧౩౩
౪ తెలుగు
౫ కొమరెనాయక, బేతెనాయక, రుద్రనాయకులు తమ్మలిన గణపతిదేవ మహారాజుపేర, తమ తండ్రి కాటనాయకునిపేర చేసిన ధర్మమును చెలుపును.

14

- ౧ సోమవరము : (నల్లగొండజిల్లా)
మూసీనదియొడ్డున జీరాలయములో.
౨ గణపతిదేవుడు
౩ శా. శ ౧౧౩౫
౪ తెలుగుభాష
౫ కాకతీయ ౧౪, ౧౫, ౨౫, ౨౬ శాసనములు ఒక్కరాతి స్తంభముపైననే మూడువైపుల చెక్కబడినవి. రేచెర్వుల బేతరెడ్డికి పుణ్యముగా నిచ్చిన ధర్మములను చెలుపును. ఈధర్మము బేతరెడ్డి మరణించిన పిమ్మటనే చేయబడి యుండును. కానిచో నాతని యనుజుడగు నామిరెడ్డి రేచెర్లవంశమున కధిపతియై బిరుదములను ధరించుట పొసగ నేరదు. (చూ నెం. ౯ గు శాసనము)

15

- ౧ సోమవరము : (నల్లగొండజిల్లా)
మూసీనదియొడ్డున, జీరాలయములో.
౨ గణపతిదేవుడు
౩ శా. శ ౧౧౫౬
౪ తెలుగుభాష
౫ కాకతీయ ౧౪, ౧౫, ౨౫, ౨౬ శాసనములు ఒక్కరాతి స్తంభముపైననే మూడువైపుల చెక్కబడినవి.

రేశ్వర నామిరడ్డి తన తలిదండ్రులకును, తనకును
ఆయురారోగ్యములకొఱకు ఇచ్చిన ధర్మమును
దెలుపును.

16

౧ నాగులపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)

శివాలయములో.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౫౬

౪ తెలుగుభాష

౫ మండలిక రేచెల్ల కాటెడ్డి తన తండ్రి నామిరడ్డికి,
తనతల్లి అయ్యమాంబకు, తనకు పుణ్యముగా,
నామేశ్వర, అయ్యేశ్వర, కాటేశ్వర దేవరలను
ప్రతిష్ఠించి గణపతిదేనిమహారాజు పృథ్వీరాజ్యము
చేయుచుండగా నిచ్చిన ధర్మమును దెలుపును.

17

౧ కొండివర్తి : (వరంగల్లుజిల్లా)

కోటలోని జీరాలయము నెనుట.

౨ గణపతిదేవుడు.

౩ శా. శ. ౧౧౬౨

౪ సంస్కృతము

౫ చక్కని లిపి. అన్నివైపుల పగులగొట్టబడినది,
అందుచే విషయము అసమగ్రము.

మల్యాలవంశీయుడగు కొటచిమూపతి ప్రోలేశ్వర,
అచ్యుతేశ్వర, గురదేశ్వరదేవరల ప్రతిష్ఠలను చేసి
నట్లు తెలుపును. అతని వంశవృక్ష మీశాసనమం
దీయబడినది. ఇతని ప్రత్యర్థిగ సంకిసాధీశ్వరుఁ
డిందు పెక్కొనబడినాడు. ఈతనిగూర్చి విశేష
ములు తెలియుటలేదు.

18

౧ గణపవరము : (నల్లగొండజిల్లా)

జీరశివాలయమువద్ద.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౭౫

౪ సంస్కృతభాష

౫ పెభాగము పోయియున్నది.

జగదేవుని పెక్కొనును. ఈతని కొడుకు దేవ
భూపాలుడు. జగదేవుని తరువాత కాకతి
ప్రోలుడు రాజ్య మేలినాడని తెలుపుచున్నది.
గణపతిని, అతని తండ్రి మహాదేవుని, పినతండ్రి.
రుద్రునికూడఁ బెక్కొనుచున్నది. నెం. ౫ రు
మానుమకొండ శాసనమున ప్రోలుని ప్రత్యర్థిగ
పెక్కొనబడిన జగదేవుఁ డిందలి జగదేవుడేయని
చెప్పవచ్చును. అప్పు డారెండు శాసనములను
సమన్వయింపవలసి యుండును.

19

౧ నాగులపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)

దేవాలయములో.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౮౦

౪ తెలుగు

౫ ఆయితాంబికతనయుడైన రేచెల్ల కామిరెడ్డి ధర్మ
మును దెలుపును. (చూడుము కాకతీయ ౧౨).

20

౧ బూదపూరు : (మహబూబనగరుజిల్లా)

మసీదులో.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౮౧

౪ సంస్కృతాంధ్రములు

౫ గణపతిదేవుని సేనానాయకుడగు మల్యాలగుండయ
చేసిన రెండు దేవాలయ నిర్మాణములను వివరిం
చును. కాకతీయ చారిత్రమునకు ఈ శాసన
మమూల్యమయినది ఇందు కాకతీయులు చతుర
కులజులని స్పష్టముగా వర్ణితమైనది.

21

౧ బూదపూరు : (మహబూబనగరుజిల్లా)
మసీదులో.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౮౪

౪ సంస్కృతాంధ్రములు

౫ గణపతిదేవుని పేర మల్యాలగుండయ తటాకము నిర్మించినట్లు తెలుపును. గుండయవంశవృక్షము కలదు. రుద్రదేవుని జీవితకాలములోనే గణపతిదేవుడు రాజ్యపరిపాలనమందు పాలుగొనుచుండెనని యిది తెలుపుచున్నది.

22

౧ వరంగల్లు :
ఖాన్ సా హెబుతోటవద్ద.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ సర్వధారి

౪ తెలుగుభాష

౫ పైభాగము తెగగొట్టబడినది.

వీరభద్రేశ్వరునికి ధర్మముగా రాజు వర్తకపుసరకుల మీదవచ్చు నాదాయము నిచ్చినట్లు తెలుపును. ఆకాలపునుంకములు దిగుమతిపస్తువులు తెలుపును. భాషావిషయకముగా ఇందలి పదరూపములు గమనింపదగినవి.

23

౧ ముప్పవరము : (వరంగల్ జిల్లా)
చెరువునదిగుట్టమీద.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ *

౪ తెలుగు

౫ తాయిక అుకులది

పంతులిరెడ్డి కుమారుడు మల్లిరెడ్డి రామేశ్వర దేవర ప్రతిష్ఠించిన ధర్మమును చెలుపును. రెడ్డల పంటరెడ్ల యునికినిగూర్చి తెలుపు ప్రాచీననిదర్శన

మిదియే. ఇందు రెడ్డి, రెడ్డిపదములు సమానార్థకములుగా వాడబడినవి.

24

౧ మట్టెనాడ : (వరంగల్ జిల్లా)
కటికి రామన్న ఇంటిదొడ్డిలో

౨ గణపతిదేవుడు

౩ *

౪ తెలుగు

౫ గణపతిదేవుని బిరుదవిశేషములను తెలుపును. ఇందలి యుపమన్యునకును నెం. ౫౨ రు. శాసనమునందలి యుపమన్యు మునికినిగల సంబంధము మృగ్యము.

25

౧ సోమవరము : (నల్లగొండజిల్లా)
మాసీనదియొడ్డున జీర్ణాలయములో.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ దుర్మతినంతస్థరము

౪ తెలుగు

౫ కాకతీయ ౧౪, ౧౫, ౨౫, ౨౬ శాసనములు ఒక్క శిలాస్తంభముమీదనే మాడువై పుల చెక్కబడినవి. భీమనాథుడను నాతడు స్వయంభూ దేవరకు చేసిన ధర్మమును తెలుపును.

26

౧ సోమవరము : (నల్లగొండజిల్లా)
మాసీనదియొడ్డున జీర్ణాలయములో.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ *

౪ తెలుగు

౫ కాకతీయ ౧౪, ౧౫, ౨౫, ౨౬ శాసనములు ఒక్క శిలాస్తంభముమీదనే చెక్కబడినవి. గణపతిదేవమహారాజులకు రేచెట్టుల రుద్దురెడ్డికి పుణ్యముగా జేయబడిన ధర్మమును చెలుపును. ఈ రుద్దురెడ్డి రేచెర్ల వంశీయుడును గణపతిదేవుని నేనానియునగు రుద్రనేనానియు నొక్కరేయనుట కభ్యంతరములు గానరావు.

27

- ౧ చినకందుకూరు : (వరంగల్లుజిల్లా)
- ౨ గణపతిదేవుడు
- ౩ శుభకృతు
- ౪ తెలుగు
- ౫ ఈ శాసనమునందలి ధర్మముఁ జేసిన యాతని పేరు తెలియదు. ఇందలి విడ్డవారము వడ్డవారమునకు రూపాంతరము గానోపును.

28

- ౧ చినకందుకూరు : (వరంగల్లుజిల్లా)
- గ్రామముచెంత పొలములో
- ౨ గణపతిదేవుడు
- ౩ విభవ
- ౪ తెలుగు
- ౫ అపరిచితుడగు నొకని ధర్మమును చెల్పును.

29

- ౧ నాగులపాడు : (నరంగల్లు జిల్లా)
- దక్షిణపు టాలయపు ద్వారశాఖపై
- ౨ గణపతిదేవుడు
- ౩ రక్తాక్షి
- ౪ తెలుగు
- ౫ గణపిరెడ్డియు, మఱుగెడ్డియు కలిసి తమ తండ్రి కామిరెడ్డికిని, తమ ఇల్లి కామసానికిని, తమకును బుణ్యముగా నిచ్చిన ధర్మమును చెల్లుపును.

30

- ౧ నాగులపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)
- దేవాలయపు దక్షిణభాగమున
- ౨ గణపతిదేవుడు
- ౩ రక్తాక్షి-క్షయ
- ౪ తెలుగు
- ౫ కామయ, నామయ, మల్లయలు తమ తండ్రి కాట్రెడ్డికి, తల్లి పారసానమ్మకు పుణ్యముగా నిచ్చిన ధర్మమును చెల్లుపును. కామయనామయలు క్షయ

సంవత్సరములో చేసిన వేర్వేరు ధర్మములను గూడ తెలుపును. అప్పటికి బహుశః మల్లయ చనిపోయి యుండును.

31

- ౧ పమ్మి : (వరంగల్లు జిల్లా)
- విష్ణ్వలయములో
- ౨ గణం రుద్రదేవమహారాజులు
- ౩ శా. శ. ౧౧౫౬
- ౪ తెలుగు
- ౫ శిల గచ్చుడిమ్మలో నిముడ్చుటచే ప్రక్కలయందలి యక్షరములు కనుపడుటలేదు.
- పమ్మియందు ప్రసన్నవల్లభదేవరను, దేవనప్రగడ ప్రతిష్ఠ చేయించగా, శ్రీమన్నహాసామంతవిర్యాల నాగసానమ్మ మొదలగు వారు చేసిన ధర్మములను తెలుపును. ఆకొలపు దేవాలయ పూజావిధానములు, వృత్తినిర్మాణములు నెఱుంగుటకు ఈశాసన మనుకూలించుచున్నది. ఈ వంశీయులకును కాకతీయులకును సన్నిహితసంబంధములుండియుండినవి.

32

- ౧ బూర్గుగడ్డ : (నల్లగొండజిల్లా)
- నరసింహాలయములో, స్తంభముపై.
- ౨ రుద్రదేవమహారాజులు
- ౩ శా. శ. ౧౧౮౦
- ౪ తెలుగు
- ౫ రుద్రమదేవి ప్రధానియగు సత్రము బొల్లమరాజుంగారి తమ్ముడుచేసిన ధర్మమును తెలుపును. ఇందలి మొదటిశ్లోకమునుబట్టి యీకొలమునందు వైష్ణవమతము వ్యాపించియున్నట్లు తెలియనగును. గణపతిదేవుడు క్రీ. శ. ౧౨౬౦ లో మరణించుటకు కొన్ని సంవత్సరములకు పూర్వమునుండియు నాతని పుత్రీక రుద్రాంబ యాతనితో చేరి రాజ్యమేలుచుండినటు లీశాసనమునుండి తెలియుటచే నియ్యది కాకతీయచరిత్రమునకు చాల ముఖ్యమైనది.

33

- ౧ పానుగల్లు : (నల్లగొండజిల్లా)
ఛాయాసోమేశ్వరాలయములో
- ౨ రుద్రదేవమహారాజు
- ౩ *
- ౪ తెలుగు
- ౫ తంత్రపాలుమల్లినాయకుడు చేసిన ధర్మమును దెలుపును. ఇందలి రుద్రదేవుడు పురుషనామఖ్యాతయగు రుద్రాంబికయే.

34

- ౧ పానుగల్లు : (నల్లగొండజిల్లా)
- ౨ రుద్రదేవుడు
- ౩ శా. శ. ౧౧౮౩
- ౪ తెలుగు
- ౫ పానుగల్లులోని ఛాయాసోమనాథదేవరకు ప్రాథ ప్రతాపచక్రవర్తి సారంగపాణిదేవుడు చేసిన ధర్మమును దెలుపును. ఈ రాజన్యండు పానుగంటి సలమున కధిపతియు, గణపతిరుద్రమాంబలకు సామంతుడును, దేవరాడ భూపతి, జజ్జలదేవ, భోజరాజులకు శత్రువునై యుండెను. ఈతడు తిక్కన కృతమగు నిర్వచనోత్తరరామాయణమునం దాంధ్రచోడవంశోద్భవుడగు తిక్కనరపాలునకు శత్రువుగ బేర్కొనబడిన మహారాష్ట్రసామంతుడగు సారంగుడే యని తోచుచున్నది. శేవుణవంశీయులును, దేవగిరియాదవులకు బంధువులు నగు వీర లాంధ్రదేశమునకు వచ్చుటకు పూర్వము తరదేశమునందలి రాజులతో బోరియుండిరని యీశాసనమునుండి తెలియుచున్నది. వీరి శాసనములు నెల్లూరుమండలమున గాంచనగుచున్నవి. (చూ. Nellore Inscriptions.)

35

- ౧ పానుగల్లు : (నల్లగొండజిల్లా)
- ౨ ప్రతాపరుద్రుడు

౩ శా. శ. ౧౨౧౩

- ౪ తెలుగు సంస్కృతము
- ఈ శాసనము పలుతావుల చెడిపోయినది. ప్రతి బింబ మస్పష్టము. ఇయ్యది కాక తీయచరిత్రమున కమూల్యమైనది. రుద్రాంబిక గణపతిదేవుని కూతురనియు నామె జీవించియుండగనే కుమార నామాంచితుడై యామె దాహితుడగు ప్రతాప రుద్రు డామెతో చేరి రాజ్య మేలుచుండెననియు నీ శాసనమునుండి తెలియుచున్నది.

36

- ౧ బూదవూరు : (మహబూబునగరుజిల్లా)
- జీర్ణశివాలయపు గోడపై.
- ౨ రుద్రదేవమహారాజులు
- ౩ శా. శ. ౧౧౯౮
- ౪ సంస్కృతాంధ్రములు
- ౫ వర్ణములు సౌష్ఠవములు
- మల్యాలగుండయ ధర్మపత్నియగు కుప్పాంబిక తన స్వర్గీయభర్తపేర లింగప్రతిష్ఠ గావించి, ఆదేవర పూజాదికములకుచేసిన ధర్మములను వివరించును. ఈమె గోనవంశమునందు పుట్టినది. ఈశ్వరభట్ట పాధ్యాయులవారు ఈశాసన రచయిత.

37

- ౧ పామాపురము : (మహబూబునగరుజిల్లా)
- చిలుకలతిప్ప అను చేనిలో
- ౨ రుద్రదేవుడు
- ౩ శా. శ. ౧౨౦౦
- ౪ తెలుగు
- ౫ విదేముమాదయ అనువాడు రామనాథదేవరకు ధర్మముగా పొన్నముచ్చగామనుంకము లిచ్చినట్లు తెలుపును.

38

- ౧ పామాపురము : (మహబూబునగరుజిల్లా)
- చిలుకలతిప్ప అను చేనిలో

- ౨ రుద్రదేవుడు
- ౩ శా. శ. ౧౨౦౦
- ౪ తెలుగు
- ౫ అన్నమరాజనువాడు రామనాథదేవరకు ధర్మముగా పొన్నముచ్చ గ్రామ బుట్ట సుంకా లిచ్చినట్లు తెలుపును.

39

- ౧ కొలనుపాక : (నల్లగొండజిల్లా)
సోమనాథాలయములో.
- ౨ రుద్రదేవమహారాజులు
- ౩ *
- ౪ సంస్కృతము
- ౫ కాకతీయుల సేవకుడగు పోతినాయకుని ధర్మమును చెలుపును. కాకతీయవంశచారిత్రమున కీ శాసనము మిక్కిలి యమూల్యమైనది. ప్రోలునినుండి రుద్రాంబ బవరకు వంశవృక్షమును వివరించును. రుద్రాంబ గణపతిదేవుకూతురనియు, చాళుక్యవంశీయుడగు ఇందుశేఖరుని కొమారుడగు వీరభద్రుడు ఆమె భర్తయనియు తెలుపును. దీనిని కాకతీయ నెం ౩౫ రు శాసనముతో చేర్చి చదువవలెను.

40

- ౧ బూరుగుగడ్డ : (నల్లగొండజిల్లా)
నరాహన్యసింహస్వామిగుడిలో
- ౨ *
- ౩ *
- ౪ తెలుగు
- ౫ ఒకానొకని ధర్మమును చెలుపును. దేవాలయపు టుద్యోగులను వారి భత్యములను వివరించును.

41

- ౧ బూరుగుగడ్డ : (నల్లగొండజిల్లా)
నరాహన్యసింహస్వామిగుడిలో
- ౨ *
- ౩ *

- ౪ తెలుగు
- ౫ ఆమజయ్య గణపదేవుడు చేసిన ధర్మమును చెలుపును. ఈతనికి ,, సర్వలోకాశ్రయ ,, ,, విష్ణువర్ధన చక్రవర్తి ,, అను బిరుదములు కలవు.

42

- ౧ బూరుగుగడ్డ : (నల్లగొండజిల్లా)
నరాహన్యసింహస్వామిగుడిలో
- ౨ *
- ౩ *
- ౪ తెలుగు
- ౫ ఈ శాసనాంత్యభాగమునం దాంధ్రచోడబిరుదాం చితుడగు నొక మహామండలేశ్వరుడు పేర్కొనబడి యున్నాడు. నెం. ౪౦, ౪౧, ౪౨ రు ఒకకిల మీద నేయున్నవి.

43

- ౧ గణపవరము : (నల్లగొండజిల్లా)
విష్ణ్వలయములో.
- ౨ ప్రతాపరుద్రుడు
- ౩ శా. శ. ౧౨౧౪
- ౪ తెలుగు
- ౫ మహాప్రధాని గంగి దేవనింగారి ధర్మమును చెలుపును. ఇందు రాజు ,, ప్రతాపకుమార రుద్రదేవమహారాజులు ,, అని వ్రాయబడినది.

44

- ౧ గజగట్లపల్లి : (మెదకుజిల్లా)
అంజనేయాలయము ముందు
- ౨ *
- ౩ *
- ౪ తెలుగు.
- ౫ ఈ శాసనమును విరుగగొట్టి ఒక ఖండము గజగట్ల పల్లిలోను, మరియొక ఖండము మణూరులోను పడజేసినారు. దీనిని నెం ౪౫ రు మణూరుశాసనముతో కలిపి చదువవలయును.

45

౧ మణూరు : (మెదకుజిల్లా)

సోమనాథాలయములో.

౨ ప్రతాపరుద్రుడు

౩ శా. శ. ౧౨౧౬

౪ తెలుగు

౫ ఈ శాసనమును నెం ౪౪ రుతో కలిపి సదువునది. దీనినుండి అనుమకొండ అంన్న వెంక, విశేషు రుద్రయను ప్రతాపరుద్రుని సామంతు లిరువురు తెలియనగుచున్నారు. కర్నూలుమండల సానిక చరిత్రములయందుగూడ వీరి ప్రశంస గలదు.

46

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)

౨ ప్రతాపరుద్రదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౨౨౧

౪ తెలుగు

౫ ముమ్మడి బ్రమ్మిశెట్టి మొదలగు నెట్లు, వీరభద్ర సాంప్రదాయులగువారు చేసిన ధర్మమును వివరించును. విజయనగర శాసనముల యంత్యభాగమున గాంచనగు నీ విరూపాక్ష నామ మీశాసనప్రారంభమున చెక్కబడియున్నది. బహుశః ఇయ్యది యిటీవల లిఖింపబడియుండవచ్చును.

47

౧ నాగులపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)

రెండుగుళ్ళమధ్య మసీదునకెదురుగా వూడియున్నది.

౨ ప్రతాపరుద్రుడు

౩ శా. శ. ౧౨౨౫

౪ తెలుగు

౫ రాజునకు పుణ్యముగా ఆ యూరిలోని గోకుల ములవారు చేసిన ధర్మమును వివరించును.

48

౧ టేకుమాల : (మెదకుజిల్లా)

అంజనేయాలయములో.

౨ ప్రతాపరుద్రుడు.

౩ శా. శ. ౧౨౩౦

౪ తెలుగు

౫ ప్రతాపరుద్రుని మహాప్రధాని పురవరి మహాదేవ నాయంకుల ధర్మమును చెలుపును.

49

౧ మాటూరు : (వరంగల్ జిల్లా)

౨ ప్రతాపరుద్రుడు.

౩ శా. శ. ౧౨౩౨

౪ తెలుగు

౫ అసంపూర్ణ శాసనము

50

౧ మేల్ల చెలువు : (నల్లగొండజిల్లా)

స్వయంభూదేవాలయములో.

౨ ప్రతాపరుద్రుడు.

౩ శా. శ. ౧౨౩౩

౪ తెలుగు

౫ సానికులగు వివిధవర్ణములవారు శ్రీ స్వయంభూదేవ రకు చేసిన ధర్మములు తెలియుచున్నవి. ఈ శాసనమున వెలమ, కోమటికులములు పేర్కొనబడి యున్నవి.

51

౧ ఒరంగల్లు :

గుడిముందట.

౨ *

౩ *

౪ సంస్కృతము

౫ కాకతీయవంశములో ప్రోలుడు జనించినట్లు తెలుపుచున్నది. అసంపూర్ణ శాసనము.

52

౧ వరంగల్లు :

గుడిముందట.

౨ *

3 *

౪ సంస్కృతము

౫ ఈశాసనము పలుతావుల చెడిపోయినది.

ప్రారంభమున ప్రోలుని తండ్రినిగూర్చి తెల్పి యుండవచ్చును. ప్రోలుఁడు, ఈతనికొడుకు మహా దేవుఁడు ఇందు పేర్కొనబడినారు. ఉపమన్యు మునియు, శైవాచార్యుఁడగు ధృవేశ్వర మునిశ్వ రుఁడును పేర్కొనబడినారు. వీరిగురును చరిత్ర కపరిచితులు. నెం. ౨౪ రు శాసనమునుచూచునది.

53

౧ రుద్రేశ్వరము : (హనుమకొండ)

హనుమకొండ పెద్దదేవాలయములో

౨ *

3 *

౪ తెలుఁగు

౫ గోసగిరిశ్వరదేవుఁడనువాఁడు తమ్మలిన కాక తీయ రాజులకు రాజ్యాభివృద్ధిగాను పెక్కుదేవర లను ప్రతిష్ఠ చేసెనని తెలుపును. సహస్రస్థంభముల గుడికి రుద్రేశ్వరము అనిపేరు.

54

౧ మాటూరు : (వరంగల్ జిల్లా)

౨ *

3 శా. శ. ౧౦౪౧

౪ తెలుఁగుపద్యములు

౫ ఈ శాసనము మధ్య మధ్య చెడిపోయియుండుటచే ప్రతిబింబమస్పష్టముగ నున్నది. త్రిభువన మల్లదేవుని సామంతుఁ డొకఁడు దాయాదు లపహరించిన ఆంధ్రసామ్రాజ్యమును తిరిగి కాకతీయులకు సంపా దించిపెట్టినటుల తెలుపుచున్నది. ఈ శాసనము కాకతీయుల పూర్వచరిత్రమును దెలుపుటలో నద్వితీయప్రాముఖ్యతఁగలది. ఇందలి విషయములు భావిపరిశోధనమునఁ గాని సమన్వయింప వలను పడదు.

55

౧ గూడూరు : (వరంగల్ జిల్లా) గ్రామమధ్యమున

౨ *

3 *

౪ తెలుగుపద్యములు

౫ దుర్జయవంశానుక్రమణికను దెలుపును. ఎఱ్ఱనరేం న్నుఁడు బొట్టబేతరాజు పక్షమువహించి, ఆతనిని కొఱవిదేశమునకు ప్రభువుగాఁ జేసెనని తెలుపు చున్నది. ఎఱ్ఱనభార్య ఆతనిని కాకతివల్లభునిగాఁ జేసినది. ఈశాసనము కాకతీయుల యుత్పత్తిని గూర్చి అద్భుతాంశములను బయలుపెట్టుచున్నది. ఇందలి విషయములు పరిశోధనీయములు. దీనితో నెం. ౫౪ రు శాసన మన్వయింప నగును. చాళుక్య నె 3౫, ఇతర ౧3 రు ఈ శిలమీద నేయున్నవి.

56

౧ ధర్మసాగరము : (వరంగల్ జిల్లా)

దేవాలయము మందర.

౨ *

3 *

౪ సంస్కృతాంధ్రములు

౫ ఈశాసనము మిక్కిలి చెడిపోయి, ప్రతిబింబము రుస్సాధ్యముగ నున్నది. దీనినుండి గణపతిదేవుని మంత్రీయు, భాస్కరమంత్రి పుత్రుడునగు మల్ల మంత్రి తెలియనగుచున్నాడు.

57

౧ ఇనుగుర్తి : (వరంగల్ జిల్లా)

౨ *

3 *

౪ సంస్కృతము

౫ ఈశాసనము నాగరలిపిలోనున్నది. ఇందు విశేష భాగములలో బెత్తికలు లేచిపోయి ప్రతిబింబ మస్పష్టముగ నున్నది. ప్రోలరాజునకును ముప్పాం బికకును బుత్రుడగు రుద్రదేవుడు మేలాంబికను వివాహమాడి సప్తసంతానములను బ్రతిష్ఠించెనని యీశాసనమున చెప్పబడియున్నది. దానసంవత్సర ముండెడిభాగము చెడిపోయినది.

చాళుక్య శాసనములు

1

౧ గంగాపురము : (మహబూబునగరముజిల్లా)

౨ జగదేకమల్లుడు

౩ ౧౮ వ రాజ్యసంవత్సరము

౪ కన్నడము

౫ ఆయూరి సెట్టికులజులు సగరేశ్వరదేవుని ప్రీతికై శ్రీగిరి పండితునికి చేసిన ధర్మమును తెలుపును. ఈ శ్రీగిరిపండితుడు ఆలయస్థానపతిగ నుండవలెను. చాళుక్య ౧, ౨ శాసనములు ఒకేశిలపై నున్నవి.

2

౧ గంగాపురము : (మహబూబునగరముజిల్లా)

౨ జగదేకమల్లుడు

౩ ౮ వ రాజ్యసంవత్సరము

౪ కన్నడము

౫ కొందరు సెట్టికులజులును, ప్రజలును సాగరేశ్వర, సోమేశ్వర దేవరలకు చేసిన ధర్మమును తెలుపును. చాళుక్య ౧, ౨ శాసనములు ఒకేశిలపై నున్నవి.

3

౧ కొలనుపాక : (నల్లగొండజిల్లా)

చండికాంబగుడిలో.

౨ జగదేకమల్లుడు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ ఈశాసనమునందలి తూర్పుభాగము జగదేకమల్లుని మంత్రియగు మనెవ్గడను పేర్కొనుచున్నది. పశ్చిమభాగమున త్రిభువనమల్లునికొలపు శాసనము.

4

౧ కొలనుపాక : (నల్లగొండజిల్లా)

చండికాంబగుడిలోని గోడలలో

౨ జగదేకమల్లుడు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ మహామాత్యుడగు శ్రీమన్నెర్లడేను పేర్కొనును. అసంపూర్ణ శాసనము.

5

౧ గంగాపురము : (మహబూబునగరముజిల్లా)

౨ జగదేకమల్లుడు

౩ ధాతుసంవత్సరము

౪ కన్నడము

౫ జగదేకమల్లుని తనయుడు త్రైలోక్యమల్లకేశవపురమున నొక దానముఁ జేసెననియు, దాఖసెట్టి దానిని నడుపువాడనియును, పిమ్మట నచ్చటి నాలుగు సెట్టికులములవారును, సమస్తసమయముల వారునుగూడ ధర్మములను జేసియుండిరనియు నీ శాసనమునుండి తెలియుచున్నది.

6

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)

ఈశ్వరాలయములో

౨ త్రైలోక్యమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. ౮౩

౪ కన్నడము

౫ ఒకొకొకని దానమును తెలుపును.

7

౧ డొకూరు : (మెదకుజిల్లా)

వీరభద్రదాలయములో

౨ త్రైలోక్యమల్లుడు

౩ శా. శ. ౧౦౧౩. త్రైలోక్యమల్లుని రాజ్యసంవత్సరము ౩, అంగీరస.

౪ కన్నడము

౫ మహామండలేశ్వర సోపెమ్మాకాడి డాకూరులో బజ్జేశ్వరుని ప్రతిష్ఠించెను. అచ్చటనేయుండిన ఆయశేశ్వరునకు మాతకండరసమున్నగువారు దాన మొసగిరి. ఈశాసనమునుండి తాత్కాలికదేవాల యోత్సవాదులు కొన్ని తెలియనగుచున్నవి.

8

౧ సంబులకుంట : (మహాబూబునగరుజిల్లా)

చెఱువుకట్టమీద

౨ త్రైలోక్యమల్లుడు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ త్రైలోక్యమల్లుని మహాస్రధానియగు మనెవెగ్గకాడె యిందు పేర్కొనబడియున్నాడు. చోడవంశోద్భవుడగు సంకరసచోడమహారాజునకును పద్మల దేవికిని జనించిన మల్లవాణిదేవి ధర్మము నీశాసనము తెలుపుచున్నది.

9

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)

౨ త్రైలోక్యమల్లుడు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ అసంపూర్ణశాసనము. ఇందు మహామండలేశ్వర నిరుగనచోళమహారాజు పేర్కొనబడినాడు. ఇతడు రాజసామంతుడు. ఆంధ్రచోడులలో నొకడు. శాసనాంత్యభాగమునం దీతని మంత్రిని గూర్చిన ప్రస్తావనగలదు. అవలిభాగము నేలలో పూడియున్నది.

10

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)

బాలబ్రహ్మేశ్వరుని గుడిప్రక్కన.

౨ త్రైలోక్యమల్లుడు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ అసంపూర్ణశాసనము. ఇందు మహామండలేశ్వర బద్దనచోడమహారాజు పేర్కొనబడినాడు. ఇతడు సామంతప్రభువై, తెలుగుచోళులలో నొక్కరుడైయుండి దత్తమండలశాసనములలోని బద్దనచోడుడై యుండును.

11

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)

బాలబ్రహ్మేశ్వరుని గుడిప్రక్కన

౨ భువనైకమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. ౮౮ నశసంవత్సరము

౪ కన్నడము

౫ అలంపురములోని శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవరకు శ్రీమద్వడై రావుళదండనాయకులు చేసిన ధర్మమును చెలుపును. ఈదానము స్థానపతి బ్రహ్మరాసి భట్టారకునికి చేయబడినది. ఇందు చాళుక్యవిక్రమ శకమునకు బదులుగా శకవర్ష మియబడియున్నది. ఈశాసన మునుండి యాకాలమునందు దేవపూజోపయోగ్య ములగు వస్తువులు తెలియుచున్నవి.

12

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)

వేంకటేశ్వరాలయము ముందు.

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. ౧

సమల్లుని రాజ్యకాలమునం దాతనికి సామం తుని నొక చోడరాజు బ్రహ్మేశ్వరదేవునికిఁ బ్రతిగానచ్చటి స్థానపతి కొనర్చిన ధర్మము నీ శాసనము తెలుపుచున్నది. ఈ శాసనకాలము ఒక టవచాళుక్యవిక్రమ శకసంవత్సరముగా నున్నది. ఈ శకము త్రిభువనమల్లబిరుదాంచితుడును, పశ్చిమ చాళుక్యచక్రవర్తియు నగు నాఱవవిక్రమాదిత్యుని రాజ్యారంభకాలమగు క్రీ. శ. ౧౦౩౫—౧౦౩౬

సంవత్సరమునుండి ప్రారంభమగును. ఈ శాసనము
పలుతావుల చెడిపోయియుంటచే ప్రతిబింబ
మస్పష్టముగ నున్నది.

13

౧ వేములనాడ : (కరీంనగరుజిల్లా)

భీమేశ్వరాలయము ముందు.

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. (౨) అవ్యయసం॥

౪ కన్నడము

౫ ఈ శాసనపు పశ్చిమభాగమున త్రిభువనమల్లుని
పుత్రుడగు కుమారసోమేశ్వరుని ధర్మమును, ఉత్తర
భాగమున పాశవాకకులతిలకుడగు మహామండ
లేశ్వరజగదేవుడు హరీశ్వరదేవునికిఁ బ్రీతిగాఁ నీశ్వర
పండితునికిఁ జేసిన ధర్మమును పేర్కొనబడి
యున్నది. ఈ జగదేవుడును, కాకతిరుమ్రుని హను
మకొండశాసనమందలి జగదేవుడు నొక్కరేయై
యుండవలెను.

14

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)

యోగానందనారసింహాలయము

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. (౨) ౩ వ్యయ

౪ కన్నడము

త్రిభువనమల్లుని రాజ్యమున మహాసానాధిపతి ధర
ణీంద్రరాజి పండితుని పాలనమున సమస్తమును
కూడి చేసిన ధర్మము నీ శాసనము తెలుపును.

15

౧ గంగాపురము : (మహబూబునగరుజిల్లా)

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. ౩

౫ కొండలు బ్రహ్మేశ్వరదేవర. కొసంగిన దానమును

16

౧ గంగాపురము : (మహబూబునగరుజిల్లా)

చాకలివాని భావిపద్ద

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. ౩ ప్రజాపతి సం॥

౪ కన్నడము

౫ అచ్చటి శెట్టికులజాల ధర్మము తెలియుచున్నది.

17

౧ నగునూరు (కరీంనగరుజిల్లా)

ఊరిబయటనున్న శక్తిఅలయమునకు ఎదుటి విగ్రహ
ముల దగ్గర.

౨ దొమ్మెరాజు

౩ ప్రమాది

౪ తెలుగు

౫ మహామండలేశ్వర దొమ్మెరాజు జగదేవుడు, మేడ
రాజు ననువారలు ఎనుబదివేల సైన్యము నెదిర్చి
గెలిచిరని యీ శాసనము దెలుపుచున్నది. వారలు
అనుమకొండశాసనమునందలి కాకతీయ ప్రత్యర్థు
లయి యుంచురు.

18

౧ అల్లాదుర్గము : (మెదక్జిల్లా)

ఈదులలో నున్నది.

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. ౮ రక్తాక్షి

౪ కన్నడము

౫ త్రిభువనమల్లుని కాలమున రాజపుత్రుడగు అహవ
మల్లపెమ్మాడి చేసిన దానము తెలియనగుచున్నది.

19

౧ వేములనాడ : (కరీంనగరుజిల్లా)

సోమేశ్వరాలయము ముందు

౨ త్రిభువనమల్లుడేవుడు

౩ చా. వి. శ. ౮

౪ కన్నడము

౫ త్రిభువనమల్లునికొలమున నతని సామంతుడు రాజా దిత్యరస రాజాదిత్యేశ్వరుని ప్రతిష్ఠ చేసి యొక మహోన్నతదేవాలయమును గట్టించి, చక్రవర్తి యనుజ్ఞపై నా దేవునకుఁ గొన్ని ధర్మములను జేసి నటు లీశాసనము తెలుపుచున్నది.

20

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)

బాలబ్రహ్మేశ్వరునిగుడి పశ్చిమద్వారమున.

౨ *

౩ చా. వి. శ. ౧౧

౪ కన్నడము

౫ అసంపూర్ణ శాసనము

21

౧ కొలనుపాక : (నల్లగొండజిల్లా)

ఆంజనేయులగుడిముందర.

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. ౧౩

౪ కన్నడము

౫ అసంపూర్ణ శాసనము. ప్రతిబింబము దుస్సాధ్యముగ నున్నది. కందూరుశాఖకు జెందిన చోడవంశీయులలో నొకడును, త్రిభువనమల్లుని సామంతుడునగు నొక రాజయ్యని దానము నీ శాసనము తెలుపుచున్నది.

22

౧ గంగాపురము : (మహబూబునగరుజిల్లా)

కేశవాలయము గోడమీద.

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. ౧౬ ప్రజోత్పత్తి

౪ కన్నడము

౫ త్రిభువనమల్లునికి గురువగు సకలప్రవేశభట్టారకుడు, జ్యోతిశ్శాస్త్రప్రవీణుడగునాదిత్యభట్టోపాధ్యాయు

నికి, చక్రవర్తి యశోభీష్మద్వికై యొనర్చిన ధర్మము నీ శాసనము తెలియజేయుచున్నది.

23

౧ కొలనుపాక : (నల్లగొండజిల్లా)

సోమనాథాలయముముందర,

౨ *

౩ చా. వి. శ. ౨౨ ఈశ్వర

౪ కన్నడము

౫ అసంపూర్ణ శాసనము. ఇందునుండి కొట్టిపాక రాజధానిగ పేర్కొనబడియున్నది. ఇచ్చట నొక రాజప్రతినిధి యుండి యుండును.

24

౧ గంగాపురము : (మహబూబునగరుజిల్లా)

వినాయకునిగుడివద్ద

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. ౨౩ ఈశ్వర

౪ కన్నడము

౫ ఈ శాసనమున చా. వి. శ. ౨౩, ౪౨ సంవత్సరములు గలవు. ఇందుకుఁ గల కారణము తెలియుట లేదు. గంగాపురమునకు త్రైలోక్యమల్లకేశవపురము నామాంతర ముండియుండును.

25

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)

జులియెట్టు వేపచెట్టు అరుగుమీద పఱచిన బండ

లుడు

౧౬. ఖర

౪ మహారాణి మన్నాదేవిధర్మ మీ శాసనమునఁగలదు.

26

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)

బాలబ్రహ్మేశ్వరుని గుడిపక్క.

౨ త్రిభువనమల్లుడు

3 చా. వి. శ. ౨౬ కొశయుక్తి

౪ కన్నడము

౫ మహామండలేశ్వర మల్లరస మహాసానాధిపతి సోమేశ్వరరాసిభట్టారకునికి, బ్రహ్మేశ్వరదేవుని ప్రీతికై చేసిన ధర్మ మిశాసనమునుండి తెలియుచున్నది.

27

౧ గంగాపురము : (మహబూబునగరుజిల్లా)

అలయప్రాకారములలో

౨ *

3 చా. వి. శ. ౨౮

౪ కన్నడము

౫ సానికులగు నెట్టికులజులును, సమస్తసమయములవారు నుగూడి ధర్మము చేసి వేయించిన శాసనము. చాళుక్య నె 3౨ రు కూడ ఈశిలమీదనేయున్నది.

28

౧ పూడూరు : (మహబూబునగరుజిల్లా)

అలయమువద్ద కంపలలో

౨ త్రిభువనమల్లుడు

3 చా. వి. శ. ౨౯

౪ కన్నడము

౫ త్రిభువనమల్లుని సామంతుడగు మహామండలేశ్వర హల్లకరస తన గురువును జైనమతప్రవర్తకుడునగు కనకసేన భట్టాచార్యునికి చేసిన ధర్మమును చెలుపు శాసనము. దానినుండి యా కాలమునందు జైన మతము ప్రబలియుండినటుల తెలియును.

29

౧ కొలనుపాక : (నల్లగొండజిల్లా)

సోమనాథాలయములలో

౨ త్రిభువనమల్లుడు

3 చా. వి. శ. 3౦ సర్వజిత్

౪ కన్నడము

౫ త్రిభువనమల్లుని దండనాయకులగు బాణసువేగ్గడై అనంతపాలయ్య యనువారలు రాజధానియగు కొల్లి పాకయందలి రాజాదిత్యేశ్వరునికి జేసిన ధర్మము నీ శాసనము తెలుపుచున్నది.

30

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)

బాలబ్రహ్మేశ్వరునిగుడి తూర్పుద్వారమువద్ద.

౨ త్రిభువనమల్లుడు

3 చా. వి. శ. 3౯ సర్వజిత్

౪ కన్నడము

౫ సామంత మహామండలేశ్వరుడగు మల్లరస బ్రహ్మేశ్వరదేవప్రీత్యర్థమై వితరణేంద్రరాశి పండితునికిఁ జేసిన ధర్మము నీ శాసనము తెలుపుచున్నది.

31

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)

బాలబ్రహ్మేశ్వరుని గుడిప్రక్క.

౨ త్రిభువనమల్లుడు

3 చా. వి. శ. 3౯

౪ కన్నడము

౫ త్రిభువనమల్లుని దేవి ధర్మశాసనము

32

౧ గంగాపురము : (మహబూబునగరుజిల్లా)

అలయప్రాకారములలో.

౨ త్రిభువనమల్లుడు

3 చా. వి. శ. ౪౧

౪ కన్నడము

౫ భీమరస, గంగాదేవి యనువారు గంగేశ్వరదేవుని ప్రతిష్ఠ చేసినటులఁ చెలుపును. చాళుక్య నె ౨౩ రు ఇదియు ఒక శిలమీదనే యున్నది.

33

౧ నెక్కొండ : (మహబూబునగరుజిల్లా)

రామేశ్వరాలయము ముందర.

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. ౪౬ ప్లవ

౪ కన్నడము

౫ చందలదేవీ తనయుండును మహామండలేశ్వరుండు నగు కుమారతైలపదేవుడు తన పట్టమహిషి లక్ష్మీ దేవితోడను, కుమారపెమ్మాకాడితోడను, కోడూరి నుండి రాజ్యమేలుచు చేసిన ధర్మ మీ శాసనమున పేర్కొనబడియున్నది. ఈతడు కోడూర రాజ ప్రతినిధిగనుండి, కాకతిరుద్రుని హనుమకొండశాస నమునఁ జెప్పబడినటుల కాకతిప్రోలునికిఁ బ్రత్యర్థి గ నుండియుండెను.

34

౧ బూదపూరు : (మహాబూబునగరుజిల్లా)

అంజనేయాలయమునకు ఎదురుగా.

౨ *

౩ చా. వి. ని ౪౬ ప్లవ.

౪ కన్నడము

౫ సపుత్రకళత్రుడగు కుమారతైలపదేవుడు వేయించిన దానశాసనము. దీనిని నెం. ౩౩ రు చాళుక్యశాస నముతో కలిపి చదువవలెను.

35

౧ గూడూరు : (వరంగల్ జిల్లా)

గ్రామమధ్యమున.

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. ౪౭ క్రోధి

౪ కన్నడము

౫ కొల్లిపాకనుండి కుమార సోమేశ్వరుడు రాజ్య మేలు సమయమున దండనాయక సాహిపయ్య విన్నపమాలించి మహాప్రధాని మనెవ్వగ్గడే చేసిన ధర్మము నీశాసనము పేర్కొనుచున్నది. కాకతీయ నెం. ౫౫ ఇతర ౧౩ ర్ల శాసనములుకూడ ఈశిల మీదనే యున్నవి.

36

౧ కొలనుపాక : (నల్లగొండజిల్లా)

ఊపగడ్డపయిని స్తంభముమీద.

౨ *

౩ చా. వి. శ. ౫౦ విశ్వావసు

౪ కన్నడము

౫ కుమారసోమేశ్వరుడు కొల్లిపాకనుండి రాజ్యమేలు చుండగా మంత్రియగు మనెవ్వగ్గడే చేసిన ధర్మ శాసనము. ఇది పలుతావుల చెడిపోయినది. ప్రతి బింబము దుర్గ్రాహ్యముగ నున్నది. వ్రాత ఏమియు బాగులేదు.

37

౧ పానుగల్లు : (నల్లగొండజిల్లా)

వేంకటేశ్వరాలయములో.

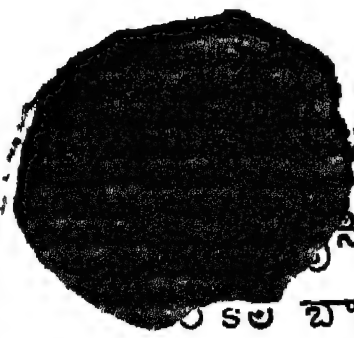
౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ *

౪ సంస్కృతము

౫ ఈ యసంపూర్ణ శాసనమునుండి త్రిభువనమల్లుడు రాజ్యమేలుచుండగా, భీముని తమ్ముడగు వైద్య నాథుడను నాతడు, చక్రవర్తికుమారుడగు తైలప దేవునివద్దనుండి కొంతభూభాగమును పొందెనని తెలియుచున్నది. ఈ తైలపుడు కాకతీయప్రత్యర్థి యగు తైలపుడు.

38

గడ్డ : (మహాబూబునగరుజిల్లా)

సోమహస్వామి గుడికి తూర్పుననున్న చిన బావివద్ద.

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ బాణసువ్వగ్గడే అనంతపాలయ్యలను పేర్కొను చున్నది.

39

౧ అల్లాదుర్గము : (మెదకుజిల్లా)
కేశవాలయములో.

౨ భూలోకమల్లుడు

౩ ౩ వ రాజ్యసంవత్సరము. కీలక.

౪ కన్నడము

౫ *

షరా :—ఇది తాడికొండ శాసనముగా పొరపాటున
అచ్చుపడినది. పుట ౧౪౩.

40

౧ గంగాపురము : (మహబూబనగరుజిల్లా)
చోడమ్మచెఱువువద్ద.

౨ భూలోకమల్లుడు

౩ భూలోకమల్లుని ౨ వ రాజ్యసంవత్సరము

౪ కన్నడము

౫ భూలోకమల్లుని కుమారుడును, యువరాజును అగు
తైలపుని దండనాయకుడును, కొందరుసెట్టికులజు
లును చేసిన ధర్మమును చెలుపును.

41

౧ కొఱుపోలు : (నల్లగొండజిల్లా)

చెఱువుగట్టునకు ప్రక్కన

౨ అహవమల్లుడు

౩ శ. ౯౯. శ్రీముఖ

౪ కన్నడము

౫ సోమపెర్మాడి, లక్ష్మీచిరసియనువారల ధర్మములు
ఉత్తరపశ్చిమభాగములందు గలవు.

42

౧ కొలనుపాక : (నల్లగొండజిల్లా)

వీరనారాయణస్వామిగుడి గర్భాలయములో.

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. ౨౯

౪ సంస్కృతము

౫ ఈశాసనము అరడుగుల పొడుగుగలరాయిపై చెక్క
బడియున్నది. అక్షరములు మిక్కిలి చిన్నవియై
యొకదానినంటి యింకొకటి యున్నవి. పంక్తుల
నడుమగూడ సలము చాల తక్కువ. అనేక సలము
లలో నక్షరము లరిగిపోయినవి.

ఇ త ర శా స న ము లు

1

౧ బరంగల్లు :

కోటలో ద్వారశాఖపై

౨ రాచ్చిదేవ మహాపాత్రుడు

౩ ప్రమాది

౪ తెలుగు

౫ కాకతీయు లంతరించినపిమ్మట కొంతకాలమునకు
ఓరుగల్లుకోట కపితేంద్ర గజపతి కుమారుడగు
రాచ్చిదేవ మహాపాత్రునిచే నాక్రమింపబడినటు
లీశాసనమునుండి తెలియుచున్నది.

2

౧ నేలకొండపల్లి : (వరంగల్లుజిల్లా)

విరాట్రాయాంధ్రగంధాలయములో

౨ కందుకూరి రుద్రయనచోడుడు

౩ శా. శ. ౧౦౪౪

౪ తెలుగు

౫ ఒకదానమును చెలుపును.

ఈ రుద్రయనచోడు డాంధ్రచోడుల సంతతివాడు.

3

౧ నేలకొండపల్లి : (వరంగల్లుజిల్లా)
విరాట్రాయాంధ్రగంధాలయములో.

౨ కృష్ణదేవరాయలు

౩ శా. శ. ౧౪౩౩ ధాతృ

౪ తెలుగు

౫ కృష్ణదేవరాయలకాలమున కృష్ణానది యుత్తరతీరమును కొండపల్లినుండి రాయసం కొండమరుసు పాలించుచుండెనని యీ శాసనము తెలియజేయుచున్నది.

4

౧ నాగులపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)
గుడిద్వారముముందర అడ్డరాతిపై

౨ యేలీసుఖాను

౩ శా. శ. ౧౪౬౭ క్రోధి

౪ తెలుగు

౫ రెడ్లసమక్షమున జేయబడిన యొక దానమును చెలుపును.

5

౧ పానుగల్లు (నల్లగొండజిల్లా)
గోరీలవద్దనున్న శకలము.

౨ *

౩ *

౪ సంస్కృతము

౫ ఇందునుండి మైలాంబిక, భీమరాజనందనుడగు తాండకీతీశుడు ననువారు తెలియనగుచున్నారు. వీరు చరిత్ర కపరిచితులు.

6

౧ జడచర్ల : (మహబూబనగరుజిల్లా)
వేంకటేశ్వరాలయములో.

౨ కందూరి ఉదయనచోడుడు

౩ శా. శ. ౧౦౮౪. చిత్రభాను

౪ తెలుగు

౫ ఈతని సుంకాధికారులు కోడూరిలోని స్వయంభు సోమనాథున కిచ్చిన ధర్మములను చెలుపును. ఈ శాసనమునుండి సలము సుంకమును పన్నును, గోకర్ణసింగరూక లను నాణెములును చెలియుచున్నవి.

7

౧ ఆలుగడప : (నల్లగొండజిల్లా)

౨ ఎఱ్ఱమనాయనింగారు

౩ శా. శ. ౧౧౨౮

౪ తెలుగు

౫ ఇందలి గుండపనాయనింగారు చరిత్రమున కపరి చితుడు. ఈ శాసనమునుండి యాతడు వడ్లూరునకు పాలకుడనియు, నాతని మంత్రి సింగమదేవ నాయకు లనియుఁ చెలియుచున్నది.

8

౧ గంగాపురము : (మహబూబనగరుజిల్లా)

౨ *

౩ *

౪ సంస్కృతము

౫ అసంపూర్ణ శాసనము. వెన్నమహిపతిని పేర్కొనుచున్నది.

9

౧ రామన్న పేట : (వరంగల్ జిల్లా)

చెఱువుతూముమీఁద.

౨ తమరెడ్డి

౫ తమరెడ్డి చరిత్ర కపరిచితుడు. ఈతని తండ్రి ముప్పారెడ్డి యని చెప్పబడియున్నది. వీరు రెడ్డికుల జాలయియుందురు. ఈ శాసనశిలను రెండు ఖండములు చేసి తూమునకు వేర్వేరుతావులను బిగించిరి. ప్రత్యేకఖండములకుఁ బ్రతులు దీసి కలిపిన శాసనము.

10

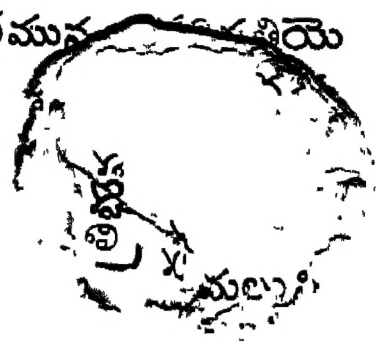
- ౧ గార్ల : (వరంగల్ జిల్లా)
- ౨ బొప్పరాయలు
- ౩ శా. శ. ౧౨౦౯
- ౪ సంస్కృతము
- ౫ అసంపూర్ణ శాసనము. ఇయ్యది పద్మనాయకవంశ చరిత్రమునకు చాల ముఖ్యమైనది. చతుర్థ కులమున బేతభూపతియు, నాతనికి బొప్పడును, అతనికిఁ గణనాధుఁడు నాతనికి బొప్పరాయలును జన్మించిరి. ఈ రెండవ బొప్పరాయ లెవ్వరికి సామంతుడో తెలియుటలేదు.

11

- ౧ పిల్లలమఱ్ఱి : (నల్లగొండ జిల్లా)
- సోమేశ్వరాలయ స్తంభముమీద.
- ౨ కొపయనాయనింగారు
- ౩ హేవిళంబి
- ౪ తెలుఁగు
- ౫ ఈతని భృత్యుడగు ఎఱపాతులెంకధర్మము నీశాసనము దెలుపుచున్నది. కొపయనాయని బిరుదములు గమనింపదగినవి. ఎఱపాతులెంకతండ్రియని చెప్పబడిన అనుమకొండ మాచినాయనింగారికిని, కాకతీయప్రతాపరుద్రుని భృత్యుడగు అనుమకొండ అంన్నవెంకకు నేమైన సంబంధ ముండేనేమో తెలియుటలేదు. కొపయనాయకుడు కాకతీయ రాజ్యమున. పిల్లలమఱ్ఱి ప్రాంతమున మేమియోయుండును.

12

- ౧ కొఱవి : (వరంగల్ జిల్లా)
- ౨ చాళుక్యభీముఁడు
- ౩ *
- ౪ తెలుఁగు
- ౫ ఈశాసనము వేంగీచాళుక్య చరిత్రమునకు ముఖ్యమైనది. పూర్వభాషాపదములు పెక్కులిందుగలవు.

ఇందలి రణమద్దకన్వయమును, క్కుసుమాయుధుఁడు నెవ్వరో తెలియదు. కొఱవిరాజ్యప్రశంస యిందు గలదు. ఈశాసనము తొమ్మిదవ శతాబ్దమధ్యభాగము నాటిది.

13

- ౧ గూడూరు : (వరంగల్ జిల్లా)
- గ్రామమధ్యమున.
- ౨ మల్లుడు
- ౩ *
- ౪ కన్నడము
- ౫ విరియాలవంశముననూరడు నాతనికి బేతనయునతనికి బెజ్జమాంబికయందు మల్లనయు జనించిరని యీ శాసనమునుండి తెలియుచున్నది. వారిని కాకతీయశాసనములలో విర్యాలనాగ సానమ్మకు నేమైన సంబంధ ముండేనేమో తెలియదు. కాకతీయ ౫౫, చాళుక్య ౩౫, శాసనములును ఇదియు ఒకేశిలపై నున్నవి.

14

- ౧ ఇనుగుర్తి : (వరంగల్ జిల్లా)
- జియ్యరుస్వామిగారి యింట్లో.
- ౨ బయ్యాంబిక
- ౩ *
- ౪ సంస్కృతము.
- ౫ ఇందలి విరియాలబయ్యాంబికకును, నెం. ౧౩ రు. శాసనమున బేర్కొనబడిన విర్యాలవంశజులకును, విర్యాలనాగ సానమ్మకునుగల సంబంధ మేమియో తెలియుటలేదు. శాసనముపలుతావులచెడియున్నది. మధ్య కల్వము చెక్కబడినది.

15

- ౧ బూరుగుగడ్డ : (మహబూబనగరుజిల్లా)
- శివాలయములో.
- ౨ అంనయనాయనింగారు
- ౩ శా. శ. ౧౩౦౦

౪ తెలుగు

౫ ఈ యంనమనాయనింగారు సితనితండ్రి యన భీమానాయనింగారును, కాకతీయులకు పిమ్మట నుత్తరాంధ్రదేశమునేలిన పద్మనాయక వెలమల లోనివారయి యుందురు.

16

౧ మధిర : (వరంగల్ జిల్లా)

మధిరమహాదేవపురము త్రోవలోని చేలో.

౨ నరసింహుడు

౩ శా. శ. ౧౧౧౨

౪ సంస్కృతము

౫ తెనాలిపురవాస్తవ్యుడును, నారసింహుని పౌత్రుడును, బ్రహ్మభిధాని పుత్రుడునగు నారసింహుని దానశాసనము. ఈ బ్రాహ్మణకుటుంబమునుగూర్చి యింకేమియును చెలియుటలేదు.

17

౧ లింగగిరి : (కృష్ణాజిల్లా)

౨ *

౩ శా. శ. ౧౧౪౨

౪ తెలుగు

౫ క్రీ. శ. ౧౨౨౦ లో లింగగిరిలో ఎంబెరుమానారు మతము స్థాపించబడినట్లును మతమునకు ఆధికసహాయము కొఱకు రాజమతము కాల్య ఏర్పరుపబడినట్లును అస్పష్టముగఁ చెలియుచున్నది.

18

౧ పానుగల్లు : (నల్లగొండజిల్లా)

గోరీలవద్ద

౨ మేలాంబిక

౩ చా. వి. శ. ౮౪

౪ సంస్కృతము

౫ మేలాంబికకు మువ్వరుపుత్రులుండిరని తెలియుచున్నది. ఉదయాదిత్య భీమ గోకరులనామములు గూడ గలవు. వీరామెకు పుత్రులలో యేమో

తెలియలేదు. వేటొకచో నుదయాదిత్యునకు భీమ గోకరులు పుత్రులని మామిళ్ళపల్లి శాసనము తెలుపుచున్నది. ప్రతిబింబము బాగుగలేదు.

19

౧ నగునూరు : (కరీంనగరముజిల్లా)

ఊరిబయటనున్న శక్తిఅలయమునకు ఎదుట విగ్రహములదగర

౨ గణపతిదేవమహారాజు

౩ సర్వజితు

౪ తెలుగు

౫ ఆ మల్లిసెట్టి, ఆయన కొడుకు వెన్నిసెట్టిచేసిన దానము. వీరు హరేశ్వరదేవరప్రతిష్ఠను గణపతిదేవమహారాజుపేర గణపేశ్వరమును, సకల భక్తులపేర సకలేశ్వరమును ప్రతిష్ఠ చేసినట్లు ఈ శాసనము తెలుపుచున్నది. ఈగణపదేవుఁ డెవఁడో తెలియుట లేదు. చాళుక్య ౧౩ వ శాసనము నిదియు నొక్క శిలమీదనే యున్నవి.

20

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)

బ్రహ్మేశ్వరుని గుడినుండి తుంగభద్రకు పోవు త్రోవ ప్రక్కగోడలో.

౨ విజయాదిత్యుఁడు

౩ శా. శ. (౬౨౬)

౪ సంస్కృతము

౫ ఇది బాదామి చాళుక్యుల శాసనము. శిలపంక్తులమునం దరిగిపోయినది. కాలమియ నాడ నటులే యున్నది. పూర్వచాళుక్య కిది మిగుల ముఖ్యమైనది.

21

౧ వేములవాడ : (కరీంనగరముజిల్లా)

౨ అడికేసరి

౩ *

౪ సంస్కృతము

౫ చాళుక్యసంశయమున జనించినవినయాదిత్యనామధేయుడగు యుద్ధమల్లుడు చిత్రకూటదుర్గమును గైకొనెను. అతని కుమారుడగు నరికేశరి వేంగీదేశమును బలముచే నాక్రమించె. అతనికి నరసింహభూపతియు నతనికి రాజాదిత్యుడు నాతనికి రెండవయుద్ధమల్లుడును జనించిరి. అనంతరము రెండవ నరసింహదేవుడు పుట్టి గూర్జరసైన్యములను జయించి యుండెను. ఇతనికి రెండవ యరికేశరి యుద్ధయించెను. మహాసేనావృతుడయినయీతడు గోవిందరాజురాజ్యము నపహరించి, బిజ్జని రక్షించెను. ఈతని బిరుదములనుండి యీతడు త్రిభువనమల్లుని సామంతుడని తెలియుచున్నది. ఈతనికి గుణకశర్మ యనునాతడు మంత్రియు సన్నివిగ్రహియునైయుండెను. బద్ధిగభూపాలుని మనుమడగు తంత్రపాల పెద్ద నాయుకానికోరికను మన్నించి ఆ లపాలకపట్టణమునం దరికేశరి భూదాన మొనర్చెను. ఇందలి గోవిందరాజు, పశ్చిమచాళుక్య దండనాయకుడుగను, బిజ్జడును అంధ్రచోడ సామంతులలో నొక్కరుడుగను, నిర్వచనోత్తరరామాయణమున తెనుంగ బిజ్జనామమున బేర్కొనబడియు నుండిన బిజ్జనచోడమహారాజుని చెప్పవచ్చును. ఈ బద్దెన యెవ్వరో తెలియరాదు. పై సుదహరింపబడినవారందరును చాళుక్యవిక్రమాదిత్యుని కాలమునందుండినవారు. ఈ శాసనము వేంగీచాళుక్య, అంధ్రచోడవంశములకు చాల ముఖ్యమైనది.

22

౧ దోసపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)

గుండపల్లెపాటుమీది పాడుదేవమీద.

౨ *

౩ శా. శ. ౧౧౧౨

౪ తెలుగు

౫ దోసపాటి రుద్రయ్య హరిహరదేవునికి తనతండ్రి గుండ్రడ్డికి, తనతల్లి కామసానికి పుణ్యము గానిచ్చిన ధర్మమును దెలుపును.

23

౧ నాగులపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)

౨ రామరాజుమేడరాజు

౩ శా. శ. ౧౪౦౪

౪ తెలుగు

౫ గోలకొండరాజ్యమునకు ముందు వెలమవారివద్ద రాజప్రతినిధిగానుండి నూర్యాపేటతాలూకాలోని భాగములను రామరాజు మేడరాజు పాలించినటుల దత్తత్యులు చెప్పుచున్నారు. ధర్మస్థాపకుడయిన అక్కనకు మేడరాజునకుగల రాజకీయసంబంధము తెలియుట కవకాశములు లేవు. చాళుక్య ౧౩ వ శాసనములోను, మేడరాజు ప్రసంగము కలదు.

24

౧ ముదిమాణిక్యము : (మెదకుజిల్లా)

భోగేశ్వరస్వామిగుడిలో.

౨ మల్లిశెట్టి

౩ శా. శ. ౧౨౫౮

౪ సంస్కృతము

౫ తటాకనిర్మాణప్రశంస యీ శాసనమునగలదు.

